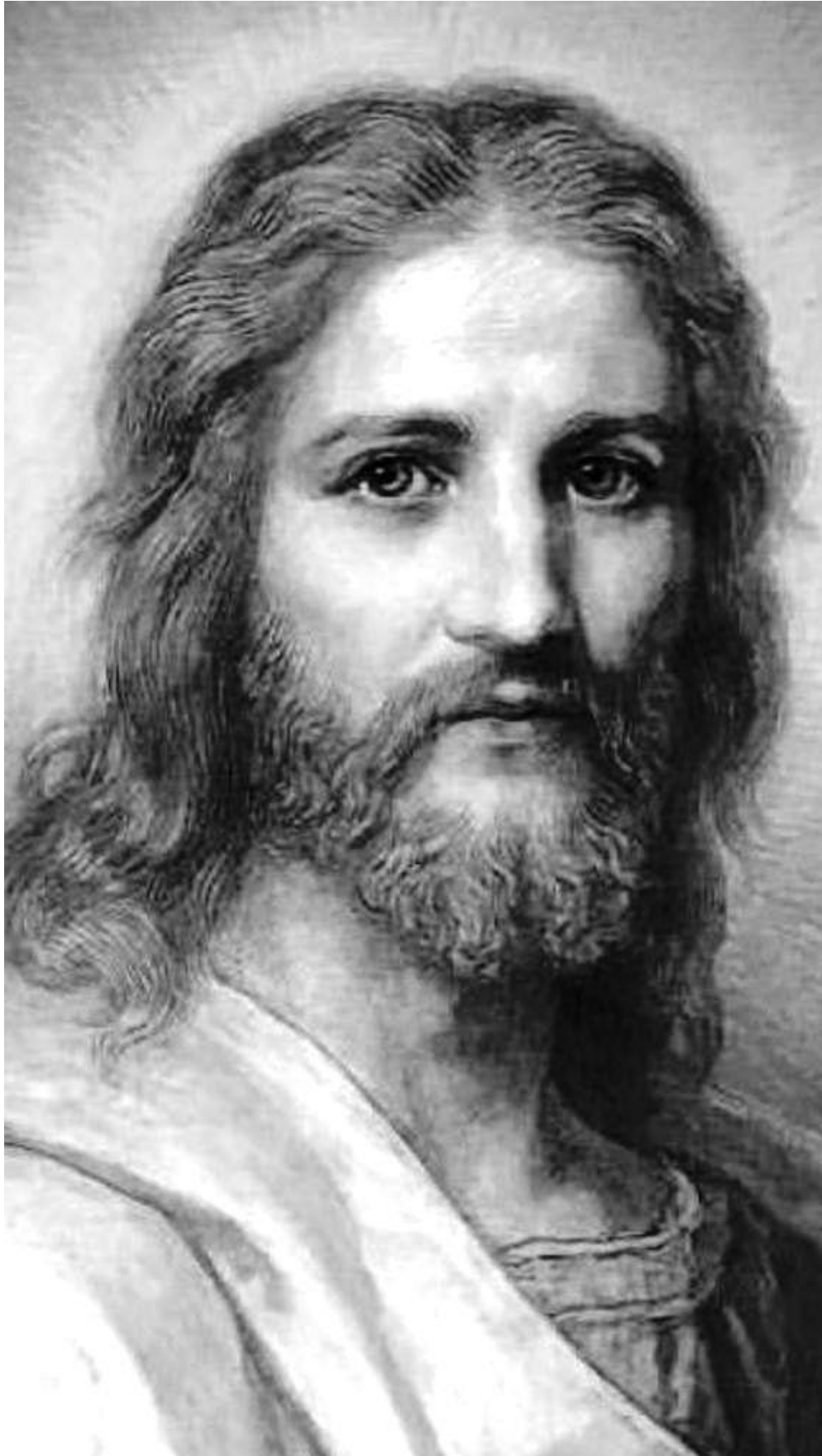




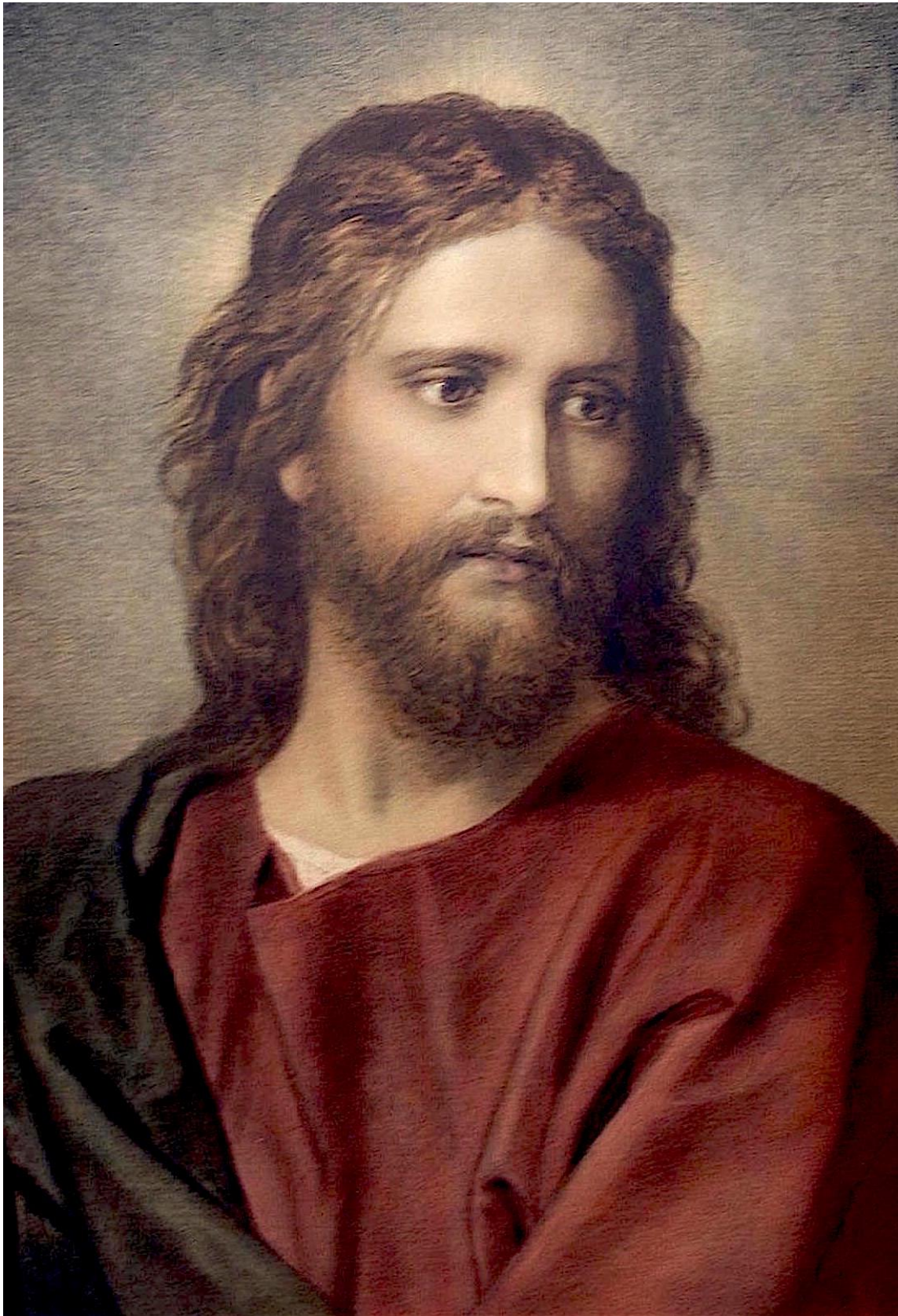
Васил Томов Ангелов

(В. Т. Благодумов)

## ВЕЛИКОТО УЧЕНИЕ

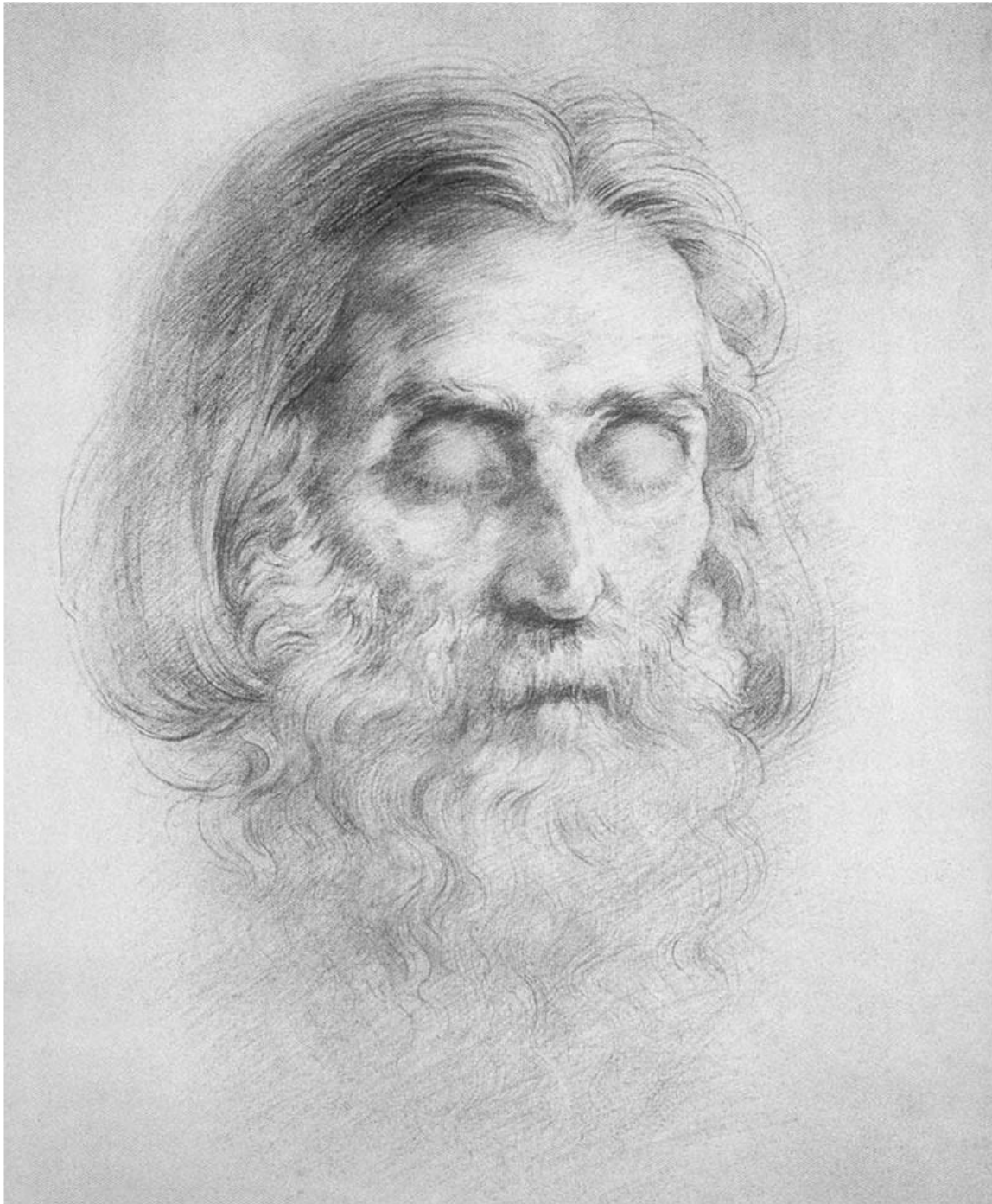


Портрет на Исус Христос от Хайнрих Хофман (1842-1902)



Портрет на Иисус Христос от Хайнрих Хофман (1842-1902)





Портрет на Учителя Петър Дънов от Борис Георгиев (1888-1962) – 1923 г.

(Обяснението на Учителя за нарисувания му портрет със затворени очи от Борис Георгиев: „Един художник поиска да ме рисува и ме нарисува със затворени очи. Някои запитваха защо този художник ме нарисувал със затворени очи? Казвам: Понеже в света има много насилия, много лъжи, много злини, аз не искам да гледам... Когато човек затваря очите си, това изразява скръбно състояние.”)

*Том „Отиване и връщане”, 1931 г., съборна беседа „Сила, разумност и добро” от 19.08.1931 г., с. 41.*

# ВЕЛИКОТО УЧЕНИЕ

Второ издание

*НА ОНИЯ, КОИТО ЖАДУВАТ ЗА ВЕЧЕН ЖИВОТ, СВЕТИНА,  
СВОБОДА, ИСТИНА.*



## СЪДЪРЖАНИЕ:

Въведение.....	стр.
1.Предисловие.....	
2.Три основни Истини.....	
3.Първа основна Истина.....	
4.Втора основна Истина.....	
5. Преражданията на човека.....	
6. Раждането и смъртта.....	
7.Трета основна Истина.....	
8.Два главни предмета.....	
9.Първи главен предмет.....	
10.Втори главен предмет.....	
11.Докъде е достигнало днешното човечество.....	
12.Фази на съзнанието, което се пробужда.....	
13.Трите лица на Бога в живата Природа.....	
14.Първо лице на Бога.....	
15.Любовта в човека.....	
16.Любовта – първична сила.....	
17.Любовта – единствената истинска религия.....	
18.Закон за действие и противодействие.....	
19.Любовта – върховна сила.....	
20.Второ лице на Бога.....	
21.Божествена Мъдрост и обикновена разумност.....	
22.Физическа и духовна храна.....	
23.Трето лице на Бога.....	

24.	Относителност на представите на света.....
25.	Определение на Истината.....
26.	Истината – спътник на Любовта и Мъдростта.....
27.	Духовната свобода.....
28.	Трите велики мистерии.....
29.	Великото Учение – Божествена Школа за живот.....
30.	Качества на божествения ученик.....
32.	Божествените Учители.....
32.	Вселенската Божествена Школа.....



## ВЪВЕДЕНИЕ

„*Великото Учение*” (изд. 1935 г., София) от Васил Т. Ангелов (с псевдоним Благодумов) е изключителна книга, едно смислено, логично и системно изложение на Учението на Беинса Дуно. С хубави, обективни, обяснителни пасажии.

В своето Слово Учителя Беинса Дуно разкрива вечните Закони и правила на Божественото Учение, като дава различни методи за ежедневно приложение, но оставя на неговите ученици сами да приложат знанието. Божественото Учение е като светлината, въздуха, водата и хляба. Който има нужда, ще го потърси сам. Той оставя за нас висок Идеал, който все още е недосегаем за днешния човек.

Божественото Учение е неделимо. То е Учение на абсолютната Божия Любов, Мъдрост и Истина. В него Божественият Дух се излива като Светия Дух във вид на Слово. Христовият Дух е един и неделим и като принцип обхваща света на битието и небитието на това Слово. Господният Дух се проявява като Божия Сила. Това е Христовото Учение.

Великото Учение представлява външното отношение на Бога към хората. То е проява на Божията Светлина чрез Словото, което принадлежи

на Бога. То обхваща всичко в своите предели: на Битието, на Небитието и Божествения свят.

Идеите на великото Учение, които се съдържат в беседите си и лекциите на Учителя Беинса Дуно, са взети от Божествения извор на Бога. Каквото е говорил Иисус Христос, това говори и той, защото са от Един и Същ Източник. Те са дошли на Земята, за да изявят Абсолютната Любов на Бога и да я проявят като Космична Обич.

Задачата на великото Учение е: да прослави името на Бога; да свали Царството на Бога на Земята; да дари Словото на Бога на идното човечество от Шестата раса. В него е ключът, който отключва вратата на знанието за влизане в Царството Божие.

Тази книга представя мистичното учение на Учителя Беинса Дуно, като акцентът е върху неговите методи и идеи. Словото му е пропито с Божествената Любов, Мъдрост и Истина. Неговите лекции и беседи са универсални и космополитни. Учителят ни дава най-подходящите и уникални методи за работа и живот. Той обяснява по нов начин онова, което е важно за нас, за духовното ни развитие и за бъдещето на човечеството. Богатството и дълбочината на Неговото слово, разностранните и многоаспектни интерпретации вдъхновяват последователите на учението му.

Божественото послание, с което ни дарява, просветлява душите на търсещите по духовния Път и пробужда техните качества и възможности. Словото на Учителя Беинса Дуно заема високо място в световното духовно наследство. Той проповядва същността на автентичното, езотерично и древно християнство от първите векове след Христа, което е изчистено от несъвършените човешки наслагвания, интерпретации и деформации, натрупани през вековете и скриващи светлината на Първоизточника.

С необикновеното и всеобхватното въздействие, същността на неговото учение е живото, могъщо и трансформиращо Божествено Слово. Това велико учение е естествено продължение на постигнатото от всички окултни Школи от древността до днес. То представлява едно ново, повисоко стъпало в общото израстване на човечеството – изграждането на Нова култура на Любовта. То е насочено към проектиране на Божествената Любов в материалния свят и предлага знания, методи и средства, които осигуряват здраве на човешкото тяло и душа; цялостно, хармонично развитие на човешката личност, както и еволюцията на всички. Но това е възможно само когато тези знания бъдат изпитани и приложени.

Учителя Беинса Дуно идва сред българския народ като Пратеник от Божествената Школа на Христос. Той ни оставя Своя Завет и наш свещен дълг е да го разпространим сред всички народи. Извършеното от Него може да се определи като проправяне пътя за утвърждаването на истинското, първоначалното благовестие на Спасителя. Които са дорасли



за него, ще го приемат и ще заживеят в новия свят, който Бог им е подготвил във Вечността.

Великото Божествено Учение, дадено от Иисус Христос и Учителя Беинса Дуно озарява съзнанията и умовете на духовно търсещите хора по света.

***„Това Учение се гради върху законите на Живата Разумна Природа, на Битието, и аз искам да ви запозная с тях, което досега никой не е правил. Това Учение българите трябва да го приемат и приложат в живота си и след това да го предадат на другите народи. Само по този начин, по този път България ще подготви своето светло и велико бъдеще”,*** казва Учителя.

Ние можем и трябва да приемем това Учение и да го приложим в живота си. Чрез методите на Живата Природа, чрез знанието на Разумния свят, ще ни помогне да излезем от безизходното положение, в което се намираме, и да заживеем новия живот на Любовта, на братството и разбирателството. След като приемем това Учение и го приложим в живота си, ние трябва да го предадем на другите народи.

***„Учи, люби, свободен бъди!”*** Това е девизът на новата философия, на Божествената Любов. Това е единствената философия, която може да ни помогне да излезем от гроба на егоизма.

Учителят дава едно Учение за живота, което е проверено и опитано. Той създава Братството, за да се опита да приложи това Учение. Неговото Учение е Път. Той дава знания, как да се приобщи човек към големия Всемирен Живот и да бъде едно с Него.

Братството е носител на Идеята за Единството. Тази Идея Учителят изразява така: ***„Живот за Цялото”***. Следователно, ***„Братството не е никаква секта. – То не е част от нещо”***. Братството е израз на Идеята за Единния Живот. То е самобитно, оригинално духовно движение, възникнало и развило се сред българския народ.

Животът е Велика Наука, която трябва да се изучава и прилага с Любов. Тогава човек се чувства здрав, радостен и щастлив, приобщен към големия Всемирен Живот.

Учението на Иисус Христос и ***„Новото учение”***, т.е. Словото на Учителя Петър Дънов, са в същност едно и също. Второто е продължение, актуализиране и конкретизиране на първото. Според него: ***„Мойсеевото учение е Божествено, Христовото учение е Божествено. Източникът е един, формите са различни, духът е един и същ. Ако вие изпълните трите учения едновременно, ще бъде прекрасно. В пълнотата си те са едно и също.”***

Ето как той определя учението си:

***„Моето учение е за Живата Природа, за човека, за разумното в света и за Бога – науката за Любовта.”***

*„Това, което аз казвам, няма разлика от това, което е казал Христос. Моето учение е само едно продължение.“*

*„Аз съм изпратен от Бога да покажа на хората пътя, по който трябва да вървят и да служат на Бога така, както никога досега не са служили.“*

Учението на Беинса Дуно съдържа най-съществените и вечните въпроси на човешкото съществуване – то е безценно духовно-културно наследство безкрайно далеч от схоластиката и философстването, от ценностите на традиционното мислене. Неговите идеи за Природата и човека, за знанието и хармонията, за нравствените проблеми и смисъла на живота са универсални. Поради това неговото духовно наследство е между най-стойностни неща, които България е дала на света. Учението му по своята същност е една практическа философия, която съдържа благовестието на Христос – в неговата първична неподправеност и простота. То ще стане основа за идването на един нов човек, човека на Новата епоха, който ще живее с повелята на Божия закон.

Учителя сам определя същността на своето учение на 21 юли 1925 г.:

*„Моето учение е основано на три главни принципа: Божествената Любов, Божествената Мъдрост и Божествената Истина.“*

*От тия принципи произтича, че е необходим пълен мир и взаимно разбирателство между хората, братство и взаимопомощ за общо благо. Учението ми изключва всяко насилие и изисква пълна чистота в мислите, чувствата и действията.*

*Едно от най-съществените условия за всички последователи на това учение е съвършената нравственост. Ученикът на Божествената школа, за да въз-приеме и приложи великите истини на Христовото учение, трябва да бъде чист физически, морално и духовно. Всяко нарушение на това условие е една важна спънка за развитието му. Той трябва да бъде изправен във всяко отношение – както към себе си, така и към другите, към обществото и държавата.*

*Аз препоръчвам зачитане на установените закони и наредби на властта. Всеки недостатък и несъвършенство в обществения и държавния строй могат да се изправят чрез самоусъвършенстване, понеже е казано: „Бъдете съвършени, както Отец ваш на небето е съвършен.“*

*Църквата трябва винаги да върви в пълно съгласие с Божествената Любов, Мъдрост и Истина. С политика не се занимавам, защото тя не съставлява за нас никаква цел. С политика се занимават само хората, които тепърва изучават живота. Аз само поучавам което е разумното, доброто. За да се схване Божествената Мъдрост и се разберат Божествените истини, изискват се знания за живота. Тези знания се преподават на ония, които желаят доброволно да се учат и да напредват. Ако те са здрави умствено и морално, лесно схващат*

*преподавани-те им уроци, а в противен случай могат сами да се откажат от една работа, която не е била по силите им.*

*Аз нито викам някого, нито принуждавам, нито задържам. В моето учение се прилага законът на разумната свобода. Който дойде, няма да бъде изпъден, но и който желае да си отиде, няма да бъде задържан. Никому нищо не се налага, а на всички помагам по желанието им и със съвети, упътвания и рационални лечебни средства, съобразно законите на живата разумна природа. И всичко върша абсолютно безкористно. Бог, Комуто служа, промисля за моята прехрана и издръжка.*

*Пред вид на горното заявявам, че всички тъжби, оплаквания, показания и критики против мене от когото и да било, са лишени от всяка истинност и основание. Моето учение, изложено в повече от шест томове, и моят живот, който е открит за всички и може всяка минута да се провери, нямат нужда от защита.*

*Това учение осигурява физическо здраве, морална чистота и духовен напредък на всички, които го следват, а животът им е общопризнат образец на подражание. Нищожният на брой заключения за хора със застой в развитието си се дължат очевидно на атавистически причини, т.е. ако измежду множеството мои слушатели има един-два случая на душевно разколебание и морална поквара, това се дължи на самите тях, иде от родителите на тия хора. Техният минал живот и сегашното им поведение ясно свидетелстват за това. Но онези не са мои ученици, макар да са се явявали понякога при мене.”*

Характерно за неговото учение е, че той засяга най-важните общочовешки проблеми и се стреми към висш синтез на духа и най-ценните завоевания на миналото, предимно на древния Изток, с духа и постиженията на новото време. Учителят Беинса Дуно не е като онези философи и мислители, които се стараят да изрекат „последната дума” на човешкото знание, да изразят Истината в окончателна, пълна и завършена форма. Той е убеден, че абсолютно и съвършено знание няма; че самото знание е един процес на израстване, едно движение и приближаване към Истината; че завършените форми и остарелите схващания се превръщат винаги в пречка на прогреса и че най-важното е не да се дадат завършени формули, а правилна насока и мощен тласък към висшата цел – Бога и Истината.

До големите духовни открития и висши откровения човек не може да се доближи без истинско нравствено издигане и пречистване, без пробуждане на духовните сили и способности. Задачата, която Учителя си поставя с цялостната си дейност, е предимно от практически просветно-възпитателен характер. Той не се стреми да създава теории и системи, а да учи и напътства с личен пример и пояснения, за да бъде усвоено от последователите му „най-великото учение” – **учението на разумния живот.**

Основният и най-важен факт на Божествения живот, според Учителя, е неговата разумност. Бог се изявява в него като Дух на всеобхватната разумност, която се проектира в общия строеж на вселената, в общия план на космическата еволюция, в съществуването на разумните души и творчески сили, във вечните космични и природни закони, които регулират всички промени навред във вселената, а също така и в проявлението на всичко съществуващо. И най-незначителното съществуване в Битието предполага наличието на разумност. Колкото по-дълбоко човешкият ум прониква във всеобхватния живот, толкова повече той бива потресен от непостижимата разумност, която го управлява.

Основен принцип в неговата доктрина е: *„Преди да се впуснете да изучавате същината, изучете резултатите на нещата!“* Поради това в неговото учение не се дават дефиниции на фундаменталните понятия – Любов, Мъдрост и Истина. Те биват описани чрез резултатите от приложението им непосредствено в живота. Според Учителя, истински реален е само Божественият свят, който не може да бъде познат от човешкия разум като нещо обективно и формално, понеже по такъв начин човек ще се опита да ограничи безграничното. Въз основа на това трите основни категории на теоретичната си концепция той определя по това, какво носят те: **Любовта носи “изобилния живот”**; **Мъдростта – “знание и светлина”**; **Истината – “свобода”**.

Най-често използваният термин в Словото на Учителя е “любов”, като се наблюдават съществени нюанси при неговото тълкуване.

Учителя дарява на пробудените и устремените към пробуждане души едно ново знание, което съдържа обещание за цялостна промяна на човешкото битие – лично, обществено и планетарното. Носителите на това ново знание подлагат всичко на опит и проверка чрез и в самите себе си. Това именно динамично знание, предадено на човешки език, с достъпни за всички представи, понятия, послания и образи, е Новото учение, което завладява все повече духовни пространства в нашия свят. То има за задача да даде нова насока на човешките мисли, чувства и желания, на нашия живот като цяло; да предложи стимул и идеал на нашия съвременник, за да излезе той веднъж завинаги от робството на тъмнината, в която тъй често се лута – объркан, смутен и обезверен, да го приобщи към величествения и свободен вселенски живот – към триумфа на светлината, творчеството и пресътворяването според извечния План и Промисъл на Създателя Бог.

*Новото учение е обширно и безпределно като Космоса, защото е израз на живота на целия Космос. То е неизчерпаемо и в дълбочина, и в ширина, понеже само статичните обекти и явления подлежат на изчерпване. А движението е вечен процес на пресътворяване, който никога не би могъл да бъде изчерпан и обгърнат в своята цялост, в него неспирно проблясват искрите на обновлението и вечната младост.*

Новото учение, по своята дълбинна същност, е прадревното Божествено учение, изложено във форма и по начин, достъпен за възприемане от земните хора – с акцентите на настоящия космически момент в историята на планетата Земя. Представите и понятията, с които борави това съвършено познание, са само символи, зад които този, който познава динамиката на съществуването, може да надникне в света на реалността, отвика забулена зад тези символи. Новото учение си служи със същите представи, понятия и категории, характерни и за другите духовни учения, ала смисълът и съдържанието им са коренно различни в сравнение с тези, които им придават ученията, подчинени на статичното, инволюционно начало.

За Новото учение светът и животът в тяхната целокупност са проявления на Бога, на Великата Реалност, която създава и изгражда света и изявява живота. Характерно за това актуално знание е новото съдържание и смисъл, които то влага и в понятието за Бога. Интерпретацията на Божията Същност е твърде далеч от традиционните религиозни схващания. Според Новото учение светът и животът са едновременно външно и вътрешно проявление на Първата Причина, Която сама по себе си е недостъпна за познание от страна на средно еволюиралия ум. От друга страна, Новото учение предоставя в изобилие пътища и методи за установяване на пълно-ценен контакт с Първоизточника на живота.

Навлизаният в областта на Новото учение следва да се научи да мисли по нов начин, да надмогва противоречията вътре в себе си и в действителността, която представлява фона на неговата жизнена изява. В нашия свят противоречието е главен източник на познанието. Зад многобройните противоречия, които буквално ни заобикалят от всички страни, се крие многоаспектното проявление на Реалността. Зад всички тях човекът на Новата Култура трябва да прозре сложната динамика на вездесъщия творчески процес. Отвъд примамливото разнообразие на фактите и явленията в природата ние сме призвани да видим Единната реалност като същина на всичко съществуващо. Това е и разковничето на своеобразната диалектика на Новото учение – в противоречията да видим смисъла на проявяващата се реалност.

Цялата Вселена представлява физическа еманация на Божеството, Негово космическо тяло. Природата, с всичките ѝ неизчерпаеми богатства и неизброими пространства, е съдържанието на това Божие тяло, при цялата условност на това сравнение. Следователно навсякъде в природата, зад всички неизброими нейни форми следва да виждаме проявлението на Бога, да култивираме свещена представа и чувство за всичко, извикано към битие от съвършения Разум на Твореца, да от-крием мястото и смисъла на всички същества, на всички природни царства, и в заключение да установим, че навсякъде, дори и зад най-яростното

*противоречие, се таи красотата на вечната хармония. От гледна точка на тези разсъждения злото и доброто са единствено полюси на проявения живот и зад тях стои на вечно будна стража великата хармония на Любовта. И доброто, и злото са само служители на Любовта. Затова в Новото учение се утвърждава тезата, че противоречията са една задача, която подлежи на разрешаване, един изпит, който следва да бъде достойно издържан и отвъд който се простират селенията на неописуемия, вечния живот.*

*Новото учение разкрива концепцията за Бога, природата и човека и за техните взаимоотношения. Това са три свята на проявената Реалност, зад които стои Великата Първопричина на Космоса. За нея апостол Павел свидетелства: „Чрез Него живеем и се движим, и съществуваме” (Деян. 17:28). Затова Учителят, който е носителя на Новото учение в нашата епоха, ни призовава да осъзнаем тази взаимовръзка – между Твореца и творението, - за да осъществим съзнателно общение с Първата Причина.*

*Последователите на Новото учение се научават да мислят и действат по нов начин, преодолявайки всички противоречия в нашето битие на ограничеността и необходимостта. Зад събитията от действителността те безпогрешно прозират сложната динамика на творческите процеси. Те проучват обективните дадености в тяхното движение и развитие. Съзнанието им е винаги будно и схващат всяка активност, всяко изменение като изява на Всемирното Единство. Те знаят, че целият Космос е създаден от Бог, Който създава условия за живот и прогрес на всички същества.*

*Основното предназначение на новото Учение е да създаде условия за издигане на човешкото съзнание до съвсем ново равнище, което е едно по-високо стъпало на еволюционната промяна.*

*Учителят пояснява: „Тази Школа върви по абсолютния Път. Щом искате да вървите по един относителен път, вие се изключвате от Школата. И вън от нея пак е школа. Всичко влиза във Всемирния план.”. Вътре в Школата работят невидими сили, от духовния свят в нея проникват мощни животворни енергии, които разтварят душите на учениците за Божественото и ги изпълват с упование, вяра, воля и търпение да извървят своя път към съвършенство. Всички велики Учители на човешкия род са създали свои школи и са оставили след себе си последователи, които да разнесат навред висшето Божествено знание.*

*Учителя Беинса Дуно обяснява Христовото учение, разкрива неговия истински смисъл и мощния Божествен дух, извиращ от него; възстановява неговите най-истински и значими традиции и създава в душите истинска жива вяра, с която да внесе великото и новото в живота. Той проповядва прилагането на Христовото учение: отказване*



от зависимостта от греха и низшия живот и възприемане „тесния път“ на духовно-нравственото усъвършенстване, на новороддението, на единението с Бога, чрез всеобхватно изпълнение на Неговата свята воля. Той проповядва и онова ново и велико, което Христос носи днес навред по света и на първо място – в нашите сърца и души.

Школата на Учителя, освен своята философска и мистична страна има реално практическо значение за живота. Тази Школа не е основана на догми и ритуали, а на Божествената Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел.

Учителят внася в живота на всички Божественото Учение. Неговите идеи са семената, а почвата са готовите човешки души. Какви души се привличат, в какво отношение се създават около този Божествен Център, това е Великата Алхимия на Разумния Свят. Какви сили действат; какви добродетели се призовават на живот.

Великото Учение е Път, който той проправи, по който ние вървим и по който бъдещото човечество ще върви. То не е само за българите, а за цялото човечество. В него той ни дава своя опит, знание и методи, по които ще трябва да работим. След като полага основите на своето дело, Учителя ни призовава да не отлагаме, а да реализираме в цялост Божествения план и да разрешим задачите, полезни за нашето укрепване.

Учителят дойде на земята да ни запознае с Божествения Живот, с неговата същност, с неговите проявления тук на земята, с неговите правилни методи. Той ни го показва с примера на своя личен живот и със своето Слово и със своята музика.

Откакто човечеството съществува, никога не е давано такова Откровение за Божествения Живот, каквото Учителят дава. Ние трябва да познаем Божествения живот, да го обичаме и да бъдем в съгласие с Него.

Най-важното е да запазим целостта на Божественото Учение, да опазим неговата чистота и да го предадем така, както Учителя ни го е предал.

Учителят отбелязва: „Ядка на Божественото учение е Любовта, Мъдростта и Истината. Любовта е това, без което не може да съществува никакъв живот. Мъдростта е това, без което никакво движение не съществува. Истината е това, без което никаква граница не съществува. Любовта е начало на живота. Истината е край на живота. Това са двата предела на Великото в света. Това, което се движи по средата и оформя нещата, е Мъдростта.“

На друго място той пояснява: „Любовта е начало на всяко битие. Истината е крайният предел на битието, върховната му цел. А зад Истината? – Зад Истината няма нищо. Зад Истината не може да се отиде. Всяко нещо, което е сътворено, след като се движи, движи, най-после ще спре до Истината. То може да се движи милиони и милиарди

години, но като дойде до Истината, там ще спре. И тогава едно от двете – или ще се съобрази със законите на Истината и ще живее според тях, или ще стане на прах и пепел.“

„Ако искаме да се избавим от лошите условия, ще ни помогне само Божественото учение.“

„Аз ви посочвам път, който води в Царството Божие. Ако искате да влезете в Царството Божие, ще следвате този път. Ако не искате, свободни сте да мислите, да чувствате и постъпвате, както искате. Помнете: Който не иска да изпълни Божията Воля, ще бъде вън от Царството Божие. Законът е строг и безпощаден. Той още не е приложен, но един ден ще се приложи.“

Три са основните начала на великото Божествено учение: ЛЮБОВ, която носи изобилния и пълен живот; МЪДРОСТ, която носи пълното знание и Светлина; ИСТИНА, която дава пълната и безгранична Свобода.

Учителя Беинса Дуно заявява: „Любовта е това, без което не може да съществува никакъв живот. Мъдростта е това, без което никакво движение не съществува. Истината е това, без което никаква граница не съществува. Любовта е начало на живота. Истината е край на живота. Това са двата предела на Великото в света. Това, което се движи по средата и оформява нещата, е Мъдростта.“

Към тези три водещи начала и принципи на Словото си Учителя добавя още два: Правда и Добродетел. Пет са върховете на древния духовен символ – Пентаграм и пет са и основните космически, Божествени принципи, върху които се изгражда неговото учение: Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел.

„От извора на Любовта са произлезли и ще произлизат всички светове през всичките вечности. Всичко в света живее в Любовта и чрез Любовта. Всичко, което виждаме: звездни вселени, слънца, планети, е проява на Любовта. Целият Космос в неговата целокупност, целият физически свят е проявена, материализирана любов. Това е великото “тяло на Бога”.“

Той акцентира: „Любовта обема всичко в себе си. Сама по себе си тя е безконечна, а всички неща вън от нея са конечни. И затова ние казваме: Вечна е само Любовта. От нея изтича животът. Любовта е, която носи пълния живот. Доброто, като плод на Любовта, се съдържа в нея. Мъдростта, и тя се съдържа в нея, защото представя формите, чрез които Божията Любов се изявява. Истината също е включена в Любовта. Тя е най-чистият образ на любовта. Правдата, и тя е включена в Любовта. Ето защо абсолютната Божия Любов подразбира абсолютна Правда. Дето няма правда, няма любов. Физическата страна на Любовта е правдата. За да се изяви Любовта на земята, непременно трябва да има Правда. Любовта е дълго-търпелива, милостива, но абсолютната Любов

*изисква абсолютна Правда. И само човек, който е просветнал в Правдата, може да възприеме Божествената Любов.*”

*„Крайните резултати на Любовта – това е да се опознаем.”*

*„Без Любовта не можем да проучваме човешката душа. Любовта е единствената светлина, с която разполагаме, за да познаваме живите същества, с които сме заобиколени. За да познаваш хората в същинския смисъл на думата, трябва да ги обичаш.”*

*„Човек иде от един възвишен свят на Любовта, Мъдростта, дето светлината царува, от онзи светъл свят, дето свободата, братството и равенството царуват, за които хората копнеят, от онзи светъл свят, гдето хората се познават, за другите живо-та си полагат, с Любов се ограждат, за Бога живеят. И когато човек обича някого, обича този Божествен, възвишен свят в него.”*

*Учителя казва: „Новото учение иде сега в света да донесе Новата култура, да покаже вътрешната страна на Живота. Новото учение иде от невидимия свят и се налага. Това са неща, опитани милион пъти – и сега трябва да се приложат. Учението на Бялото Братство е основано на опит. Принципите, законите и методите на Божественото учение могат да се опитат. Как ще докажеш, че един предмет е сладък и колко е сладък? Може ли само да описваш сладостта му? – Може, но с това тя няма да се разбере. Но ако го вкусиш, веднага ще добиеш познание за сладостта му. Значи опитът е меродавен. Човек трябва да опита нещата, да ги преживее, за да разбере Реалността.*

*Любовта носи Живот. Мъдростта носи Светлина. Истината носи Свобода. – Това са основните принципи на Новия живот, на Новото учение. Това Учение не е наше, то е Божествено. То има най-първо физическо приложение, после – духовно, и най-после – Божествено.”*

*„Какво представлява Новото учение? – Метод за справяне с всички стари навици. В какво се заключава Новото учение? – В изправяне на погрешките на миналите векове. Новото учение, което проповядвам, има за цел да премахне всички условия за погрешки и болести в човешкия живот. Поне 75% от болестите трябва да изчезнат. Ако Новото учение не може да направи това, каква е неговата сила? Ако то не уравни силите на ума и на сърцето, ако не успокоява хората, какво може да се очаква от него?*

*Ако Учението, което ви се проповядва, осмисля вашия живот, дава ви здраве, разумност, светлина, прави ви свободни, следвайте го. То е Учението, което всяка душа носи. То посочва на човека истинския Живот.*

*„Учение на г-н Дънов“ не съществува. Има едно Божествено учение, което ми е познато. То е Великото учение на Живота. С него аз съм запознат от памтивека. Христос е казал: „Каквото Ме е научил*

*Отец Ми, това говоря. От само себе си нищо не говоря. “ Следователно Той не изнася Свое учение.*

*Божественото учение се познава: то носи Радост, Мир и Светлина и всички благородни пориви. Кое учение е право? – Учението, което дава разширение на твоя ум, сърце и воля, което ти дава подтик да растеш. Това Учение е Божествено.*

*Има хора, които плащат стар дълг и не се занимават с настоящето. Силата не се крие в старите, а в новите разбирания. Хората трябва да знаят, че вчерашното знание не може да им помогне. Днес хората се нуждаят от ново знание, от нова наука. В бъдеще хората ще имат нужда от нови идеи...*

*Новото Учение ще отиде при хората като въздуха, като водата, като светлината. Когато някой пита какво е Новото учение, давайте му „Високият идеал“. Там практически се дава какъв е методът на Природата. Дълбоките мистични работи после ще дойдат...*

*Всеки, който се обяви против Божественото, се лишава от благоприятните условия. Всеки, който не иска да служи на Истината, на Справедливостта, на Доброто, който отива против служенето на Бога, ще получи своето възмездие. Нашите приятели да бъдат внимателни в своя живот, да се държат само за свещеното, за реалното, за да не страдат.*

*Всички, които слушате, бъдете готови за Новото – да учите и другите. Сега трябва да работите с дълбоко пробудено съзнание, че служите и работите за Бога. И като работите така, да сте радостни, че изпълнявате Волята Божия – и всичко ще се нареди. Ние поддържаме вечно горене. От нашата свещ ще запалят свещта си всички хора.”*

*„Ако следвате пътя на Новото учение, ще намерите начин да си платите полиците. Силата на Новото учение се заключава в това, че може да плати всички полици. Ако приемете Новото учение, няма да остане неплатена полица. Под стари неплатени полици разбирам кармата. Европейските народи страдат от своята карма. Те живеят под нейната тежест. Когато един народ се вслушва в идеите на Бялото Братство, върви му. Ако не се вслушва – не му върви.”*

*„Изворът на доброто“*

*Великото Божествено учение представлява едновременно най-общата, най-конкретната, най-дълбоката и най-адекватната теория за света. Само чрез усвояването, осмислянето и прилагането на Божественото учение можем да преодолеем всички житейски несгоди и изпитания, които срещаме по своя път към самоосъществяването.*

*Всеки, който Божественото е превърнал Божественото учение в неразделна част от себе си – от своята система от възгледи, мислене и*

поведение, – той бива призван да разпространява това благовестие навред.

Главната цел на Божественото учение, като висша проява на съвършената Божия Любов, Мъдрост и Истина, е да ни помогне да осъзнаем наличието и измеренията на Пътя; да ни предостави методите и средствата за неговото достойно извървяване; да ни разкрие истините и законите на света, в който живеем.

„Любовта ще разруши всичко старо. След това ние ще започнем да градим. Този кипеж в обществата, това брожение между страдащите показва, че Бог е проникнал навсякъде.

Това има връзка с ликвидацията на кармата на човечеството, натрупана през хилядите минали години. Понеже сега предстои един нов живот, човечеството не може да влезе в него, докато в страданието не изгорят всички стари разбирания, мисли и чувства.

Понеже човечеството си е служило с отрицателни сили през хилядолетията, те сега се насочват срещу него. Хората са се отклонили от своя път и на това се дължат всички нещастия. Те са се отклонили от много работи и затова са останали назад в развитието си. Невидимият свят иска да им помогне, за да се развиват правилно. Той изпраща работници, които вземат чуковете си и работят върху къщите на хората. Това наричат „неблагоприятни условия“. Хората с неразумния си живот развързват злото и идват страданията. Това, което преживява днес човечеството, и чувството, че нещо тежи над главата му, е неговата карма. Това е дълг, който трябва да се изплати...

И така, сегашните събития са изхарчване на миналото, ликвидация на кармата. Сега става една ускорена ликвидация на греховете на хората от минали животи – всичко сгъстено се ликвидира.

Наесен всички стари листа окапват: искат не искат – ликвидират. Само пънките остават и през пролетта от тях израстват нови клони, листа и цветове.

Хубостта на живота е в промените. След буря времето се оправя. Сегашните събития са като буря – ще минат. Всичко, каквото става, е за добро...

На много хора е дадено да се учат от собствените си погрешки. Ако им се говори, те няма да разберат. Такива ще учат по пътя на страданието. Този мътен порой, който сега тече – страдания, противоречия – ще изтече до края на века. Разбира се, по-напредналите хора по-рано се освобождават от този порой. Народите се лекуват чрез страданията. Не може един народ да се лекува без страдание. Това е лекарството.

Кое е за оправяне, ще се оправя. И кое е за разваляне, ще се развали. Използвайте малкото време, което ви остава. Решете сега да заживеете Новия живот. Злото вече няма никакви условия. То няма вече

да успее, то си отива. Последните утайки са останали от него. Светлината ще пропъди всяка тъмнина. Чрез настоящите страдания човечеството ще се пробуди. Докато не стане пресяване на чистото от нечистото, животът на хората ще бъде безсмислен.

След тези събития Новото ще завладее света изведнъж. Хубавите времена ще дойдат. Сега е трудно. През зимата е трудно. Като дойде пролетта, е по-лесно. През лятото и есента също е лесно. Сега сме в края на зимата.”

(„Изворът на доброто”)

„Пред любовта всички сме равни.”

„Любовта има пред вид правото на всички същества. Тя желае всички хора да опитат еднакво всички блага. Разумната природа говори днес на хората: „Разделяйте справедливо благата, които ви давам. Ако не ме слушате, ще изпратя своите бирници. С тях ще се разправяте.”

„Любовта се изявява само на онези, които са праведни и „са просветнали в Царството на Отца си” – онзи велик, разумен Божествен свят, където Праведните схващат дълбокия смисъл на нещата.”

„Човешката любов се променя и изменя. Духовната се променя, без да се изменя. А Божествената нито се променя, нито се изменя. Тя само расте...Когато любовта на човека се мени, това показва, че той не оценява благото, което Бог му е дал. Човекът на Любовта се отличава по това, че той никога не се разочарова. Човек никога не трябва да губи Любовта си”

„Божествената Любов има и следната отличителна черта: тя постоянно расте. В нея има вечен растеж: като обичаш някого, тази любов трябва да се увеличава. Любов, която не се увеличава непрестанно, не е Божествена. Тя ще изчезне.”

„Любовта стои над всякакви религии. Любовта сама създава религиите. В Божествения свят религии няма. Там съществува само Любов. Атмосферата на Божествения свят е Любов. Там всичко диша Любов. Но понеже Любовта не може да се прояви на Земята, затова се явяват религиите. Искате ли, обаче, да изпълните волята Божия, трябва непременно да заместите религията с Любовта. Тогава всеки, който ви обича, ще бъде свещеник и служител във вашия храм. Великото в света е да познаем Бога като Любов.”

„Любовта към Бога дава силен тласък в живота на човека. Тя е първият и най-силен стимул за човека. Тя е първият лъч, който прониква в човешката душа. Щом дойде Любовта, тя събужда великото, славното, красивото в човешката душа. Който люби, само той има Истината в себе си. Който има Истината, той може да бъде обичан. Любовта е първото условие, при което съзнанието може да върви напред. За да



могат умът и сърцето да се движат и да вървят напред, те трябва да имат подбудителна причина. Тази причина е любовта.”

„Пътят на Любовта е осеян с всички постижения и възможности. Възлюбете Господа с всичката си душа, дух, ум и сърце и в бъдеще ще придобиете всичко... За да може да свършим една работа в този свят, непременно трябва да имаме Любов. Тя е велик фактор в сърцата на онези, които я имат. Вън от Любовта няма живот, няма никакви постижения. Без Любовта нещата са мъртви, несъзнателни, механични.”

„Няма случай в живота, когато човек да е действал с Любовта и да е пропаднал. Ако хората изхождат от тази велика Любов, бъдещето е за тях. При Любовта човек всичко придобива. Без нея всичко изгубва. При Любовта и който люби, и когото любят печелят. Любовта всякога дава на човека повече, отколкото е изгубил. Тя изменя и подобрява условията му. Влезе ли Любовта в живота, хората ще вървят от светлина в светлина, от сила в сила, от слава в слава и дейността им ще се увеличава.”

„Без любов човек не може да разбере единството на света. Любовта внася пълно единство в живота. Това, което свързва умовете и сърцата на всички хора и прониква в целия Космос, наричаме Любов. ...Колкото по-правилни са отношенията на хората към Първичната Причина, толкова и обществата се по-добре организирани.”

„Дойде ли Любовта, с нея дохожда всичко: богатство, чест, здраве, знание, способности. Аз не говоря за онази любов, която носи смърт на хората, нито за тази, която създава спорове, състезания, огорчения. Без любовта свободата се превръща в робство, знанието – в невежество, радостта – в мъчение. Като дойде Любовта в човека, слънцето ще грее другояче и той ще почувства връзката си с Бога. Тогава ангелите, светиите и добри-те хора ще посещават дома му, за да се разговарят с него, и ще го поучават. Тогава хората от целия свят ще го посещават, за да видят Любовта!”

„Човек става красив и когато обича, и когато го обичат... Красотата е резултат на усилията на душата и на духа. Следователно от красотата на нещата ще съдите за усилията, които душата и духът са проявили в известно направление. Колкото повече се приближава до Бога, човек става по-красив...”

„Когато обичат и който обича, само той може да учи и да придобива знания, светлина. За него всичко оживява. Чрез любовта човек добива познания за Бога и природата.”

„Любовта води към истинското знание. Великата наука за Любовта включва в себе си всички други науки. Който има Любовта, може да се справи с всички положения в живота си.”

„Бог е говорил в миналото, говори в настоящето и ще говори в бъдещето, но само на ония, които имат Любов. Дето няма Любов, там не

се чува говорът на Бога. ...Имате ли огъня на Любовта, ще се ползвате от науката на Великите Учители, на Великите Адепти и гении, които са завършили своето развитие. Тази наука носи мъдрост, блаженство и величие за човешката душа.”

„Любовта, която ограничава, е човешка любов. Любов, която освобождава, е Божествена. Хранете се с Любовта, за да станете господари на себе си. Като станете господари на себе си, ще станете слуги на Бога.”

„Който иска да приложи любовта, трябва да бъде справедлив. Любовта не търпи несправедливост. И всички вие умираете от несправедливост. Любовта е закон, който носи блага на всички същества”

„Ако повикате любовта, тя ще ви освободи и ще ви даде сила да се справите с всички мъчнотии. Защо човек става роб? Защото не знае да люби. Който не може да люби и да бъде благ, той е роб на условия-та и не може правилно да се развива. Свободен е само онзи, който люби, който е благ.”

„Чрез Любовта ще дойде Новата Култура, която ще обедини всички хора. ...Любовта не е само едно приятно чувство, но правилни отношения на същества с висша интелигентност. Като говоря за Любовта, разбирам онази велика и мощна сила, която единствена е в състояние да повдигне унижените, оскърбените, падналите и грешни души, които се намират в дъното на ада. Тя е сила на Безграничния. Когато добиете това ново разбиране за Безграничния, този ред на нещата ще се стопи. Това е новото верую, което ще обедини човечеството в едно цяло. ...Хората на Новата Култура наричам “братя на човечеството” или “синове на Любовта”. Влезе ли Любовта в света, ще имате една велика култура, дълбоки познания за природата и ще се внесат нови методи за възпитание. Които вървят в Любовта, чертаят своето бъдеще! Пред всички народи се открива велико бъдеще. Велико е бъдещето на човечеството поради Любовта, която ще се изяви.”

Петте творчески принципа в Битието – Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел – са неизменна съставна част на Божията Същност, на Божие естество. В света те се проявяват като основа на вечните принципи и закони, които действат навсякъде и във всичко още от момента на Сътворението. Същевременно тези пет творчески принципа се явяват и в ролята на духовно-нравствени завоевания и постижения, които човекът овладява и утвърждава в процеса на своята лична еволюция. Тези пет творчески принципа притежават и стойността на универсални ценности в Космоса, във всички светове и измерения на Проявеното Битие. Учителя отбелязва:

„Неизмеримата Божия Любов, неизмеримата Божия Мъдрост, неизмеримата Божия Истина са плодове на Божия Дух.”

*„Бог е Любов, Мъдрост и Истина – три велики свята, за изучаването на които е нужна цялата вечност. Три неща има, по които можем да познаем Бога. Те са: Божията Любов, която носи пълния живот. Божията Мъдрост, която носи пълната светлина и хармония в света. И Божията Истина, която носи съвършената свобода. И когато се говори за трите Лица на Бога, ние подразбираме: Първото Лице на Бога е Любовта, проявена в Живота. Второто Лице на Бога е Мъдростта, изявена в Светлината на знанието. Третото Лице на Бога е Истината, проявена в Свободата.”*

*„Три са допирните точки на човешкия дух с Божия Дух: първата е Любовта, втората е Мъдростта, третата – Истината. От първото докосване на човека с Бога у него се явява един изблик на Любов; той се превръща в извор на живот, който постоянно блика. И понеже този извор трябва да намери свой път на движение, явява се второто докосване на Бога – Мъдростта, за да очертае пътя на това движение. И затова първият стремеж на човешкия дух е животът. Вторият стремеж на човешкия дух е знанието. Третият стремеж на човешкия дух е свободата. Когато духът придобива знание, светлината се появява като резултат.”*

*„Мъдростта – това е светът на вечните Божествени форми, изтъкани от Любовта. Любовта е самата същина, а Мъдростта представя формите на хармонията, които се изливат в музика и поезия. Мъдростта е свят, в който се крият от незапомнени времена всички неща, които Бог е създал, всички неща, които възвишените духове са създали, и всички неща, които хората са създали на Земята. Затова този свят е достъпен и за нас. От този свят изтича истинското, съществено знание. И когато това знание премине през трите свята – Божествен, духовен и физически – и даде плод в тях, тогава то става реално за нас.”*

*„Щом като Мъдростта изгрее в човешката душа, всяко нещо в ума на човека отива на своето място. Всички идеи стават ясни, определени и идват в пълна хармония. Умът на човека се отваря и той вижда, че този велик Божествен свят е красив, че в него царува хармония и ред и че когато Мъдростта управлява, редът не се нарушава. Той вижда да се разкрива пред неговия дух необятно поле за работа. И тогава той започва да гради. Защото право е – само Божията Мъдрост задоволява духа на човека. Ала пътят на Мъдростта е най-труден. Той е път за Учителите. Само съвършеният човек, само Учителят може да прояви Мъдростта.”*

*„Да влезе човек в Царството Божие, това зависи от неговото знание и мъдрост, а не от неговата любов. В Царството Божие по благодат не се влиза. Да влезе човек в Царството Божие и да му дадат там почетено място, това зависи от неговата мъд-рост. ...Мъдростта е най-голямото добро на Небето. Тя е най-голямото и нетленно богатство, с което*

човешкият дух може да разполага. Мъдър ли е човек, той притежава най-голямото Божие благо. Когато човек има мъдрост, той е умен, силен и светлината му винаги изгрява. Човек без мъдрост не е още истински човек. И когато ние говорим за Човека, подразбираме съществуване на Мъдростта. Човекът е наречен син на Мъдростта.”

„Вложи мъдростта в ума си, светлината ще дойде и знанието ще ти даде своята помощ. Само светлият път на Мъдростта води към Истината”

„Първата стъпка в живота – това е пътят на Любовта. Като отидеш при Любовта, тя ще те изпрати при Мъдростта, а Мъдростта ще те изпрати при Истината. Чрез Божията Любов ще се домогнете до Великите закони, които регулират живота.”

„Искаш ли да усвоиш Божествената Мъдрост и тайните на живата Природа, казвам ти, няма друг път освен страданието. Докато съдиш, докато роптаеш, докато се оплакваш, ти си далеч от Мъдростта. Престанеш ли да съдиш, ти си близо до Мъдростта. Докато философстваш, ти си далеч от Мъдростта, от своя Учител. Престанеш ли да философстваш, ти си близо до Мъдростта, ти си при нозете на своя Учител.”

„Само Мъдростта може да ръководи в живота. С нея можем да бъдем силни. Само Божественото знание на живата наука носи сила ...Има една велика наука, с която можем да изправим живота си. Мъдростта е цел и смисъл на човешкия живот. Божията Мъдрост е условие за добиване на Вечния Живот”

„Само когато изучаваме Божествената Мъдрост, ще бъдем в състояние да разбираме Истината, да станем господари на положението и само тогава ще можем да преобразим живота си.”

Иисус Христос призовава: „Постъпвайте спрямо другите така, както искате да постъпват те с вас!” (ср. Лука 6:31). Това златно правило за човешките взаимоотношения, утвърждава активен принцип на поведение. То отменя като по-съвършено старозаветното правило да не правим на другите това, което не искаме да правят и на нас. Този Христов принцип е в основата на Новото учение, за установяването на една Нова култура в общуването между хората. Начинът, по който общуваме с другите, определя мястото ни в обществената система и показва степента на духовната ни зрелост.

Според Учителя:

„Мъдрецът живее без закон. Глупецът трябва да живее със закон и под закон. Ако мъдрецът живее със закон, той е нещастен. Ако глупецът живее без закон, и той е нещастен. Мъдрецът живее според оня жив закон, който Бог е написал в душата му. Той се намира извън условията на временния живот.”

*„Човек трябва да работи едновременно с Любовта и Мъдростта, за да се освободи от вътрешното робство, в което се намира. Това е великата задача на живота.“*

*„Нашият съвременен свят е засегнат от друга култура, по-висша от сегашната. С нея сме дошли в съприкосновение. И тази висша култура действа вече върху нашето съзнание. Първото нещо, което показва, че сме под влиянието на тази висша култура, е увеличението на страданието. То показва, че става едно коренно преустройство на живота.“*

*„Любов без Мъдрост не може. И Мъдрост без Любов не може. Те са неразривно свързани. Любов без Мъдрост не значи нищо. И Мъдрост без Любов – също. Разумността е хармонично съчетание на Любовта с Мъдростта. Някои проповедници ще кажат, че човек има нужда от Любов, а не от знание. Някои философи ще кажат, че на жената трябва любов, а на мъжа – знания. Това са твърдения, които не могат да подобрят човешкия живот. Човек се нуждае от знания и от любов.“*

*„Мъдрият човек е опитал и проверил всичко, което знае. У мъдрият човек има непреодолим стремеж към Любовта. В него има желание и най-малкото съществуване, което види, да го обикне, да му направи някаква услуга. Защото мъдрецът еднакво цени и големите, и малките неща.“*

*„Истината ще ви направи свободни“ (Йоан 8:32).*

*„Само разумният човек може да познае Истината и да е свободен.“*

*„Стремеж и копнеж на човешката душа е да бъде свободна. Туй е един велик подтик, но не в обикновения човек, а у човека, у когото съзнанието се е пробудило. Свободата е един велик подтик у човека, у когото се събужда Божественото.“*

*„Целият живот на човека почива на Истината, която носи свобода.“*

*„Щом се домогнете до Истината, вие ще се освободите от всички земни и духовни противоречия. Тя освобождава човека от всички ограничения, в които се е намирал...Свободата не може да се налага със закон. Тя принадлежи на Божествения свят. Когато казваме, че Истината ще ни направи свободни (Йоан 8:32), това значи, че само Възвишеното, Разумното, Божественото в света е, което ще ни направи свободни. За да добие свободата си, човек трябва да даде път на Божественото Начало в себе си...Който не може да възприеме Истината, е роб на условията“*

*„Вложи Истината в душата си и свободата, която търсиш, ще я придобиеш. Възлюби Истината! И когато си тъй сиромаш, че нямаш ни петак в джоба си, знай, че има нещо, което седи над всяка сиромашия.“*

*Това е Истината. Има нещо, което седи над всяко богатство. Това е Истината. Има нещо, което седи над всяка власт. Това е Истината. Тази Истина ще отвори пред тебе велик простор и ти ще прогледнеш. Когато тя дойде у тебе, ще направи ума ти светъл, в сърцето ти ще внесе мир, а на тялото ти ще даде сила и здраве.”*

*„Истината е атрибут на Бога. Тя е израз на Божието величие. Истината е мощното в света, чрез което Бог се изявява. Истината е светът, гдето душата живее в своята същина.”*

*„Бог като Истина ни привлича, а Христос ни показва истинския път на нашето вътрешно движение към Бога. И затова Истината е насока към безграничното и безначалното, което има връзка с ограниченото.”*

*„Истината е висшата реалност. Истината съдържа началото и края на нещата”*

*„Казват, че Истината е отвличена. Не, Истината е реалното, което лежи в основата на нашия живот. Тя е един свят на неописуема красота, който си има своите краски, тонове, музика. Тя е свят, който съществува и ще съществува винаги. В този свят нещата са строго, математически определени. Няма нищо непредвидено, нищо случайно.”*

*„Квасът, същията на всички неща е Истината. Тя е най-високото нещо в човешкия разумен живот.”*

*„Истината е независима от личните схващания на хората. Дали ще мислите по един или друг начин за нея, дали ще се приближавате или отдалечавате от нея, с това вие няма да измените нейните отношения.”*

*„Истината в себе си е нещо конкретно, реално, неизменяемо. Тя е Вечна Светлина, Вечна Мъдрост, Вечна Любов, Вечна Правда, Вечен Живот”*

*„Любовта иде отгоре, от Истината. Любовта всякога се стреми към Истината. Истината е най-чистият образ на Любовта.”*

*„Пътят на Любовта е път на Истината. Ако думите ви са пълни с Любов, вие се приближавате до Истината. Ако душите ви не се разгарят от Любовта, вие се отдалечавате от Истината”*

*„За да намери и познае Истината, човек трябва да възлюби Бога. Който обича Бога, той живее в Абсолютната Реалност. Само този, който живее в Абсолютната Реалност, може да познае Истината...Щом Любовта се ограничи в човека, ограничава се и Истината в него. И тогава човек живее в относителната реалност. Без Любовта Истината не може да дойде, не може да се прояви. За да родиш Истината, трябва да любиш.”*

*„Любовта е снизходителна към грешките на хората, към техните слабости. Истината, обаче, е строга и неумолима. Истината не търпи невежеството, слабостта, нечистотата. В това се състои нейната съвършена красота. Ето защо, който е слаб, да отиде при Любовта.*



*Който е невежа, да отиде при Мъдростта. Който е онеправдан, да отиде при Правдата, а който иска да бъде свършен, да отиде при Истината.”*

*„Любовта всякога има стремеж към Истината. Истината е обект на Любовта. Без Истината като обект Любовта не може да се прояви.”*

*„Истината и Свободата идат от разумния живот на човека. Разумната Природа дава само на разумните свои деца Истината и Свободата, а другите ограничава. Защо? Защото не са готови още.”*

*„Истината казва: Аз мога да живея само в един дом, гдето има Любов и Мъдрост. Истината носи два елемента: елемента на Любовта и елемента на Мъдростта. ...Човек трябва да каже: Господи, Ти си, Който мислиш в мен. Аз разбирам Твоята мисъл. Ти си Любовта в мен. И аз проявявам тази Любов. Ти си Истината в мен. И аз проявявам тази Истина.”*

*„Истината има връзка с волята. Тя се проявява в действие.”*

*„Герой в света може да бъде само оня, в когото живее Истината. Само той може да се жертва и когато се пожертва, ще влезе да живее в душите на хората. Затова ви казвам: Преди всичко и над всичко любов към Истината!”*

*„Красотата е също израз на Истината. Каквото е красотата по отношение на човека, такава е Истината по отношение на Божествения свят. Истината е неговата светлина.”*

*„Истината е първичният капитал, който е вложен в човешката душа.”*

*„Къде ще намерите Истината? Понеже Божественото образува същината на човешката природа, затова Истината е вътре във вас. Вие живеете в Любовта, в Мъдростта, в Истината – в Бога.”*

*„Истината – това е насока, в която се движим. Тя е това, към което се движим”*

*„Първата крачка към Любовта е: Никаква лъжа! Който говори Истината, всеки ден придобива по нещо.”*

*„Първото нещо, което трябва да направите, то е абсолютно да изключите всяка лъжа – бяла и черна. В лъжата седят всички спънки. В нея седят всички условия за вашето робство.”*

*„Ако възлюбих Истината, ограниченията ще се премахнат: всички ваши изгубени вещи ще се върнат, всички ваши разрушени чувства ще се върнат, всичко, каквото сте изгубили, ще се върне. Ще се върнат при вас всички онези, които ви обичат, и ще видите всички, които ви любя. Като намери мъртви, Истината ги оживява. На страданията отмахва страданието”*

*„Чрез Истината ние можем да излезем из рамките на временния живот, на смъртта и да влезем във вечната свобода.”*

*„Абсолютната Божия справедливост трябва да се приложи еднакво към всички, без никакво изключение. Тя има пред вид не само*

хората, но и всички живи същества, от най-малкото до най-голямото. Тя трябва да се приложи както спрямо човека, така и спрямо другите същества, както спрямо учения, така и спрямо простия. Любовта на Бога към всички същества е еднаква.”

„Животът на всяко същество е живот на Бога. Всяко същество има своето място и значение в живота на Цялото. Всеки човек, когото срещаме, е необходим елемент в Божественния ред на нещата, понеже е едно малко проявление на Бога.”

„Правдата е, която създава истинските отношения между човешките души. Дойде ли тя, ще се изяви онова истинско уважение, което трябва да имат човеците един към друг. Тогава няма да гледаме с презрение на никого, а ще бъдем свещени един за друг.”

„Да бъдеш справедлив, ще рече да знаеш как да постъпиш като мислещо същество, като разумен, истински културен човек. Искаш ли да имаш прави отношения към всички същества, бъди справедлив към тях.”

„Трябва да отдаваме на всеки човек правото, защото както водата е необходима за растежа на растенията, така и Правдата е необходима за растежа на нашите умове и сърца.”

„Ако отдадете нужното право на всички хора и животни, и Бог ще отдаде вашето право. Ако не отдадете правото на другите, и вашето няма да отдадат.”

„Добро е това, което е добро за всички, а не само за едного. Животът изтича от Великото Разумно Начало, което обгръща всичко в света. Навсякъде, където има живот, той е проява на това Велико Разумно Начало. Всички блага, които идат от Разумната Природа, са за всички. Ето защо върховната справедливост изисква, щото Божиите блага, богатата на Разумната Природа, да бъдат блага на всички. Те трябва да бъдат достойни на всички. Така говори законът на справедливостта.”

„Има един велик закон в Природата, който регулира нещата. Богатата на живота не текат само в една посока. Този закон е общ и се отнася не само до физическия, но и до психическия живот. Който разбира този закон, той никога не би се осмелил да постави преграда между себе си и своя ближнен с цел да задържа богатата само за себе си. Той знае, че всяка преграда, която е поставена, един ден ще се обърне против самия него. Като не разбира този закон и не го спазва, човек сам си създава нещастия. От нас се изисква само едно: да не поставяме преграда на Божествените блага, които текат към нас. Божественото благо е общо за всички същества. Божественото е достъпно за всички. Богатата, които Бог дава, трябва да се оставят свободно да текат – да се ползват всички същества от тях. Това се отнася за всички видове блага.”

„Всяко благо трябва да бъде благо за всички. Да бъде общо благо и от материален характер, и от умствен характер, и от сърдечен

характер. Всички блага, които придобиват хората в бъдеще, ще бъдат общо достойние на цялото човечество. Това се отнася не само за материалните блага, но и за знанието, способностите и дарбите. Справедливостта изисква, щото човек да говори не само за себе си, но и за другите, да търси не личното благо, но общото. Там, дето има сиромашия, страдание, има ли общо благо?”

„За да постигнете съвършенство, като първо стъпало на вашия живот поставете Божествената Правда, чрез която се изявява Любовта към всички същества – човеци, животни, растения. Придобие ли това, дето и да погледнете, ще виждате само доброто. Виждате ли доброто, то ще произведе в душата ви свещен трепет.”

„Правдата трябва да се приложи в света така, че да не остане нито един беден човек, който да въздиша и да възкличава: „Няма ли Господ на този свят?” Ето защо истинският праведник на земята, когато се моли, трябва да иска от Бога да му покаже някоя страдаща душа, за да ѝ помогне.”

„Искате ли да се развивате правилно, непременно трябва да вършите правдата. И когато трябва да извършите правдата, извършете я, ако ще би и светът да се обърне с главата надолу.”

„Докато не бъдете справедливи, няма да се научите да мислите, да чувствате и да действате правилно. Без справедливостта не могат да се проявят правилно Любовта, Мъдростта и Свободата. Абсолютната справедливост трябва да бъде идеал за вас, за да могат всички Божествени добродетели да дойдат във вас. Справедливостта усилва дарбите и способностите на човека. Тя носи вътрешен мир и спокойствие. Когато справедливостта се прилага, престъпленията са невъзможни. Справедливостта подобрява живота.”

„Всяка душа трябва да бъде праведна. Защо? – За да излезе от нея великата светлина. А в светлината, която изтича от Правдата, Любовта ще ѝ се изяви. Правдата, това е основата, на която Любовта се изявява и осиява човешката душа.”

„Праведните хора са богати. Те са синове Божии. А всеки човек, който е Син Божий, разполага с капитала на цялата Слънчева система. Божествената Правда, на която те са носители и която иде сега в света, ще стопли човешките сърца. И в бъдеще, в новата култура, в културата на Светящите, светът ще се отоплява и осветява от човешките сърца, в които Правдата обитава. От тия бъднини сега Христос изпраща вест – Христос на Любовта, изявена в Правдата, която просветва у онези, които Го любяат.”

Учителя Беинса Дуно сам определя същността на великото Учение:

*„До всички приятели,*

*Изворите трябва да извираат, реките да текат, тревите да растат, а човек да мисли, да разсъждава и да върши Волята на своя Небесен Баща. Неговата Любов да му бъде закон.*

*Волята Божия. Царството Божие, Словото Божие – цел в неговият живот.*

*Много листа ще окапят, много черупки ще се смъкнат докато душата достигне своето съвършенство. Господ да ви води и упътва със своят Дух, да ви показва вътре във вас, що е добро и правото пред Него самия.*

*Аз ви предадох едно Учение на Христа. Учение на живота, не на буквата. Учение не на сектантство, а Учение на Мъдрост и Любов, което може да обнови целокупния живот.*

*Господ, за Който ви говоря е жив в цялата Природа, действащ във всички същества. Той говори вътре във всяка душа, във всяко сърце. Аз ви говоря за Него с Когото съм всякога в общение. Познавам гласа Му, върши волята Му, слушам Духът Му и радостта ми е в Неговото живо Слово. Какво благо би било за хората, ако разбираха Божия език и си мислеха, че са братя, а не врагове. Да споделят своите скърби и своите радости. Близко е часът. Ще прозвучи Небесният Глас. Имайте мир и търпение. Всичко Той ще уреди добре. Ще възкръсне, ще оживи и ще бъде едно стадо и един пастир на живота.*

*Благословиенето на Христовият Баща отгоре да почине върху всички, които призовават Неговото Име на всяко място и време.”*

*Варна, 16. VIII. 1917 г.,  
хотел Лондон.*

*„Божественото Учение се основава на великата Божествена Любов, която обхваща всички хора, животни, растения, които представляват органи на един велик организъм. Това е учение за Бога. То ще обнови света.*

*Аз черпя своите принципи от великата книга на Природата, в която всяко камъче, лист, клонче, цвете, всичко съставя нейната азбука. Аз постоянно правя преводи от тази книга. Ние имаме нужда от великата Божествена наука, с която ще обърнем страданията в радост, недостатъците в добродетели.”*

Сава Калименов (1901-1990) е известен писател, издател и разпространител на Божественото учение. В края на 20-те години на миналия век създава книгоиздателство „Братство” и вестник „Братство”.

Там той публикува три забележителни статии: В „*Учението на Бялото Братство*” (Севлиево. г. 3, бр. 27, 10.01.1931, с. 1-2), той отбелязва:

**„Учението на Бялото Братство представлява съвършен синтез на истинската наука за живота и истинската Божествена религия на Любовта, за която ограничения и форми не съществуват.**

Учението на Бялото Братство се основава върху една необозрима, поради своята всеобхватност и могъщество наука, за която граници за изследване няма, а има чиста светлина, която прониква еднакво в този и онзи свят, в миналото, настоящето и в бъдещето на човека и света.

Тази всеобхватна наука, вътре в която съвременната официална наука заема една малка, ограничена област е светлина без сенки, живо знание, произтичащо от непосредствена опитност, тя е наука без теории и хипотези, без догадки и предположения, защото се основава на виждане, а не на пипане.

Тази наука е окултизма или окултната наука – Божествената Мъдрост, която в своята пълнота и съвършенство е достойние на великите Учители на човечеството, които постоянно бдят над него, ръководейки неговата еволюция, като понякога слизат на земята, обличайки се във физическо тяло, за да изпълнят някои свои задачи, за дадат нов, мощен подтик на човечеството към светлина и възход, ознаменувайки с това една нова ера в историята.

От тези Учители ние познаваме: Хермес, Мойсей, Буда, Кришна, Лао-Дзъ, Питагор, Христос и др. Те всички имат една и съща цел – те всички работят върху един общ план, но са действали различно, според условията на времето и мястото, според степента на развитие, на която се е намирало в даден момент човечеството или част от него. Между тези Учители на човечеството спор няма. Те всички отлично се разбират. Те всички еднакво са представители на великото всемирно Бяло Братство и проповядват едно и също учение. Спорове и гонения съществуват само помежду техните последователи, които недорасли да схванат в „Дух и Истина” тяхното учение и да го приложат се отделят егоистично едни от други, като всички поотделно считат само себе си за прави, а всички останали наричат: неверници, неправовърни, сектанти. По такъв начин, **вместо едно-единствено Божествено учение, проповядвано от всички велики Учители, ние днес имаме едно голямо число от религии-секти, всяка от които претендира да бъде непогрешима и единствена представителка на Бога на земята.**

Обаче човечеството не стои на едно място. То напредва и днес е пред прага на една огромна крачка в своето развитие. Тази именно крачка е обединението, взаимното проникване, сливането, събарянето на всички граници, които го разделят на враждуващи, взаимно изяждащи се части.

Дошло е време разкъсаните части да се съберат наедно, за да може човечеството да заживее нов и щастлив живот. Дошло е вече време да се

срутят всички тия граници, прегради и кошари, с които досегашните религии-секти са разделяли духовно човечеството. И веднъж срутени тия граници, обединеното и обновено духовно човечество лесно вече ще се справи и с останалите икономически и политически граници и ще възкръсне всецяло в новия живот на Любовта.

За да създаде един жив подтик, за да даде един мощен тласък, не по външен, а по вътрешен път, към достигането на тази велика цел на човечеството – всестранното обединение върху основата на Любовта и братството – е дошъл на земята и е днес между нас, като пратеник на всемирното Бяло Братство, Учителя Петър Дънов. Той няма свое собствено, лично негово учение, той не проповядва никакъв „дъновизъм“; той проповядва учението на Христа и на всички други велики Учители, което е едно и също. Той проповядва учението на великото всемирно Бяло Братство, което изпраща на земята Учителите, което е изпратило и него.

**Кое и какво е това учение? – Неговите основни принципи могат да се изразят с думите: Любов, Мъдрост, Истина.**

**Любовта** – това е тази същност, която ще се прояви в живота на земята, чрез братството, чрез пълното духовно, икономическо и политическо обединение на човечеството, чрез превръщането му в един жив организъм, в който кръвта-храна ще се разнася еднакво по всичките части, в който ще бъде изключено всяко насилие, всеки егоизъм и зла воля. Любовта е тази сила, която ще свърже съзнанието на отделния човек с това на цялото човечество, на всички същества, на целокупния живот – ще го направи да се чувства едно с всички и всичко, и във всички свои мисли и постъпки да има предвид общото добро. Любовта, това е тази Божествена хармония, която ще слее човешките души в единната душа на цялото човечество, която ще разкрие за ограниченото съзнание на днешния човек безграничния простор на живота в цялото, ще го приобщи с красотата, която съществува само за едно съзнание, разляло се и сляло се с всички и всичко.

**Мъдростта** – това е онази Божествена Мъдрост, живо знание, онази светлина без сенки, всеобхватна наука, за която говорихме в началото на тази статия. С нейна помощ човек прониква до причините, до корените на нещата. Събирайки днес своята добра или лоша жътва, вкусвайки плодовете, горчиви или сладки, на своя живот, той вижда и знае как и кога сам той ги е посадил и отгледал. Той знае, че в живота действа закона на абсолютната Божествена справедливост, която по-рано или по-късно възнаграждава доброто и злото. Той правилно свързва причина с последствие и не вини никого за своите нещастия, за своите страдания и недостатъци, знаейки, че те са плод на неговата дейност. Той знае, че е безсмъртно същество, че е дух, а не тяло, че е искра от Бога, родена от Него и отиваща към Него. Той знае, че Бог е негов Баща, а всички хора – негови братя. Той знае още, че не за пръв път идва на тази земя, че много



пъти е идвал, живял е, борил се и страдал, любил и мразил, падал и ставал, правил грешки, поправял ги и достигал успехи, вървейки крачка по крачка все напред и напред.

Той знае, че и днес е дошъл на земята да поправи много свои минали грешки, да надвие много свои недостатъци и слабости, да се издигне над всяка тъмнина и ограничение, да придобие Божествената Любов и Божествената Мъдрост, за да стане достоен съработник на Бога в издигането на целокупния живот. Той знае най-после, че Бог никога не ще остави своите деца да погинат в незнание и тъмнина, че техните страдания са само временни, че след злото идва доброто, че тъмнината е само сянка на светлината, тук на земята, и затова е винаги оптимист, винаги бодър, жизнерадостен, с пълна вяра в доброто и в неговата победа, даже и когато е подложен на най-тежките изпитания. Този, който има светлината на Божествената Мъдрост е неуязвим за безверието, съмнението, отчаянието, страха. Той е непоколебим, безстрашен, спокоен за бъдещето, той върви в пътя на живота обгърнат в светлина, той здраво стъпва, защото вижда къде стъпва и знае накъде отива. Такъв е резултата от познаването на Божествената Мъдрост – окултното знание за живота на човека.

**Истината** се ражда от взаимодействието на тези два принципа – Божествената Любов и Божествената Мъдрост. Тя е Божествената Светлина, която осветлява живота. И тя се получава само тогава, когато се съберат и двете. Само Любовта и само Мъдростта поотделно не могат да дадат пълната Божествена Истина. А Истината е, която ще ни освободи: Как? – Ще приложите Любовта, ще приложите и Мъдростта и тогава чак „ще познаете Истината и Истината ще ви направи свободни”. Тогава животът ви ще бъде пълен със светлина, а в светлината веригите падат, в светлината всяка погрешна стъпка е изключена, в светлината спъване, падане и заблуждаване е невъзможно.

Днес хората не са свободни. Днес хората са роби, затуи, защото грешат. Те са оковани във веригите на своите собствени грешки. А грешките са породени от незнание, от липсата на истинска светлина. В светлината на Божествената Истина човек изгубва способността си да греши. С други думи, когато ние приложим Божествената Любов и Божествената Мъдрост, ние биваме озарявани от Божествената Истина и не можем вече да грешим. Тогава пред нас се разтварят всички граници и ние добиваме истинската Свобода.

**Любов, Мъдрост, Истина – това са трите основни принципа в учението на Бялото Братство. Това е самото учение – неговата същност. Който иска да ги проучи, нека ги опита, нека се постарее да ги приложи в живота си.**

Учението на Бялото Братство е учение на опита – на живия, непосредствен, личен опит. То не е теория или хипотеза, а приложение и живот. Би трябвало тези, които искат да имат свое собствено мнение за

него, а най-вече тези, които искат да се произнесат за него и да го критикуват, би трябвало те да го опитат сами, да го приложат в живота си, да го изживеят в душата си и тогава, според получените плодове, нека се произнесат.”

\*\*\*\*\*

В статията – „*Клевета и истина*”, Сава Калименов задава няколко важни въпроси:

„...С какво Исус „размиряваше“ народа? В какво се състоят Неговите големи „престъпления, та Го разпънаха? Дали само защото беше „сектант“, неприятен на тогавашното духовенство?

Какво зло сториха на българския народ богомилите, тия кротки проповедници на мир и братство, на любов и истинско християнство, та бяха гонени, избивани и прокудени от родната им земя от нашето „православно“ духовенство?

Що стори Хус на своите палачи-духовници, та го изгориха жив?

Можем да питаме още много, можем да задаваме безкрай въпросите за мъченичеството на носителите на светлината – има само един отговор: Те нямат друга вина, единствената тяхна вина е тази, че бяха проводници на светлината, че говореха Истината...

Докога българският народ ще се води по ума и прищевките на своите приспиватели, които имат всички интерес да го държат в тъмнина и заблуда, които извратиха, фалшифицираха чистото Христово учение, поставяйки го в услуга на насието, пародирайки само с тържествени церемонии и обреди и все още продължавайки да се кичат с името му?

До кога българският народ ще продължава да слепее, затваряйки си очите пред единствения съществуващ за него изходен път из днешните страдания и мизерия – пътя на истинското Христово християнство, пътя, на мира, любовта и братството, пътя на разумния, естествена живот в хармония с природните закони, – път, който днес му се посочва от Бялото Братство?

До кога българският народ ще се подава на козните на тъмните сили, позволявайки гонения, като това на богомилите в миналото, нещо, което му струва петстотин годишно робство? ...

Време е вече да блесне истината! И тя ще блесне!”

\*\*\*\*\*

Този талантлив и верен последовател на Учителя Беинса Дуно, пише в друга статия „**Ново човечество**” (вестник „Братство”, Севлиево, год.1, кн.2-3, май-юни 1925 г.) :

„**Новото учение е Божествената струя, която сега се излива в света** и която е дошла да напои и оплоди изжаднялата, изсъхнала пустиня, в която се лута съвременното човечество: да даде живот на нови форми, да реализира на нашия, земния свят това, за което досега се е само мечтало, да направи да разцъфнат в дивна красота цветята на светли идеали, на възвишени стремежи и пориви.

Пишем тъй, както ние разбираме, според малката светлина, която ние имаме, без никаква претенция за непогрешимост, без никакво желание да представим нашето схващане като единствено правилно и единствено подходящо за всички.

Иначе е невъзможно, иначе не може и да бъде. Знаем: по най-различен начин действа и по най-различен начин се използва светлината от различните същества. В едни тя събужда мощни пориви към възвишеното, на други е неприятна, че нарушава спокойния им, привичен сън, а трети озлобява, защото отнема условията нужни за спокойното извършване на тъмните им дела. Безсъмнено е, че по същия начин ще бъде възприета и светлината на Новото учение и по същия начин ще се реагира на нейното въздействие. Различните хора, имайки различни характери, различен идеен багаж, различна опитност, ще имат и съответното схващане и ще видят от различни страни, под различно осветление това, което в своята цялост, представлява Новото учение.

**В Новото учение има по нещо много хубаво за всички: за силните духом – то има стръмна, скалиста пътека, изискваща безброй усилия, които утоляват техния несдържан порив към висини; за по-слабите – то има по-леко бреме и редица методи, чрез които да закрепнат, да заздравят плещите на своя дух и тяло и така да се подготвят за другия, тесния път; за проникателните, за дълбоко разумните – то има неизчерпаем извор от Мъдрост; има безграничен простор, който се разкрива пред ума и в който са ясно доловими, вплетени в чудна хармония причините, последиците и взаимните връзки между нещата, които съществуват, които са станали, които стават и които ще стават; за по-повърхностните умове, за тези, които се задоволяват с това, което на пръв поглед долавят в себе си и около себе си – то има редица способности, които те да използват за своите нужди, за това, което ги интересува, има и начини, чрез които да засилват и задълбочават своята мисъл, като по такъв начин все повече и повече разширяват своя хоризонт; за здравите – истински здравите, телом и духом – то има много работа, която е радост, от която човек става още по-здрав и която дава благословени плодове, желани и нужни всекиму; за болните – то има разумни, естествени методи**

за лекуване, диктувани от самата Природа и водещи направо към целта – пълно физическо и духовно оздравяване на индивида.

**В Новото учение има всичко, т.е. всичко, което по един или друг начин може да способства за напредъка, както на отделния човек, така и на цялото общество. И всеки ще вземе от него това, е подходящо за него...**

**Новото учение е тъй многостранно, тъй всеобхватно, толкова много има в него, че едва ли някой ще може да го обгърне всецяло, еднакво във всичките му подробности и да усвои всичко, без да отдава предпочитание и да обръща повече внимание на нещата, които са по-тясно свързани със самия него...**

Защото човешкият ум е слаб и сам се заплита. Той няма сили да се изтръгне над безбройните противоречия, които среща, които сам си създава и с които се бори в тъмната нощ на своето ограничено съзнание.

И ако Духът не говореше, ако душата не прошепваше от време на време своите свещени истини – „суета, суета” би било цялото човешко знание. Никаква светлина, никакъв лъч от Истина не бихме могли да открием в това, което не би било нищо друго освен празно умуване на залутани в мрака на своите илюзии хора.

Обаче, не е така, т.е. не винаги е така, защото сами по себе си безплодни и слаби, човешките умове са се домогвали, те са били посещавани от велики истини, които неочаквано, често без никаква връзка с тяхната анализаторска дейност, са ги озарявали благодарение на интуицията... И странна плетеница, чуден сбор от истини, неистини и полуистини, от заблуждения, съзнателни и полусъзнателни лъжи представлява цялата работа на човешкия ум от незапомнени дни, та и до днес. Но като светли бисери, като малки лъчи светлина сред околното тъмно пространство, сияят във вековната човешка работа истините, малки отблясъци от Великата Истина, до които човешкият ум се е домогнал. Истините, които душата е прошепнала, като награда за дълги, непрестанни, страстни търсения, в моменти на самовглъбяване, в моменти на смирено вслушване в „тихия глас”, който говори за тия, които имат уши...

И във вдъхновените творби на художниците – в поезия, музика, живопис, скулптура, вплетени в дивните форми на звучни стихове, на проникващи и събуждащи душата звуци, на опияняващи съчетания от краски, в дълбоката мисъл на вгълбени в себе си, интуитивно възприемащи мислители, изследователи, ще се срещнат те, може би много по-често, отколкото в сухата, аналитична мисъл, по-рядко посещавана и по-невъзприемчива в редките откровения на Духа.

Колкото и странно да е това, колкото и обидно да е за самоуверените, пипащи с пръсти и доверяващи се само на своите пет чувства хора на „положителното” – един богат, неизчерпаем извор на

мъдрост, една пълна с дълбоки истини област представляват народните и общочовешки митове, легенди, приказки, в чиято тъмна обвивка проникателния взор на този, който има светлина, ще открие истинните отговори на редица въпроси, които още дълго ще бъдат загадки и ще дават простор за най-разнообразни заблуждения на тия, които мислят, че вървят по най-верния „научен“ път на търсене Истината.

Обаче, истинския, непосредствения източник, от когото най-добре и направо могат да се черпят истините на живота, т.е. да се намират правилните разрешения на въпросите, които ни вълнуват, това е Природата – Живата, Разумна, Съзнателна Природа, в чиято свещена книга е записано всичко, от което човек е успял да открие само нищожни отломъци и чиито свещени писмена биват разбирани само от ония, които имат светлината, нужна за да се ориентират в нейните лабиринти, т.е. имат знание и методите на изследване – ключовете, с които стъпка по стъпка, могат да проникнат в най-далечните, най-тъмните и най-ревниво пазени нейни светилища.

**И от там именно, от тайниците на Живата Природа, в които се крият нейните истини и закони – Учителя изважда Новото учение, всичкият материал, който е употребен за изграждане на неговата величествена сграда за разумен човешки живот.** От там се извеждат и многобройните методи за лекуване на тялото и духа, на ума, сърцето и волята, както на отделния индивид, така и на обществото, методите за тяхното пречистване, за освобождаване от злото и за правилното им, всестранно растене. Колко скъпо струват тия методи, какви усилия, какво търпение, който ни ги дава, а на нас се пада само сравнително леката задача да ги използваме като същевременно направим себе си годни и достойни за това...

Не е възможно да се говори ясно за Новото учение в неговите подробности преди да се разясни, поне доколкото това е възможно, същността и значението на Природата в неговата светлина, добита като резултат от дългогодишни, търпеливи изследвания, в които на проникателния разум сътрудничи интуицията, развиването на нови чувства и проникването с тяхна помощ в друг един свят, който ни заобикаля, но който не виждаме и не чуваме.

Какво е Природата в своята същност, какво пази, какво крие тя в себе си, какви са нейните закони? – Въпроси, върху които Новото учение хвърля непозната до сега светлина и с това разкрива безкрайни хоризонти за опитно изследване, разкрива области, които нито са очаквани, нито даже предполагани от хората и в които истината често е по-будна и от най-чудната приказка. Защото за погледа на духовния изследовател, хората живеят и се движат в един огромен „чудно“ уреден и „чудно“ развиващ се, изпълнен с неизброими загадки свят, когото те не разбират, когото не виждат и когото, по тия причини отричат. Като същински слепци се

движат те опипом из него и само това, което изпипат, с което по необходимост се сблъскат, признават за истински съществуващо, и областта на своите пипания – за единствена област на положителното знание.

Обаче, за щастие не всички са слепи, не всички се движат само в ограничената област на физическия свят. Има и такива, пред чиито взор се разкрива, чиито слух долавя и неща непознати на първите, такива, които проникват дълбоко в тайниците на Природата и от там извличат мъдрост, която е способна да осветли целия минал и предстоящ път на човека, да му изясни всичките негови състояния, да му покаже истинските им причини и да отправи неговите крачки по най-верния път към едно по-добро бъдеще. И тая мъдрост, това знание е едно двуостро оръжие, което има страшна сила. Сила, несравнено по-мощна от всички човешки изобретения, сила, чието предназначение е да съгражда, но която може и да руши. Опасно е то, опасно е това знание в ръцете на неопитния, не се дава всекиму и никога не се поверява на малките деца, каквито за истинския Учител са обикновените хора, които с него биха направили на себе си и на другите толкова зло, което те сами едва ли биха могли някога да го изправят. И затова то се притежава само от ония, които са „врели и кипели”, както се изразяват, във всяка област на човешкия живот, които са блъскани, чиито коси са развявани от всички земни бури, които са опитали резултатите на всяка дейност и по тия причини, имат критерий, имат мярка, с която да употребяват разумно силите с които разполагат и да поставят всяко нещо на своето място и време...

**Новото учение се дава само на тези, които са преминали през всички необходими изпитания, победили са всички външни и вътрешни пречки, показали са, че са достойни за това, което им се дава и че няма да злоупотребят с него...**

Да се опитаме да обясним, какво разбираме ние под думата „Жива Природа”... Хората са навикнали да делят Природата на жива и мъртва, на органична и неорганична. Всъщност, тъй както стои самата действителност, такова разграничение не може да съществува: мъртва природа няма. Няма мъртва материя. Всяко нещо е живо, всяко нещо е одухотворено. А под думите „Жива Природа” ние разбираме не само органичния и неорганичния свят, но и цялата редица принципи и закони, от които е проникнат и направляван в своето развитие този свят, които са легнали в неговата основа и които са живи, защото са представлявани и използвани за общата еволюция от цяла редица разумни същества и защото, сами по себе си, съществуват като нещо самостоятелно, като нещо живо; те са живите сили, които регулират живота на целия космос и обуславят целия му развой в течение на милионогодишни, сменящи се и повтарящи се периоди. Те проникват и се проявяват еднакво, както в цяла една слънчева система, така и в най-малкия атом – техните сложни, но

безкрайно точни и хармонични движения, които по закона на аналогията (един от основните закони в Живота Природа) са в своята същност еднакви, като се различават само по големината на пространството и продължителността на времето, в които действат. Тези принципи и закони на Живата Природа са внедрени в организма на цялото човечество, в общочовешката душа и обуславят целия им исторически развой от самото им зараждане, през многобройните форми и прояви, които се променяли последователно в миналото, до сегашните и до тия, в които за в бъдеще ще се прояви и излее техният живот. По същия начин те са вложени и в отделната човешка душа, която е малка клетка от общочовешката, минаваща по аналогичен път...

Както в малкото, не покълнало още семенце са вложени като потенциал всички, форми, през които то ще премине израствайки, разцъфтявайки се и давайки своя плод; както в амебата са вложени като възможност на бъдещето всички милиони форми, които стоят над нея по съвършенство – по същия начин, въз основа на същите закони и принципи, са вложени и в човека, като възможности за все по-голямо и по-всестранно усъвършенстване на формите и състоянията, които днес се заемат от други, по-високо стоящи и отдавна минали по пътя на човека същества...

Това, което днес е невъзможно, въз основа на известни закони за еволюцията, след преминаването на известен път, ще бъде възможно след известен период от време. Защото Живата Природа никъде не е сложила прегради за усъвършенстването, както на някои се струва, а напротив, на всяко едно същество е дала условия – (безкрайността на време и пространство) да се развива, минавайки съобразно степента на своето развитие в различни физически форми. И всичко това регулирано от нейните абсолютно точни закони, които не може да бъдат заобиколени, а действат съвсем безпристрастно, налагайки на всеки който ги пристъпи своите строги санкции, които чувстваме като страдания и ограничение на свободата ни.

Всички явления в живота на обществото и отделния човек, приливите и отливите на енергия, условията, в които биват поставяни, по-малката или по-голяма свобода, която им бива дадена, силите и способностите, с които разполагат – това е точно отмерено в Живата Природа от разумни, съзнателни сили, които ни дават толкова, колкото сме заслужили и колкото можем да носим.

Живата Природа се явява като нещо всеобхватно, нещо което обхваща всичко – целокупният живот в своята пълнота, със своите минерали, растения, животни, хора и цяла редица по-висши същества, с всичките техни прояви, със своите многобройни сфери на живот, които се проникват, но от които по-висшите са недостъпни за по-нисшите; със своите слънца и планети, неизброими, далечни, непознати нам светове, със своите закони и принципи и произтичащи от тях методи за разумна

деятелност. И всичко това е неразривно свързано, всички отделни части имат неизбежно, неотразимо влияние помежду си, всичко тук става в едно пълно и постоянно взаимодействие. И най-малките неща са свързани и оказват своето влияние върху всичко и всичко от целия космос оказва своето по-силно или по-слабо в зависимост от разни причини влияние върху отделната част. А всяка една от тия части, както най-дребната, така и огромното слънце, което блести в далечината, както „мъртвата”, както ни се струва частица, така и „най-жизнената”, са проникнати от Божествения живот, който е разлян навсякъде и който съставлява самата същност на всички тия неща. Всичко чувства, всичко е живо в тая Природа, част от която сме и самите ние. Има едно дълбоко скрито съзнание, което дреме в дълбините на „мъртвата” вещ и което може да се прояви в известни действия, а също и да почувства и отговори на това, което му се изпраща – омраза или любов.

Природата е дълбоко разумна. Трудно е за нас, обикновените хора, да добием макар и смътна представа за разумността, за целесъобразността, за предвидливостта, за пълната хармония, с които е проникната тя и които регулират всички нейни прояви. Трудно е затова, защото толкова малка е нашата светлина относно целите, средствата, методите, с които работи тя; толкова малко разбираме нейните настойчиви предупреждения към престъпилите нейните закони, нейните лекарства и операциите, които тя прави на болните поради това престъпване общества, народи, индивиди; в такъв ужас изпадаме, когато тя ни сложи в своите реторти, за да ни пречисти и обнови, тъй се замайваме, когато сложи целия наш живот с неговите мисли, чувства, действия в своите умно направени сита, с които отделя зърното от къклицата, тъй-малко разбираме ние въобще от всичките ѝ действия, че сме склонни да виждаме навсякъде в тях безсмислици, отсъствие на предназначаност, на хармония и целесъобразност.

Нещо повече – по причина на това, че сме изгубили мярката за реално и нереално, за временно и вечно, която би ни научила, че страданията са необходимо условие за раждането на нещо ново, нещо по-добро в нас или вън от нас – ние сме готови по-скоро да я обвиним в жестокост, отколкото да я признаем за нежна майка, която в своята грижливост, проникната от безкористна любов, оставя своите деца сами да добият опитност, да изпитат както сладките, така и горчивите плодове на своята деятелност, за да могат да застанат сами на нозете си. Така, всички страдания, които тя ни изпраща и които констатираме навсякъде в живота, са необходимост за нашето растене и, при това, са следствия от минали наши погрешки.

Природата нищо не дава даром и никого не наказва незаслужено и без това да е необходимо за негово добро, за негова поука. Понякога, като всеки грижлив настойник, тя задържа капитала на своите деца за известно



време, но тя знае своите сметки и в края на краищата никому на остава дължна.

Природата има своята външна и вътрешна страна. Това, което обикновено се нарича „природа”, т.е. доловимите от нашите пет чувства форми и прояви, представлява само външното облекло, разноцветната дреха; в която са облечени множество дълбоки и живи идеи, отделни прояви на единичната творческа Идея, която е дала живот на всичко...

Цялата Природа оживява пред очите на дълбокия изследовател, пред очите на истинския художник; реките, горите, планините, растенията, животните, слънцата, планетите – всичко това са само символи, свещени писмена в езика на Живота Природа, които съставляват нейната книга на тайните. Всеки един цветец, представлява нещо живо и при това е израз, проекция на известна идея, която в своята чистота съществува в Божествения свят – „света на идеите”, както го нарича Платон. И затова с всички тия неща ние можем да се свържем; да им дадем да почувстват нашата любов, да проникнем по-дълбоко в тяхната същност, да почерпим, да извлечем от техните сили.

Пред един такъв поглед външната страна на Природата, проявена в своите форми, краски и звуци, представлява един храм – величествен, безкраен, недостъпен в своята цялост за човека. Храм, в който се извършват велики мистерии, свещенодействия, които са израз на най-светлото, най-чистото, най-възвишеното, на Божествения Живот, който го одухотворява.

Живата Природа, обаче, обгръща всичко: живота и формата, идеята и нейните прояви, законите и тяхното приложение. **Живата Природа – това е проявлението на Бога.** Това е сам Бог, слязъл от висините на Абсолютното, за което нищо не знаем, разлял се навсякъде, ограничил се в материята, изразил се в закони и принципи и дал по такъв начин чрез своята велика жертва живота на милиони същества, на безброй слънца и планети, на непознати системи и вселени... Бог, който е скрит и в най-малката мравка, и в „бездушния” камък, и в „мъртвия” метал; Бог, който шепне в сладостното полъхване на вечерника, Който пее в буйния рев на планинските потоци, Който гърми над смутените съвести в несдържаните прояви на физическа или духовна буря; Бог, Който ни поздравява с лъчите на утринното слънце, Който ни се усмихва с милионите златни очи на безкрайното звездно небе, Който - в зеленината на разцъфтялата се природа, в опияняващата синева на чистото небе ни кани в своите обятия, в Който има място за всички... Бог, Който въздиша във всяко страдащо, измъчено същество, Който се радва и страда заедно с нас, Който взема грижи еднакво за всички без да прави ни най-малка разлика, еднакво любящ, еднакво грижещ се за всичките си деца Баща.

Бог – като подтик, като стремеж, като потенциал – вътре в нас; като регулатор на този стремеж със своите закони и принципи – вън от нас; като

цел – далечина, светла, мамеща погледа – далеч пред нас... Бог, като нещо, което обгръща всичко – и отвлечено, и конкретно, е сила и материя, и закон и санкция, познати или непознати нам – това е нашето схващане за Живата Природа, доколкото сме могли да я разберем от думите на Учителя, в които всеки интересуващ се сам трябва да потърси Истината, да провери и сравни с това, което неговите наблюдения му дават и което неговата мисъл му подсказва.

Историята не познава учение, което да не е било осмивано и преследвано. Учението на Петър Дънов не може да прави изключение. То е в идейна връзка с древните Учения на всички векове и има за пряка основа истинското апостолско християнството.

**Новото учение работи за освобождението на поробените от греха, за възкресяването на мъртвите духом хора. То е изпълнено с премъдр Свят Дух; просвещава ума, облагородява сърцето и ни помага да разберем Божествената премъдрост, чрез която е устроен света. Дошло е вече времето, когато всички вярващи и просветени да се съединят чрез Божествената Мъдрост, Любов и Истина в Новото учение.**

Всички велики Учители на човечеството, от древността до днес, както и основателите на великите религии, които имат един и същ Божествен произход, са членове на Великото Бяло Братство, глава на което е Христос, и което има за цел да ръководи човешката еволюция.

Винаги великите хора са били гонени, клеймени и опозорявани, книгите им изгаряни и забранявани, те самите изпъждани или убивани, или най-малкото, пренебрегвани и забравяни. Винаги е трябвало чужденци или следващи поколения да се заравят в книгите им, в спомените за тях, в живота им; да ги разберат, обикнат и да ги възкресят от гроба на забвението, на предразсъдъка и суетата; да ги покажат на света във всичката им красота и величие, да изпитат почит и уважение и да им изграждат паметници. Колко късно се поправя грешката и колко скъпо е платено за нея! Евреите и до днес изплащат непознаването на Исус Христос. Българите платиха за нечовешкото преследване и изгонване на богомилите от България с петвековно робство. А русите продължават да плащат за пренебрегване на казаното от Лев Толстой.

**Всеки, който се заеме със сериозно проучване на беседите и лекциите на Учителя Петър Дънов ще намери в тях толкова безкрайно духовно богатство, такава обилна Божествена светлина, каквито никъде другаде не може да намери.**

\*\*\*\*\*

Подбор и адаптация:

Иван Кирилов



## ПРЕДИСЛОВИЕ

Имало е и има по света множество учения или доктрини за разнообразни неща от областта на науката и живота. Но има между тях едно, което по своето съдържание и възвишеност, и по своята важност за живота на човечеството, което заема първостепенно място, като се издига неизмеримо високо над всички други. Можем, следователно, с пълно право да го наречем „велико“. Това е учението за Царството Божие или за новото по-високо стъпало на живот, на което предстои да възлезе съвременното човечество.

Великото учение не е откритие или изобретение на новото време. Още от незапомнени времена сред човечеството е имало малцинства от избраници, които са го знаели и проповядвали в своя ограничен кръг. Обаче, като едно цялостно учение, като дар предназначен да осветли пътя на цялото напреднало човечество, за първи път го донесъл на Земята Учителя Иисус от Назарет. След Него то е било поддържани от мнозина от най-великите между човеците като учени, философи или посветени, и е стояло в основата на най-възвишените окултни учения, които са се развивали сред цивилизованите народи. Като програмна точка то е съществувало и продължава да съществува сега в догмите на християнските църкви, обаче тук, с изключение на редки личности, то е останало изобщо неприложено.

В България то се проповядва от Учителя Дънов в продължение на 40 години с едно необикновено постоянство, светлина и сила. По време на този дългогодишен творчески период Учителя Дънов е произнесъл повече от четири хиляди беседи, от които много са отпечатани и представляват отлична литература. Под влияние на това учение около Учителя се образува многобройно религиозно-философско общество, които си е поставило за цел да приложи учението без отлагане, като уреди своя живот според неговите правила. Членовете на това общество не намират думи, за да изразят своя възторг от учението и да възвеличат великите блага на сила и живот, които се изливат върху ония, които го приемат като пътеводител и закон в своя живот. Също така, те не намират думи, за да изкажат своята почит и адмирация към своя Учител, когото благославят, задето ги е извел от един мрачен душевно робски живот и ги е въвел в един път на светлина, щастие и благоденствие.

Имайки предвид извънредната важност на това Учение за живота на човека и на човечеството, и бидейки негов многогодишен последовател,

счетов за необходимо да направя едно кратко изложение за него по отношение, първо, на съдържанието му, а след това на резултатите, които носи за човешкия живот. Защото, макар че Учението външно съществува в толкова много книги, печатани и разпространявани в целия свят, обаче по същество то остава чуждо и непознато, поради причини, които ще бъдат изяснени по-нататък...

Настоящата книга има за цел да даде известни необходими общи обяснения върху няколко важни точки от Учението и върху няколко свързани с него странични въпроси, без които е невъзможно то да бъде разбрано в неговата цялост, нито в подробностите. Аз се ползвам с доста голяма свобода, като излагам въпросите така, както те се представят през моето лично схващане. Читателят, имайки предвид моето несъвършенство, ще трябва да има предвид, че написаното в тази книга в никакъв случай не претендира да изразява Истините така обективно, както биха ги изразили самите Учители, освен това се постарах да ги изложа и да ги предам, колкото се може по-вярно.

Книгата е предназначена за хора, които не познават Учението, още по-малко окултната наука, без значение дали са образовани или не. Имайки предвид възможностите за разбиране на тази категория хора, постарах се да бъда по възможност ясен и разбираем, макар че този метод не винаги най-добре изразява Истината. В духа на същото желание се постарах да употребявам достъпен и разбираем език, но въпреки това поради естеството на задачата опитах с тези скромни средства да хвърля светлина върху редица от най-възвишените въпроси, които са вълнували всички най-издигнати хора между човечеството от векове до сега.

Моето изложение не си поставя за цел да очертае великото Учение като завършена философска система. Самите Учители не ни го дават в такъв вид и това има своите дълбоки причини, които считам за излишно да изтъквам тук. Аз избирам само най-съществените, най-важните точки и си поставям за цел да хвърля върху тях толкова светлина, колкото е необходимо, за да стане ясна тяхната роля и важност в общото цяло, също и тяхното взаимно отношение, като по този начин читателят да може да добие представа, макар и непълна, но във всеки случай вярна за цялото Учение. Онзи, който след прочитането на моята книга се почувства призван от Божия Дух да тръгне в пътя на Учението, няма какво повече да търси, а ще се насочи направо към самия Извор на Мъдростта, за да пие от него. Този Извор, от който аз черпя и пия, е Словото на Учителя Дънов.

Учителят Дънов държи публични беседи всяка неделя от 10 до 12 часа в салона на Бялото Братство, намиращ се в местността „Изгрев”, до София. Всеки, който се интересува от великите загадки на живота, се поканва да ги посети. Беседите са свободни от входни такси и всички копнеещи души – стари и млади, бедни и богати, учени и необразовани, могат да почерпят от тях здрава и мощна храна за своя живот.

\*\*\*\*\*

Словото на Иисус, Когото възхитените и очарованите последователи неправилно провъзгласяват за самия Бог, е изложено в Евангелието. Затова, доколкото е запазено и достъпно за нас, можем да го считаме за познато. Сравнително непознато се явява Словото на Учителя Дънов. Важно е да се определи преди всичко, в какво взаимно отношение се намира последното спрямо първото.

**Изобщо, Учението на Учителя Дънов не е нищо друго освен Учението на Иисус, предадено и подновено в неговата пълнота и дълбочина, в неговата небесна светлина.**

**Тук нямаме две Учения, а едно и също; съществува пълно единство, както по извор и по сила на светлина и топлина, които лъхат от тях, така и по целите, които те имат по отношение на човечеството, и по отношение на живота, който му носят.**

И през двата прозореца, раздалечени един от друг на две хиляди години, грее светлината на същото онова велико невидимо Божествено Слънце, което твори и направлява живота на цялата вселена, и сега отново зове човечеството към Нова култура и Нов живот.

На това пълно единство в Словото на двамата велики Учители се дължи онова възторжено мистично отношение, онази свещена почит и Любов, с която Учителя Петър Дънов е окръжен от своите ученици. В техните души стои отпечатан светлия и възвишен образ на Иисус, а в сърцата им е запазено Неговото Божествено Учение. И ето, в Словото на своя нов Учител те виждат да възкръсва отново това Учение в неговата най-висша светлина и красота.

Нещо повече – в самия Него, в неговия личен живот, те виждат нагледен пример на самия Иисус, на съвършения Човек, на светлия идеал, към който се стремят. Те чувстват светлината и силата на живота, която идва от неговото Слово, и чрез която заживяват в своето съзнание, в своята душа, един нов живот непонятен за тях преди това, непонятен и за ония, които не са го опитали. И това изпълва сърцата им с любов, почит и признателност.

На това единство се дължи и силата, с която новото Учение се налага и постоянно расте. За ония, които са слушали и проумели беседите на Учителя Дънов и с ума, и със сърцето си, е въвн от съмнение следния факт:

От времето на Иисус до днес никога великото Учение за Царството Божие и за Любовта не е проповядвано така живо и така мощно, както от Учителя Дънов. Никога за Бога, за Христос, за човека, за живота, за живата Природа, за Небето и Земята, не са казвани думи толкова възвишени и пълни със смисъл и живот, както от него. Чрез устата на никой пророк или духовен Учител Бог не е отправял към своите земни деца думи така кротки

и поучителни, така нежни и мили, каквито Той сега ни отправя чрез устата на Учителя Дънов. Изобщо, от времето на Иисус до сега никога Божественото Слово не е свързвало така здраво Небето и Земята, както сега чрез Словото на Учителя Дънов. Това Слово работи с най-голяма сила, излива се в най-ярка светлина, предава се в най-ясна и достъпна форма, преминава в най-интензивен живот, за да досегне постепенно и дълбоко сърцата, умовете и душите на всички ония, които са вече достатъчно узрели, за да приемат в себе си закона на Любовта и да се превърнат постепенно в граждани на настъпващото Царство Божие.

**С пълно право можем да наречем това единно, неразделно и цялостно Учение – велико Учение, защото то по същина, по цели и резултати, по произход представлява най-възвишеното, най-разумното, най-святото, най-плодотворното, което досега се е изказвало на човешки език. Сам Учителя Дънов го нарича понякога „Новото Учение”. Ново ли е то наистина? – От гледище на времето, както видяхме, то не е ново, защото неговото проповядване е започнало още преди две хиляди години, обаче в същността си то е ново, единно и цялостно. Ново е, защото човечеството продължава да живее още в старото, а него нито го е познало, нито го е приложило в живота си. То е нова дреха, изработена от Майсторите на Божествения свят, която напредналото човечество трябва да облече, за да влезе в предопределената му по-висша култура, и тази дреха не само не е облечена, но все още не е изпробвана. Това Учение е Ново и поради новото, което ще се внесе в живота на човечеството, когато бъде приложено, а именно: разцъфтяване на висшите добродетели и сили в човека, благоденствие, радост, мир и красота в живота. Следователно различните наименования: Великото Учение или Учението на Христос, или Новото Учение, или Учението на Петър Дънов, означават едно и също нещо.**

\*\*\*\*\*

Ако оприличим Словото на Иисус на една величествена и красива сграда, то трябва веднага да признаем, че от тази сграда до днес не е останало нищо друго, освен няколко прекрасни камъни, които са служили за подпори на главните колони. Всичко друго е заличено от времето, изчезнало е в архивите на Природата. По красотата, материала и формата на тези камъни ние само приблизително можем да гадаем за величината, красотата и дълбокия замисъл в цялостната сграда, но нищо повече от това – ние не можем дори да посочим точно мястото на тези камъни в общото

цяло. Сега, чрез Словото на Учителя Дънов всичко това отново се преизгражда, цялата сграда отново се пресъздава в своето пълно величие, красота и замисъл, и в нея виждаме отново поставени на мястото им всички ония камъни, запазени от Словото на Иисус. Как ясно и хубаво се виждат сега техните места, техния смисъл, тяхната вътрешна и външна красота! Но има и нещо повече...

Бог казва на човечеството преди две хиляди години чрез устата на Иисус велики неща, но въпреки това не може да му каже в онова време толкова, колкото може да му каже днес; защото тогава човечеството е много по-назад в развитието на своя ум и напредък, отколкото сега; също както и един баща, или един Учител, не може да каже на своя син или ученик, когато е на десет години, онова, което може и трябва да му каже, когато той стане, например на седемнадесет години.

Днес великото Учение ни се дава не само в неговата първоначална пълнота, но и допълнено още с онези нови знания и Истини, които отговарят на съвременните нужди на човечеството и на неговия по-голям напредък.

Следователно, великото Учение не е от човешки, а от Божествен произход. То се изпраща на човечеството от най-високия и най-светлия Извор на живота – от Божествения свят или от самия Бог.

**Иисус и Дънов, това са само два прозореца, през които светлината на Божественото Слънце преминава към нас праволинейно, без да се пречупва, отклонява или оцветява в изкуствени цветове. Или, при едно друго сравнение, те са два извора, през които извира чиста бистра вода от великия Божествен Океан. Защо водата на тези извори е чиста и бистра? – Защото те нямат никакви лични утайки, които биха могли да замърсят тази вода. С други думи, защото тези Учители са свършени по добродетели и живот. Само един свършен Човек, свършен в чувства, мисли и постъпки, може да стане проводник на едно Божествено Учение и носител на висши психични и разумни сили. Това е вярно не само в дадения случай, но е вселенски закон на живота. Този закон е констатиран нагледно при всички велики световни духовни водачи и основатели на религии. Те по свършенство и добродетели далеч са надминали обикновените хора и са слезли от един по-висш свят, отколкото онзи, от който идват последните. На това се дължи факта, че те носят в себе си необходимата духовна сила, за да изпълнят своята специална Божествена задача на Земята.**

\*\*\*\*\*

Великото Учение не е една обикновена научна теория, предназначена да бъде само чута, прочетена или научена наизуст. То е нещо много повече – то е Божествена Школа за живот и следователно включва три неща: теория, практика и ръководство.

Божественият ученик не само слуша лекции, но и се учи да работи и да опитва живота според новите методи, под ръководството на по-мъдри и по-висши Същества, отколкото обикновените смъртни хора. Напредъкът на ученика се измерва не с онова, което е чул, запомнил или научил наизуст, а по онова, което е посял и отгледал в себе си, тоест което е приложил и опитал в своя живот. Неприложено великото Учение е нищо; приложено – то е мощна сила, извор на необикновен и чудно красив вътрешен живот. Следователно, да бъде един човек ученик на великото Учение или християнин, не означава да знае, какво пише в Евангелието, или да може да изрича наизуст казаното от Исус, или от Учителя Дънов, или от който и да било светия, а да приеме и да приложи в себе си като свой вътрешен закон на живот, великия закон на Любовта, на Мъдростта и на Истината; с други думи – да опита Учението така, както се опитва животворната сила на въздуха, хляба и водата. Оттук става очевидно, че един неучен смирен човек, който се опитва да прилага правилата на великото Учение в живота си, ще се ползва от благата на живота много по-реално, и ще успее да познае великите закони на Живота много по-добре, отколкото друг, който например завърши богословски факултет, а живее по закона на своя егоизъм.

На този характер на споменатото Учение се дължи странния факт, че то продължава и до днес да бъде по същество непознато, не само за голямото мнозинство на онези, които се наричат християни, но и за мнозинството от техните високопоставени духовни водачи. Следователно, онзи, който иска да познае същността на това Учение, трябва да постъпи не като един любопитен читател, който си купува вестник, и след като го прегледа повърхностно, го захвърля, а като един жаден за наука ученик, който със смирение влиза в една школа, за която предварително знае, че ще го научи на едно велико знание.

След горното необходимо предисловие, нека да минем към въпросите, които представляват тема на настоящата книга.

## **ТРИ ОСНОВНИ ИСТИНИ**

**Когато човек тръгне в пътя на великото Учение със сърцето, с ума си и с волята си, три светли Истини изгряват пред неговите духовни очи и го изпълват с живот, радост и мир. Тези Истини са най-важните**



**в света за човека и представляват началото на духовния живот.** Без тяхното познаване великото Учение остава мъртво и неразбираемо, и не може да се запази нито в ума, нито в сърцето на човека. Те са основата на всяка философия и на всяко познание. Без тях е невъзможна никаква здрава наука за живота, никакво вярно познаване на света и Природата. Те образуват онази непоклатима канара, върху която човек може да изгради своя вечен безсмъртен живот, да намери своето щастие и благополучие, да реализира всички свои най-възвишени въжделения и блянове. Без тях животът е кораб в бурно море, в тъмна нощ, без компас; той жадува за твърда почва, но я няма, вира се в тъмнината, за да се ориентира, но нищо не вижда, и така се люшка между Небето и Земята, жертва на своите илюзии, сънища, заблуди и суеверия.

## **ПЪРВА ОСНОВНА ИСТИНА**

**Първата висша Истина е основната и най-важната. Върху нея е положена цялата осезаема и неосезаема вселена, и без нея е невъзможна никаква здрава философия и никаква вярна представа за устройството и същността на света. Това е Истината за Живия Бог или за Великата Свърхразумна Първопричина на цялостния космичен живот.**

Светът или битието по своята същина не е такъв, какъвто го схващаме и опитваме чрез нашите телесни сетива: зрение, слух, мирис, вкус, осезание и с нашия относителен или низш ум. Човекът, а заедно с него и всички други същества не са случайно оживели зрънца върху един мъртъв безжизнен свят, а живи листа на едно безкрайно голямо дърво, живи капки на един безкраен жив Океан.

Вселената, взета в нейната цялост, представлява едно велико, живо органическо Цяло, сиреч съставено само от Живот и от нищо друго. Това велико Цяло няма нито начало, нито край, нито в пространствено, нито във времево отношение. То е единственото и всичкото, което е, а въвн от него няма нищо друго – време, пространство, материя, сила, живот – всичко се създава от него и чрез него. **Това велико Цяло, този безкраен жив Океан, може, следователно, да се разглежда като едно безкрайно голямо Същество, абсолютно във всички свои качества: животът Му е вечен, силата му е безгранична, мъдростта Му е абсолютна, а обективната Му същност е недостъпна за никое частично съзнание, за никое отделно същество.**

Онова, което ние схващаме чрез нашите физически сетива, е само най-грубото, най-низшето, най-променливото в тази велика Жива Цялостност. Видимото и осезаемото е само малка част от невидимото и неосезаемото, и е потопено в него както водните капки са потопени в океана.

Слънца, планети, висши същества, човеци, растения, минерали, не са друго освен Негови микроскопични съставни частици. Те съществуват и живеят само благодарение на Неговото цялостно съществуване и живот. Съществата могат да се оприличат на кръвните телца или на отделните клетки в човешкото тяло. Последните, макар че не усещат и не съзнават своя състав, неоспорим факт е, че живеят само благодарение на централния живот на цялото тяло, и това несъзнаване на централния живот не им пречи да имат свое отделно специфично съзнание, така че благодарение на цялостното съзнание и на тяхното отделно съзнание те живеят и извършват своята служба в общата кооперация с чудесна вещина и преданост. Апостол Павел казва: *„В Бога живеем, движим се и съществуваме.“*

Всички многобройни категории сили, които работят в този велик космичен Океан, имат във всекиго от нас отделен специфичен център и този център е един вид врата, през която те проникват в нас и ни въздействат; и **всички сили, които работят в нас, идват от този Океан: ние сме разумни, защото черпим от Неговата разумност, която е безгранична**; ние сме изпълнени с чувства, защото черпим чувствени сили от Неговите чувствени области; ние имаме тяло и физически живот благодарение на твърдите и течните храни и въздуха, които приемаме от Неговите физични области; всяко качество, всяка добродетел, всяка сила, която можем да развием в нас, ние дължим на това, че тя съществува в една абсолютна степен в този безграничен и неизчерпаем Океан от живи сили, който ни обгръща отвред – и отвън, и отвътре, от ноктите и космите ни до дълбините на нашия душевен живот; и нито едно движение на която и да е клетка, нито едно най-малко трепване на която и да е струна на нашата душа, нито една най-незначителна мисъл не може да стане, ако не е този жив вечно работещ и вечно живеещ свят около нас, способен всичко да ни даде и всичко обратно да приеме от нас.

Ние имаме един неугасим импулс към живот и напредък, защото от висшите сфери на този Океан идва през всички клетки, органи и центрове на нашето тяло и душа едно непреодолимо напрежение, което ни подтиква в пътя на големия цялостен живот, както притеглянето на Земята движи водните капки надолу по планинските долини, образувайки буен поток, който макар че не съзнава това, но все пак с непогрешима точност намира най-късия път към своята майка – море.

Този велик жив Океан е съставен само от живот и от нищо друго. Но този живот не е еднообразен и безреден, а представлява неопишуемо разнообразие и непостижимо разумна организираност.

**Физическият свят е най-низша или по-точно най-гъста област на вселената.** Той обхваща онова царство на живота, което ние схващаме с някое от нашите телесни сетива: зрение, слух, обоняние, вкус и осезание. С тези сетива ние влизаме в допир с твърдото, течното, газообразното и етерното състояния на материята, а така също и със силите, които работят непосредствено в тях. Светлината, топлината, електричеството и магнетизма, доколкото ги схващаме чрез сетивата си, влизат в състава на физическия свят. С него се занимават физиката, химията и всички природонаучни науки. Той съществува в един друг, невидим свят и напълно се прониква от него по такъв начин, че тези два свята образуват всъщност един и същ цялостен и неразделен свят, само че разделен от нас изкуствено на две части: на една осезаема – чрез нашите телесни сетива, която е наречена физически свят и на една неосезаема част за тези сетива, която наричаме невидим или неосезаем свят.

Невидимият свят е една висша сфера на живот, безкрайно обширна която е съставена от шест полета или отделни светове, проникващи един в друг и един от друг по-красиви и съвършени. Те също са изградени от материя и сила, но тяхната материя е хиляди, милиони пъти по-лека, по-подвижна и по-жизнена от най-лекия и подвижен газ във физическия свят, и поради това не може да бъде усетена от нашите груби физически сетива. Ние ги схващаме непосредствено само със сетивата на нашето духовно тяло и само чрез тях можем да ги изследваме и проучим. Този невидим свят на вселената не само, че напълно прониква във физическия или осезаемия свят, както етерът прониква във въздуха, но е негов двигател – той съдържа всички сили, лостове и висши закони, които управляват цялостния живот. В човека той има свой агент, свой еднороден елемент – невидимия човек, а във физическото тяло има свои приемателни и предавателни инструменти или органи. Такива са сърцето, белите дробове и мозъка. Те са предназначени да хващат вибрациите не само на физическия свят, а на по-висшия невидим свят, за да бъдат предпазени от излишни смущения и са лишени от чувствителни нерви, които улавят физическите болки.

Безкрайното Царство на невидимия свят се състои от шест свята или полета, които в различните окултно-философски учения носят различни названия. Някои християнски философи ги наричат небеса. Аз ще ги назова по реда на числата, като започвам от физическия, който ще бъде първия. Следователно, над него имаме още шест невидими: втори, трети и т.н. включително до седми. Не трябва да се подразбира, че тези светове са наредени като етажите на една сграда един върху друг, следователно, един извън друг, а те са един в друг и проникват един в друг така, както в нашето тяло кръвта прониква в твърдата материя, въздухът – кръвта, а етерът – въздуха. Следователно, като казваме, че вторият свят стои по-високо или по-горе от първия, това означава, че вторият свят се състои от

материя, която е много по-фина, по-подвижна, по-силна и по-жизнеспособна, с една дума по-съвършена от материята на първия свят, и така първият свят се прониква вътрешно и съществено от втория и е под негово влияние. Колкото по-нагоре отиваме в реда на световите, материята става все по-фина и по-съвършена.

Между най-фината материя на първия свят, за каквато се счита така наречения етер и най-гъстата материя на втория свят има разстояние много пъти по-голямо отколкото между водорода и желязото. Същото отношение е валидно между материите на всички други два съседни свята. Взаимното проникване на световите следва една постепенност и идеална правилност, като всеки свят бива схващан на своето собствено поле като материя, а по-висшия от него свят, който прониква в него – като сила.

Например, за едно същество, което със своите сетива обитава в първия или физическия свят, както сме сега ние хората на Земята, материята на първия свят бива усещана като материя, а материята на втория свят – като сила. За едно друго същество, което със своите сетива пребивава във втория свят (тук са умрелите – в началото на задгробния живот), материята на втория свят бива усещана като материя. Материята на третия свят, която прониква във втория и за него е невидима и неосезаема, бива схващана като сила, а материята на първия свят става невидима и неосезаема. За едно трето същество, което със своите сетива обитава в третия свят, материята на третия свят ще бъде материя, материята на четвъртия свят ще бъде сила, а материята на първия и втория светове, които са проникващи един в друг, ще станат невидими и неосезаеми. И така нататък до край.

Следователно, абсолютната или последната форма на материя ще намерим в шестия свят, а абсолютната сила – в седмия свят. При това положение става очевидно, че **всеки свят спрямо по-ниския или по-гъстия от него е една осезаема сила, съдържаща всички импулси и закони на живота**, а спрямо по-горния от себе си – един специфичен материален свят, движен от една невидима сила, подобно на електрическият мотор, който работи под въздействието на електрическия ток, чието естество остава за нас неразгадана тайна.

При едно по-пълно сравнение можем да кажем, че всеки свят е сам за себе си тяло, по-горния от него свят е неговата душа, а сам той от своя страна представлява душа за по-ниския свят. Всеки свят е изграден от първични елементи, наречени атоми, следователно имаме шест вида атоми.

В седмия свят нямаме атоми, а сила, която изгражда атомите. Всеки атом е животен елементар, или елементарно живо същество със свое собствено съзнание. Първия или физическият атом е изграден от безкрайно чисто втори атоми, или атоми на втория свят. За нагледност нека вземем една клетка от животно или растение. От колко физически атоми се състои тях? Науката изчислява това и числото може да се приеме за безкрайно голямо. От такова безкрайно число втори атоми е изграден

първия атом. По същия начин втория атом е изграден от безкрайно голямо число трети атоми , третия от четвърти и така нататък до последния атомичен свят или шестия. По този начин става разбираемо как световите проникват едни в други атомично или съществено, по такъв неразривен начин, че цялата вселена се явява единна и неразделна, а делението ѝ на различни светове е само едно последствие на ограничеността на нашата сетивност.

Във всеки свят или поле атомите се съчетават по различен начин помежду си, като образуват съчетания, наречени молекули, които са с различни свойства. По този начин са се появили във физическия свят така наречените елементи, които сега наброяват повече от сто. Всички елементи произхождат от едни и същи еднакви по строеж първични физически атоми. На тези съчетания се дължат и различните състояния на физическата материя. Има седем такива състояния: твърдо, течено, газово и четири етерни.

**Всеки свят или поле има своите жители или своите същества. И не само ги има, но може да се каже той не е създаден от друго, освен изключително от същества в различни отношения едно спрямо друго.** За пример може да ни послужи физическия свят, в който едно повнимателно наблюдение веднага ще ни разкрие факта, че целият е създаден от различни същества, различно съчетани. Ние не можем да съзрем този факт освен след усилено вглеждане. Това показва само това, че законът на навика и относителността ни държат твърде строго под своите влияния. Ние обикновено не чувстваме като отделни индивидуални животи даже клетките, от които е съставено нашето собствено физическо тяло, обаче това е вече една стара истина за обикновената наука. От друга страна, както рибите от океана нямат никакъв обseg със съществуването и живота на човечеството, така и последното няма никакво съзнание за съществуването и живота на цели еволюции от същества, които живеят в същия физически свят, само че в други области, недостъпни за грубите сетива на човешкото тяло. Това са съществата, чисто физическо тяло е създадено от етерна материя, които следователно обитават със своето плътно тяло в етерната област. В окултизма ги наричат природни духове, а в народните сказания: самодиви, русалки, гноми, горски духове, джуджета и други. Още по-непознати за човечеството са съществата, които обитават в по-висшите светове от физическия. С тях може да се влезе във връзка и да се виждат и слушат, изобщо да се влезе в тяхното общество само след известни постижения от физическо и духовно естество. В рамките на настоящата книга не влиза да се дават подробни сведения за многобройните населения на невидимите светове. По този въпрос ще кажа само това, че **колкото по-високо се издигаме от физическия свят, толкова съществата стават по-съвършени във всяко отношение: по ум, по чувства и по воля.**

Шестте свята или полета, съставляващи надсетивната или неосезаемата област на вселената, могат да се разделят на два големи дяла. Първият включва два свята – втория и третия, и носи едно общо име **астрален свят**; вторият включва останалите четири свята, именно четвъртия, петия, шестия и седмия и носи едно общо име **духовен или Божествен свят**.

В различните окултно-философски учения наименованията на световите не съвпадат напълно, а съществува известно различие – обстоятелство, което има само номенклатурно значение. Така например, новата теософия дава названието „астрален свят” само на втория свят, а не на втория и третия заедно. В други учения групата от тези два свята носи името „духовен свят” и така нататък.

Обаче, като общо правило, във всички учения всеобхватната вселена се подразделя изобщо на три големи свята, а при по-голяма разграниченост – на седем свята. Различието в названията не трябва да смущава читателя, понеже не е резултат на различие по същество.

Астралният свят е по-близо до физическия и заедно с него образува обширното царство, в което еволюира сегашното наше човечество. В астралния свят продължават да живеят душите на умрелите, докато еволюцията отново ги доведе на физическото поле отново облечени в човешко тяло. Този свят е изпълнен от такова многобройно и разнородно население, от толкова много и разностепенни култури, че човекът на физическия свят не е в състояние да придобие за тях дори една малка представа. Докато неговите низши области са царства на същества с низка култура, висшите му области са царства на велика култура, славен живот, неописуемо блаженство и хармония. Това са онези области, които в различните религии носят названието „Рай” и се посочват като обиталища на хората, които са преживели един свят живот на Земята.

Духовният или Божественият свят стои по съвършенство и култура най-отгоре и е най-отдалечения от физическия свят. Той е царство на вечна хармония, ненарушим мир, радост, блаженство, свобода, виделина. Пълноправни граждани на Божествения свят са съществата, които са завършили своята човешка еволюция в астралния свят. Там те продължават своята еволюция, обитавайки в неописуем и невъобразим мир, красота и блаженство.

Названието Божествен свят показва, че съществата, които го обитават, носят в себе си космично или Божествено съзнание, или с други думи чувстват и съзнават себе си едно с Бога. От съвременното човечество в него успяват да проникнат, и то за кратковременно пребиваване, като един вид екскурзианти, само действителните ученици на великото Учение. Това именно е света, за който Иисус казва, говорейки за Йоан Кръстител: „*Този е най-великия измежду пророците, родени от жена, и въпреки това, той е по-малък и от най-малкия в Царството на Бога.*”

За всеки човек най-низшето поле на Божествения свят се включва в неговото поле на еволюцията само след като премине през така нареченото „второ раждане“. Това значи, че той още през време на земния си живот може да влиза съзнателно във връзка с великите същества от този свят, а след физическата си смърт, през един известен период преживява в шеметните височини и блаженства на този свят.

**Има ли нещо по-горе от тази безкрайна вселена на седем свята? – Има и то е Първопричината или Първоизвора на всичко, следователно то е най-същественото, най-важното, най-реалното, най-мощното, най-разумното, най-великото от всичко. То е, което ражда цялата вселена и непрестанно я преражда и пресъздава. Както астралния свят прониква дълбините на физическия и е негов творец и двигател, и както на свой ред Божествения свят прониква астралния и е негов творец и създател, по същия начин една тайнствена, непостижима по естество свръхразумна същност прониква Божествения свят, и е на свой ред негов творец и двигател, следователно такъв и на цялата необятна велика Жива Природа.**

**Тази всемогъща, вселюбяща и вездесъща Първопричина на битието е онова, което наричаме с едно общо име – Бог. Какво е Бог по същина или естество, това е неопределимо за никое отделно същество, затова на философски език се казва, че Той е абсолютното в света, сиреч това, което е начало и първопричина на всичко, без да е последствие на нищо, и което единствено съществува като цел и смисъл на себе си. Той не може да се опише с никакви думи и на никакъв език, защото думите и понятията на хората са пригодени за определяне на относителни, а не на абсолютни неща. Не може да се измери с никаква мярка за сила, време или пространство. Той е реалното, вечното, неизменното, което си остава всякога едно и също, подобно на себе си и на нищо друго, скрито зад вечно и неспирно променящия се материален свят. Той е великата и неразгадаема тайна на света, и същевременно е ключът на всички второстепенни тайни. Той е великото жизнено напрежение, което вечно излъчва, вечно ражда, вечно създава и пресъздава цялата вселена – видима и невидима. Безбройните слънца и планети с целия великолепен кипящ живот по тях се раждат от Неговото неосезаемо естество, както дъждовните капки се раждат от въздуха от невидимата и неосезаемата пряко от нашите сетива водна пара.**

Както физическото Слънце, което е цар на физическия свят, излъчва от себе си всички физически сили, необходими за поддържането на живота в неговата система, така Бог, Който е Слънце или Цар на невидимия свят, или по-точно на цялостния свят, излъчва от Себе Си всички сили, необходими за формирането и поддържането на този цялостен свят. Създавайки слънцата с техните системи от вечно въртящи се планети, Бог създава пространството и времето, а заедно с това и мерките за теглото, за

пространството и за времето, и във връзка с тях и всички други мерки. Но тези мерки са само за физическия свят, тоест те са от три измерения, а за по-висшите светове мерките са други. А пък божествените мерки на нещата са непостижима тайна за което и да е частично съзнание, за което и да е същество. Като символ, който е най-подходящ за да си представим Божеството в известни отношения, е геометричното пространство, защото то е единствения елемент, за който нашия ум има ясна представа, по какъв начин прониква всичко, и за който не се налага в нашето съзнание да има начало и край на съществуване. Само че пространството не е мъртво, а живо, излъчващо живот и съграждащи сили за цялата вселена.

Но ако ние не можем да познаем Бога в Неговата същина или естество, то затова пък можем отлично да Го познаем в Неговите проявления и дела. **Бог е единствената реалност, която работи и се проявява чрез света и в света.** Най-важното засега за нас от всички познания, които имаме за Бога, е следното: стои ли една душа гърбом към Него, или с лице към бързопреходните блага на материалния свят, животът ѝ протича в мрак и безсмислие, тоест става същото онова, което става и с физическото ни тяло, когато се лиши по някакъв начин от слънчевата светлина и топлина. Обратното става, щом душата се обърне с лице към него, като даде гръб на временното и материалното – животът ѝ веднага влиза в едно състояние на разширение, духовен възход, разцъфтяване на скрити сили и способности, мир, щастие и благополучие. След такъв момент на обръщане или на пробуждане, **колкото по-близо се приближава душата към Бога, толкова животът ѝ става по-красив, по-смислен, по-възвишен и по-блажен.** С никакви думи не може да се опише онази красота, сила и блаженство, когато тя съзнателно се свърже с Божествения свят или с други думи започне да се изкачва по мистичната Планина на Светлината. Тук Слънцето на Живота грее с царствена сила, никаква сянка или тъмнина не съществува, и всички най-велики Божии блага се изливат в пълна мярка.

Първата или непосредствената проява на Бога във вселената, това е седмия свят или седмото поле. То е божественото дихание, или космичното напрежение, което съставлява основата, която създава и крепи цялата вселена. Това е Царството на Божието съзнание, и именно от неговите височини **Бог се изявява като велико духовно Слънце, което топли с Любов и осветява с разумност всички светове на обширната вселена.** Това е полето, което в Евангелието на Йоан е наречено Словото и за което се казва: „*В началото бе Словото, и Словото бе в Бога, и Словото бе Бог, всичко чрез Него стана.*” Преведено в сегашното глаголно време, това означава: Началото на всичко стои в седмия свят и този свят е творческата мисъл на Бога, той е самият Бог, и всичко става чрез Него.



## ВТОРА ОСНОВНА ИСТИНА

**Втората основна Истина е тази за стойността на човека.** Наглед тя е по-малка от първата, един вид е част от нея, обаче, освен това, е от извънредно значение за нас, защото без нея никаква здрава философия за нашия собствен живот не можем да имаме и никаква здрава основа за нашето знание не може да се постави.

**Човекът е душа, а не физическо тяло.** Последното е само негова обвивка, негово временно жилище през време на неговия живот във физическия свят. Като душа, истинският човек е невидим, неосезаем за телесните сетива, а видимо и осезаемо за тях е само неговото физическо тяло. Животът на човека в това тяло е временен, ограничен, но неговият цялостен живот като душа е безграничен, няма нито начало, нито край, както е безграничен и самия космос. Физическият живот в сравнение с цялостния живот е микроскопично кратък и постоянно се преповтаря, тоест **човекът-душа се облича в плътна материална дреха или физическо тяло чрез раждане от родители и така добива възможност да опита живота във физическия свят в продължение на един определен период. Той съблича тази плътна дреха, когато стане негодна, чрез умирање, и се връща обратно в невидимия свят, от който е дошъл. Така човекът чрез непрекъснато последователно слизание в по-гъстата, по-тежката и по инертната материя, и възлизание нагоре в по-рядката, по-леката и по-живата, извървява един път на постоянно издигане и усъвършенстване – по ум, по сърце и по воля.** Като че ли една невидима, но всемогъща ръка движи човечеството, както реката движи малките камъчета и те, като се търкат взаимно в продължение на много години, изглаждат своите ръбове и върхове, и стават гладки, красиви и съвършени.

В низшите степени на своето съзнание въплътеният в тяло човек не помни своите минали съществувания, но с постепенното му усъвършенстване идва време, когато съзнанието започва да си припомня за тях.

Изобщо, човекът в този си строеж, който има на физическия свят, представлява едно велико същество по своята сложност и устройство. Онези, които изучават устройството на физическото тяло, се удивляват от чудесата в устройството на това тяло, обаче тези чудеса са нищо в сравнение с тайните и чудесата в устройството на невидимата част на човека. **Земният човек е същество, което включва в себе си елементи от всички светове или полета на вселената. Древните философи наричат човека „малка вселена” („микрокосмос”),** не само поради това,

че той има физическо тяло, което е съставено от едно безкраен брой клетки и атоми, но и затова, че той има организация подобна на вселената. Ние видяхме, че **тя се състои от седем свята, от които най-долния е физическия свят, а най-горния – космичния Пламък на Живота или Словото.** Също така и земния човек включва в своя състав седем различни вида елементи, от които всеки вид поотделно образува един вид тяло, чрез което той е потопен в съответния свят и е във връзка със силите и елементите на този свят. За по-голяма прегледност, тези седем вида елемента ще групираме в три главни дяла, както направихме и със световите на вселената, която разделихме на физически свят, астрален свят и духовен (Божествен) свят. Тогава за човека ще получим следната картина:

1. Едно **физическо тяло**, което включва в себе си всички физически елементи и чрез което човек живее и се проявява върху физическия свят;

2. Едно **астрално тяло**, което включва в себе си всички елементи, принадлежащи към астралния свят. Чрез него човек е потопен в споменатия свят и то образува, така да се каже, невидимите дробове, чрез които той вдишва сили от астралния свят и издишва такива в него;

3. Едно **духовно или Божествено тяло**, което включва в себе си всички елементи, принадлежащи към духовния или Божествения свят. Чрез него човек е потопен по същия начин в Божествения свят, за да вдишва и издишва сили и от този свят, и така да живее и да се проявява в него. В най-възвишените дълбини на духовното или Божественото тяло съществува онова, което е свръхесенция на всичко и което наричаме Дух (в същинския смисъл на думата). **Духът е искра или частица от космичния пламък или Словото.** Той отговаря на най-висшето поле на Божествения свят.

Духът заедно с духовното или Божественото тяло образува нова, което наричаме душа. Душата, това е същинският човек. Наричат го още Божествен човек, защото представлява Божествената Искра – Дух, обвита в елементи от следните три велики полета на Божествения свят под най-горния: Душата е светлия син на Бога, който е обитавал в света на своя Творец и Баща в светлина и блаженство в продължение на цяла вечност преди да се впусне в своето дълго пътешествие в материалната вселена. Астралното и физическото тяло са само външни обвивки или дрехи около душата – по-грубото от тях е физическото, а астралното е между него и душата, като един вид посредник.

Безкрайна е сложността на човешкото същество. Тези три тела не са прости тела, а сложни.

**Физическото тяло има освен видимото тяло още едно невидимо, изградено от етерна материя и то именно е носител на физическия живот,** защото само през него проникват към физическите атоми силите на физическия свят: топлина, светлина, електричество, магнетизъм (жизнена сила). Когато етерното тяло скъса своята връзка с физическото тяло и го напусне, това е смърт за физическото тяло.

**Астралното тяло се състои от три отделни тела: чувствено, мисловно и причинно.** Разглеждани от опитен ясновидец всяко от тях, във високо издигнатия в морално отношение човек, представлява несравнима красота, която не може да се опише нито с думи, нито с четка и бои да се изобрази. Тези тела, невидими за обикновеното око, са изследвани и изучени от знаменитите окултисти по един чисто опитен начин, както се изучават в една лаборатория химическите съединения и елементи.

Чрез известни способности е възможно да се разложи един жив човек на неговите съставни елементи и по този начин същинския човек или душата сама се изолира и отделно се изолира всяко едно от неговите плътни обвивки.

**Реалното в човека или истинският човек, това е душата.** Посредством нея земният човек е потопен в най-висшата област на живота, в Божествения свят и чрез нея тай черпи от този свят сили и елементи, необходими за неговото вътрешно съществуване и израстване. От него именно той получава онези велики и благородни импулси, които го подтикват в пътя все по-нагоре към Истината и съвършенството. **Божественото в човека е неговия безсмъртен дух, който е частица от самия Боже Дух.**

Тук обаче се натъкваме на едно привидно противоречие. Щом като човек със своето сложно естество е потопен във всички етажи на вселената, в това число, със своята душа – в Божествения свят и със своя безсмъртен дух – в самия Божи Дух, то той би следвало да живее на Земята идеален и щастлив живот, като бъде съвършен по духовна, умствена и физическа сила, а по съзнание – равен на синовете Божии, които обитават Божествения свят. Обаче, на дело това не е така – **човечеството води един живот на мрак, невежество, скърби, страдания и крайно противоречия.** Родени като божествени души, човеците нямат необходимото съзнателно синовно отношение към тяхната истинска Майка, душата на вселената, от която са малки съставни частици. **Създадени да бъдат синове на Любовта, Мъдростта и Истината, те въпреки това са като че ли откъснати от тези Божествени сили на живота.** Създадени като безсмъртни души, те носят в себе си съзнание само на своето мимолетно физическо съществуване, което напомня съзнанието на едnodневните мушици. С една дума, макар по потекло да са синове Божии и граждани на великото Небесно Царство на живота, обаче в

действителност те са загубили, както съзнанието за своето благородно потекло, така и правото на небесно гражданство и се намират в състояние на изгонени от него. Даже не съществува в тяхното съзнание никаква съзнателна връзка с него. На какво се дължи това противоречиво положение?

Причината е в това, че **човекът сега е в едно състояние на несъвършенство**. В сравнение с великото бъдеще, което му принадлежи, той е още в състояние на детство и даже на нещо много по-долу от детство. Наистина, той притежава в себе си всички елементи и сили, чрез които да бъде във връзка с всички светове на вселената, да бъде, следователно, син Божи на Земята, но тези елементи не са още достатъчно устроени. Сравнително добре е развито физическото тяло, което представлява корена, чрез който човека е посаден във физическия свят. По-слабо е развито астралното тяло, като всеки негов елемент или отделно тяло е толкова по-слабо развит, колкото по-далеч стои от физическото тяло. А духовното или Божественото тяло се намира в началото на формиране или по-точно е в едно зародишно състояние.

За да добие читателя една малка светлина по този колкото интересен, толкова и неизвестен въпрос, ще трябва да направя една бегла скица на това, което в окултната философия наричат „**еволюция на човека**”.

Представата за живот е неразривно свързана с представата за изменение на състоянието на съзнанието. **Да живее едно същество означава да променя своето състояние на съзнанието**. Когато човек променя състоянието на своето физическо съзнание, той живее физически живот; когато променя състоянието на своето чувствено съзнание, живее чувствен живот или живее със своето сърце; когато променя състоянието на своето умствено съзнание, живее умствен живот; а когато променя състоянието на своето висше съзнание, живее духовен живот.

**Човекът живее или променя своите състояния на съзнание, защото това е Закон на цялата Природа, на цялата вселена. В цялата Слънчева система до последния атом нищо не остава постоянно и всяка нова секунда, всеки нов момент внася изменение във всичко и навред.**

Макар, че това не е винаги явно и достъпно за нашите физически очи, обаче за духовното око на изследвателя то е абсолютна Истина. Всеки човек ще се учуди, ако му кажем, че според изследванията на медицинската наука всяка секунда в самия него умират осем милиона червени кръвни телца и на тяхно място се раждат нови осем милиона. Това прави в една минута около петстотин милиона, а в четири минути около два билиона. А всяко такова телце е живо същество със свой собствен живот и съзнание... Ние съвсем нищо не усещаме от тази голяма космична драма.

Пътят или кривата линия, която описва съзнанието на човечеството през цялото време, докато продължава неговото изменение, се нарича еволюция. Очевидно е, че тук не се касае за една обикновена крива, защото съзнанието се променя не в пространството от три измерения, а в една цялостност от седем измерения, освен това, ние по невъзможност да си представим това свръхсложно движение, по друг начин можем да го изобразим във вид на една крива линия, пространствена или плоскостна. Тази линия тръгва от най-високото поле на Божествения свят, слиза до най-ниското или до физическия свят, а след това отново се изкачва нагоре и достига до своето първоначално положение.

Надолната половина на пътя се нарича слизание или „инволюция”, а нагорната – възлизание или „еволюция”. Това означава, че човечеството или отделния човек започва своя път от седмото небе на Божествения свят, слиза до първото поле на физическия свят и след това отново се издига нагоре и достига отново най-високия свят или върха на вселената. Колко време продължава този път? Колко време е необходимо, за да слезе едно съзнание от шеметните божествени висоти до царството на минералите и от него отново да се издигне отново до същите висоти? От велики същества, които придружават човечеството в неговата еволюция и го подпомагат още от самото начало, има твърдения, че за един такъв пълен цикъл е необходима цяла вечност, в продължение на която съществува една Слънчева система.

Казва ни се още, че нашата Слънчева система съществува отпреди стотици билиони земни години и че сегашното човечество през това време вече е задминало най-долната част от дъгата на пътя и се е насочило нагоре.

Казва ни се също, че през течение на този неизмеримо дълъг път от началото досега космичната жизнена вълна, която носи живота на съвременното човечество, е преминала последователно през двадесет и пет планети, от които четири от физическа материя, а останалите от свръхфизическа, следователно невидими за телесните очи.

**Земята е четвъртата по ред физическа планета, върху която живота на човечеството бавно продължава своята космична еволюция. До завършването на своята еволюция в настоящата Слънчева система жизнената вълна ще има да премине още през двадесет и четири планети, от които три физически и двадесет и една свръхфизически.**

Тук възниква един въпрос: Щом като първоначално човешките същества са били толкова високостоящи и са съществували в един свят на красота и блаженство, защо е било необходимо да напускат това висше положение, този прекрасен живот и да предприемат това безкрайно дълго пътешествие в материята, изобилстващо с толкова мъки и страдания? Не е ли било по-добре да си стоим там, където са били, като бъдат доволни от

своето положение? – В естеството на този възглед стои едно погрешно разбиране, което е резултат на нашия несъвършен ум в настоящата фаза на еволюцията. Сравнено с нашето днешно състояние, положението ни във висшия свят на вселената преди започването на еволюцията е наистина хиляди пъти повече за предпочитане, но при започването на тази еволюция, както Божественото съзнание, така и човешкото, се е ръководело не по сегашното, временното, а по онези плодове, които ще бъдат събрани в края на еволюцията.

Сега човечеството е на тежка работа, но не е ли така с всяка работа? Не предприема ли я човек винаги с оглед на плодовете, които ще събере, когато работата бъде свършена? И в това именно се заключава смисъла на прогреса. **Макар в началото на еволюцията човекът да е бил възвишено духовно същество, обаче след завършването ѝ ще бъде несравнено по-възвишен и хиляди пъти по-свършен.** За сегашното наше гледище човечеството изглежда и преди еволюцията свършено, както за неукния човек завършилия гимназия изглежда много учен, но за онзи, който владее цялата наука последния е още необразован. Също така, за Божественото гледище човечеството в началото не е било свършено, липсвало му е нещо съществено, и него именно то придобива чрез тази еволюция...

Ние хората на Земята нямаме съзнание, какво голямо неоченимо благо са например ръцете ни, очите ни, ушите ни, светлината, въздуха, водата и почти не се сещаме, че сме собственици на тези блага, но когато загубим зрението си или пък спре водата ни в извора или чешмата, веднага добиваме знание за тези блага...

**Който е преминал през школата на изпитанията ще бъде хиляди пъти по-мъдър, по-любвеобилен и по-достоеен от другите, които не са.** По тази именно причина всички велики небесни същества, които през течение на една еволюция подпомагат еволюиращите същества през царствата на гъстата материя, са все такива, които преди това са минали през същия път, тоест са завършили своята еволюция по-рано, но не и такива, които не познават тази еволюция.

\*\*\*\*\*

Кратка и нагледна картина за еволюцията на човека ни дава Исус в своята притча за блудния (странстващия) син...Исус, като Божи Син и като първокласен Мъдрец и Учител, е обрисувал с този пример под една класическа форма най-великата мистерия от живота на човечеството, именно тази на неговата еволюция. Богатият баща, това е Бог; неговият дом е най-висшето поле на Божествения свят, царството на Божието

съзнание; блудният син, това е всеки един от хората в плът. Светът, в който синът тръгва да скита, това е материалната вселена, на дъното на която е най-гъстата материя на физическия свят. Синът пожелава да напусне баща си, бащиния дом, и баща му дава полагащото се наследство, благославя го и го изпраща на път, без да се опитва да го спре от това наглед неразумно решение. Синът, естествено, знае трудностите на пътуването, които му предстоят, но въпреки това, не се колебае пред тях, защото знае също така резултатите, които това трудно пътуване ще му донесе. Новият господар, при който попада накрая, е тъмният дух на гъстата и инертна материя; свинете, на които става пастир, са низшите духове, на които той става спътник, а жълдите (рожковите), с които се храни, са низшите чувства, страсти и мисли, които владеят съзнателния му живот в царството на гъстата материя. Големите страдания, на които е подложен, изиграват в неговия живот спасителна роля, като най-накрая довеждат в съзнанието му спомена за неговия богат и добър баща, и го подтиква да се запъти отново към бащиния си дом. Защо бащата се радва, когато неговия син накрая се връща при него? – Ако синът беше станал лош поради своето скитане, по-недостоеен, то бащата не би се радвал. Очевидно е, че синът е спечелил от своето скитничество, спечелил е голямо богатство от опитности и преживявания, и той вече ще бъде не само син, който знае как да се ползва от благата на баща си, но става верен и вещ служител, който знае как да помага на своя баща.

Това различие е обрисувано по идеално наглед начин в манталитета на двамата братя. Докато синът, който не е напуснал дома на баща си, проявява дори егоизъм и се сърди на баща си заради радостта и веселието, които той проявява поради завръщането на своя загубен син, последният се очертава под един несравнено по-разумен, по-благороден и по-възвишен образ – той моли баща си да го приеме в своя дом не като син, за какъвто не се счита достоен, а само като последен от неговите слуги.

\*\*\*\*\*

Слизането на човешкия дух в материята и възлизането му обратно към Божеството е най-великия процес в Живата Природа. Материята е царство на инертността, на смъртността, на всестранното налягане, на ограничението. Поради това навлизането в нея е равнозначещо с погребване, а възлизането – с възкресение. Пълна с небесни сили и обърнала гръб на Слънцето на Живота, божествената душа навлиза в това чуждо по своето естество царство и колкото по-дълбоко слиза, толкова съзнанието ѝ се понижава, свободата ѝ се ограничава, кръгзора ѝ се свива,

любовта ѝ се охлажда, светлината ѝ потъмнява, животът ѝ намалява своето напрежение, и най-накрая тя като че ли се изгубва и умира, а материята става неин господар. Обаче, това е само една външна привидност. Тя всъщност не губи нищо от своите божествени сили, а те под страшния натиск на мъртвите сили, само превръщат своето състояние, като преминават от кинетични в потенциални.

Всеки знае, как от една малка семка израства грамадно дърво; ако сега си представим този процес в обратен ход, тоест, че дървото постепенно се превръща в семка, ще имаме една картина, която ще ни даде аналогична картина на слизането на духа в материята; зародишът на семето, макар и микроскопично малък, съдържа в потенциално или непроявено състояние всички сили и способности на цялото дърво и ако се посее при благоприятни условия, не само ще се развие цялото дърво, но то от своя страна ще даде милиони плодове и семки, способни всяка поотделно да дадат едно цяло дърво. Развитието от семе в дърво с цветове и плод отговаря на възлизането.

При този втори процес самозаровилият се в материята дух започва една гигантска работа, която продължава цяла вечност. Тази работа се състои в това, да обработи и съживи материята, да я направи пластична и жива, способна да отговаря на най-възвишените божествени импулси, и по този начин да я подчини и направи свой инструмент, свое средство за изявяване на своя все по-възвишен и по-могъщ индивидуален живот. Той постига това в идеална степен. В последната фаза на възлизането материята е така възвишена по естество, че може да се нарече Божествена – между нея и духа не съществува граница.

Как протича живота на човека-дух в царството на материята? – Няма да разглеждам този велик по своята сложност въпрос, защото той излиза от рамките на тази книга. Ще кажа само няколко думи за **преражданията на човека**, като допълнение на казаното по-горе по този въпрос, понеже това е във връзка със сегашния живот на човечеството.

Казах, че съвременното човечество вече е изминало най-долната точка на кривата линия и е започнало да се издига нагоре. То работи в трите най-долни царства на вселената и се стреми да овладее тяхната материя, но още не е успяло да подчини дори физическата, а колкото се отнася до материята на втория и третия свят, то е още по-далеч от тази цел.

## ПРЕРАЖДАНИЯТА НА ЧОВЕКА

В своя живот на постепенно усъвършенстване и възлизане, човекът реализира чрез непрекъснато прераждане, тоест като се превъплътява във



физическо тяло и живее физически или земен живот. Той го напуска и живее в невидимия свят. Това става по следния начин: Човекът-душа при своето настоящо ниво на развитие има за постоянно обиталище на своето съзнание третия свят (най-висшите области на астралния свят), независимо дали е въплътен или не във физическо тяло. След като е живял известно време в този свят, една жажда за нов земен живот се заражда в него, и тогава ангелските същества, които ръководят неговия живот, определят родителите, чрез които ще се роди, а след това му помагат да се въплъти в развиващия се зародиш на майката, при което душата загубва своите спомени за миналото. Така човекът-душа се ражда на Земята.

При умирането той напуска своето физическо тяло и отново преминава в същото състояние, в което е бил преди да се въплъти, но ще бъде на едно малко стъпало по-нагоре, поради новите житейски опитности, които е придобил по време на земния живот. Човекът-съзнание, оставяйки все в третия свят, при въплътяването си пуска едно пипало от гъста материя във физическия свят, а когато това пипало се изхаби и стане негодно, оставя го и се озовава отново в предишното си състояние. Този процес постоянно се повтаря и така човекът непрекъснато се издига все по-нагоре.

\*\*\*\*\*

Така съвременният човек през време на своя живот във физическия свят блуждае в най-гъстата и непрогледна низина на вселената. Напуснал доброволно блаженството и мира на Божието Царство и слязъл в този тъмен свят, той се очертава, гледан отгоре, като голям герой и борец. Неизброим брой години откакто този велик син на Слънцето води борба срещу мъртвата стихия и въпреки това я продължава с неугасима енергия. Това показва, какъв неизчерпаем запас от потенциални сили е вложен в него или иначе казано, колко голям е делът от богатството, с което неговия богат Небесен Баща го е снабдил. Забравил своето славно потекло и щастлив живот в небесния Дом на Баща си, облечен в мръсни дрехи, оцапан от нечистотии, загрубял в своето сърце и ум, той въпреки това продължава да бъде по естество благороден царски син, брат на ангелите и на светлите синове Божии, живеещи в Божествения свят. Те с любов наблюдават от небесните височини неговата борба и усилия, готови да му се притекат а помощ всеки момент, когато неговото собствено усилие е недостатъчно и когато го заплашва смъртна опасност. **Всяко спускане във физическия свят е нов пристъп срещу материята, а всяко оттегляне в невидимия свят е начало на почивка, през време на която уморената душа трябва да събере в себе си нови запаси от сили и да се снабди с**

**нови инструменти вместо похабените във време на земния живот. Тези инструменти са физическото тяло и трите низши невидими тела. Те са направени от по-груба материя, имат ограничена трайност и се похабяват, а това налага тяхната смяна с нови тела преди всяко ново прераждане.**

Човекът-душа работи сред материята, както работникът, който иска да оживи една мъртва пустиня – мъртвото трябва да оживее, като се превърне в добре организирана пластична материя, с невъобразима пъргавина, способна да отговаря на най-фините вибрации на чувството и мисълта.

Работейки сред гъстата материя, човекът-душа непрестанно усъвършенства своите тела, своите инструменти, а усъвършенствайки тях, следва по-усилено и по-мощно въздействие върху околната материя. Всяко усъвършенстване на тези тела и всяко подобрене на външните условия на живота има за свой резултат един тласък в разцъфтяването или разкриването на скритите или потенциалните сили и дарби на душата. Така тя постоянно расте, развива се във всяко отношение, издига се все по-нагоре. Не че тя придобива нещо ново, което по-рано не е имала, но само отново развива онова, което притежава в зародишно състояние.

Докога ще продължава това прераждане във физическия свят? – Докато душата напълно победи физическата материя, тоест направи своето невидимо тяло така пластично, послушно и свършено, а своето физическо тяло така чисто, здраво и послушно, че още тук, в този свят, ги постави под своята власт и през тях се свърже със своята Родина – Божествения свят. Тогава еволюцията ще продължи под нова форма, която ще изключва прекъсването на съзнанието и не ще носи такива груби страдания, с каквито е свързан процеса на прераждането.

Трудността за човека е най-вече дотогава, докато той е още в безсъзнание относно общите висши закони, които управляват света и живота, с други думи – до момента на неговото духовно пробуждане. Но от този момент нататък еволюцията му тръгва нагоре бързо и сигурно, и в едно сравнително кратко време навлиза във висшите области на астралния свят, които са един вид предверие на Божествения свят.

## **РАЖДАНЕТО И СМЪРТТА**

След горните обяснения ние вече можем да погледнем на раждането и смъртта от едно по-висше гледище.

**Какво е раждането на Земята? – Раждането е акт, чрез който облечения в невидимо тяло човек-душа се облича в ново физическо тяло, чрез което от невидим става видим и осезаем. А смъртта е акт, при който човекът напуска своето физическо тяло или отново от**

видим става невидим, като преминава от физическия свят в астралния.

Когато човек се ражда във физическия свят, той умира в астралния, а когато умира във физическия, той се ражда в астралния и обратно. Нашето погрешно схващане на раждането като начало на живота, а умирането – като негов край, се дължи на това, че ние имаме една погрешна представа за живота, като го считаме само за един вътрешен израз на живота на физическото тяло, без никакви вечни или небесни свойства.

Има един важен въпрос: Очевидно е, че животът върху физическото поле е по-тежък, по-труден, по-ограничен и с повече страдания, отколкото живота в астралния свят. Защо тогава душата не остава постоянно в астралния свят, а слиза във физическия? – Слиза на работа. Физическият свят упражнява спрямо нея притегателна сила на едно образцово и великолепно училище, което с никое друго не може да се замени.

Със своите изпитания, страдания, мъчнотии и противоречия той се явява като най-мощно средство за придобиване на знания и опитности върху живота и за пробуждане на висшето „Аз”. В него законите за живота са конкретизирани в най-прости и достъпни учебни пособия, и никоя душа, докато не свърши с отличие това училище, тоест не овладее и на постави в ред и хармония силите и елементите на своето физическо тяло, не може да пристъпи прага на Божествения свят.

Друг важен въпрос е: **Щом физическия свят е толкова добро училище за усъвършенстване, защо хората не остават постоянно в него, а умират и минават в астралния свят?** – Аз вече отговорих на този въпрос по-горе и тук, с риск да направя излишно повторение, ще кажа само, че по същите причини, поради които китът и тюленът не могат и при най-големи опасности за живота им да остават постоянно скрити под повърхността на водата, а всеки десет до петнадесет минути са принудени да излизат на повърхността, за да подишат чист въздух.

Животът върху физическия свят е много тежък и изморителен, затова великият Закон заставя човека след всяко земно съществуване да възлезе във висшето поле на астралния свят, като един вид в курорт, за да има възможност да подиша със своите духовни дробове по-чистата и по-лека атмосфера на този свят, да разгледа света и нещата в него със своите духовни очи, да послуша хармонията на живота със своите духовни уши, да поразмисли върху своите дела и да ги прецени с един по-светъл ум, а след като си почине и събере нови духовни сили, отново да се впусне във физическия свят, за да продължи своята наука, като постави в изпълнение своето новопридобито познание.

Един съществен трети въпрос е: **Защо човек няма спомени за живота си в своите минали прераждания?** – Съвременният човек има изживян и записан зад себе си, в своите минали прераждания, мрачен и див живот,

изпълнен с животински страсти и ужасни престъпления. Само споменът или виждането на тези черни страници от живота, макар и отдалечени на много векове назад, би бил в състояние да наруши изцяло целия негов душевен мир и да хвърли тъмна завеса върху настоящия му живот, да раздруса из основи неговите отношения със сегашните му близки, и по този начин да спъне живота му и да попречи на неговото възлизане нагоре.

Всеки знае от опит, че малкото дете, докато продължава да пише или рисува по своята вече изцапана от продължителна употреба тетрадка, е небрежно към нея и не прави усилия да я пази чиста, но когато му се даде нова чиста тетрадка, веднага в него се ражда желание да прояви по-голямо усилие, за да я запази хубава и чиста.

Освен това нека се има предвид, че **щом се помнят личните прераждания, това неминуемо подразбира да се помнят преражданията на близките и приятелите, с които сме свързани в сегашния ни живот, понеже ние сме били в близки отношения с тях и в миналото. При това положение последствията стават така тежки и непоносими, че животът би станал просто невъзможен.**

Какво впечатление би произвел споменът от миналото, например, върху две души, които се обичат, ако те разберат в този спомен, че в продължение на хиляди години са били смъртни неприятели, излъчващи омраза и отмъщение едни срещу други, и са извършили ужасни престъпления! Само един светия или един велик мъдрец може да издържи тези гледки на миналото с вътрешно самообладание и да запази своя душевен мир възвишен и ненакърним, виждайки във всичко това нищожеството на човека и величието на Бога.

Защото такава е самата Истина за всичко, което ни е скъпо и мило в този земен свят – зад всяка наша любов стои в миналото ни омраза; зад всяко приятелство – ненавист; зад всяко самопожертване – животинство и унищожение на другите; зад всяка мъдрост и светлина – невежество и мрак; зад всяко добро дело – едно неопикуемо зло.

Бог като че ли затова допуска да се прояви злото в материалните светове във всичката му дивост и мрачна необузданост, за да се прояви самият Той като Слънце на Живота и на доброто, и като превърне всяко зло и всички страдания в безкрайно добро и блаженство, да ослепи духовните очи на своите деца с очарованието на Своята благодат и Любов, и така да ги привлече отново към себе си.

**Лесно е да се разбере, че забравянето на миналото, дотогава докато човек е още недостатъчно свършен, представлява една голяма необходимост и тя е един от ключовете, които ни разкриват тайните около физическата смърт. Защо е необходимо на Природата всеки човек непременно да умре? – За да изгорят в неговото съзнание и в съзнанието на другите документите, върху които са записани неговите**

**прегрешения и престъпления, за да може да дойде на Земята отново с чисто лице и нов кредит.**

\*\*\*\*\*

**Голямата мистерия на безсмъртието на човека и неговото прераждане е била известна на големите учени и философи от всички времена и епохи на човешката история, и от всички народи, като се започне от древните египтяни, индийци, китайци, гърци и се свърши с днешните напреднали народи. Трябва да се отбележи, че както при много други учения, така и тук, наред с тези, които са посветени теоретично и опитно в тази мистерия, има и друга категория учени, които отричат всичко това и твърдят, че в Природата няма нищо божествено, никакво божество и никакви невидими същества; че всичко е само груба материя, състояща се от молекули, атоми, електрони и други, които по силата на някакви слепи и неразумни механични закони се комбинират и съединяват, образувайки живи разумни същества и целия неодушевен свят; че следователно и човекът е едно такова същество, и неговият живот продължава само на Земята; той има душа, но тя не само не е господар на тялото си, не само че не е дори една независима сила от него, но е само резултат на физиологичните функции на това тяло, следователно живее, докато е живо и то, а щом то умре, и тя сама по себе си изчезва в нищото. Към тази категория принадлежат хората с низши разбирания за живота, с ограничени материалистични схващания и стремежи. В тези хора е силно развит необикновения или конкретен ум, който е в услуга на физическия и чувствения живот, и в някои от тях този конкретен ум е развит до такава степен, че предизвиква удивление. С него те ровят само повърхността на нещата, при това понякога с такова усърдие и постоянство, че в това отношение заслужават адмирация и похвала, и принасят огромна полза за обикновената наука. Обаче, неспособни да вникнат и съзрат същината на нещата, те остават като блуждаещи пътници в областта на физическия свят, в областта на телесните сетива.**

Тяхната бедняшка наука за познанието приема като основен аксиоматичен закон, че истинско е само онова, което може накрая да се докаже чрез опит, в който като свидетел участва някое от нашите телесни сетива – една абсурдност, която отдавна е оборена за всеки здравомислещ човек. Всички тези проповедници на материалистическия възглед върху света, независимо каква научна степен или титла притежават, са лишени от

духовна виделина, която е елементарно условие, за да може учения да бъде философ или мъдрец. Те могат да бъдат отлични капацитети и експерти по всяка веществена наука, но като философи и мъдреци имат толкова стойност и достоверност, колкото има един сляп като пътеводител през една непозната област. Не отричам, че те са учени и освен това извънредно полезни, даже няма да преувелича, ако кажа че се възхищавам от техния конкретен ум, постоянство, преданост към своята наука, а също и от обилната светлина, която пръскат в областта на науката, засягаща физическия свят. Но те не са нито философи, нито мъдреци, макар че от човешка гордост и самомнение често пъти вземат позата на такива.

### ТРЕТА ОСНОВНА ИСТИНА

Третата основна Истина е тази за великата Божествена Любов, като всемирен Закон, който регулира живота на безкрайния жив океан на вселената. Той може да се изрази така:

В цялата жива вселена основното отношение или върховният Божествен Закон, който управлява и регулира живота на съществата, е Законът на Божествената Любов. Този закон представлява първият и най-важен член на Небесния Кодекс или Вселенската Конституция.

Според него, между великото Цяло и неговите съставни части, тоест между Бога и отделните същества, а така също и взаимно между последните, съществува само едно законно или правилно отношение, именно Любов; всяко друго отношение е безправие и беззаконие. Любовта е нормалното и вечното състояние на отношенията, а безлюбието е ненормално, временно състояние. **Там, където царува Закона на Любовта, се ражда живот, хармония, мир, радост, светлина, свобода, блаженство, с една дума – благословение.** Там, където царува безлюбието, се ражда смърт, дисхармония, мрак, страдание, безсмислие, с една дума – проклятие. Специално за човечеството този закон е изразен накратко, но вярно и внушително, от Иисус под следната форма: *„Възлюби Господа, твоя Бог, с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си сила, а ближния си – като себе си.“*

Лесно е да се разбере цялата разумна основателност на този всемогъщ Закон, като се има предвид казаното по-горе, че цялата вселена в своята абсолютна същност е едно безкрайно голямо и безкрайно съвършено живо Същество, а отделните същества са негови безкрайно малки съставни частици или негови деца. **В едно органическо цяло не може да властва**

**друго правилно и законно отношение освен Любовта.** Ако ни запитат, какво е органическо цяло, можем да дадем следното определение: *„Органическото цяло е едно такова съчетание на части, в което между цялото и частите властва като отношение закона на Любовта.“* Ако ни се зададе въпрос: *„Какво е Любов?“*, то можем да ѝ дадем следното определение: *„Любовта е онзи вид отношение, който е единствено разумен и правилен в едно органическо цяло, както между Цялото и частите, така и взаимно между последните.“*

Нека вземем като пример на едно такова органическо цяло човешкото тяло. Ако тялото, взето в своята цялост, мразеше главата или стомаха, или която и да е своя част, или пък съществувахе омраза и преследване взаимно между отделните органи, то как ще свърши цялото? Очевидно е, че животът при това положение не може да съществува и в едно кратко време цялото ще завърши със смърт и разрушение.

**Бог, Великото Цяло, изпълнява положения от Него основен органически закон с идеална точност и постоянство. Спрямо всички същества, винаги и при всички случаи, Той има едно-единствено неизменно отношение – Той е Любов вечна, всемъдра, безгранична, велика.** Веществен образ на тази Любов ни дава Слънцето със своето непрестанно излъчване на топлина и светлина към всичко съществуващо. **И Бог е Слънце – невидимо, но реално, вездесъщо и живо, чиито живи лъчи носят живот и благословение на всичко.** Колкото се отнася до самите същества, законът на Любовта не действа абсолютно и на тях е предоставена известна свобода да отклоняват естествения и нормален път на своята Любов, като вместо към Бога и към ближните я насочват навътре към своето същество или с други думи я превръщат в себелюбие и егоизъм, което е равнозначно на безлюбие.

**Когато едно същество загуби своята Божествена Любов, това е равносилно на падане надолу в областта на гъстата материя или отдалечаване от Бога; а когато съществото увеличава своята Любов, това е равнозначно на повдигане нагоре към по-ефирната материя, приближаване към Бога. Любовта властва в пълна сила в Божествения свят, а в царството на земните човеци тя една сега предстои да се събуди.**

\*\*\*\*\*

От преведените по-горе три основни Истини, първите две представляват основите на човешкото знание, защото само върху тях може да се изгради здравата философия за света и живота. А третата Истина

представлява всъщност ключ на живота, защото само чрез нея може да се намери правилния път за възлизането нагоре по линията на живота, само чрез нея можем да отворим вратата на един по-разумен и по-щастлив живот. Чрез първите две Истини **човек може да стане голям философ и учен, но само когато в неговия живот влезе като жив елемент Божествената Любов, той може да стане щастлив човек, мъдрец, светия, син Божи, гражданин на Царството Божие.**

**Великото учение ни дава и трите Истини, дава ни ги не само на думи и твърдения, а като съставни линии на една висша наука, много по-опитна и по-реална, отколкото най-опитно установените съвременни науки.**

## ДВА ГЛАВНИ ПРЕДМЕТА

Великото Учение проповядва на човечеството две главни неща: Царството Божие и Пътя за влизане в него. Царството Божие стои в него като близка и висша цел, поставена на човечеството за постигане, а Пътят – като единствения възможен начин при днешните условия, чрез който тя може да бъде постигната.

За да бъдат поясненията, които ще дам поотделно за тях, по-ясни и по-разбираеми ще направя предварително кратка преценка на живота на съвременния човек, така както той се очертава от висотата на истинския живот.

Животът, който съвременното човечество води в настоящето на Земята, не е живот в истинския смисъл на думата, а страдание и безсмислие. От единия до другия край на Земята се носят вопли и стенания, сълзи и проклетия. Човекът не знае нито откъде е дошъл, нито къде е, нито къде ще отиде след смъртта си. Също така не знае, какво е – тяло ли, душа ли, дали е бил нещо преди раждането си и дали ще бъде след смъртта си. На Земята той е като чужденец, Природата му е като мащеха, а живота му е като някакво временно случайно право. Срещу нищожните кратковременни полурадости, които му поднася, този живот продължава да го мъчи, блъска, удря, разгонва във всички посоки. Човекът от своя страна се държи спрямо живота като един вид крадец – гледа да използва, каквото му падне, да ограби, когото може, за да може да яде и пие по-сладко, да опита колкото се може повече удоволствия, с тъпо и примирено очакване, че близък е деня, когато смъртта ще дойде и ще му задигне всичко присвоено, а самия него ще изпрати в земята за храна на червеите.

Този ли е най-реалния, най-добрия живот, който Природата е определила за човека през време на неговия физически живот на Земята? – На този въпрос великото Учение дава категоричен отговор: Съвсем не.



Това не е най-реалния, нито най-добрия живот, а едно временно изопачено състояние, което не може да се приема иначе освен като едно подготвително състояние за истинския Живот, които предстои да настъпи. Условието за живот във физическия свят съвсем не са така лоши, както изглеждат на пръв поглед, а дори са отлични, само че човекът още не умее да ги използва.

Главната разлика в това отношение между земния свят и небесния свят се състои в това, че докато небесния не може да представлява друго освен Рай, земният свят може да бъде с еднакво естествено право и Рай, и Ад, тоест такъв какъвто всяко същество си го устрои в зависимост от своите разбирания и нравствено съвършенство.

Да изясня тази мисъл. Казах, че понеже физическият свят се прониква от астралният, той пък от своя страна от Божествения, който прониква цялото битие и е негов двигател и регулатор, то като естествено последствие би трябвало човешкият живот във физическия свят да бъде едно вярно подобие или отражение на живота в Божествения свят, сиреч живот на хармония, мир, красота, блаженство, и всичко това в безкрайно голяма степен. Обаче, както казах по-горе, това би било така само при условие, ако хората бяха така напреднали, че със своя висш принцип или със своята душа да живеят постоянно и съзнателно в Божествения свят – в Царството на Живота, Любовта, Светлината, Истината. А това не е така.

Човекът живее още непробуден в дълбочините на материалния свят. Сред този величествен и възвишен живот, който държи под своето Божествено напрежение всичко и навсякъде, човекът живее като чужденец и страдалец. Наистина, човечеството вече е поело пътя нагоре, но още не е обърнало лицето си към Бога, тоест няма съзнателно отношение към Божествения свят. Великата космична жизнена вълна, която носи неговия живот, вече му е дала посока на движение нагоре, но той извършва това движение един вид насилствено, като държи лицето си обърнато към низшия живот, от който се отдалечава, а гърба си към Висшия Живот или към Бога, към Когото се приближава. По тази причина в неговия живот продължава да царува духовен мрак и студ. Имайки душата си отвърната от Бога, той е насочил своята любов главно навътре към себе си, а своя ум – към материалния живот, към низшите страсти и удоволствия. Той отрича Бога и Божествените закони в света не поради дълбоко убеждение в това, а за да може по-свободно да счита за свое божество собствения „аз“, а за закони на Природата – своите лични прищевки и разбирания.

**Съзнанието на човека е затворено в плътна духовна черупка, в един вид затвор или гроб. Тази черупка е неговия личен егоизъм.** Материално тя се извява в това, че във всички материални тела на човека присъства голямо количество от най-гъстата и инертна материя на съответното поле. Тази материя, която е способна само на най-груби и низши вибрации, представлява истински гроб за съзнанието, защото

поставя пречка за проникването на възвишените вибрации на Божествения свят. В тази черупка човек пребивава в духовен мрак и глухота, както слепият живее в мрак сред виделината, и както глухият пребивава в абсолютна тишина сред най-възхитителната музика.

Великата Жива Природа с нейния кипящ, възвишен и прекрасен живот остава скрита остава скрита и недостъпна за него. За него са закрити висшите царства на Природата, тоест онези, които са сфери на истински живот. Живата Природа с нейните възвишени полета може да се сравни с прекрасна градина, в която растат дървета с най-вкусни плодове; текат най-чистите води; цъфтят най-красиви и благоуханни цветя; звучат най-необикновени и хармонични мелодии; населена е с най-възвишени, прекрасни, любящи и мъдри ангелски същества, и цялата е потънала в светлина и сияния. Сред нея материалистичният човек прилича на едно уродливо същество, затворено в непроницаема кожа; тежко и неподвижно, то едва мърда и още не съзнава, дали живее или не; то има очи, но още не може да ги отваря; има уши, но и те са още затворени; има уста, език, нос и така нататък, но и те още не могат да работят. Очевидно е, че животът на това същество ще бъде тъмнина, лишения, глад, жажда, с една дума – живот в Ад. **Да, Ад сред небесен Рай. Този Ад е вътре в самото същество, в неговото съзнание, а всеки човек си създава Ада отделно сам за себе си, като се е запечатал плътно в своята егоистична черупка.**

Човекът може да се сравни с едно радио. Ако радиото не е настроено да вибрира според вълните на предавателната станция, не може да улови никаква музика, никаква хармония, всичко за него е мъртвило, макар че цялото пространство около него е изпълнено с най-възвишени музикални трептения. Обаче, нагласи ли се в резонанс със станцията, музиката започва, мъртвото поле оживява, всичко се променя.

Съвременните човеци приличат на радиоапарати, които не са настроени. За тях музиката на живота е недостъпна. И тя ще бъде недостъпна дотогава, докато не се настроят в резонанс с Божествения свят, докато не пропускат егоистичната черупка, в която те сами са се затворили. За щастие на съвременното напреднало човечество това време е дошло. Това е свидетелството, което идва от Божествения свят, а това свидетелство винаги е било истинно.

## **ПЪРВИ ГЛАВЕН ПРЕДМЕТ**

**Първият обект, който великото Учение проповядва е Царството Божие. Какво трябва да се разбира под Царство Божие? Християнските църкви учат, че то се отнася до другия свят, в който един**

ден, след Второто Пришествие, ще влязат всички, които вярват в Бога и Христос, според техните религиозни догми и църковни правила, като всяка църква счита само себе си за единствено правилната и угодна на Бога, а всички други извън нея – на погрешен път. Почти същото вярване властва във всички останали религии. Това схващане е много погрешно, както впрочем са погрешни и много други схващания на християнските църковници.

**Царството Божие не е място, пространство или област, а едно възвишено състояние на човешката душа, в което тя влиза, когато черупката на нейния егоистичен живот бъде пропукана и тя се почувства свободна и огряна от лъчите на Великото Слънце на Живота. Душата на такъв човек вече живее в Божествения свят; неговото сърце е свързано с Извора на най-възвишените и благородни чувства, с Извора на Любовта и на Живота; неговият ум е свързан с Извора на Светлината и Знанието, а неговата воля – с Извора на най-благородните импулси, на най-интензивния и творчески Живот.**

Такъв човек, макар външно да изглежда като всички други, и дори може в материално и физическо отношение да страда повече от тях, обаче, вътрешно, в своята душа, живее в светлина, мир, радост, блаженство. Той е като едно радио, което улавя най-възвишената хармония и музика в света, и като един телескоп, който улавя светлината от Божествения свят. При тази велика хармония и под тази Божествена Светлина, светът в която живее, придобива за него съвсем нов и друг изглед. Той започва да вижда и да разбира скритите му тайни, да вижда великото и прекрасното, което работи под всичко наглед дребно и грозно, и как **Великото Разумно Начало работи в света и се проявява във всичко, дори и в наглед съвършено несъзнателното.** С други думи, този човек освобождава своето съзнание от веригите на временното, преходното и относителното, от живота на сенките и на илюзиите, и започва да вижда този свят с всичко в него такъв, какъвто неговия велик Творец го е създал, а именно като едно прекрасно училище, в което всичко съществуващо е учебни пособия, Учителят е сам Бог, а той е малък божествен ученик. За такъв човек не съществува вече смърт, според общото човешко разбиране, а само безсмъртие и вечен живот, защото сам лично чрез опит се е убедил, че смъртта е само събличане на една износена дреха, която вече не може да го ползва. За такъв човек няма зло и добро, а всичко е добро; за него няма страдания и удоволствия, а всичко е радост; няма доволство и недоволство, а всичко е тиха и предана благодарност към Бога; няма благоприятни и неблагоприятни условия за живот, а всички са добри и отлични; няма приятели и неприятели, а всички същества са пръсти на една невидима Божия ръка вечно простряна към него за благословение. Такъв човек няма пороци, а само добродетели, той е здрав, силен, трудолюбив, непрестанно работлив. Неговият ум свети и му осветява всички тайни на Природата.

Той е както казват, светец човек или светия. Неговото сърце е така топло, така изпълнено с Любов към всичко, че в тази топлина се разтапя всяко зло. Такъв човек може да бъде обиден, ударен или измъчван, но той няма да отвърне с нищо подобно и ще остане външно тих и спокоен, а вътрешно ще извини и благодари на своите насилници и ще им пожелае всичко най-добро. Този силен човек е силен само в доброто – то е смисъла на неговия живот, но той е съвършено неспособен, за да извърши едно зло – той прави път на всяко живо същество и дори не си позволява да откъсне едно цвете от неговия корен. Такива хора са граждани на Царството Божие и не се борят в света за богатство, за обществено положение или за именитост и знатност, а освен това те са най-активните и могъщи ратници за доброто на другите, и за прогреса на човечеството, само че работят по други методи и вървят по други пътища, които са недостъпни за обикновените човеци.

Това възвишено състояние се дължи на това, че след пробиването на едно прозорче в егоистичната духовна черупка, Божествения елемент на човека, душата, се свързва със своята родна стихия, Божествения свят, или с други думи се новоражда във великото Царство на Бога. Лесно е сега да се разбере, как Любовта, Мъдростта, Истината, хармонията, мирът, красотата и всички велики сили и добродетели, които са стихии на този неописуем свят, започват да разцъфтяват на свой ред във всичката им красота и сила в душата на посветения, така стават негово жизнено достойние, негова душевна родна стихия.

Трябва обаче да се отбележи, че и в светостта има степени. Тя започва от момента на съзнателната връзка с Божествения свят и от този начален момент расте, усъвършенства се и възлиза все по-нагоре в продължение на цяла вечност, до едни непостижими височини за никое човешко съзнание, за никакви човешки представи.

Казаното дотук се отнася до влизането в Царството Божие на отделния човек. Обаче във великото Учение това понятие фигурира в един по-общ и по-широк смисъл, именно като постижение на същия резултат за цялото напреднало човечество.

Когато Иисус преди две хиляди години казва: „*Царството Божие е приближило*”, а сега Учителя Дънов казва: „*Царството Божие вече влиза в сила*”. Това очевидно означава Царството не за отделни човеци, а за цялото напреднало човечество. Влизането в Царството само на отделни издигнати човеци е само признак, че приближава Царството за всички, така както в началото на пролетта първите появили се цветя на някои места из ливадите са признак, че техния брой ще става с всеки изминал ден все по-голям и не след много време, целите ливади ще се покрият с цветя. И в човешката градина е същото. След като Иисус хвърля върху нея първите семена на великото Учение, множество отделни човешки души разцъфтяват през течение на вековете, а сега е време да разцъфти цялото напреднало човечество.

Човечеството преживява едно велико време. Предстои му да възлезе на едно по-високо стъпало на развитие, в една Нова, по-висша култура от днешната. Тя ще бъде култура на Любовта и на Всемирното Братство. В нея ще влезе най-напредналата част от земното човечество, като в случая се разбират не само възплътените в тяло в настоящия момент, но всички, които еволюират в царството на земната планета. Останалата част от човечеството, която поради своята изостаналост не е готова да приеме Любовта, като свой основен закон на живота и да влезе в Новия Живот, след заминаването ѝ в невидимия свят, ще бъде отделена, както къклицата от чистото жито, и изтеглена в друго поле, и вече няма да се възплъщава на Земята. Това е предопределено в плановете на Божествения свят и реализирането му ще се извърши с математическа точност, сигурност и неизменност.

За това именно Царство Божие се отнасят думите на Христос, казани преди две хиляди години: „*Небето и Земята ще преминат, но Моите думи няма да отминат.*” Всички умни и благородни хора ще разцъфтят в Новия Живот и ще го опитат лично, като го живеят и се радват на неговите блага. От днешното човечество ще се роди Ново човечество. Шестата велика раса ще превъзхожда днешната пета раса по отношение на физическо тяло, по душевни способности и дарби. Новите хора ще бъдат в сравнение със сегашните велики по дух, по ум и по сърце, извънредно красиви и силни, ще имат развито още едно сетиво, и ще бъдат хора на Божия Закон, или както е казано в Светото писание: „*Синове и служители на Живия Бог.*” Те ще развият на Земята небивала, невъобразима духовна, умствена и материална култура, в сравнение с която тази на днешното човечество ще изглежда като култура на жалки диваци. Природата през онова време, по волята на Божествения свят, ще разтвори своите големи съкровищници от блага и ще се развие такава изобилна, чудесна и благородна растителност, каквато се среща само в приказните светове. Великата култура на Новото човечество, на истинските синове Божии, е онова, великото Учение разбира под думите Царство Божие.

**Раждането на Новото човечество ще бъде придружено с големи мъки и страдания.** Днешното човечество, подобно на родилка, ще премине през големи страдания, ще има много кръв, писъци и голям огън, но новороденото ще бъде живо и здраво за голяма радост на Небето и Земята.

**Великото Учение, Божието Слово, се изпраща от Божествения свят преди всичко на избраните от цялата Земя – на онези, които носят в своето сърце и ум един висш идеал по отношение на себе си и на човечеството.** На тях то посочва начина как да разцъфтят със своите души в Божествения свят и да влязат в живота на безсмъртието, на светлината, на щастието, на безкрайната Божия слава, и да станат по този начин първи

цветя, предвестници на настъпващата Божествена пролет, първи светещи звезди в Небето на земното човечество. След това, на втори план, то се отправя до цялото напреднало човечество, за да му посочи най-естествен и безболезнен начин за изживяването на критичното време, което му предстои да преживее, и същевременно, като го свърже здраво със силите на Небето, да го осветли и укрепи душевно, и да стане по този начин негов пътепоказател и ръководител, като го води по най-късия и прав път към славното и щастливо бъдеще, което му е предопределено. По тази причина то е от извънредно голяма важност за всички.

## ВТОРИ ГЛАВЕН ПРЕДМЕТ

Вторият главен предмет на великото Учение е Пътят за Царството Божие. Под „Път” се разбират онези правила и методи, чието прилагане осигурява на човека възможност най-напред да се свърже с Божествения свят или да се роди със съзнанието си в него, а след това постепенно да расте и разцъфтява в него. Великото Учение ни посочва най-сигурния, най-естествен и най-бързия Път – единствено възможния при днешните условия на човечеството – подчертавам това. Не съществува друг път за влизане в Царството Божие освен този, посочен от Исус още преди две хиляди години. Макар, че човечеството при сегашното си състояние на развитие постепенно да се издига нагоре по пътя на своята еволюция, без да е влязло в споменатия Път, това не показва, че има и други пътища.

Както водите от различните притоци на една голяма река имат първоначално различни пътища, но не могат да достигнат морето, докато не се слоят в голямата обединена река, така и **всички видимо различаващи се пътища, по които следват човешките общества от различните религии и философски школи, накрая идват неминуемо до „тесния Път”, посочен от Исус, и в по-ново време още по-ясно очертан от Учителя Петър Дънов.** В това отношение не трябва никой да си прави илюзии, а още по-малко онези, които се подвизават в областта на окултните науки. Всеки, който не влезе в този Път, ще се спре до една последна точка на своето издигане, по-горе от която ще бъде невъзможно да

възлезе, а именно от тази точка нагоре е **Царството на истинския Живот, на истинското знание, щастие и мир.** Ето защо, може да се каже, че **от всички знания, от всички светли лъчи, които са просветвали до сега сред човечеството, знанието за Пътя към Царството е най-важното, най-ценното и най-великото. То е най-прекрасния от всички дарове, които са били изпращани на човечеството от Божествения свят,**

защото то е ключа, чрез който всеки един може да отвори вратата на тъмния гроб, в който пребивава, и да влезе в един живот на щастие и красота. Това е ключът за Новата култура на напредналото човечество. Твърде естествено е, че този небесен дар се праща посредством специални посланици на Божествения свят, зад които стоят могъщи сили, готови да подкрепят всяко усилие на малкия слаб човек да се освободи от тежките вериги на своя окован живот.

Този единствен Път, който води човечеството към бъдещата велика Нова култура, се изразява в Новото Учение с думите: **Любов, Мъдрост и Истина**. И трите съдържат в себе си не обикновен човешки смисъл, а един много по-висш Божествен смисъл, и могат да се оприличат на трите части на един и същ ключ – този за отваряне на вратите на Царството Божие.

Човечеството съхранява в дълбочината на своето духовно естество един непреодолим стремеж да върви нагоре по пътя на своето развитие. Този вътрешен стремеж е подтиквал през всички времена най-напредналите между човеците да търсят начини и методи за по-висше развитие, или за приближаването към първоначалното или вечното начало на Живота. Като резултат на този стремеж са се появили различните религии и философски школи, каквито и днес изобилстват по цялата Земя. Различни са методите, по които се е вървяло, но изобщо те могат да се сведат към три главни категории: първо, такива, имащи за предмет физическото тяло; второ, такива, имащи за предмет астралното тяло; и трето, такива имащи за предмет Божественото тяло или душата. Да ги разгледаме накратко.

Последователите от първата категория считат, че главната пречка, която ги отделя от Бога и от „райския” живот е физическото им тяло. Затова насочват срещу него главните си усилия, като го подлагат на различни видове въздържания и лишения, с цел да укротят неговите животински пориви и страсти. Доколкото тези усилия се изразяват в едно меко и разумно отнасяне и целят обуздаването на грубите пориви, те са полезни и дават добри резултати за издигането на човека. Обаче, в много случаи, именно там, където разумът отстъпва мястото си на невежество и фанатизъм, на физическото тяло започва да се гледа като на същински неприятел и „дяволско” творение, а разумното въздържателно усилие се превръща в доброволно подлагане на тялото на страдания, мъки, омаломощаване, осакатяване и даже постепенно умъртвяване.

Великото Учение отхвърля тези крайности като неестествени и неводещи към целта. Според него, насилието е непозволен метод не само по отношение на другите, но и по отношение на себе си, на своето тяло и вместо него във всички наши отношения трябва да властва Любовта и благостта. Физическото тяло не само не е пречка на човешкото възлизане нагоре, но има предназначение да послужи на човека именно за това. То

може да се сравни с един кон, даден на човека за яздене през време на земния му живот. Ако ездачът остави своя кон да го носи против волята му, където пожелае, очевидно е, че ще го закара не там, където е тръгнал, а на съвсем друго място, обаче в този случай вината не е в коня, а в ездача. Разумният ездач държи своя кон винаги под юзда и той е господар на движението, а не конят. Но освен това то цени, обича го, храни го и пои добре, полага за него всички грижи, както за самия себе си. Така трябва да се отнася човекът към своето физическо тяло. То е негово обиталище, дадено му от Бога, за да може да прояви силите си на физическия свят, затова трябва да се отнася към него с грижи и внимание, съобразени с неговото естество, и да бъде благодарен на Бога, затова, че го е снабдил с такъв чудесен и пребогат със сили апарат.

Последователите от втората категория не се задоволяват с усилия само срещу физическото тяло, защото знаят, че този път много бавно води към целта, а отиват по-нагоре, като включват под своите усилия и астралното тяло. Те се стремят да облагородят сърцето си чрез добри чувства; да просветят ума си чрез възвишени мисли и да укрепят волята си чрез добри дела. Този метод води към много по-бързи и по-съществени резултат, затова е много повече за предпочитане от първия. Това е пътят на по-голямата част от всички високо издигнати духовни хора сред човечеството в миналото и сега. Обаче, и в тази категория се срещат фанатици, които попадат в същите грешки, както и онези, които считат физическото тяло за свой неприятел. Погрешността се изразява в насилническо отнасяне към проявите на ума и най-вече на сърцето, а жертви на тази погрешност са мнозина от онези високо прославени човеци, които в християнските църкви се считат за светии, и които прекарват живота си далеч от така наречения „грешен свят” и от неговите съблазни, затворени в манастирски килии, отдалечени в безлюдни места или пустини. Тези хора задушават проявите на своето сърце по същия начин, както фанатиците от първата група задушават или убиват проявите на своето физическо тяло. Великото Учение и в този случай отхвърля насилническото и неприязнено отношение. Според него астралното тяло на човека е едно още по-голямо богатство, един още по-велик дар на човека, отколкото физическото и изисква още по-голямо внимание и благородни грижи. То е един чудесен и прекрасен храм, изграден от Живата Природа за самата душа, за да може тя да прояви своите сили в астралния свят. Следователно, както нашият ум и сърце, така също и мислите и чувствата, които ни идват през тях, не са препятствия и неприятели на човека в неговия път нагоре, а мощни сили, които ако се обработват с любов, знание и воля, се превръщат в криле, които възнасят душата в най-високите сфери на духовния свят. Ето защо истинските духовни герои и светии не трябва да бягат от света и от живота, а да остават посред него, колкото той да им се вижда потънал в прах, кал и нечистота. В него именно те трябва да живеят и то като най-



обикновени и смирени хора, и тук, заобиколени и блъскани от съблазни, изкушения, невежество, противоречия и всякакъв вид неприятелства, да поставят на изпитания сърцата си, умовете си, силите и волята си, и да бъдат като вековни дъбове, които бурите извиват във всички страни, без да могат да ги съборят; и като светилници, които осветяват мрака на земното човечество и му помагат да намери правилния път.

Последователите от третата категория отиват още по-нататък, като насочват своите усилия към Божественото тяло или самата душа, висшия „Аз”. Това е Божественият метод за възлизането на човека и той носи най-бързи и ефикасни резултати. Великото Учение има за свой съществен предмет именно този метод. Той е новият метод, който се дава на човечеството – най-естествения, най-бързия, най-изобилния, най-плодосния. Според великото Учение трябва да се събуди от сън самият Господар на човешкия дом – душата или Висшия Човек, а като се събуди той, всичко друго ще тръгне от само себе си в ред. Физическото и астралното тяло са само инструменти на Божествения Господар, негови слуги. Изправянето на живота в един дом не може да стане, докато се цели само изправянето на слугите, а господарят прекарва в сън. Събуди ли се господарят от сън и залови ли се за работа той, ще изправят и слугите, а заедно с тях и всичко друго в целия дом.

**Онова, което събужда от сън и привиква към живот Висшия Човек или душата, това са Любовта, Мъдростта и Истината.** Висшият Човек живее в неизмеримата дълбочина на низшия или обикновения човек в потенциално състояние, както зародишът на дървото живее във вътрешността на семката, от която ще поникне. Както зародишът, когато намери благоприятни условия, започва бързо да се развива и се превръща в голямо дърво, надминавайки по големина, красота и плодовитост малката семка хиляди и милиони пъти, така и от обикновения човек един ден израства Висшия Човек, от обикновеното съзнание се ражда свръхсъзнанието, което расте и се развива по красота и сила до безкрайност. Въплътяването на невидимия човек във физическия свят съответства на посяването на семката в почвата. Щом човекът е дошъл на Земята, той е посята семка. Какво е потребно по-нататък? На семката са необходими две неща: първо вибрациите на слънчевата енергия и второ – влага. Също и душата, за да се събуди и развие, се нуждае от две неща: първо от възвишената енергия на Божествения свят и второ – от едно възвишено настроение на обикновения човек.

Енергията на Божествения свят се проявява под троен аспект: Любов, Мъдрост и Истина. Тя е вечна и присъства навсякъде, следователно винаги на разположение на човека, който жадува да се издигне към Бога. Остава второто условие. Макар единно по същество и то, подобно на Божествената енергия се проявява под три аспекта: чувства, мисли и постъпки. Следователно, човек трябва по отношение на Бога, на цялостния

Живот и на обкръжаващия го живот да се превърне в извор на най-възвишените чувства, на най-светлите мисли и на най-благородните постъпки, на каквито е способен.

Най-възвишеното чувство на човека отново е Любовта, макар много по-несвършена от тази, която идва отгоре, от небесните височини; най-светлата мисъл е тази, която във всичко и навред търси и вижда прекрасното и великото творческо дело на Абсолютното Начало в света, макар че тази мисъл също така отстъпва в много на онази светлина, която слиза от Божествения свят; най-благородните постъпки са тези, при които личността прави жертви от своето и от себе си в полза и за благо на другите.

Както влагата и слънчевата енергия се срещат в зародиша на семката и тяхното едновременно действие събужда този зародиш към нов живот, така и двата енергетични лъча – човешкия отдолу нагоре и Божествения отгоре надолу си дават взаимна среща в човешката душа, и под сянката на техните мощни вибрации тя се събужда от своя летаргичен сън и на свой ред затрептява в унисон с Божествените енергии, защото самата тя е по същество божествена. Веднъж събудена, тя започва бързо да се развива – така Висшият, Божественият Човек е вече роден.

Любовта, светлината и делата на обикновения човек, даже когато той възторжено жадува за общуване с Бога, стоят по свършенство неизмеримо по-долу от Божествените – това е едно естествено и неизбежно положение и не противоречи на процеса, защото човешкият лъч на живота, имайки посока отдолу нагоре, е само пасивен и приемащ, а творческият, истински работещият, възкресителният принцип е вторият лъч, Божественият, който идва отгоре надолу. Първият е майката, а вторият – Бащата.

Под влияние на възвишените вибрации на Божествения лъч, постепенно и човешкият с течение на времето и на непрекъснатото повтаряне става все по-възвишен и по-интензивен. Така низшият, обикновеният човек съвсем неусетно се превръща в необикновен. Пробуди ли се веднъж Висшият Човек, ледената кора на личния егоизъм започва бързо да се топи, както ледът под силата на пролетното Слънце, и колкото тази черупка става по-тънка и по-прозрачна, толкова повече в душата става по-светло и по-топло, а животът ѝ става по-смислен и по-щастлив. Изобщо духовната черупка на егоизма не отстъпва пред никакво насилие, идващо от низшите светове. Тя отстъпва единствено под благородния натиск на душата, когато тя затрепти във възторжен любовен стремеж за сливане с нейната еднородна стихия – Божествения свят.

**ДОКЪДЕ Е ДОСТИГНАЛО ДНЕСНОТО ЧОВЕЧЕСТВО**

Пътят на човека към Царството Божие е път на Любов, Мъдрост и Истина. Казах, че от всички възможни пътища този е най-естествения, най-правия, най-краткия и най-плодоносния. Но този Път е възможен само за ония, които са достигнали до съответното духовно развитие или които са достатъчно узрели духовно, за да могат да влязат в него.

Тук има едно положение, подобно на онова, когато децата тръгват на училище. Много лесно тръгва онова дете, което е стигнало необходимата възраст и умствено развитие и много трудно и почти невъзможно, ако не ги е достигнало. Също така е **невъзможно и за духовно неузрелия човек да влезе в пътя към Царството Божие**. Отличителното качество на такъв човек е, че той е с цялото си естество отдаден на проявите на своя физически живот и всичките му грижи и любов са насочени към преходните блага на живота. За такъв човек възвишения и прекрасен живот на Духа представлява една такава суха и празна работа, каквато за диваците представлява съвременната наука или пък музиката на Бетовен. Такъв човек може да се оприличи на едно семе развиващо се в земята, но на което още не е дошло време да пробие повърхността на почвата и да поникне – за него смисъл и задача на живота му е това да пуска коренчета около себе си в твърдата почва, за да се залови здраво за нея. То още не познава живота във въздуха, под топлите и светлите лъчи на Слънцето, нито се стреми съзнателно към този живот, но несъзнателно върви все върви по същия път и неговия стремеж да се залови здраво в почвата намира смисъл и оправдание именно като необходима подготовка а този по-късен живот.

**Не може да влезе в Царството Божие човекът, който не е узрял за него**, също както не може една фиданка да поникне, ако не е достатъчно добре развита в почвата или да разцъфти, ако не е достатъчно покарала и пуснала своите листа. Но вярно е и обратното – не може едно растение да не поникне и да не разцъфти, когато му е дошло времето, защото не направи ли това, очаква го спиране на растенето и израждане.

Затова именно **Христос казва, че в Царството Божие могат да влязат само онези, които Бог е призовал, а също така и, че който не даде плод, ще бъде отсечен и хвърлен в пещта за изгаряне**.

Един повърхностен поглед върху живота на съвременното човечество създава в наблюдателя на първо време тъжно впечатление, защото в духовно отношение то живее в пълна анархия и на пръв поглед нищо не показва да се вярва, че **„Царството Божие вече влиза в сила”**, както това твърди Учителя Дънов. Пътят към това Царство изглежда, напротив, далечен, дълъг и труден. Обаче това заключение е само привидно. Духовният хаос е един външен резултат на това, че човечеството търси по всички възможни начини да намери истинския, правия Път, за да уреди

своя живот. Този Път от две хиляди години насам тропа на вратата му, но то още не вярва на неговата истинност и резултати, водено отчасти от един атавизъм от миналото, отчасти под влиянието на едно психично пиянство, произвеждано от същества, които са чужди не неговата еволюция, но се ползват от грешките му за свои собствени изгоди.

Изобщо Истината по този въпрос може да се резюмира по следния начин: Цялото напреднало човечество, без разлика на раси, народности или религии, е почти готово да влезе в Пътя за започване реализирането на Новата култура. При това под напреднало човечество трябва да се разбират всички хора със светъл ум, благородни сърца и възвишени пориви, готови да направят усилие за реализиране на един по-възвишен живот и за пожертване на временните блага в полза на по-дълготрайните и по-реалните. Тази подготвеност на напредналото човечество за по-разумен и по-щастлив живот не е някаква случайна придобивка, а е резултат на един неизмеримо дълъг живот през миналото, изпълнен с неимоверни борби, тежки усилия и необикновени страдания. Въпреки, че самото човечество не е знаело накъде върви и кой го води и подтиква, обаче Божественото Провидение е знаело това много добре и нито за един момент не го е изоставяло. Но трябва да отбележим, че между напредналото човечество не всички са еднакво подготвени и духовно развити, а има значително различие.

Едно ограничено малцинство от най-напредналите между човеците, вече са влезли в Царството Божие и те са първите цветя на приближаващата Божествена пролет; втори, които са много повече, са пред самата врата – остава им само да похлопат и ще им се отвори; трети – това са една още по-многочислена част от напредналото човечество, които имат да извървят един малък път, който се състои в това да се насочат съзнателно към Царството на Новия Живот. Те са напълно приготвени за този Път и ще го поемат още при първия Божествен зов, още при първия светъл лъч, който ще ги посети от Божествения свят, като ги покани на богатата трапеза. Четвърти – това са голямото мнозинство от напредналото човечество, приближават към вратата, от която започва Пътя, но още са на известно различно разстояние от нея. За тях е необходимо преди да влязат в този Път да изживеят последната фаза на своя илюзорен живот, затова ще имат да преживеят през течение на близките години едно огнено кръщение, което ще завърши подготвителното им развитие, след което ще бъдат готови през едно следващо близко прераждане да влязат в Пътя.

Най-накрая стигаме до онази част от човечеството, която може да се определи като изостанала. Това са хората без разлика на раса или народност, които още не са изживели своя несъзнателен живот на животински чувства и стремежи. Те ще бъдат отделени от напредналото човечество и настанени на живот в друга област на нашата планета.

**Великото Учение се отнася само до напредналото човечество, на което предстои да изгради Новата култура на Земята, Културата на Всемирното Братство.**

## **ФАЗИ НА СЪЗНАНИЕТО, КОЕТО СЕ ПРОБУЖДА**

Съществената разлика между двете положения на човека-душа преди влизането в Пътя към Царството и след влизането му в него, се заключава в това, че в първия случай той израства и се развива несъзнателно, а във втория – съзнателно, като става в много по-голяма степен господар на своята съдба. Между несъзнателното и съзнателното възлизане нагоре няма разлика в характера на постиженията, а има такава само в скоростта или във времето – онова, което при несъзнателното възлизане изисква хиляди години и води през неимоверни и неизброими страдания; при съзнателното се постига само в продължение на десетки години и при много по-тихи и спокойни условия.

Под Път към Царството трябва да разбираме този на съзнателното възлизане. Той започва от едно начало, което ще наречем **ОБРЪЩАНЕ**; след него идва период наречен **ЗАЗОРЯВАНЕ**, а след него има друг наречен **ИЗГРЯВАНЕ**. Самите названия показват, че тези фази могат да бъдат оприличени на различните фази в процеса на изгряването на Слънцето. Те съответстват на един вътрешен или душевен процес, на една душевна промяна, която взета в нейната цялост, се нарича **Второ раждане** или **Раждане от Духа**.

За да се обърне един човек към Бога, необходимо е да придобие предварително силна и дълбока вяра в Него, при това вяра не само в това, че Той съществува и управлява света, но още и че го управлява с абсолютна Любов, Мъдрост и Справедливост. Следователно, зад видимите неправди и противоречия стои скрит дълбок вътрешен смисъл на абсолютна Правда. Той трябва в сърцето, в ума си и в душата си да придобие вярата, че Бог е жива и реална сила в света, извор на всички други сили. Той щедро дарява с живот всяка душа, която се обърне към Него. Такава вяра може да придобие само човек със светъл ум, с благородно сърце и с възвишена разумна душа.

**ОБРЪЩАНИЕТО** е вътрешен акт, при който човекът се обръща със своята душа към Бога, тоест Бог изпъква в неговото висше съзнание като негов всемогъщ Творец, любим Баща и Извор на всички добрини и блага в живота, а душата му затрептява към Него в първия любовен трепет. От този момент нататък човекът вече търси смисъла на своя живот в приближаването към Бога или в растенето и повдигането на своята душа, оставяйки на второ място дребните и бързо преходни блага на физическия

живот. По този начин той започва постепенно да къса конец след конец връзките, които пристягат неговата душа към робския хомот. Така се издига все по-нагоре в Духовния свят.

Както казах, след **ОБРЪЩАНЕТО** идва периода, наречен **ЗАЗОРЯВАНЕ**. Човекът-душа вече е променил посоката на движението си и се движи към Слънцето на Живота. Какво става в Природата, когато сутрин започне физическото зазоряване? – непрогледният мрак неусетно започва да се разпръсква, предметите започват да очертават своите контури, по посоката към Слънцето небето започва постепенно да побелява, една слаба виделина пронизва тъмната нощ. По-нататък зазоряването или развиделяването става по-силно, Природата се очертава все по-ясно, постепенно настъпва мека приятна виделина. Тя идва от Слънцето, макар че то продължава да бъде още под хоризонта и остава невидимо. Този процес произлиза и в душата, която преживява най-възвишени и красиви преживявания. Периодът на зазоряването продължава различно дълго, в зависимост от скоростта на движението на човека, а тази скорост зависи на свой ред от силата на вътрешния импулс, който го движи да търси и се съедини със своята родна стихия. Под движение пък трябва да се разбира израстването на душата чрез прилагане закона на Любовта, Мъдростта и Истината.

**След ЗАЗОРЯВАНЕТО идва ИЗГРЯВАНЕТО.** Това е най-великият и най-славният момент в живота на човека след неговия неизмеримо дълъг път от дълбоките низини на живота. Един чуден прозорец се отваря в неговото духовно тяло и посредством него душата влиза в жива реална връзка с Божествения свят. Една нова струя от живот потича към душата, която е се облива в лъчи от Любов, светлина, хармония, радост, мир, блаженство. Тази струя идва от Божествения свят и по-нататък – от неизбродимите висини, които обитава сам Бог. Тя озарява душата отвън и отвътре или казано с други думи, човекът не само влиза в Божествения свят, но и сам Бог изгрява в него, в душата му като духовно Слънце. Неговото въздействие е неописуемо и само отчасти може да се сравни с онова чудо, което става с дивото плодно дърво, когато бъде присадено – то веднага се облагородява; също може да се сравни с превръщането на гъсеницата в пеперуда. Така след Изгряването обикновеният човек се превръща в необикновен. За този именно момент се отнасят думите, казани от Христос: „Който ме люби и изпълни Моя закон, Аз и Отец ми ще дойдем и ще направим в него своето жилище.”

**Процесът на ЗАЗОРЯВАНЕТО и на ИЗГРЯВАНЕТО не е един шаблонен непрекъснат процес, а прекъснат или вибрационен.** Това се забелязва особено в началото. Това означава, че ученикът ту влиза в зазоряване и изгряване, ту излиза от тях, като при всяко повторение се изкачва все по-нагоре. В един и същ ден той може много пъти последователно да смени тези състояния в зависимост от обекта на своя

духовен живот. Повика ли Любовта в сърцето си, Мъдростта в ума си и Истината в постъпките си, тоест **прилага ли Божия закон, в душата му настъпва ЗАЗОРЯВАНЕ или ИЗГРЯВАНЕ, и обратно – обърне ли погледа си към Земята, тоест нарушава ли закона на Любовта, Мъдростта и Истината, отново се връща в предишната тъмнина.** Така човекът, работейки с усилие и постоянство, увеличава в честота и във висота своите възлизания постепенно все повече и повече, докато достигне до положението да запазва при всички условия на живота, дори най-тежките, своята вътрешна светлина и топлина, която пребъдва непрекъснато в зазоряване или в изгряване, тоест остава винаги във връзка с Божествения свят. Само тогава се счита, че ученикът действително е свързан с Божествения свят и че е наистина отново роден.

\*\*\*\*\*

**Ако погледнем на човешкия живот от височината на Божествения свят, сегашния материалистичен живот ще ни се стори като Ад; животът по време на пътуването към Царството ще ни изглежда като подготовка към истинския или реалния живот, а животът сред разцъфтяването на човека в Божествения свят – като единствен, който може да се нарече в истинския смисъл на думата живот. Това означава, че началото на живота е изгряването, а всичко преди него има оправдание и смисъл само като подготовка към този живот. Такъв е възгледа върху живота на великата Жива Природа, която със своите тайнствени невидими свръхразумни сили изгражда човешкия живот. Такъв е възгледа на Божествения промисъл, който като върховен Архитект промисля и планира всичко. Този истински живот, неописуем по красота и блага, които носи на човешката душа, започвайки от изгряването, продължава в продължение на цяла вечност. Човекът се издига постепенно все по-високо, в неизмеримите висоти, където обитават ангелите, в едно Царство на Живот, светлина и блаженство без край. Този живот, обаче, се отнася до едно по-далечно бъдеще на човечеството, а сега за него е най-важно да има една обща идея за Пътя, който ще го заведе към изгряването или ще му отвори вратата на истинския Живот.**

\*\*\*\*\*

От казаното става очевидно, че **човекът не е сам в своя път и неговото повдигане не е резултат само от неговите усилия.** Ако би останало само на тях, той никога не би се повдигнал. Както посаденото семе в почвата не никне само чрез своите усилия, а в това участват със своите сложни живи сили и елементи Слънцето и Земята, и както зародишът в яйцето не се измътва в пиле и не счупва черупката само със собствените си усилия, а в това взема участие и му съдейства квачката, така и при всяко повдигане на човека-душа не работи само неговото собствено усилие, а и това на великия Божествен свят, към който той се стреми.

**На всяко усилие отдолу отговаря едно още по-мощно усилие отгоре. Благородството на човека, неговата заслуга се състои в това да направи волево усилие да се повдигне и Бог никога не пропуска да отговори с помощ на тази воля, която се стреми и се обръща към него. Обаче, няма ли усилие отдолу, от самата душа, Бог мълчи и не помага.** Българската пословица правилно казва: „Бог дава, но в кошара не вкарва”, тоест Той не оказва помощ на ленивите. Човек може хиляди и милиони години да вярва в Бога, да му се покланя, да пали свещи, да казва: „Господи, спаси и помилуй”, но не прави ли какво усилие да приложи в своя живот Божествения закон на Любовта, Мъдростта и Истината, Бог ще остане безмълвен и не ще отговори на неговата душа по пряк Божествен начин. Бог не иска нито нашите съмнения и колебания, нито нашите хитрувания, загрижености, страхове, нито нашите недоволства, огорчения, протести и плачове; той иска и цени като наш капитал само благородното и чистосърдечно усилие да приложим закона Му, да възлезем по-близо към Него, да проявим по-пълно и по-съвършено неговия живот. При всяко такова усилие от наша страна Той заговаря с живи дела, Той ни протяга благата Си бащинска ръка и ни помага да направим желаната крачка нагоре.

Този факт обяснява най-вече онази бързина и естествена непринуденост, в която влиза процеса на израстването или възлизането на човека, когато той влезе в Пътя. Когато човекът се обърне към Бога и Го потърси по закона на Любовта, Мъдростта и Истината, тоест направи усилие и приложи този закон в живота си, а от друга страна заеме онова послушно и смирено положение по отношение на Божествените сили, което заема слънчогледовия цвят по отношение на физическото Слънце, то процесът на душевното израстване и повдигане влиза в една Божествена стихийна форма, защото между душата и нейната родна стихия, Божественият свят, се установява жива магнетична връзка, чрез чието посредничество силите на живота протичат с едно напрежение, което никакви материални пречки не могат да възпрепятстват. Така човекът,



ставайки фокус на въздействие на небесни сили, израства и се повдига в духовно отношение, докато напълно се прероди.

## ТРИТЕ ЛИЦА НА БОГА В ЖИВАТА ПРИРОДА

Невъзможно е за човека да придобие макар и приблизително вярна представа за ролята и силата на Любовта, Мъдростта и Истината в неговото индивидуално развитие, ако няма представа за тях като принципи и сили в живата Природа. Поради това, ще направя едно кратко очертание на тях в този смисъл.

Любовта, Мъдростта и Истината са трите кардинални лица, под които Бог се проявява в света. Следователно, Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина. Три лица на една-единна същност. Нагледен пример за това триединство ни дава физическото Слънце. Както вече казах, за нашите несъвършени способности да си представим, Бог в Своята Единност може да бъде оприличен на едно Духовно Слънце, неосезаемо за телесните сетива, което прониква всичко и е така вездесъщо, както е геометричното пространство, според учението на съвременната геометрия.

Както физическото Слънце има топлина, светлина и свой образ или обективна реалност, така и Бог има Своята топлина, Своята светлина и Своята обективна реалност. Неговата топлина, това е Божията Любов, Неговата светлина – това е Божествената Мъдрост, а Неговата обективна реалност – това е Божествената Истина. Следователно, човек е само тогава образ и подобие на Бога, когато в своите чувства, мисли и постъпки изявява Любовта, Мъдростта и Истината.

Възниква въпрос: За стремящия се към Царството Божие тези три принципа еднакви ли са по важност, тоест добиват ли се еднакво бързи и значителни резултати, ако се постави на първо място Любовта, Мъдростта или Истината? – Великото Учение отговаря, че не са от еднакво значение. **Най-важна е Любовта, след нея идва Мъдростта и най-накрая – Истината.** Това сравнение обаче е относително, тоест има значение за скоростта и големината на постиженията на ученика, а не представлява твърдение за делимостта на тези принципи. И така, **Любовта като закон, като сила и като метод за приближаване към Бога най-могъща, най-лесноприложима и най-плодоносна. Ако човек постави в живота си на първо място нея, то веднага и едновременно с нея се явяват от само себе си и другите два принципа, и по този начин човешката душа, приемайки в тази пълнота от Божествени сили, като че придобива крила и бързо възлиза нагоре по небесния път.** Изобщо, Любовта заема по отношение на другите два принципа ролята като че ли на майка – тя ги ражда и те винаги я следват, като нейни естествени рожби.

**Ако човек си постави като първа цел Мъдростта или духовната виделина, той може да работи хиляди години без да я постигне и без да влезе в Царството Божие.** Обикновено и в този случай, след продължително и трудно усилие, Любовта започва също от само себе си да наднича в човешката душа и да я озарява със своята сила и живот, както майката наднича да види, какво прави нейното дете и от този момент душата бързо възлиза нагоре по своя път, но и в този случай, онова, което я понася нагоре, това са отново крилете на Любовта. През цялата история на човечеството е имало хора – философи, учени и окултисти, които са се опитвали да вървят нагоре към Бога, към Истината по пътя на Мъдростта. Ако с течение на времето Любовта се е пробуждала в душата им, все пак всичко е завършвало благополучно, макар след един извънредно труден и дълъг път, изпълнен с горчивини и страдания. В противен случай усилията не са довеждали до целта.

Най-накрая, ако човек постави като своя първа цел Истината, пътят е още по-дълъг, по-труден, по-безплоден. Човек може хиляди и милиони години да търси Истината, да плаче и да въздиша по нея, обаче тя никога няма да му открие своето лице, докато няма Любов в сърцето си и духовна виделина в своя ум. Още по-малко може да се мисли, че е възможно по този път да се влезе в Царството Божие.

Един нагледен пример за това намираме в адептите на съвременната материалистична наука. И те се стремят към обективната Истина в света, и то с такава ревност и постоянство! Обаче тази ревност не е стоплена от никакъв любовен Божествен лъч, не е осветена от никаква Божествена Виделина. И колко далеч стоят те от великата Божествена Истина и от истинския, естествения живот на щастieto и благополучieto, а заедно с тях и цялото съвременно материалистично човечество. Човечеството може да постигне още хиляди пъти по-големи знания от днешните за молекулите, атомите, електроните, протоните и за всички механични сили в Природата; може да проникне в звездното пространство със своите телескопи на хиляди пъти по-големи далечини и да открие хиляди пъти повече звезди; може да изнамери хиляди пъти по-съвършени железници, кораби, автомобили, самолети, оръдия, картечници, пушки, отровни газове, обаче, не влязат ли в неговата душа Любовта, Мъдростта и Истината в техния Божествен смисъл, животът му ще продължи да бъде мрак, безсмислие и страдание.

**Във великото Учение Любовта заема първото, най-видното място, то започва с нея, тя представлява върховния закон.** Тя до такава степен е водеща в него, че Иисус ни посочва най-великия закон за човека, като закон преди всичко на Любовта. Учителя Дънов прави в своите беседи следното символично сравнение:

**„Любовта, Мъдростта и Истината са три дъщери на Бога, три сестри, от които първата, Любовта, е най-голямата, най-хубавата, най-**

любимата на своя Баща. Тя е великата майка, която възкресява човешките души и всъщност тя е самият Път към Царството Божие. Божественото Учение е преди всичко Учение за Любовта. Любовта е мярката, с която Небето мери силата, напредъка и съвършенството на един живот. Мъдростта е втората дъщеря на Бога, също така велика и прекрасна. Тя навсякъде придружава своята по-стара сестра Любовта и ражда в човешката душа виделината, която позволява онова вътрешно виждане, пред което се разкриват най-скритите тайни в света. Истината е третата красива дъщеря на Бога, която също така навред придружава своите по-стари сестри. Тя е велика учена и художничка, която разкрива пред душата и отпечатва в нея скритата красота и реалност на Божието лице, която стои във всичко и зад всичко, което съществува.”

## ПЪРВО ЛИЦЕ НА БОГА

Любовта е първото лице на Бога в живата Природа. Нека да я разгледаме с някои необходими подробности.

Преди всичко трябва да се отбележи и да се подчертае, че Любовта, за която става дума във великото Учение, има съществено различие от онова, което ние сме свикнали да разбираме под това име в нашия обикновен език. По-нататък ще бъдат дадени по-определени и подробни сведения по този въпрос, а тук, за избягване на недоразумения в разбиранията, ще се спра само върху няколко най-съществени точки.

В обикновения език с думата „любов” или „обич” човек определя онова свое душевно състояние, което изпитва по отношение на лицата, съществата и предметите, които съзнава, че са му приятни, полезни или имат някаква ценност по отношение на него. Той казва „обичам” и за родителите си, и за децата си, и за една жена или мъж, за една книга, една дреха, една вещ, едно ястие, или едно животинче, което убива, за да постави месото му в стомаха си. Мотивите, които причиняват в човека тези душевни вибрации, не се вземат предвид. Един баща обича своята дъщеря, независимо в кой мъж тя се влюбва, но един мъж обича жена си, само ако тя е вярна и предана в полово отношение само на него. Господарят казва за своите работници „Обичам ги”, също и овчарят казва за своите овци и крави „Обичам ги”, но тази обич не само не се противопоставя на първия да облекчи от непоносим труд живота на работниците, а на втория – да отведе овцете и кравите си в кланицата, но дори се обуславя именно от тази възможност. По тази логика би следвало да се нарече любов и сладостния трепет на хищника, който преследва жертвата си. Очевидно е, че в човешкото разбиране и определяне на Любовта съществува анархия и

безсмислие, а това се дължи на факта, че за изходна точка е взет външния израз на стремежа към сближение и поглъщане, без оглед на мотивите, които стоят в основата на този стремеж. Великото Учение прави това съществено определение, че издига като изходна точка мотивите. Според него Любов е само онова отношение, при което в душата на обичащия трепти и свети, като мотив и цел, само благо на любимия, към това благо са насочени жертвите на обичащия, а този трепет и тези жертви представляват сами по себе си единственото и истинското благо за обичащия.

При това разграничение става ясно, каква голяма част от човешките отношения, които в обикновения език се определят като любовни, ще трябва според това разбиране просто да се отделят и да се причислят към категорията на безлюбието или омразата, а други – в това число родителската, съпружеската и други, които се считат за най-висши форми на Любовта, ще трябва да се признаят само като далечни отблясъци и отражения на истинската Любов. Поради това за избягване на недоразумения в разбирането, **истинската Любов я наричат Божествена или Космична Любов. Когато великото Учение говори за Любовта винаги трябва да се разбира Божествената или Космичната.**

**Божествената Любов се изявява в Природата под три образа или аспекта: като начало или принцип, като сила и като закон. Но и трите аспекта принадлежат на едно и също неразделно цяло, така че където е единия, там са и другите два.** За пояснение ще припомня сравнението на Бога със Слънцето. Ако приемем топлината на Слънцето като отговаряща изобщо на Любовта, то температурата му или неговото нажежено състояние ще отговаря на **Любовта като принцип**; законът за разпространението и действието на топлината ще отговаря на **Любовта като закон**, а изтичащата топлинна енергия ще отговаря на **Любовта като сила**.

Както Слънцето е постоянно и безкрайно силно нажежено с топлина, така и Бог е вечно и безкрайно нажежено Духовно Слънце с огъня на Любовта – огън, който постоянно поддържа, движи, преустройва, хармонизира и усъвършенства живота на малките същества вътре в Него. На тази прилика се дължи Неговото мистично название Слънце на Живота. Тази любовна воля за вечно и непрестанно творчество отговаря на Любовта като начало или принцип – Бог обича всички малко същества с вечна и неизменна Любов, толкова чиста, силна и висша, че никое земно същество не е в състояние да я обхване със своето разбиране. И както Слънцето непрекъснато залива със своята топлинна енергия целия органически живот на неговата система, така и Бог залива със Своята любовна сила целия видим и невидим живот на целия космос, на всички билиони слънца, движещи се в царството на Неговия живот. Тази Божия любовна сила мистиците наричат „Свещен огън на Любовта” или просто

„Свещен огън”. И както законите, които управляват топлината като сила в Природата, са веднъж завинаги точно установени и неизменно, също така и великият закон на Любовта във всички свои проявления, разновидности, аспекти и резултати остава вечен и неизменен.

В отделните същества Любовта като начало или принцип се схваща субективно под различни форми и отражения, в зависимост от степента на развитието и от обектите, към които е насочена. Колкото съзнанието е пониско, толкова тези форми са по-деформирани, по-груби и по-обезсилени. В едни случаи тя се схваща като чувство или емоция с различна сила и възвишеност, от най-висшата до най-обикновената, а в други случаи – като вътрешен стремеж да се крепи и развива индивидуалния живот и този на околните същества, като се използват възможните собствени и на околната среда сили и средства за неговото поддържане и усъвършенстване. Великото Учение не се занимава с деформираните отражения на Любовта в низшите светове, а само с възвишените прояви на Божествената и Космичната Любов, защото само тя води по Пътя към Царството Божие.

Изобщо, в отделните същества Любовта е най-различна по сила – от най-възвишената до близка до нула или до безлюбие. Степента на Любовта определя духовната сила и качество на индивида, тоест неговото съзнание, ум и сърце, а също и мястото, което той заема в космичната стълба на съществата, и височината, която той е достигнал в своя еволюционен път. Когато едно същество изгуби своята Любов, в него се извършва един двоен процес – първо се намалява притока на космични сили от Царството Божие към него и второ – остатъка от Любовта се насочва навътре към самото същество, като се превръща в егоизъм или себичност. Намаляването на притока на силите се обяснява с това, че любовното чувство играе по отношение на тези сили ролята на магнетичен път и отслабването му е равносилно на стесняване на този път. Когато това става, в съществото започва един процес на душевно смаяване и втвърдяване, което наподобява явлението, ставащо с водната пара, когато започне да губи от топлината си – тя се превръща в течност и след това в парче лед. По този начин – чрез загубване на Любовта, в хората се е образувала духовната егоистична черупка, за която вече говорих по-рано. По един аналогичен начин са се образували материалните светове от на-висшето поле на Божествения свят.

**Великото Учение особено набляга върху факта, че Любовта към Бога, за да бъде реална и следователно Божествена, трябва да се придружава с жива Любов към ближните, тоест към всички отделни същества, най-вече към по-малките и по-слабите. Причината на това е, че Любовта на човека към Бога, взет като Начало на всичко в битието, може да се прояви в пълнота само като принцип и като закон, но не и като сила. Човек не може да изпрати към Бога сила, защото няма**

своя собствена, а пък да връща обратно на Бога онова, което е получил от Него, е така неестествено и невъзможно, както е неестествено и невъзможно на един охлюв да върне на Слънцето топлината, която е получил от него. Невъзможността идва от това, че в Природата не може да става приток на сила от по-слабо напрежение към по-силно, както не може водата да тече от по-ниско място към по-високо. Но това, което едно същество, един човек не може да извърши направи спрямо Върховното Начало, може и е длъжен да го извърши към другите същества, в които животът е по-оскъден, а силата по-малка. В този случай Любовта е отправена отново към Бога, понеже съществата са Негово проявление, и така жертвата, без която Любовта не е Любов, се явява на място, и Любовта става пълна, Божествена. **Всяка жертва, направена за ближните и за по-малките, по-слабите, нуждаещите се, е жертва заради Бога.** В Писанието е казано, че при Страшния съд грешниците ще запитат Господа: „Къде можехме да те видим, Господи, че да Те нахраним, напоим, облечем, прегледаме?” А Той ще им каже: „Вие не направихте това на Моите по-малки братя, следователно на Мене не го направихте.”

\*\*\*\*\*

**В Бога Любовта като начало или принцип, като сила и като закон е от такова възвишено, могъщо и вечно естество, че стои по-горе от всякакво човешко разбиране и по-горе от всякакви представи и думи.** Всичко, което можем да узнаем и да кажем за този велик Свещен Огън, който гори в потайните дълбочини на битието, е само една микроскопична част от Истината. Освен това малкото знание е от върховна полза за нас, защото то е пътя на нашия собствен живот, съвършенство, щастие, понеже Любовта има своя жив център в нас и ние я проучваме не само чрез сухо теоретично изследване като нещо чуждо и стоящо извън нас, а я опитваме чрез лично и дълбоко вътрешно преживяване. Затова трябва с всички сили на нашето сърце да се стремим да се свържем с нея и да я придобием, и с всички сили на нашия ум – да проумеем нейните основни закон. Човек затова слиза в материалните светове, за да изучи Божествената Любов и Мъдрост, и да ги прояви вътрешно в пълнота самият той.

Казах какво трябва да се разбира под думите Божествена Любов. Като допълнително пояснение на казаното ще направя едно кратко описание на отличителните качества на Любовта на Бога по отношение на човеците, като се има предвид, че тя е все същата и по отношение на всички същества.

**Първо. Божията Любов има за цел не лекото прекъсване на живота от хората, не тяхното лениво преживяване в удоволствия и сладости, а тяхното душевно издигане нагоре към Бога, израстването на тяхната душа, за да разцъфти и върже Божествен плод.** С други думи, има за цел не тяхното временно, нереално благо, както късогледата човешка любов е свикнала да поставя за цел, а вечното и реалното благо на живота. А това благо се постига на Земята не чрез безделие, удоволствия, изпитания и непрестанна смяна на радости със скърби и скърби с радости. Само чрез такова вибриране между тези противоположни полюси в човека се събужда и усилява чувството и мисълта, които са двата мощни инструмента за изграждането на духовния живот и пробуждането на душата. Затова Бог, макар че е постоянен и неизменен в Любовта, изпраща на хората радости и страдания. Когато един човек има успехи в своя материален живот, забогатява, има здраве, сила, власт над другите, той расте в своето лично самосъзнание и своя ум, но сърцето му се втвърдява, става корав, егоист, безсърдечен, горделив, щестлавен, загубва смирението си. А дойде ли му страдание, бедност, болест, той се смирява, спомня си, че той не е най-висшия в света, че има длъжности към другите и към Бога, с една дума става по-мек, по-добър. Когато човек е упоен от своите успехи, богатство, власт, здраве, слава, Бог мълчи и нищо не му говори, защото това е така безполезно, както да се сее жито в суха или замръзнала почва. Той започва да му говори, когато го нападнат неуспехите, разочарованията, страданията, противоречията, когато човек се смекчи. Човешките сълзи са като дъжда в Природата – те размекват в човека почвата на сърцето и тогава Бог сее в тази рохкава почва своите благородни семена на Любовта и на Доброто. Това означава, че Бог в своята Любов към нас не постъпва като една захласната от чувства майка, която задоволява безогледно всички прищевки на своето дете и с това му наврежда физически и душевно, а като любещ кротък и разумен Баща, който едновременно дава и поправя, като по този начин постоянно повдига нагоре. Бог е най-великият педагог в света и Неговата Любов е най-разумната сила.

**Второ. Божията Любов се изразява в непрестанно жертване. Бог постоянно ни дава и дава, без никога да иска да взема.** Така както Слънцето постоянно дава топлината си и светлината си, без да мисли да иска да му се връщат назад. Обаче Бог казва: „И вие трябва да правите като мен, да давате от малкото, което имате, което Аз съм ви дал; а понеже на Мен не можете да дадете, тъй като Аз само давам, а не вземам, то давайте на вашите по-малки братя. Като правите жертва за тях, все едно че я правите заради Мен. За всичко, дадено на тях, ще ви възнаградя преизобилно.” Изобщо, силата на Любовта се измерва с жертвата и където няма никаква жертва, няма и никаква Любов.

**Трето. Любовта на Бога е силна и могъща, тя е най-сигурната закрила за човека. Никакви зло не може да увреди човешката душа и**

**никой не може да я спъне в нейния път нагоре, когато тя носи Любовта в себе си. Любовта на Бога е постоянна, неизменна, вечна и не зависи от това, дали ние Го обичаме или не.** Когато не Го обичаме, ние страдаме не поради това, че Той ни наказва, а страданието е един изправителен резултат на самите нас – ние спираме притока на Божиите сили към нас. Бог е като Слънцето – то все грее и топли, но ако ние влезем да живеем в една студена и влажна изба, в която лъчите му не могат да проникнат и загубим здравето си, то очевидно е, че причината не е в това, че Слънцето ни е забравило, а в това, че ние сме се скрили от него. Божията Любов е абсолютно чиста и безкористна – Той обича съществата, не защото има нужда от тяхната отплата или от тяхната благодарност, а защото смисъла на Неговото собствено съществуване като Велико Цяло или Абсолютно Едно се състои в това да носи в Себе Си като върховен закон Любов към своите съставни частици и вечно да подкрепя техния живот. Неговата радост се състои в това, малките да вземат от Него, да растат и да се доближават до него, както майката се радва, когато детето ѝ добре смуче нейното мляко и расте, а страда, когато то по някоя причина не може да получи своята храна. Следователно, Бог, като иска да Го обичаме, това не е заради самия Него, а заради нас – за да може да ни изпраща от Небето насъщния хляб за нашите души.

## **ЛЮБОВТА В ЧОВЕКА**

Когато Божествената Любов е насочена от човека към Бога, тя има същия характер, както горепосочения, но със следното ограничение: първо, тя отстъпва по сила и напрежение, понеже сегашния човек, даже и когато високо се е издигнал в духовно отношение, стои неизмеримо далеч от Бога.

Второ, както казах по-рано, Любовта в този случай се извява в пълнота само като принцип и закон, а не като сила. Тя се изразява едно възвишено любовно чувство, в един свещен трепет на душата, при което човек изпитва възторжена обич към своя Създател и Небесен Баща, дълбока сърдечна благодарност заради Неговата велика Любов и добрини, дълбоко смирение и радостна готовност за абсолютно послушание пред Неговата воля. Това трепетно любовно чувство трябва да бъде така силно, че човек да забрави за момент всичко друго, да замлъкне в него гласа и ехото на всичко егоистично, всичко земно и дребно.

**Сега да видим характерните черти на Любовта, когато се проявява взаимно между човеците:**



Първо, тя няма нищо общо с плътската любов между половете и е чиста от всякакви телесни удоволствия и прояви и от всякакви лични сметки. Тази Любов не дели хората на мъже и жени, нито на отделни класи, нито на отделни народи, раси или религии, а само на братя и сестри в най-висшия и идеален смисъл на думата. Тя е Любовта на Всемирното Братство и на идеалното човечество.

Второ, Любовта е разумна, тоест няма за цел да достави на любимия удоволствие и леко прекарване на живота, а нейната цел е неговото душевно повдигане и доближаване към Бога, с други думи, неговото вечно и реално благо.

Трето, тя се изразява в жертви и където няма жертви, няма и Любов. Жертвата не трябва да се разбира всякога материална, а може да е от чувствено или мисловно естество. Милият поглед, нежното чувство, благата дума, светлата мисъл са много пъти по-ценни и свършват по-добра работа, отколкото един материален дар. Да се окуражи един страдащ, да се обнадежди един отчаян от живота, да се посети и успокои един болен, да утеша един плачещ е толкова добро и любовно дело, колкото е това да се нахрани един гладен или напои един жаден. Най-възвишени акт на Божествената Любов е да се намери една страдаща душа, която в мрака на живота призовава Бога и търси Пътя към Него, да се улови за ръка и да се изведе на светлия Божествен Път, който води към Него. Това е много по-голямо добро, отколкото да се спаси един човек от физическа смърт или да се възкреси един умрял в земния му живот.

Четвърто, Любовта е сила, постоянна, неизменна и не зависи от това какво отношение заема спрямо нас другия. Великото Учение казва: „Обичайте враговете си!”, тоест онези, които ви мразят и гонят. Тази точка е най-трудната за изпълнение в цялото Учение, тя е постижима само при необикновена Мъдрост и дълбоко прозрение върху дълбоките тайни, сред които се развива човешкия живот. Обичащият е блажен в самия акт на своята обич и никак не му е важно, дали обекта на неговата Любов му е признателен или не.

Пето, Любовта развързва, освобождава, а не обвързва, не ограничава, не заробва. С други думи, тя не създава и не изисква никакви задължения от любимия – нито материални, нито чувствени, нито мисловни. Божествената Любов съществува само при пълна вътрешна свобода на мислите, чувствата и постъпките.

Шесто, Любовта е винаги кротка, търпелива, блага, милосърдна. Тя вижда в хората и в живота винаги само красивото, затова не насилничи, не одумва, не осъжда, а винаги само „топли и свети”, учи, облагородява, разширява, помирява, възвисява.

## **ЛЮБОВТА – ПЪРВИЧНА СИЛА**

Като сила Божията Любов е първичната Сила, която е създала цялата проявена вселена, всички светове, включително и физическия. Тя е майката-родителка на всички сили в Природата, а също и на всички елементи и категории материя, от които са образувани формите във вселената. Тя е създала всички отделни същества, целият видим и невидим свят, и не само ги е създава, но продължава вечно и постоянно да ги пресъздава, преработва, издига, усъвършенства. Целият чуден и сложен живот на Природата, от слънцата до невидимите за очите и с никакъв микроскоп малки същества, е резултат на Любовта. Всяка природна сила и всяка субстанция е външна обвивка или маска, в дълбочината на която работи и се проявява Любовта. Божията Любов е дрехата, под която сам Бог, Великата Сврѣхразумност на битието, работи и устройва своя свят.

Както вече казах, **Отечеството на Любовта е най-висшата област на Живота, Божественият свят, Царството на светлите духове.** От там тя извира, както топлината излиза от Слънцето или както водната пара извира от океана, и чрез постепенно превръщане създава по-низшите светове, като ги изпълва и държи в непрекъснат живот чрез силата на своето напрежение, както невидимата електрическа сила поддържа светлината в електрическата крушка. Физическият свят е произлязъл от тази Божествена сила по същия начин, по който ледът произлиза от невидимата водна пара. На обикновения човек най-реален изглежда ледът, защото е достъпен за телесните сетива, и с парче лед може да се счупи една глава, но истинският учен знае, че парата е много по-реална, защото с нейната сила може да се извърши известна работа и защото тя е, която ражда течността и леда, и която може отново да ги унищожи, ако ги затопли и нажежи.

На физическия свят Любовта работи под най-дебела и най-заблуждаваща маска, която е резултат на отделните същества, които като че ли са обсебили Любовта, изопачили са я и са я обърнали навътре към своите съзнания. По този начин те са изопачили и своя собствен живот, като са го превърнали в Ад. Това състояние на нещата е временно. Идва ден, когато ледът отново ще се превърне в пара и от настоящия живот на човека ще остане във всеки само един хубав спомен, един далечен красив сън.

\*\*\*\*\*

В Божествения свят силите на живота не срещат никаква съпротива, жизнените вълни имат безгранично напрежение, животът там е напълно хармоничен – съществата се чувстват като части на Великото Едно и животът им е неизразимо блаженство. В по-низшите светове силите на

живота изпитват едно постепенно нарастващо съпротивление, вследствие на инертността на материята, а поради това напрежението и скоростта им намаляват, както намалява напрежението и скоростта на изтичащата вода през една тръба, когато в нея поставим пясък. Ако пясъкът е много, то водата вместо да тече силно, ще капе капка по капка.

Най-голямо е съпротивлението във физическия свят, но и тук има различия, не само между различните царства – минерално, растително, животинско и човешко, но и между отделните индивиди от едно и също царство. Лесно е да забележим това различие между хората. От една страна има духовно издигнати хора, през които животът тече обилно като през чешма или извор. Това са хора умни, с висш морал, честни, великодушни, идеалисти, милостиви, смели, които безстрашно вървят по своя път през бурите на живота, следвайки гласа на своя вътрешен закон. Наред с тях има хора посредствени, слаби, егоисти, страхливи, късогледи, вечно треперещи за своето съществуване и приличащи на пресъхваща чешма, през която водата едва капе. Отличителното качество на първите е, че те, имайки живот в изобилие, обичат да жертват за другите. Те постоянно са заети с мисълта, как да подобрят живота на своите братя и да им помогнат да се издигнат; а на вторите е, че те, чувствайки недоимък от живот, мислят само за себе си, как да вземат от другите още повече и по-добре да се осигурят.

**Любовта е велика сила, започне ли да прониква в душата на човека като небесна храна, очиства в скоро време духовните тръби, през които тече живота в човека; пречиства го от всички утайки и нечистотии, които спъват притока на Божествените сили, и по този начин цялото естество на човека се възражда, пресъздава, влиза в нов по-интензивен и по-могъщ живот. Тези утайки и нечистотии са: вражда, омраза, насилничество, ненаситност, злословие, зломислие, измама, лъжа, лукавство, лакомия, сладострастие, пиянство и други.**

\*\*\*\*\*

Бог е Един и няма кого друго да обича освен по-малките същества, които са частици в Него. Великото Царство намира своя смисъл и красота на съществуване в безкрайното разнообразие, в безкрайното раздробено проявление. Неговата Любов е насочена към великото малко, към безкрайно малките отделни същества, и неговото блаженство се състои в повдигането на най-слабите, най-дълбоко потъналите в низините на живота. В отделните същества пък смисъла и красотата на живота се състоят в това да влязат в единство с Цялото, да се приобщат към Бога, да слеят своя живот с Неговия. Тези наглед два процеса са всъщност само

един, който може да се оприличи на кръговия процес на водата от морето до сушата и обратно – от сушата до морето.

От това е очевидно, че човекът, който търси висше просветление, трябва да започва с Любовта към Бога. Едва след това, като естествен резултат, ще дойде любовта към ближните.

**Бог, това е Великото Едно. Само ако вярва човек в Него, може да Го възлюби,** и само ако Го възлюби, може да Го изучи и опознае, и тогава още по-силно ще Го обикне и още по-добре ще Го опознае, и така нататък по една безкрайно възходяща постепенност. Само онзи, който познава Цялото, може да познава и Неговите части; само онзи, който разбере смисъла на Цялото, може да разбере смисъла и на частите, защото в живите организми частите имат живот и смисъл само в състава на Цялото...

**В целостта на Великото Едно всичко има смисъл и цел, всяко нещо е на мястото си и изпълнява една важна и полезна служба за общото движение и развитие.** Съвременният материалист и философ напразно търси смисъла на човека за самия човек, такъв той не може да открие, защото в Живата Природа той не е нищо друго освен съставна микроскопична прашичка.

**Човекът, който възлюби и опознае Бога, ще възлюби на свой ред като последствие всички човеци, защото ще познае в тях свои братя – деца на неговия Небесен Баща; и ще възлюби не само всички човеци, но и всички други същества, и цялата Жива Природа.** Нещо повече – едва тогава той истински ще възлюби и тебе си, защото тогава именно той ще разбере смисъла и цената на своя живот – на това велико благо, подарено му от неговия благ създател. Следователно, **Любовта към Бога е началото и ключът на истинския живот.**

\*\*\*\*\*

**Противно на Божествената Любов е егоизмът или себичността.** Това качество отговаря на едно ниско стъпало на развитие. Затворен в своята плътна духовна черупка егоистът мисли и се интересува само от себе си, той е за себе си идол, божество, на което се кланя, служи и робува. Той няма любов към Цялото, и се интересува от Него само като един вид хищник, тоест доколкото му е потребно, за да грабне и откъсне някоя частица живот, която да завлече и затвори в своята черупка. **Егоизмът е грях на греховете и майка на всички злини и страдания, защото егоизмът, откъснат от силите и живота на Цялото тъне в духовна бедност, невежество, мрак, глупост, суета, безсмислие.** Когато егоизмът

е развит във висока степен, индивидът смесва своето тяло със себе си, тоест счита за „аз” своето физическо тяло и то именно става негов идол, негово божество. В това състояние той от духовно гледище е мъртъв или погребан жив в своето тяло в своя гроб.

## ЛЮБОВТА – ЕДИНСТВЕНА ИСТИНСКА РЕЛИГИЯ

Думата „религия” произлиза от латинската дума „religio”, тоест свързвам и значи „връзка”, като се подразбира – с Бога. По-точно тази дума означава съвкупност от методи за поддържане на такава връзка.

В този смисъл, не съществува в цялата Жива Природа, в целия видим и невидим свят друга истинска религия освен Божествената Любов. Тя е най-добрата, най-здравата връзка, която действително свързва човека с Бога, води към безсмъртие и разумен живот.

Апостол Павел казва: *„Ако говоря на човешки и ангелски език, а Любов нямам, то приличам на струна, която звънти и на цимбал, който дрънка; и ако имам пророческа дарба и зная всички тайни, всяко знание, и имам такава вяра, че и планини да премествам, а Любов нямам, нищо не съм; и ако раздам всичкото си имане за храна на сиромасите, и предам и тялото си на изгаряне, а Любов нямам, то пак не ще имам никаква полза.”*

Тези думи са едни от най-силните и съдържателните в Евангелието, и потвърждават обяснената по-горе Истина, че само Любовта е онзи свещен Божествен огън, който може да огрее и издигне душата, да изгори духовните прегради, които отделят човека от Бога и така да стане възможно свързването му с Божествения свят, и възцаряването в него на Царството Божие.

За допълнително пояснение ще се върна върху казаното по-горе оприличаване на човека с едно радио. За да може едно радио да хваща вълните на една станция, необходимо е така да се регулира неговия електричен капацитет и самоиндукция, че да бъде в съгласие или в резонанс с предавателната станция. Само при това условие радиото оживява и заработва. И човекът е един вид радио, и то от най-необикновените, най-съвършените, каквито могат да съществуват. Неговото предназначение е да бъде проявление на Бога, тоест да приема и предава хармонията на божествения свят. Обаче, това радио сега не работи, защото не е в резонанс със своята станция. Вълните на Любовта на Божествения свят го обливат отвън, но вътрешно то няма тази Любов и в това именно се състои дисхармонията. Но щом душата затрепти в Любов към Бога и към целия Живот, тоест към Бога и към всички Негови създания, и щом тази Любов се прояви в дела и жертви, настъпва резонанс,

а заедно с това и връзка със силите на Божествения свят. Без такова любовно трептение, оживявано чрез дела и жертви, никаква връзка, никаква религия е възможна.

Иисус никога и никъде не е говорил за такива религии, каквито днес подразбират онези, които се наричат негови последователи, сиреч религии, в които хора безверници, невежи и лакоми за власт и земни блага минават за представители и пълномощници на Небето, с цел да прокарат свои човешки разбирания и интереси долу на Земята, и в които служенето се свежда в църкви, икони, свещи, кадилници, корони, одежди, патерици, дискуси и всевъзможни обреди, които са от полза само за доходите на свещениците. Иисус проповядва великото Учение на Царството Божие като един нов Живот, много по-разумен и по-красив, в който човечеството предстои да влезе по волята на Небето, и който живот не е в някакъв друг свят, а на самата Земя, и второ – Любовта като единствена жива връзка с Бога, като единствен верен Път за влизане в този нов живот. Следователно, единствената истинската религия е Любовта. Тя е религията на ангелите, на светиите и изобщо на всички възвишени светли духове. Всички други религии са човешки измислици.

Истинският храм, в който става свързването с Бога или служенето му, е човешката душа, а свещенослужителите са сърцето и умът.

Сърцето е регулатор, чрез който човекът поставя своята душа в резонанс с Божествения свят. Ако то трепти в низши чувства и пожелания, то душата спи, а в резонанс се поставя астралното тяло на човека и то с низшите области на невидимия свят, които са царство на животински души, и следователно и силите, които човекът черпи, ще са от животинско естество, а такива ще са и мислите му. Ако то трепти в Любов към Бога, човекът се свързва с Божествения свят, и силите, които черпи, ще бъдат от ангелско естество, такива ще бъдат и мислите му. Следователно, характерът на човека започва от сърцето му и едва след него идва умът. Всички добри и благородни семена, но също така и всички лоши, се посяват най-напред в сърцето, там изникват и растат, после цъфтят в ума и дават плод в душата.

И така, душата е храмът, в който ученикът на великото Учение със смирение отправя своите възторжени чувства и мисли към своя възлюбен небесен Баща. Вън от душата всички храмове, съградени като места за свързване с Бога и за служене, са човешки постройки и измислици.

Единствените обреди, които Бог е установил в Живата Природа за онези, които жадуват да бъдат свързани с Него, единственото богослужение, това са делата на Любовта. Под дела се разбират чувствата, мислите и постъпките. Любовта се изразява външно в постоянно правене на добро, тоест в благородни чувства, светли мисли и възвишено отнасяне към всичко и към всички. Правенето на

истинско добро е трудно изкуство, достъпно само за онзи, който посредством Любовта се е свързал с великия Извор на Светлината.

С малко думи това може да се определи така: Подпомагане едно същество да върви нагоре в пътя му към Бога. Както вода не може да се налее освен в празен съд, така и реално добро не може да се направи освен на онзи, който страда, и следствие на страданието е смекчил сърцето си и то е станало възприемчиво, отворено за доброто. Това за пореден път изтъква необходимостта на страданието за развитието на човека.

Извън делата на Любовта, всичко друго, което религиозните хора на света са установили като начини за служене на Бога, като например: кадене на тамян, запалване на кандила и свещи, кръстене, целуване на икони, кръщаване, миропомазване, причастие, опрощаване на греховете и други са човешки измислици и суеверия, които за Бога нямат никаква стойност, а за човека не носят никаква придобивка.

## **ЗАКОН ЗА ДЕЙСТВИЕ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ**

Има един закон в механиката, известен под името закон за действие и противодействие. Той гласи: „Всяка сила приложена към една материална точка, предизвиква противодействаща сила, равна на нея и насочена точно в противоположна посока.”

Няма да обяснявам подробно този закон. Който се интересува, може да го намери във всеки учебни по физика. Ще кажа само, че този закон е една необходимост за проявлението на всяко действие. Например, ние не можем да подскочим нагоре, ако не блъснем или не натиснем предварително с краката си в земята, следователно, ако не се опрем върху онова, което ни държи точно в противоположна посока.

Това изяснява голямата важност на закона. Той създава в Природата условие за проявлението на силите и само благодарение на него силата е сила, действието е действие, а покоят е покой. Затова с право той се счита за основен закон на механиката.

Този закон, обаче не работи само в механиката, а е в сила в цялата област на живота във физическия свят. Той е следствие от Божествения ред на нещата и потвърждава участието на Върховната Разумност на всички явления и процеси в този свят. Законът може да се формулира така: Във всеки процес на физическия свят работят едновременно две сили, равни по количество на енергията, но с противоположни посоки. Едната сила е разумна, тоест върви нагоре или към едно Разумно Начало, и е подходящо да се нарече Творческа или Възкресяваща Сила. Втората е неразумна, тоест върви надолу или към едно неразумно начало, и е

подходящо да се нарече пасивна или умъртвяваща. Двете сили служат една на друга за опора при развитието на действието им.

От тук като последствие идва заключението, че всяко засилено действие на Божията Любов в света трябва да срещне противодействие; то е реакцията на мъртвината, която Любовта прави усилие да съживи. Потвърждения за това намираме през целия ход на човешката история. Не е имало до сега случай да се даде на човечеството едно Божествено или висше нравствено Учение, или да заработи един голям благороден стремеж, без да се събуди едно равностойно съпротивление в обратна посока. Изобщо, на действието на възвишените, светлите души противодействат низшите; на проводниците на небесното противодействат проводниците на земното. Така между тези противоположни сили се създава едно поле на равновесие или неутралност, което позволява на висшия човешки „Аз“ да се прояви като свободна воля, да прояви право на вътрешен свободен избор към доброто или към злото, нагоре или надолу, тоест да се прояви живота свободно, божествено. Това произлиза не само в колективния живот на човечеството, но и в живота на всеки отделен човек, понеже **човекът съдържа в себе си проводници на космични сили от всички полета, в него живеят едновременно Небето и Земята.**

## ЛЮБОВТА – ВЪРХОВНА СИЛА

Космичната Любов е най-активната сила в Природата. Тя е върховна и суверенна сила – само тя заповядва на себе си и същевременно на всичко съществуващо, тъй като всичко е рожба на нея. В Природата тя е разумното насилие, тоест единственото, което има смисъл, защото събужда мъртвината и носи благословение, живот, сила, свобода, блаженство. Тя е най-мощната Сила в света за мъртвината, за спящия егоистичен живот. Тя безцеремонно влиза навред, където пожелае и нищо не може да се противопостави на нейното разумно насилие. Няма сън, който тя да не може да разбуди, нито мъртвина, която да не може да възкреси, нито безредие, което да не може да пренареди, нито болест, която да не може да излекува, нито дисхармония, която да не може да хармонизира. Тя всичко преорганизира, изменя, пречиства, импулсира. Мъртвината в нейните ръце се превръща в живот, безредието – в ред, дисхармонията – в хармония, тъмнината – в светлина, болестта – в здраве, нечистотата – в чистота, порокът – в добродетел, страданието – в блаженство.

Тази Сила само затова изглежда слаба и е почти невидима в Природата, защото е най-добрата, най-кротката, най-търпеливата, най-милостивата, най-възвишената и справедливата, каквато може да има. Тя е по-тиха от вечността, по-кротка от слънчевата светлина и по-добра от най-добрата



майка към нейното малко дете. Но наложи ли се да влезе в някоя човешка душа, няма място в целия космос, където да се избяга и няма спасение от нея – тя ще подпали хиляди огънове, ще опече на огън всяко противодействие, но ще влезе в тази душа и ще я възкреси в живот и слава.

Великата Божия Любов може да се оприличи на една безкрайно голяма река, която носи живота. Тя извира от Първоизвора на всичко, преминава през всички светове и отново се завръща в Него. Всички страдания и неуспехи в живота ни идват от това, че ние противодействаме на течението на тази голяма разумна река. Тя иска да ни отнесе към Царството на истинския Живот, към Царството на Божията слава, а ние, в нашето заслепление правим усилие да вървим по пътя на своя егоизъм, който е точно противоположния път – не по течението, а против него. Не е лек този път против вечната и неуморима Сила на Живота. Негови последствия са бури и опасности, неуспехи и разочарования, мрак и неволя, плач и сълзи.

Щастлив е онзи, който като разбере това със сърцето и с ума си, пусне своята малка ладийка по великата жива река на Любовта. Той веднага ще почувства, че е в правия Път, който сигурно ще го заведе към заветната мечта. Бурите на живота ще се обърнат в мощен попътен вятър, който ще надува платната на ладийката му, за да върви тя още по-бързо, в душата му ще се възцари мир, радост, хармония, тихо и спокойно ладийката му ще се спусне към Океана на блаженствата и красотите, а тя самата е светнала в сияние и красота.

## ВТОРО ЛИЦЕ НА БОГА

**Второто лице на Бога в Живата Природа е Мъдростта или духовната Светлина.** Както вече казах, тя така неразделно следва Любовта, както в Слънцето светлината следва с топлината. Тя идва от същия Извор, от който идва Любовта – от Бога и от Божествения свят. В Божието Царство тя е жизнена стихия, както е слънчевата светлина върху Земята и съществата в него обитават вечно във висша духовна Светлина. От там **Мъдростта извира и се излъчва към по-низшите материални светове заедно и успоредно с Любовта**, като претърпява аналогично всички отклонения, пречупвания и отражения, които претърпява и Любовта, само че по други закони. Когато Любовта премине в безлюбие, Мъдростта на свой ред се превръща в невежество и духовен мрак, понеже духовната черупка, която спира притока на Любовта от Божествения свят към душата, спира същевременно притока и на Мъдростта.

\*\*\*\*\*

**Мъдростта, подобно на Любовта, се проявява в Живата Природа под три разновидности или аспекта: като начало или принцип, като сила и като закон.** Както Слънцето е начало, принцип или двигател на физическата светлина, така духовното Слънце или Бог е Начало, Принцип, Извор и Двигател на Божествената Светлина или Мъдростта. Както Слънцето има едно неизмеримо светлинно напрежение, неизмерим светлинен потенциал или натиск да излъчва светлина и да я изпраца на всички светове от неговата система, и на всички създания в тях, така и Бог е въодушевен от неизмерима творческа воля да излъчва Божествена Светлина и да я изпраца към всички области на своето безкрайно Царство на Живот. Като Начало, Принцип, Извор, Двигател на Божествената Светлина, Бог не произвежда тази Светлина от нещо друго, а сам Той е всъщност Светлина или с други думи – Бог е Светлина под аспект на принцип или начало. По-нататък, както излъчената светлина от Слънцето е физическа сила, следователно произвежда едно енергетично действие върху всички среди, имащи способността да я погълчат, също така и Божествената Светлина е една реална космична Сила и нейното въздействие засяга под една или друга форма духовното естество на всички органически същества, от най-низшите до най-висшите. В този случай имаме Мъдростта под аспект на сила. Най-накрая, както светлината на Слънцето съществува, разпространява се и действа във физическия свят по един точно определен и неизменен закон, също така и Божествената Светлина действа в света по свой точно определен и неизменен закон, а в този случай тя се явява под аспекта на закон.

В човека средата, върху която Божествената Светлина непосредствено въздейства, е душата, но възприемащата ѝ способност зависи от това, до каква степен тя е събудена от своя сън в материята или с други думи, доколко плътно тя е окована в духовната черупка на своя егоизъм. Видяхме, че това на свой ред е в пряка зависимост от факта, до каква степен тя отново е привикнала да приема като своя собствена храна Любовта. Когато черупката на егоизма е, така да се каже, пропукана или изтънена, душата обитава в Божествения свят, а Царството Божие е в нея; тогава Мъдростта, наред с Любовта, е нейна родна стихия и тя обитава във висша Светлина. Но ако тя е затворена и непробудена, светлината или никак не прониква до нея, или прониква съвсем слабо, в зависимост от дебелината и плътността на черупката. В такъв случай човекът замества недостъпната за него Божествена Светлина с енергии от по-низше естество, които поради своите по-груби вибрации са уловими от неговото астрално тяло. Това са силите на астралния свят. Техен приемник и трансформатор във физическото тяло е главния мозък и от тях именно се

изгражда човешкия ум. Тези сили са всъщност отново от Божествен произход, само че преди да бъдат възприети от човека са преминали през безброй много други същества, които са ги уплътнили, трансформирали и изопачили според степента на своето развитие и нуждите на своя живот. Поради това те не могат да внесат в човешкото съзнание онази виделина, която произвежда светлината, излизаща направо от Божествения свят.

## **БОЖЕСТВЕНА МЪДРОСТ И ОБИКНОВЕНА РАЗУМНОСТ**

В човека Божествената Мъдрост е онова състояние на виделина в душата, което произлиза под силата на духовните лъчи на Божествената Светлина, сиреч на онази Светлина, която е стихия на Божествения Свят. И тя така също не е абсолютната, първичната Светлина, на която началото е в неприявения, Единния Бог, а представлява тази светлина след като е претърпяла ред трансформации от страна на съществата, обитаващи областите на Божествения свят, но тези същества са толкова възвишени, че тази Светлина, преминавайки през тях, добива само свойство на достъпност за нас, без да губи нещо съществено от своите Божествени качества. Следователно, всеки лъч от тази Светлина ни свързва живо и непосредствено най-малко с две висши същества – с един Син на Светлината, който обитава в Божествения свят, и с Бога, Който е първичният Извор на тази светлина.

Под обикновена или човешка разумност трябва да разбираме онова състояние на относително или частично прозрение, което произлиза в духовното естество на човека под силата на сгъстената, видоизменената, пречупената, изопачената Божествена Светлина от безбройно многото същества, които наследяват астралния и физическия свят, в това число от самия човек. Това е една деформирана първична светлина и степента на деформацията е най-различна, в зависимост от степента на съзнанието на съществата, през които е преминала, и на човека, който последен я възприема и преработва.

За степента на цялата деформация можем да съдим по степента на деформацията в което и да е частично отношение. Ако приемем духовната Светлина на съвършения или небесния Човек, като отговаряща по напрежение примерно на светлината на деня, то можем да приемем разумността на един високо издигнат човек в духовната област, като отговаряща на светлината на една свещ. При такова сравнение разумността на един съвременен материалистичен учен по всяка вероятност не би отговаряла на нещо повече от светлината на едва мъждукащо кандилце или на една светулка. Следователно, каквато е разликата между виделината, произведена от светлината на Слънцето и тази от едно мъждукащо

кандилце, такава е разликата между Божествената Мъдрост и обикновената човешка разумност. Но да не се забравя и това, че тук сравнението засяга само различието в силовото напрежение, а цялата разлика се разпростира върху много отношения, понеже Божествената Светлина, за да се деформира, пречупи и уплътни в човешка разумност е преминала през един безкрайно сложен жив филтър, който като е пропуснал най-висшето и най-същественото, и задържал само най-грубото, в добавка на всичко го е преобоядисал и фалшифицирал до неузнаваемост. Очевидно е още и това, че ако поставим за низша граница животинския човек, а за най-висока – небесния Човек, то между тези две крайни граници съществува една приливна постепенност, която включва всички възможни степени на човешката разумност. Колкото един човек е по-близо до горната граница, сиреч, колкото по-близо е той със своята душа до Божествения свят, толкова светлината, която ражда неговия ум, и виделината, която разпръсква наоколо си, е по-близка до истинската или Божествената Светлина, и обратно – колкото по-близо е той по духовно развитие до другата граница, толкова повече светлината му е по-слаба, по-деформирана и по-уплътнена. В ума на крайния, животинския егоист тя е вече така видоизменена, че изглежда като че ли няма нищо общо с онова, от което е произлязла.

Голямата разлика между Божествената Мъдрост и обикновената разумност се очертава най-ярко и най-характерно в начина на придобиването на познанието при едната и при другата. Знанието е резултат на вътрешната светлина, както образната представа за физическия свят у нас е резултат на физическата светлина, излизаща от Слънцето. Следователно, по разликата между двете категории или степени на познание и по начина на придобиването им, можем да съдим и за различието между силите, които ги пораждат. По какъв начин и чрез какви методи обикновената човешка разумност постига своето бедно познание върху същината на света и живота? Съвременният учен материалист, вярващ в свидетелството само на своите телесни сетива и въоръжен със своите най-модерни технически научни инструменти, може да се оприличи на човек, роден и просъществуващ целия си живот в непрогледен мрак, без най-малка представа за слънчевата светлина, и поставен посред една непозната местност, изпълнена с непозната растителен и животински свят, и снабден със своето мъждукащо кандилце. Нека си представим, че този човек може да прави своите наблюдения само през няколко тръби, от които всяка една деформира и фалшифицира наблюдаваните образи по един своеобразен и специфичен само за нея начин. Въоръжен с търпение или по-точно принуден от условията на живота към такова, той изучава заобикалящата го природа, като си служи със своето кандилце и със своите наблюдателни инструменти. Как ще проучи той цялата природа? – Като изучава отделните ѝ предмети. Но как ще изучава отделните ѝ предмети? –

Като ги осветява със своето кандилце. За тази цел той трябва да мести кандилцето в различни точки, вън и вътре, и така да осветява предмета под различни ъгли и под различна сила. И наблюдавайки образите ще прави своите заключения. За всички тези различни начини на осветление, на наблюдение и на правене на заключения, той с течение на времето може да установи нови специални научни методи и наука. Съвременният учен действително е установил такива методи и науки, и те имат различни наименования: логика, индукция, дедукция, анализ, синтез, спекулация, експериментация и други. Ако се има предвид, че този героичен търсач на Истината не познава в какъв смисъл неговите наблюдателни инструменти деформират и изопачават образите, ще бъде лесно да се направи едно заключение за стойността и истинността на познанието, което той въпреки всичко с героични усилия ще бъде в състояние да извлече.

Да си представим сега, че изведнъж Слънцето изгрее и цялата околна природа се намери под лъчите на неговата светлина. Какво ще стане с кандилцето, с логиката, индукцията, спекулацията на нашия учен? – Очевидно е, че всички тези науки и методи за познанието ще изчезнат като дим, и че при новото велико знание, което изведнъж ще го озари, сам той ще се смее над тях. Такъв именно е Божествения метод на познанието, който е в сила при Божествената Мъдрост. При него душата, висшето „Аз“, стои озарена от лъчите на Божията Светлина, така че всяко знание се ражда в нея моментално още при първото насочване на нейното Божествено око към него. По този начин се добива впечатление като че ли това познание всъщност никога не е липсвало от нейното поле, а вечно е съществувало, само че волята на съзнанието не се е спирала върху него, за да го регистрира. Така всяка тъмнина, всяка тайна в Природата изчезва, душата носи в себе си знанието, както Слънцето носи светлината си и съществува във вечен и неописуеми красив ден. Този начин за придобиване на познание се нарича в мистичната наука откровение, и то откровение в най-висша форма – Божествено откровение, защото има такава и от по-низша категория.

Една трета съществена разлика между Божествената Мъдрост и обикновената разумност, се заключава в дълбочината на проникването им в нещата, и тази разлика се явява като един резултат от разликата в силовото напрежение. Божествената Светлина прониква, осветлява и разкрива пред духовното око същността или дълбочината на нещата, а от повърхността, от дребнавостите тя не се интересува. Затова само тя е, която може да даде правилен отговор на всички най-велики религиозни и философски въпроси, които вълнуват човечеството и всички по-висши същества от човека. Такива са въпросите за Бога и за първоначалните сили и елементи, за строежа на вселената, за невидимия свят и за живота в него, за човека и неговото естество, за живота преди раждането му във

физическия свят и след така наречената смърт, за живота и еволюцията на човечеството и на земната планета и много други.

Човешката разумност, напротив, не прониква в дълбочината на света и нещата и затова не може да разкрие тяхната същност такава, каквато е в действителност. Степента на проникването ѝ е толкова по-голяма и познанието, което е резултат е толкова по-близко до Истината, колкото тя по своето естество е по-близка до истинската Божествена Светлина, сиреч, колкото човекът със своята душа е по-близо до Божествения свят.

Разумността на съвременния учен материалист е по своето естество вече така груба и малко проникваща, че не е в състояние да проникне по-дълбоко от най-външната дреха на света, или по-дълбоко от физическия свят. За него не е достъпна дори цялата тази груба дреха, защото етерното царство се състои от четири висши етерни области и от тях само първата или най-ниската област е достъпна за неговите методи, и то в такава ограничена степен, в каквата земната атмосфера и животът върху земната суша е достъпен за рибите, които съществуват във водата.

Слизането на космичната или Божествената Светлина от върха на космоса до низините на материята, както и нейната свръхсложна трансформация в най-различни степени и категории психични сили при преминаването ѝ през съзнанията на безброй същества, които съществуват във видимите и невидимите области на вселената, представлява един от най-великите, най-тайнствените и най-свещените по своя дълбок смисъл и поучителност процеси в Живата Природа. Но неговото непосредствено съзерцание и изследване е достъпно само за един напреднал ум в окултните науки и методи.

Изобщо, може да се каже, че ако Любовта в Живата Природа се определя като Живот и Сила на Божието проявление, то Мъдростта се определя като Красота и Слава на това проявление. Божествената Светлина затова придружава навред Любовта, за да разкрива пред съзнанията на малките деца на Бога небесната красота и слава на Господа, творещ под нейната маска Своето безкрайно и велико Царство, и осветявайки по този начин душите и умовете им, да спомага за поникването и израстването в тях на семената на Любовта, и за осъществяването в тях на Царството на Истината. С други думи – да им осветява Пътя за царството Божие.

Под думата „Мъдрост“, употребена в тази книга и изобщо във великото Учение, винаги трябва да се разбира Божествената Мъдрост.

\*\*\*\*\*

**Светещият или мъдрият човек изявява Мъдростта аналогично на Бога, тоест като начало или принцип, като сила, като закон, но с едно малко ограничение, което констатирахме и при Любовта и което се**

заклучава в това, че по отношение на Бога, човекът може да приема и дава Мъдростта под аспект на сила. Спрямо Бога, като Първоизвор на всички сили и елементи, всяко същество, от различен ранг и степен на съвършенство, не може да заема освен пасивно или възприемащо състояние, а не активно. Човекът не може да свети на Бога, както една свещ не може да свети на Слънцето и светлината на човека, дори и най-силно светещия, за Бога е тъмнина. Следователно, в човека светлината като сила има своя смисъл и приложение само по отношение на заобикалящия го свят.

Както при Любовта, така и тук, при Мъдростта е невъзможно, както за човека така и за което и да е по-висше същество, да изрази напълно обективните качества на Божествената Светлина така, както властва и се схваща от самото Абсолютно Божество. Какво мисли, какво знае Бог или по-точно, какъв смисъл имат за Абсолютната Разумност на света тези думи, това е било, е и ще бъде неразгадаема тайна. Ние можем да търсим и да имаме само една относителна представа за отношението на светлина, която Го свързва с нас, като имаме предвид, че тази представа в никакъв случай не може да бъде освен частица от Истината и че колкото малка и относителна да е тя, все пак тя е от голяма полза за нас, понеже отговаря на една необходимост на нашата душа.

**Бог е Първоизворът, Който държи в Своята Светлина целия органически свят и цялата вселена. По отношение на нас Той знае всичко и нищо в нашия живот не е и не може да бъде тайна за Него. Той го знае без да прави никакво усилие, без да го търси в никаква памет, всичко за Него е винаги разкрито в абсолютна очевидност. Той ни чувства, познава, разбира не като някакви същества, стоящи извън Него, като частици или клетки на Своето собствено Същество, и то много по-осезателно отколкото ние чувстваме клетките и органите на своето физическо тяло, защото ние, бидейки души, нашето физическо тяло е за нас една чуждица, едно външно жилище, а не духовна частица от нашата душа. На това отношение се дължи вечната и всеблага готовност на Бога да ни помага, да ни чисти от всички нечистотии, които произвеждаме, с които се цапаме и си спъваме живота, и така постоянно ни въздига и приближава към Себе Си. Той знае за нас и онова, което ние самите не знаем – живота ни във всички минали прераждания, също и живота ни в бъдеще, защото сам Той е, Който го е вложил в нас като семе при създаването ни, и сам Той е, Който работи над нас за пробуждането ни и въздигането ни. Изобщо, Неговата Светлина, както и Неговата Любов, като първородни и велики сили проникват напълно в нас, обгръщат ни органически в Божествен смисъл така тясно, че **нашето съзнание като отделни личности съществува само в нас и за нас, но не и за Бога.****

Нашата воля заема по отношение на Божията воля в духовно отношение едно положение аналогично на онова, което волята на Земята и

на Слънцето заемат по отношение на нашето тяло. Земното кълбо ни позволява да се движим по наша воля по цялата му повърхност, но нито за миг не ни позволява да се отделим от него, а ни носи по своя път около Слънцето без да ни пита дали желаем това и без да се интересува, дали ние одобряваме или не неговата орбита. Ние не само че не правим усилия да го напуснем, но сме благодарни и се радваме, че то е взело всички мерки, за да ни осигури, да не би случайно да се откъснем от него и да се загубим из пространството. Същото отношение заема Слънцето спрямо Земята и планетите, а също и нашата звездна система по отношение на Слънчевата система и така нататък. Същото отношение заема и Бог по отношение на всички светове и всички същества, които живеят в тях. Като сила Неговата Светлина прониква под различни трансформации във всички органични същества и е така необходима за техния вътрешен живот, както физическата светлина е необходима за растежа и живота на физическите клетки на растенията и животните. В своята първоначална, първородна чистота тя подобно и наред с Любовта е най-меката, най-добрата от всички сили, които работят във вселената и върху нас, но освен това е свръхактивна, а нейното въздействие, засягайки най-потайните дълбочини на нашето битие, слага своя неотразим печат върху целия ни живот.

## ФИЗИЧЕСКА И ДУХОВНА ХРАНА

**Още древните мъдrecи наричат човека микрокосмос или малка вселена за разлика от макрокосмоса или голямата Вселена. Действително, човекът, макар да е толкова малък в сравнение с голямата всеобхватност, представлява всъщност една цяла вселена...**

Човекът, както и всяко друго същество, може да се оприличи на един фокус или космичен център, в който се пресичат и срещат всички категории сили и елементи, които съществуват в космоса. **Естеството на земния човек представлява едно свръхсложно съчетание на всички съществуващи видове космични сили, от Божествените до грубоматериалните.** Обикновеният човек открива със своите физически сетива само как плътната физическа храна влиза в тялото му и казва: „Без това не може!“.

Ученият материалист вече знае, че човек освен твърдата, течната и въздушната храна поглъща още топлина, електричество, магнетизъм и светлина. Но нито единия, нито другия имат някаква представа за онези хиляди пъти по-леки, по-фини, по-активни и същевременно по-реални сили, които проникват в човека през неговото невидимо естество и представляват насъщната храна за неговия душевен живот. Тези сили съществуват в човешкото естество не в статично или неподвижно



състояние, подобно на съчетаните веднъж завинаги тухли и камъни на една сграда, а са в непрекъсната циркулация, в неспирно движение, което стои под управлението на точно установени закони, на които всяко нарушение води след себе си спъване на живота, а при важни случаи и до катастрофа.

Казахме, че човешкият „Аз” или душата съществува през време на своето проявление върху физическия свят в едно сложно жилище, свързано от материята на пет последователни свята и от което е видима или осезаема само най-плътната част или така нареченото физическо тяло. С тези пет тела или обвивки „Азът” е потопен в последните пет от всичките седем велики свята, от които е изградена Живата Природа на земната планета, по такъв начин, че всяко тяло или всяка обвивка е свързана с онзи свят, с който има органична еднаквост в материята.

Така потопен сред Океана от живи космични сили, цялостният човек, като жив фокус, отчасти съзнателно и отчасти несъзнателно, привлича и поглъща сили от всички нива на вселената, от всички светове, и на свой ред изпраща такива обратно в тях. Казано още по-правилно, Живата вселена, чувствайки човека като своя жива съставна частица, е с него в постоянна и непрекъсната обмяна на енергии и елементи.

Онова, което ние констатираме, че произхожда във физическото тяло като процес на хранене, произлиза още в пет последователни невидими тела. Всяко тяло поглъща елементи и сили от съответния на него свят на вселената. Тези сили и елементи човекът трансформира в такава форма, каквато е потребна за неговото естество и след една известна обмяна в себе си, отново връща на околната среда всичко, което е приел от нея. Тази трансформация и обмяна представлява външната страна на самия живот, и от правилността на извършването ѝ зависи физическото и душевното здраве на човека. Напредналият в духовно отношение човек се отличава от изостаналия по това, че благодарение на неговото по-високо съзнание, а също и на факта, че самите негови тела са по-съвършени, той черпи от всички нива на вселената сили и елементи от по-високо или по-чисто естество. Чисти и естествени течни и твърди храни, чист въздух, меки магнетични вълни, **благородни пориви, чувства и желания, светли и благородни мисли, чисти и възвишени душевни настроения, накратко всички чисти и първоначални трансформации на Любовта, Мъдростта и Истината в по-низшите светове, това са силите, с които този човек се храни ежедневно. Когато този човек е пробуден в Божествения свят, той приема Любовта, Мъдростта и Истината в техния Божествен вид.**

Всичко това, което подкопава и руши вътрешния живот, каквито са например: страхът от неизвестното бъдеще и от тайната, която крие в себе си задгробния живот, съмнението в Божествеността на света и в участието на Провидението, с други думи съмнението в Бога; **недоволството от света и живота, обезкуражаването и песимизма – той не ги допуска. Не**

**че те не минават през ума и сърцето му – минават, но той не ги допуска да свият гнездо в тях. При всички условия на живота той знае магичния начин да бъде винаги изпълнен с положителни душевни сили, които излъчва и в заобикалящата го жива среда, като богат и непресъхващ извор.**

По същество всички тези многобройни категории и видове храни представляват, както вече казах, една-единствена първоначална материя, но преминала по най-различни пътища и трансформирана по най-разнообразни начини. Кой са трансформаторите на тази енергия? – Това са безбройните същества на вселената, като се започне от Синовеите Божии, които съществуват в Божествения свят, и се свърши с минералите, образуващи най-долното ниво на физическия свят. Всяка храна – минерална (твърда течна, газова, етерна), растителна, животинска и по-нататък всяко чувство, всяка мисъл, всяко настроение, което намира място в нас, е последователен резултат на безкрайно много същества преди нас, в продължение на билиони години, а ние в процеса на тяхното проявяване не правим друго, освен само където им придаваме последна форма, слагаме им последен печат, след което на свой ред ги отдаваме на заобикалящия ни видим и невидим свят, като наши произведения за по-нататъшна обработка от други. С други думи постъпваме като грънчаря, който взема готовата глина от Природата, омесва я с готовата вода, прави формите по свой вкус и според своите нужди, опича ги посредством готовата огнена енергия и след това казва: „Това е мое произведение.” Нашият капитал или творческо усилие в устройството на вселената е само онази малка добавка, която самите ние сме сложили върху тези преминаващи сили през нас. Ако добавката е със знак плюс, това е наша полза, ако е със знак минус, това е в наша вреда. **Най-близката до Божествената храна е онази, която идва от Божествения свят. Тя е „насъщният хляб”, за който трябва да се молим на Бога. Това са силите на Любовта и на Мъдростта.** Всички останали сили, които идват до нашето естество от най-низшите светове, представляват първоначалната сила във все по-уплътнен и по-изопачен вид, колкото по-плътен е света, от който идват, и колкото по-изопачващо е съзнанието на съществата, през които те са преминали.

**Астралният свят е място на същества от най-разнообразна степен на развитие и култура – от животинско до ангелско, следователно, чувствата и мислите, които можем да възприемем и доловим от този свят, могат да бъдат от най-различна чистота, сила и възвишеност – от животински до ангелски, а това на свой ред зависи от нашето духовно съвършенство.**

**Напредналият човек знае как да контролира нахлуващите в него мисли и чувства, докато в неразвития в духовно отношение, те не само циркулират безконтролно, но дори самият той, със своята воля, хвърля магнетичен мост именно към нечестивите чувства и мисли.**

Един от първите въпроси, на които човек се натъква в тази област на познание, е този за храните, които приемаме в нашето физическо тяло през устата и стомаха. Тези храни преди да достигнат до нас са преминали през най-различни същества, видими и невидими, от всички нива на вселената, но в последната инстанция те са преминали през растителното или през животинското царство (само солта и водата идват от минералното).

Човекът, приемайки месото от животинските тела като храна за своето физическо тяло, в това число и за клетките на своето сърце и мозък, приема заедно с външния състав на тези материали един тежък духовен товар от животински чувства и мисли, защото това месо и кръв, особено на всеядните и месоядните животни, включват в своя състав едни от най-деформираните и изопачените категории духовни енергии. Общо известно е между последователите на вегетарианството, че месото на животните внася във физическия организъм на човека отровни вещества, известни под името токсини, но човечеството изобщо не подозира, колко силна и вредна е духовната или психичната отрова, която заедно с месото влиза в него, като отравя неговия ум и сърце. Само един извънредно издигнат и силен духовно човек може да трансформира и обезвреди отровността на тези мисли и чувства, които посредством месната храна нахлуват в него, а обикновеният човек става безсилна жертва на тях, и те го заробват, подчиняват и постепенно деградират. По този начин съвременното човечество изобщо не подозира, как жестоко му отмъщават животните, на които той безмилостно отнема живота в кланиците, за да се нахрани с месото на техните трупове. Той не подозира, че заедно с това месо той доброволно внася в себе си, в своя духовен живот, онзи краен егоизъм, тъмнина и дисхармония, с една дума онзи Ад, в който съществуват животните през време на своя живот, и особено в последните моменти, когато чувстват близкия си край.

Растенията са същества от друго космично естество. Главно се отличават с това, че те имат почти само физически живот, а духовния е едва в зачатък, затова **човекът трябва да търси своята физическа храна изключително в растителното царство.** Опитите и проучванията на най-сериозните медици в света, а така също и свидетелството на всички окултни Учители от най-старо време до сега твърдят, че най-подходящата храна за човека са плодовете на известни растения, с които грижливата Природа го е обкръжила. Казвам известни растения, защото както всеки знае, плодовете на някои растения не само не са полезни, но са чиста отрова. Външно отровността се изразява в дисхармоничност и нееднаквост на вибрациите, както полезността се изразява в еднаквост или хармоничност между тях. Следователно, естествените храни за тялото можем да определим като такива, чиито енергии дават еднакви или хармонични трептения с онези, които съществуват в човешкото тяло,

следователно усилват амплитудата на жизнените вибрации. **Чистата, здравата и естествената физическа храна е необходимо условие за физическото здраве и същевременно е условие за правилния и бърз духовен растеж. Поради това всички световни религии са обръщали голямо внимание на физическото хранене.** Мойсей и Мохамед са познавали този закон и са забранили на своите последователи свинското месо и виното не само от гледище на физическото здраве, но и на духовното. **Великото Учение проповядва пълно вегетарианство.**

## ТРЕТО ЛИЦЕ НА БОГА

**Истината е третото лице на Бога в Живата Природа и навред придружава Любовта и Мъдростта.** Както слънчевите лъчи, на първо място проникват в нашия организъм под формата на топлина и светлина, и създават в нас идеята за реалността на Слънцето, така и Божествените сили, на първо място **Любовта и Мъдростта, прониквайки в нашата душа, създават в нея идеята за реалността на Източника, от който идват, или идеята за великата, абсолютната Истина в света.** По този начин става разбираемо, че самата тази велика Истина е, която чрез своите сили, обливайки душата ни като своя еднородна същност и частица, я крепи и импулсира във вечен живот, и създава в нея вяра в съществуването си, като една обективна велика Истина, и стремеж да търси и намери тази Истина...

Истината или Реалността в света – това значи великата цялостност такава, каквато съществува сама по себе си, в нейната обективна същина, а не както се представя на нашия ум чрез посредничеството на нашите телесни сетива. Нека разгледаме ролята им в изграждането на човешкия светоглед, защото това на свой ред ще ни позволи да направим заключение за стойността на добрите представи и за техния последен резултат, като човешко познание.

**Всяко от петте тела на човека има свои специфични сетива, които му служат като един вид прозорци или свързочни апарати със съответния свят.** Сетивата на физическото тяло са известни, те са: зрението, слухът, обонянието, вкусът и докосването. Чрез тях физическото тяло, което както видяхме, е съставено от видимото тяло и от едно невидимо, наречено етерно, влиза в допир със силите, елементите и явленията, които произлизат във физическия свят. Следващото по-висше тяло има така също своите сетива, и посредством тях това тяло, следователно на свой ред и неговия притежател – целия човек, влиза в допир със силите, елементите и явленията, които произлизат във втория свят и така нататък с всички по-висши тела. **Всяка система сетива служи**

**само за онзи свят, за който е приспособена, но не и за другите, понеже материята на различните светове е съвършено различна, следователно, различни са и нейните трептения. С физическите сетива можем да гледаме, слушаем, миришем, вкусваме или осезаваме нещата, които произлизат в първия или физическия свят, но не и във втория свят. Едно същество от втория свят, което се доближава до нас, няма да го видим и ако ни прегърне или проникне в нашето физическо тяло, няма да го усетим с никое от нашите сетива, но ще усетим неговите мисли с нашия ум, и неговите чувства и желания с нашето сърце. **Невежият човек схваща тези мисли и чувства винаги като свои, но духовно развития знае, как да разпознае една мисъл и едно чувство, дали е негова или от някой невидим посетител.****

Но някой може да запита: „Защо човек, щом има едновременно с физическото си тяло още и други тела със свои специфични сетива, не вижда и не чува с тях по-висшите светове така, както физическия?“ – Защото във физическия свят човекът е съсредоточил цялото си внимание върху физическите явления и прояви, и е хипнотизиран от тях. Както един войник на бойното поле забравя своя дом и имущество, не вижда и не чува друго освен неприятеля и снарядите, така и обикновеният човек през своя земен живот не вижда нищо друго освен нуждите на физическото съществуване.

**Духовно напредналият човек чрез силата на своята воля знае как да отдръпне своите висши сили и принципи от низшето физическо поле, да ги насочи в по-висшия свят, а тогава се освобождават и започват съзнателно да работят и неговите по-висши сетива, и той става ясновидец в тези светове.** Но трябва да се отбележи, като общ закон, че на което поле и да се намира едно същество, без разлика на степента на неговото развитие, неговото нормално или обикновено състояние е да държи отворени и будни сетивата на своята най-гъста материя, защото тя е така да се каже неговия фронт, а по-висшите тела играят ролята на тил. Затова горното състояние на нещата е една проява на Космичната Разумност.

## **ОТНОСИТЕЛНОСТ НА ПРЕДСТАВИТЕ ЗА СВЕТА**

Да видим сега, каква представа за света ни дават физическите сетива. Едно внимателно изследване веднага установява, че предназначението на физическите сетива се ограничава само в необходимостта да се създаде сигурност за съществуването и развитието на физическото тяло. Те са прозорци, чрез които физическото тяло добива усет или връзка с онази област от света, която е необходима за неговото специфично

съществуване, и в такава форма, под такъв образ, който е най-пригоден за формирането на низшия човешки ум. Това е главно областта на нещата, направени от същата физическа енергия, от която е създадено неговото физическо тяло, защото от тях именно могат да дойдат за него най-необходимите блага и най-големите опасности. Но тези сетива не се задоволяват с това, че вземат от цялата Жива Природа само една много ограничена област, или с други думи, че обхващат една много малка част от Истината, но освен това я поднасят на низшия ум в един своеобразен, неестествен вид, за да я направят внушителна и възприемчива. По този начин **в нас се създава за заобикалящия ни свят един илюзорен, лъжлив или изопачен образ.**

Така например, цветовете не съществуват обективно, а са резултат на очите, които подобно на гениални художници слагат със своите четки различни бои върху различните етерни вибрации и така ни представят Природата оцветена. Звучите също не съществуват, тях ги произвеждат нашите уши, които играят ролята на особени музиканти, които превръщат трептенията на въздуха в звуци. Нашият нос на свой ред също създава миризмите, а нашият език е отличен готвач, който създава в устата ни вкусовия усет на различните неща. Нашата кожа създава усета за топло и студено, гладко и грапаво, твърдо и меко и други. Нашето физическо самочувствие е отличен инженер-измерител, който създава в нас впечатленията за големината на нещата, за разстоянията и формите. Всички тези представи са изкуствени, относителни и нереални... За нашето тяло сгъстеният въздух и водата представляват леки и проницаеми материи, а металите са абсолютно непроницаеми, но електричеството усеща първите като непроницаема маса, а металите – като празни пространства, сиреч в точно противоположния смисъл...

Благодарение на това, че **ние обхващаме с нашите физически сетива само една малка част от истинския или целия свят и то най-външната, най-грубата, придобитата представа има вид, така да се каже, на твърда маска,** на един веднъж завинаги установен свят на форми, които макар че изявяват някакъв скрит общ космичен живот в себе си, но пулсът на този живот не може да се констатира освен посредством сериозно усилие на висшия ум; той като че е разпределен и обсебен от отделните форми, всяка една от които говори силно за своята индивидуалност. При това положение **сложните процеси и явления на целия свят остават в по-голямата си част скрити и нашият усет е в състояние да улови само отделни моменти или къси периоди от тях, и то само на най-грубите и диференцирани проявления – физическите. Дори и сравнително грубия физически свят не е цялостно достъпен за физическите сетива.** Окултните изследвания установяват, че физическото състояние на материята включва седем ясно очертани състояния: твърдо, течно, газово, първо етерно, второ етерно, трето етерно и четвърто етерно, но нашите

физически сетива докосват от последните четири области само една нищожна част от явленията, а мнозина видни учени даже напълно отричат съществуването на какъвто и да било етер. Освен това етерното състояние не само съществува като факт, но то е самата жизнена стихия, в която съществува и се развива физическия живот на всички същества. То също така е носител на основните сили: топлина, светлина, електричество и магнетизъм. Поради това **обективната Истина остава напълно скрита под една лъжлива маска, която е продукт на нашите физически сетива.**

Ние констатираме с очите си и с докосването си, че едно нищожно по размер семенце, посадено в почвата, се развива постепенно в гигантско дърво, което в продължение на много години дава безброй нови плодове и нови семена, подобни на онова, от което е станало самото дърво, но как става това истинско чудо, за нас е абсолютна тайна. Ние констатираме, че насекомите, рибите и птиците се измътват от яйце, а млекопитаещите и човекът се раждат от майка си в съвършен вид, а изучаванията посредством микроскоп установяват, че всяко животно произлиза от една клетка толкова малка, че е невидима за невъоръжено око, но как става това чудо в Природата, нашите сетива и нашия низш ум не са в състояние да разгадаят.

Също такава тайна за тези сетива е и процеса на физическата смърт. Какво става при смъртта и изчезва ли всичко, което е влизало в състава на живото същество или не? Ако не изчезва, то какво става с него, къде отива то?

**Пространството и времето, така както ние ги схващаме, са резултат на нашите физически възприятия и на нашия низш ум, а в Живата Природа тяхната обективна същност е съвсем друга.** В Природата не съществува специално триизмерно пространство, а една цялостност от безкрайно много измерения, от която сетивата и низшият ум възприемат само три и така се формира представата за известното геометрично пространство. В Природата не съществува и такова време, каквото ние си го представяме. Истинското време не търпи никакви граници, то е безначално и безкрайно, докато нашето човешко време, напротив, е необяснимо без граници, тоест без начало и край. Освен това и самата груба материя, тази основна субстанция, от която е изградено физическото лице на Истината, се възприема от сетивата, както видяхме, в неестествен и изопачен вид.

Мислещият човек се пита, какво е естеството на този чуден елемент, за който физиците твърдят и доказват, че никога не губи от теглото си и нито една частица не може да изчезне, а между това други физически сетива, които биха били пригодени за етерно тяло, биха усещали съгъстения въздух и водата твърди и непроницаеми като стомана, а пък стоманата, тази най-

твърда и непроницаема материя за физическите сетива, би била усещана като безвъздушна празнота?...

При това положение, каква е тази голяма загадка, пред която се намира душата, заровена в своите материални обвивки? – От всичко гореизложено става очевидно, че **нашият низш ум с подчинените му физически сетива е едно първокласно бюро за илюзорни представи за света.** Но от гледище на нуждите на физическия живот тази илюзорност е от голяма полза за индивида през периода, когато ръководното начало стои в силите и възможностите на низшия ум, и в това отношение премъдрата Природа е проявила, както във всичко друго, своята безкрайна разумност и майчинска предвидливост. Тя е от голяма полза и през следващия еволюционен период, когато ръководното начало на живота преминава във висшия ум, защото висшият ум под силата на лъчите на Божествена Светлина, която го озарява, придобива способността да открива под тези илюзорни физически представи пътища към самата Истина. При това положение тези физически представи се приемат не в тяхната привидна форма или така както се слагат в концепциите на низшия ум, а в тяхното скрито съдържание. С други думи те се приемат не като самата Истина, а само като символи на тази Истина, така както ние, четейки една книга, възприемаме като Истина относно тази книга не линейното очертание на буквите, а скрития смисъл, който се съдържа в тях.

**Но царството на илюзиите не се ограничава с физическия свят, а продължава и по-нататък. Истината е изобщо много далеч. Когато човек съблече своето физическо тяло и окончателно скъса с него, с други думи, когато той според нашия общоприет говор умре, като негова най-плътна материална обвивка остава второто тяло.** То има сетива, които отговарят приблизително на физическите, само че са много по-чувствителни, понеже са пригодени за трептенията на една материя, която е хиляди пъти по-лека и по-бърза от най-леките и най-бързите физически газове и обхващат една много по-обширна област на възприятия, и разкриват още едно измерение. Поради това представата, която човек придобива за света посредством тях се отличава със своята фееричност и израснала сложност. Физическата материя вече става невидима, а видима е само тази на втория свят, така че Природата променя своя изглед. Сега вече сме с едно стъпало по-близо до Истината, но тя продължава да изглежда още далеч.

**Човек след смъртта си не остава завинаги във втория свят, а след известно време, което е в зависимост от степента на неговото душевно развитие, той умира и за това поле, като оставя върху него своето астрално тяло и възлиза в следващия или третия свят. Сега той живее в нов свят, още по-възвишен и по-сложен, който опитва посредством сетивата на своето трето тяло, които на свой ред са още по-фини и чувствителни. Вследствие на това представата за света става още по-**



**феерична, по-красива и по-сложна. Сега човекът е още по-близо до Истината и започва да разбира нещо от висшите отношения, които властват между нещата в света.**

Едва във висшите области на този велик свят човек започва посредством своето духовно око да прозира, какъв грандиозен и дълбок смисъл стои забулен под думата Бог, и колко оскъдни и нищожни са онези представи, които земните човеци имат за онова, което ние тук наричаме Жива Природа. Тези области са най-висшите, които Живата Природа е предопределила за достигане от обикновения човек, дори от най-напреднала степен. След като просъществува в тях известно време, силата на еволюционната вълна го отвлича обратно към по-гъстите материални светове, в ново превъплътяване. Възможно е издигане по-нагоре само за онези, които в своя земен живот са преминали през Второто раждане, Раждането от Духа или както е казано във философията на източните народи – след Посвещението. Те преживяват още едно умиране, тоест напускат така нареченото причинно тяло и влизат в първото поле на Божествения свят. Всички човешки думи са празни, за да може да се изрази с тях красотата и хармонията на този свят. От тук нататък вече започва Царството на Истината, което се простира до безкрай; тук е началото, изгрева на великата Истина и колкото по-нагоре се възлиза, толкова тази Истина става все по-лъчезарна и по-красива до безкрайност.

При горните случаи е очевидно, че смяната на една представа за света с друга в съзнанието на човека се дължи не на това, че той напуска едно пространство, принадлежащо на един свят и влиза в друго, принадлежащо на друг свят, а на това, че той продължавайки и да живее в една и съща точка, сменя своите сетива. Един и същ цялостен свят, една и съща обективна реалност, тоест една и съща Истина, но гледана в различните случаи през различно устроени прозорци, осезавана посредством различни инструменти.

Колкото по-гъста е материята, от която е изтъкана дрехата или обвивката, която носи сетивата, толкова по-груби са и самите сетива, толкова по-илюзорни и отдалечени са от Истината представите, които се създават с тяхното съдействие в ума. Най-нежна и най-съвършена е сетивността на самата душа, защото дрехата, чрез която тази сетивност работи, е направена от толкова възвишена и съвършена материя, че може да се нарече Божествена, а светът, в който тя работи е Божествения свят. Душата няма отделни сетива, а цялата отговаря на всички видове вибрации, като един цялостен инструмент с невъобразима и неизразима чувствителност.

Възниква съществен въпрос: „В какъв смисъл **Божествения свят е царство на Истината?**” Ето в какъв смисъл. Ако някой ни запита, какво е музика, то за да му дадем най-правилен и ясен отговор, най-доброто и най-вярното определение, най-подходящо е да го въведем в една концертна

зала, в която свири един първокласен симфоничен оркестър и да му кажем: „Ето, това е музика”. В същия смисъл **Божествения свят ни разкрива Истината, защото е неин образ, нейна проекция, нейно Царство.**

## ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ИСТИНАТА

...Следващите обяснения са допълнение на казаното до сега по този въпрос.

**Истината, Реалността в света, това е Бог – Първопричината и Първоизворът на всичко. Той не само е Реалност, но Единствената Реалност, която съществува. Той е Космичната Цялост, Великото Едно, Абсолютното, Съвършеното, Идеалното Същество. Той е единственото, което съществува самичко за Себе Си. Всичко друго съществува по Негова воля, с Негово съдействие и има смисъл само в Неговото цялостно съществуване. Той е първоначалната или най-чистата Същност, образец и прототип на реалност, единствената и истинската мярка и тип, с които бихме могли да измерваме и сравняваме всичко друго. Нито в Него, нито извън Него не съществува нищо по-реално, по-истинско, по-познаваемо, с което бихме могли да сравним и да дефинираме същината на Него, или на кое да е нещо, което е в Него.**

Ние много се лъжем, когато мислим, че познаваме нещата, които ни заобикалят, защото дори гъстата материя, която тъпчем с краката си и за която поради това сме привикнали да се отнасяме като с нещо крайно познато и просто, така да се каже до грубост, е от едно такова възвишено Божествено естество, каквото никакъв човешки ум не може да си представи.

**Дух и материя – това са двата полюса на Абсолютната Истина, двете първоначални лица, под които Бог се изявява като реалност и същина на света.** Физиците ги наричат на своя език „сила и материя”, неподозирайки неизбродимите дълбочини, до които тези принципи се простират и освен това, изразявайки вярно тяхното взаимоотношение в света на простите механични отношения.

За Истината или за Бога можем да кажем още, че е онова, което ражда всичко, но самото То не прилича на нищо друго освен на Себе Си, не може нито да се сравни, нито да се определи с нещо друго. Нашият език и представи, бидейки пригодени за изразяване и схващане само на относителни неща, са неспособни да изразят Абсолютното. **Всичко произлиза от Него и се задържа в Него, като Негова органическа част и като Негово частично проявление.**

Ние казваме: „БОГ Е ЛЮБОВ”, но това е само едно подчертаване на Неговото първостепенно отношение към Неговите собствени частици, а всъщност БОГ Е ПОВЕЧЕ ОТ ЛЮБОВ. По същия начин Той създава Мъдростта или духовната Светлина, но сам Той е повече от Светлината. Той създава Живота, но сам Той е повече от Живот. Той създава всички сили и всички материи, но сам Той е повече от сила и от материя. Той създава времето и пространството, но сам Той не е нито във времето, нито в пространството. Той създава всички духовни сили и добродетели, но сам Той е повече от всички тях. За Него не можем да кажем нито че съществува, нито че живее, нито че работи, нито че създава, нито че мисли, нито че знае, нито че се движи, защото всички тези думи и понятия са създадени за временните или относителните неща.

Ако кажем, че Той сътворява или създава, това подразбира произлизане на нещо ново, което не е било. Колко много и какви големи заблуждения са произлезли в миналото и продължават да се разпространяват и днес, поради неизбежната употреба на думи като „създава”, „сътворява” и други, и тяхното буквално тълкуване! Ако си представим вода, надарена с разум и воля, която по свое желание започне да превръща своите частици в каквото намери за добре – в лед, в пара, или отново в течност, то имаме право да кажем за тази вода, че ражда или създава леда и парата, а също толкова е уместна употребата на думата „създава” и „сътворява” по отношение на Бога спрямо нещата в света.

Ако кажем, че Той мисли, подразбира се, че съществува нещо, което Той още не е намислил; ако кажем, че се движи, подразбира се, че съществува пространство, където Той преди движението не е бил. За Него можем да кажем още, че **Бог е онова, което е – едновременно най-далечното и най-близкото до нас.** Най-далечното, когато искаме да Го постигнем, да Го познаем като нещо извън нас и най-близкото, когато Го потърсим в самите нас, в дълбочините на нашата душа, защото нашия дух е малка искра от Неговия Дух. **За Него можем да кажем, по един най-общ начин, че Той е Реалността или Истината, която стои във всичко и зад всичко, но не се улавя и не се изразява с нищо временно и относително.**

Бог е Прототипът на всички реалности и понеже човешкото съзнание е Негов резултат или производна, то Неговата същина е неуловима за това съзнание. Освен това, когато съзнанието на човека започне да се пробужда от хипнотичния сън, причинен от омайването на моментните и материалните неща, тази Реалност започва да се налага и постепенно достига до пълна аксиоматичност. Така се налагат на човешкото съзнание всички абсолютни Истини в Природата.

Като образец на такава Истина може да ни послужи геометричната точка. Тя няма никакво измерение, следователно не може да се представи в

пространството и е неуловима нито за физическите сетива, нито за низшия ум. Но никой положителен абстрактен ум никога не е оспорил нейната реалност и тя е в основата на висшата геометрия. Друга такава реалност е безкрайността, като пространство и като време.

Тази абстрактна, неуловима, неопределима Свръх Истина или Висша Истина има свой образ, своята конкретна проява. Този образ или тази проявена Истина е Божествената Истина. Той е най-ефирната дреха, изтъкана от жива космична Светлина, която прави Божеството видимо и осезаемо за нежните сетива на душата. Следователно, можем с пълно право да кажем, че **Истината или Реалността в света, това е Божествения свят**. Всичко, което Бог притежава абстрактно, съществува в Божествения свят конкретно или изявено в осезаем начин. Само че, докато абстрактният Бог се схваща като Единство, Неговия материализиран образ или дубликат носи вече характер на многобройност или колективност – той е един велик свят, хиляди пъти по-реален от земния и е населен със същества, на които силите и добродетелите граничат с Божествените. Това е свят толкова възвишен и красив, че никакво земно средство – човешкия език, четка на художник или инструмент на голям музикант, не може да даде дори малка представа. Това е свят на велика, Божествена култура, вечна, неизменна, несмутима нито от най-малкото петно. Царство на велика Любов, велика Виделина, велика хармония, велик мир, радост, блаженство. Този свят е основата на вселената, отечеството и разсадника на всеки живот, всяка сила, всяка добродетел. Той е духовното сърце или духовния двигател, който движи живота на цялата вселена.

Пред нас изпъква една твърде важна характерна черта на Истината или на Божествената Реалност в света, която не е излишно да се подчертае още веднъж. Тази черта може да се изрази така: **Бог е в едно и също време единно и колективно Същество, единство и безкрайно множество и разнообразие**. Противоречието е само привидно, защото последните по естество не са идентични, а се изключват. Единството се подразбира в същината, в съзнанието, в духа на нещата, в съдържанието, а безкрайната множественост и разнообразие се отнася до формата, в която това съдържание се изразява. В Божествения свят, който е първи материализиран образ на Бога, безкрайната множественост и разнообразие се осъществява в безкрайния брой на великите същества, които го населяват, и в безкрайното разнообразие на живота, в който те съществуват и който изявяват.

**Абсолютното единство се изразява в това, че всички тези същества са носители на великите закони на Любовта, Мъдростта и Истината, свободата, правдата и всички висши добродетели. Всяко от тези същества постъпва във всеки отделен случай точно така, както би постъпило в този случай и всяко друго, и както би постъпил сам Бог. С други думи, всяко същество е проводник на Божествения Живот,**

**едноличен представител и пълномощник на Бога.** Следователно, за да може едно човешко усилие, насочено към опознаване на Бога, да добие положителен резултат, едно необходимо условие между другото е и това добре да се разбере тази двойственост на Неговото естество - като единство и като множество.

Във връзка с идеята за единство и множество няма да е излишно да се даде едно кратко изяснение и на идеята за така наречената **Божествена Троица**, за която се говори във всички големи религии, а в това число и в християнската. **Казва се, че Бог има три лица. Във всяка религия тези три лица носят различни имена.** Относно съдържанието, което стои зад всяко лице, в различните религии и философски учения няма еднаквост и на тази почва са се водили в миналото горещи спорове, писали са се съчинения, загивали са върху запалените кладни именити хора, а във вселенските събори са се удряли плесници и са се скубали бради. Какъв е смисълът на тази идея?

**Идеята за троичността на Бога е човешка идея, която възниква като резултат на присъщата склонност на низшия или конкретния човешки ум да изучава света и нещата в него чрез разделяне на съставни части и свойства,** или казано на общоприетия научен език, чрез дедукция или диференциране. Тази идея е родена в усилието да се добие представа за Бога в ролята Му на Творец и Ръководител на света.

**Има три лица означава, че извършва три важни функции.** Да поясня това с пример от обикновения живот. Един човек може да бъде едновременно баща на семейство, съпруг, член на своята общност, гражданин на своята държава, държавен служител, художник и много други. Във всички тези различни случаи той се явява под различни лица, но всъщност винаги е един и същ. Разликата е само в това, че във всеки отделен случай, тоест при всяко отделно свое лице, човекът извършва някоя специфична функция, изискваща проявяване на някое особено негово качество. Също така и **Бог е във всички Свои прояви един и същ,** само че ние в нашия несъвършен умствен апарат Го схващаме като че ли под друг образ. И аз, като казвам, че „Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина” правя подобно изкуствено разделяне, само че не на основата на това как Бог се изразява в различните фази на своето създаване на вселената, а как се изявява Той общо и неизменно във всички моменти спрямо нас, малките същества. Следователно и в този случай трябва да се помни, че **Бог е едновременно и Любов, и Мъдрост, и Истина.**

Под низш или конкретен (физически) ум окултната философия разбира онзи ум, който се пробужда и развива в човека под натиска и ударите идващи отвън, от условията на физическия свят. Този ум има за прозорци физическите сетива, а за свой апарат във физическото тяло – мозъка. Отличително качество на този ум е това, че той опознава света и нещата в него посредством разделяне и свеждане (диференциране,

обособяване). Когато по този начин той успее да достигне до най-простите представи, каквито са механическите, той се спира и казва: „Разбрах каква е работата”. По този начин, например, той свежда живота на цялостния човек в живот на физическото тяло, след това свежда живота на физическото тяло към химически и физически процеси, а последните – към вибрации на молекули и атоми.

Под висш или абстрактен ум се разбира онзи ум, който се пробужда и развива в човека под влияние на Божествената Душа, която иска да освети своя затвор като се свърже със Свещения Огън, от който тя е малка искра. Отличителното качество на този ум е това, че той опознава света и нещата в него не чрез разделяне и диференциране, а чрез обединяване и интегриране.

Методът на първия ум се нарича на научен език анализ или дедукция, а на втория – синтез или индукция. Това означава, че първият ум се пробужда отвън или отдолу, а вторият – отвътре или отгоре. По време на това развитие първият предшества втория. И двата ума са еднакво важни и необходими за постигането на висшата Истина в света, и само когато и двата бъдат във голяма степен развити, създават в човека онова огнище на духовна светлина, което позволява на човешкия дух да полети до самите небесни висини. Но само с единият ум без другият, не може да лети нависоко, не може да постигне Истината, а само едностранчиви и изопачени образи от нея.

Видяхме, че **Истина, Реалност и Бог са три синоними, тоест три различни названия на едно и също нещо. Все едно да употребим думата „Бог” на различни езици.** Да се спрем на израза: „Истината, това е Бог”. Няма да сгрешим, ако вместо думата „Бог” поставим което и да е от Неговите лица или от Неговите Божествени качества. Тогава ще получим следните изрази: „Истината, това е Любовта”; „Истината, това е Мъдростта”; „Истината, това е Вечният Живот”; „Истината, това е Свободата”; „Истината, това е Правдата, Милосърдието и така нататък – накратко всички онези висши добродетели, които са атрибути на Бога. Оттук следва заключението, че **тези добродетели представляват реалната ценност или капитал, както на вселената, така на цялото човечество и на всеки отделен човек. Великият Океан, Който ги съдържа в абсолютна степен, от Който те излизат и в Който отново се завръщат, е Божественият свят или Бог.** Доколкото земното човечество ги притежава, дотолкова неговия живот като колективност на физическия свят ще бъде осмислен, уреден, щастлив. Също, доколкото всеки отделен човек ги притежава, дотолкова и неговият частен живот ще бъде осмислен и щастлив.

Противоположните качества на изброените представляват неистината или нереалността в света. Неистината е нещо временно, преходно, един вид сянка, под която съществата имат позволение да се приютяват

временно, с цел да могат по-добре да опознаят и оценят Истината. Такъв е смисълът на неистината, на така нареченото зло в света и той обяснява мотивите, поради които това е допуснато да съществува.

За всяко човешко познание са необходими два противоположни полюса. Така за опознаването на Истината, неистината е така необходима, както тъмнината е необходима за опознаването на светлината, както студът – за опознаването на топлината, както болестта – за опознаването на здравето. Постепенно за всяка душа ще дойде време, когато неистината, нереалността, ще изчезне и от нея ще остане само далечен спомен.

## **ИСТИНАТА – СПЪТНИК НА ЛЮБОВТА И МЪДРОСТТА**

В процеса на разцъфтяването на човешката душа Истината върви заедно със своите по-стари сестри Любовта и Мъдростта. Както Мъдростта се явява като резултат на Любовта, така на свой ред Истината се явява като резултат на Мъдростта – тя е реалният образ, който света или великото битие приема под светлината на лъчите на Божествената Мъдрост. По този начин, когато една душа обикне Бога и затрепти във възторжен стремеж да се приобщи към него, Той ѝ се явява в помощ, като започва да работи в нея под трите си лица – като Любов, като Мъдрост и като Истина или Реалност, защото по силата на великия Божествен закон малкият, частичен живот трябва да расте и се развива в пълнота и да постигне един ден съвършенството на своя Отец и Създател. Христос казва: „Бъдете съвършени, както е съвършен вашия небесен Отец”. Любовта е самият Път на човека нагоре, Мъдростта е Светлината, която осветява този Път, а Истината е красивият образ на великия реален Свят, към който този Път води.

Тези пояснения потвърждават още веднъж казаното вече, че началото на всяко издигане на човека-душа стои в Любовта. Само обичащия човек има отворен път към Мъдростта и към Истината, а за онзи човек, в чието сърце на гори пламъка на Любовта, Истината скрива своето лице и той никога не може да достигне до нея. Той може да достигне до безкрайни дълбочини, да прави открития след открития, да навлезе с погледа си далеч зад границите на звездния Млечен път или да слезе далече по-надолу от света на молекулите, атомите, електроните и протоните, но все пак той ще продължава да пълзи върху горната дреха на Истината, а самата Истина, Божествената Реалност никога няма да го озари. За него светът, тази най-велика и тайнствена книга, ще бъде затворена книга или все едно такава, изписана с непознати знаци, които той няма да може да прочете. Човекът-душа може да изучи най-подробно тази книга от физическо или химическо

гледнище, да направи най-точен химически анализ на нейните листове и най-точно математическо измерване на тяхната повърхнина, но всичко това не може да го приближи нито на един милиметър по-близо до Истината, защото тя е резултат на познаването не на формите и на външностите, а на скрития смисъл на нейните тайнствени знаци.

Всичко, което нашите сетива долавят в света или във вселената, са букви, думи или мисли от един скрит и непознат Божествен език, тоест езика, на който Бог говори. За човека на безлюбието великата книга е затворена, безмълвна, мълчалива като сфинкс. Но когато сърцето трепти в Любов към целия Живот, в Любовта към Бога, тази книга оживява, нейните тайнствени знаци стават живи и започват да разкриват сами своя дълбок смисъл.

Само обичащият човек може да бъде мъдър и истинен. Отличителното качество на човека на Истината е това, че той вече не е вярващ, а знаещ или гностик. Той знае по един абсолютен начин, че под грубата маска на физическия свят работи Живия Бог, работи една Велика Истина, една скрита Първореалност с идеално красиво лице, с идеално сърце и ум, която движи всичко към добро. Той не се смуцава, нито съблазнява от привидния вид на нещата и фактите, а винаги остава пред тях тих, спокоен, невъзмутим, винаги доволен и благодарен. Навсякъде и във всичко – в хора, в животни, в растения, в предмети, в случки и явления той търси и вижда само добрата, истинската, Божествената страна, дълбокия космичен смисъл, творческото дело на Великата Истина, която действа и се разкрива пред него. Той на всичко се радва – на привидното добро, на привидното зло и за всичко благодари на Бог.

## ДУХОВНАТА СВОБОДА

Едно важно последствие, което Истината има за човека е това, че тя ражда в него свободата. Апостол Павел казва: „Истината ще ви освободи.” Истината освобождава човека от следните три неща: първо, от неразумните или отрицателните грижи и безпокойства за земния живот; второ, от страшния образ на смъртта; трето, от прераждането или превъплътяването.

Кои са неразумните или отрицателните грижи на човека в земния живот? Това са грижите за осигуряване на лениво паразитно съществуване за себе си и на потомството си на гърба на другите, и в особените грижи за телесни наслади: чрез стомаха (преяждане и препиване), чрез нервната система (пиянство, пушене, хазарт и други), чрез половите органи (следострастие, разврат и други). Може да се каже, че 90 на сто от съвременните човеци са посветени на неразумни обекти, а само 10 на сто



имат право на разумно съществуване. Съвременният интелигентен човек се стреми към низшите удоволствия и наслади, както ноцните мушици бързат към лампата, и намира в тях постепенно израждане и смърт.

Това състояние на нещата се дължи главно на материалистичните възгледи. Материалистът, бидейки убеден, че няма друг живот освен земния, насочва всичките си грижи и любов към телесните удоволствия и наслади, считайки ги за най-необходима и най-ценна придобивка.

Свободният духовен човек знае, как да се освободи от всички излишни грижи и да живее един възвишен и красив живот при най-скромни материални условия. Но това не означава, че той живее в лишения. Напротив, той е най-взискателният човек по отношение на реалните земни блага: той яде малко, но чиста храна, най-просто приготвена и непременно първокачествена; пие само вода, но непременно най-чиста и вкусна; живее в най-скромно жилище, но непременно изпълнено със светлина и чист въздух, и защитено от лоши влияния. Неговите наслади са от духовно естество и са главно три: Божествена наука, Божествена музика и Божествен живот сред Природата.

Но още по-необикновена, по-важна и по-пълна с последствия е свободата от веригите на смъртта. За ученика на великото Учение не съществува смърт в общоприетия смисъл на думата, като край на живота. За него физическата смърт е един много добре познат процес, който той може да извършва, когато пожелае, като оставя временно тялото си, преминава в невидимия свят като един вид на екскурзия и отново се завръща в него. Следователно, той отлично знае, че „да умре на Земята“ означава да отиде в един по-висш свят, при това добре познат на него, с много повече приятели и роднини, и с много по-добри условия на живот. За него не съществува мъчителна и глупава старост, защото той няма чувство, че се приближава към свършек, а напротив – че се приближава към едно красиво начало. За него животът, колкото повече напредва по възраст, става все по-смислен, по-разумен, по-красив, а най-красивия и радостен ден на земния му живот е денят, когато той напуска този свят и замива за невидимия. Лесно е да се разбере, че съзнанието на такъв човек не е свързано чрез любовни връзки с физическия живот, а той с еднаква готовност, радост и благодарност живее във всеки свят и при всички условия, където Провидението го постави.

Но най-важно е освобождението от тежкия и мъчителен метод на прераждането, който е свързан с големи страдания, най-вече в първите години на живота, докато съзнанието е още заплетено в материята и няма жива връзка с висшите светове. Този метод на еволюирането не е най-съвършения, който съществува в Живата Природа, а има и други, много по-лесни, по-красиви и по-поучителни, в които не е необходимо нито раждане, нито умирање. Настоящият метод е за сегашното човечество, а

когато то влезе в бъдещата по-висша култура, еволюцията ще се развива по един съвършен начин.

Духовната свобода е голямо условие за възлизането на човека, поради това тя разцъфтява в душата успоредно и постепенно с разцъфтяването на Истината.

Един акт на върховна Мъдрост е Законът за единството, който свързва Истината с Мъдростта и Любовта. В тази тройствена и единна проява на Бога, Любовта е началният лъч, Истината е крайния или венеца, а Мъдростта е средния или свързващия. Ако представим това с един равнобедрен триъгълник, то Любовта ще бъде десния връх на хоризонталната основа, Мъдростта – в левия връх, а Истината – в горния връх. В Любовта първият трепет стои в човека, той е начело на Божествената проява, а в Истината първият трепет принадлежи на Бога, тя е благословието, с което Бог отговаря на стремящата се душа към Него.

Както Любовта и Мъдростта, така също и Истината не озаряват човека изведнъж и напълно, а като едно бавно растящо дърво, което никне, расте и се развива постепенно, докато един ден разцъфти и влезе в своята зрялост. Следователно, фазите през които преминава цялото душевно развитие, а именно обръщане, зазоряване, изгряване са в сила и в процеса на проявлението на Истината или на Божествената Реалност.

## **ТРИТЕ ВЕЛИКИ МИСТЕРИИ**

След всички дадени до тук обяснения върху Пътя към Царството или Пътя на възлизането, лесно е да видим, че като метод той може да се изрази със следните думи: приобщаване на човека към Бога. Това приобщаване става само по закона на Любовта, на Мъдростта и на Истината.

И така, пред нас изпъкнаха до сега три висши космични тайни или както ги наричат в окултната философия, три висши мистерии: мистерията за Бога или Великото Голямо, мистерията за човека или великото малко и мистерията за приобщаването на великото малко към Великото Голямо.

## **ВЕЛИКОТО УЧЕНИЕ – БОЖЕСТВЕНА ШКОЛА ЗА ЖИВОТ**

Великото Учение, разгледано като метод за възлизане в Царството Божие на Земята, има своя вътрешна и външна страна, своето съдържание и своята форма. Всичко казано до тук за Любовта, Мъдростта и Истината

се отнася до вътрешната страна или съдържанието. Да разгледаме сега външната страна или формата.

Въпросът за външната страна на метода е също от голямо значение, защото никое съдържание не може да се прояви напълно иначе, освен посредством добре отговаряща форма. Най-малкият дефект във формата води след себе си съответен дефект и в съдържанието.

Великото Учение, както казах, не е само една теория, предназначена за поглъщане от ума, каквито са множеството научни доктрини, така изобилни в обикновената съвременна наука. То не се задоволява само да ни посочи в какво направление трябва да се търси Пътя към Царството, но ни поставя като малки ученици върху този Път, след това ни учи стъпка по стъпка как да ходим по него, като първоначално ни следва близко отстрани и ни ръководи, помага ни да станем, когато паднем и постепенно с нашето напредване ни предоставя все по-голяма свобода и самостоятелност. Това ръководство продължава през целия Път, а също така и отвъд вратите на Царството на Божествения свят. В този смисъл великото Учение представлява една Божествена Школа, предназначена да ни научи на изкуството да живеем един възвишен и красив живот на Земята, с крайна цел да влезем в онзи истински Божествен Живот, който е предопределен за Новото човечество, за Новата велика култура.

Като Школа великото Учение включва, както казах в началото на книгата, три елемента: теория, приложение (практика) и ръководство. Приложението е абсолютно неделимо от теорията. Ученикът трябва да опитва Учението както хляба – не на думи, а на дело. В противен случай се явява духовен глад и духовно заболяване.

Всички онези, които са проучвали учението на Христос само като теория или като едно външно познание, нищо не са разбрали. В него има една скрита част, едно вътрешно или езотерично съдържание, което не се придобива с никакви теоретични спомени, което не се поддава на никакви повърхностни усилия. Именно това скрито съдържание представлява същината или есенцията на учението. Това скрито съдържание са плодовете на Любовта, на Мъдростта и на Истината, това е един нов, възвишен, висш вътрешен живот, за който не може да се даде никакъв външен образ на онзи, който не го е опитал. Всеки може да знае теоретично това, което се казва тук, но това знание няма да бъде полза за него, докато сам лично, със своя собствен опит, не се приобщи към този живот. Човекът на теоретичното познание на Словото може да се оприличи на един бедняк, който отлично знае местоположението на множество банки, има и възможност да наблюдава през витрините купчините банкноти, но няма никакво право на собственост и не може да се ползва от тях. Онова, което отваря вратата на новия живот, е приложението в живота на висшите Божествени закони.

Без Любовта, без Мъдростта, без Истината, няма знание, няма щастие, няма мир, няма истинска радост, няма истински живот. Човек може да се нарича християнин и да изпълнява всеки ден всички църковни обреди, може да окачва кръстове и всякакви външни белези за потвърждаване пред света на своята религиозна принадлежност, може да научи наизуст цялото Евангелие, но не приложи ли в живота си Великия закон, ще остане кръгъл невежа по отношение на важното и същественото, което то съдържа. Тази необходимост от приложение обуславя и налага великото Учение да не се ограничава с ролята на една обикновена доктрина, а да осъществява в себе си всички атрибути на една Божествена Школа. Защото е лесно да се каже: „Да се приложи в живота закона на Любовта, на Мъдростта и Истината”, но колко много препятствия и спънки изникват пред човека, когато тръгне по пътя на прилагането! Тогава именно се вижда, колко е трудно за сегашния слаб човек да разрешава със своята оскъдна светлина и със своите ограничени възможности чисто Божествените въпроси, и колко трудно е да се издигне към небесните висоти без помощта на един Божествен Учител. Ако не беше така, нямаше да идват великите духовни Учители на човечеството, нямаше да дойде и Иисус Христос.

Три са необходимите съставни елементи на великото Учение: наука, ученик и Учител. Всеки един, който се почувства вътрешно призован и готов да приеме великото Учение като свой вътрешен закон и път, трябва в интереса на своето духовно развитие да заеме с Любов, чистосърдечие и смирение положението на ученик и да приеме ръководството на един достоен Учител, притежаващ всички онези Божествени качества и сили, необходими, за да може да изпълни своята висша мисия. Такъв Учител може да бъде само онзи, който е специално одобрен от Небето и осветен от Божия Дух.

Тук не се касае до едно обикновено дело. И науката е необикновена, и ученикът е необикновен, и Учителят е необикновен. На ученика предстои да изучи една Божествена наука и той има да премине един Път, който отделя Земята от Небето; като започне от познатия обикновен живот, да възлезе в неизмеримите висоти, където съществуват ангелите; като преживее и опита с цялата интензивност и неоспоримост на личния опит неописуемата красота и слава, които висшия цялостен свят е запазил за онези, които приемат за свой вътрешен закон на живота си Върховния Закон. За тази цел той ще има като първа своя задача да изправи живота на своето физическо тяло, след това да пречисти своите чувства и желания, да възвиси своите мисли, според Божествения Закон на Любовта и Мъдростта; след това да се справи с физическата смърт, като победи нейната привидна непобедимост и се освободи от нейната сковаваща силите на духа застрашителност. Това той ще постигне, когато още тук през земния си живот се научи да съблича своите низши тела, както съблича своите дрехи, и да навлиза с пълно съзнание в невидимите области

на нашата земна планета. В тези непознати за него светове той ще срещне нови и непознати същества от най-различен вид и степен на развитие и сила, от най-низши до най-висши, и с най-разнообразни чувства и настроения към човека, от най-враждебните до най-приятелските. Ще срещне нови и непознати дотогава за него природни отношения и условия за живот, нямащи никаква прилика с тези на физическия живот. В тези нови светове го очаква огромна научна и практическа работа, затова ще трябва да се обучи да се движи и работи в тях лесно и сигурно, като в своя собствена жизнена среда и при пълна безопасност за себе си. Когато се обучи да прониква във висшите области на астралния свят, в неговото съзнание ще се събудят спомените за миналите му прераждания и той ще има възможност да проследи лично цялата сложна и преплетена картина на живота, в който той е бил многовековен актьор заедно със своите близки сродни души. Неговата събудена висша памет ще се свърже духовно с паметта на живата земна планета, а пред неговото съзнание ще се разкрие цялата нейна история, цялата велика картина на нейната форма и строеж, на нейната физическа и духовна еволюция от самото ѝ зараждане до наши дни. Пред него ще се разкрие и истинската картина на еволюцията на човечеството, от най-първата му стъпка върху Земята до сега, с всички големи промени, на които то е било подложено и е изживяло. Той ще има възможност да изучи участието на висшите невидими сили върху развитието, както на него лично, така и на цялото човечество, на цялата Природа, и да се убеди в участието на Върховното Провидение, на Абсолютния Разум и Воля във всичко в света.

През целия този славен път на възлизане към Живота и Истината ученикът ще има на всяка стъпка, чрез непосредствено и постоянно прилагане, да изучава значението и голямата роля на Любовта, като сила и творчески жизнен принцип във всички области на Живата Природа. Той ще я опита в най-различни случаи и форми, и ще констатира с личен опит нейната магична сила да разрешава всички трудни въпроси, да разкъсва и най-заплетените възли, да премахва от пътя всички пречки, да отваря всички врати на познанието и на живота. Той ще опита и Мъдростта, последователно във все по-висши степени, като виделина, която винаги неотстъпно придружава и осветява делата на Любовта...

Хармонията, мирът, радостта, блаженството, в които душата ще се почувства в това Царство на Любовта и Светлината, стоят въвн от всякакви описания. В този нов свят ученикът на Божественото учение ще се намери в обществото на висши същества, сред велика Божествена култура и ще изучава висши неща, каквито неговото най-смело въображение не е могло да си представи през време на обикновения земен живот. Той ще има за задача да се приобщи лично към тази култура, да стане действителен член на обществото на светлите души, истински гражданин на Царството Божие. Този път не е единствения, заедно с него има и втори още по-

необикновен и по-славен. Първият път не е най-стръмния и води към върха на планината на Светлината чрез леки спирални обиколки; вторият е стръмен и още по-героичен, и води право нагоре, от низините към върха. Ученикът на великата Божествена Школа трябва да познава и двата пътя.

## КАЧЕСТВА НА БОЖЕСТВЕНИЯ УЧЕНИК

Това накратко е чудесния Път, който ученикът има да измине, за да влезе в Царството, в което ще започне да съзерцава Истината. Кратките пояснения, макар и крайно непълни, говорят сами красноречиво за онези висши качества и добродетели – на сърцето, на ума и на волята, които е необходимо ученикът да развие в пътя на своето възлизане. Може да се формулира като абсолютен закон, че силите и способностите, които във всеки момент ученикът притежава, са правопрпорционални с неговото нравствено съвършенство. Следователно, всяко издигане нагоре към по-съвършен и по-пълноценен живот не може да се реализира по друг начин, освен като резултат на едно съразмерно на него нравствено усъвършенстване, тоест също така, както издигането на един балон на по-голяма височина не може да се постигне иначе, освен чрез намаление на неговия баласт.

Няма да разглеждам подробно душевните качества и добродетели, които ученикът има да развива през време на своя път към Истината. Само ще спомена накратко за тях, за да се придобие една обща представа.

**Трите кардинални душевни качества и добродетели, които ученикът трябва да развива през време на своя път са Любовта, Мъдростта и Истината. Любовта трябва да стане стихия на неговото сърце, Мъдростта – стихия на неговия ум, Истината – стихия на неговата воля. Тези три Божествени семена ще родят в него като свои второстепенни плодове: правилното чувстване, правилното мислене и правилното действие.** Правилното чувстване се изразява в: смирение, правдолюбие, благост, милосърдие, братолюбие, кротост, безкористие, чистосърдечие, вяра, радост, мир. Правилното мислене ще се изрази в: оптимизъм, свободомислие, разпознаване на доброто от злото, проникателност и съсредоточаване на ума. Правилното действие се изразява във воля, предприемчивост, смелост, безстрашие, свободолюбие, постоянство, трудолюбие, самообладание, въздържание. Това са положителните качества на човека или житните му класове.

Отрицателните качества или бурените, които пречат на израстването на класовете, подлежат на едно безпощадно изкореняване. Такива са: гордостта, безлюбието, лицемерието, коравосърдечието, безверието, гневът, презрението, користолюбието, ретроградността, предразсъдъците,

суеверието, умопомрачението, безволието, слабодушието, страхът, леността, непостоянството, страстолюбие, алчността, зломислието и други.

Особено важно е да се отбележат началните и крайните черти на този път на ученичество. В началото от решаваща важност са следните качества: вяра в Бога, смирение, ученолюбие, постоянство и липса на предразсъдъци. Вярата в Бога означава вяра не само в това, че Той съществува, но и че Той управлява света и всичко в него, в това число и нашия живот, при това го управлява с висша справедливост, Любов, Мъдрост, благодат. Следователно вяра, че сам Бог желае нашето приближаване към Него и че ще подкрепи всички наши разумни и благородни усилия.

Смирението се подразбира по отношение на Бога и на великите висши същества, които реализират неговата воля в живота на вселената, а не по отношение на хората. Смиреният пред Бога не само че не е овчедушен по отношение на мненията и прищевките на хората, но е още по-непреклонен – за него е важна само Божията воля и тя стои над всичко друго.

Липсата на предразсъдъци е освободеност от всякакви предразсъдъци, суеверия и авторитетни мнения, и стремеж да се проверява всичко с личен опит; да се приема резултата от всяко изследване и опит такъв, какъвто е, безразлично, дали е приятен или неприятен, желателен или нежелателен.

Ученолюбието подразбира непреодолим стремеж да се върви напред към знанието и Истината, без оглед на спънките и препятствията, които се изпречат по пътя.

Постоянството подразбира способност да се повтори един опит неограничен брой пъти, но да се завърши с успех; способност на ученика да падне и да стане по своя път хиляди пъти, но все пак с невъзмутимост и душевно разположение да продължава своя път на издигане в продължение на неограничен брой години до пълна победа.

По отношение на качествата, които ученикът трябва да притежава, за да бъде удостоен с влизане в Царството Божие, ще кажа само това, че това са всички най-хубави семена на душата, развити до най-висока степен и сила, каквато може да си представи обикновения човек. Учителят Дънов дава на своите ученици следния идеал: „Сърце чисто като кристал, ум светъл като Слънцето, душа обширна като вселената, дух мощен като Бога и едно с Бога”.

## **БОЖЕСТВЕНИТЕ УЧИТЕЛИ**

Да се обърнем сега към втория фактор или към Учителя. След всичко казано, достатъчно е само едно насочване на мисълта ни към него, за да

изпъкне в нашия ум, че един такъв необикновен ученик не може да има освен един още по-необикновен Учител. Това действително е така, само че в степен много по-висока, отколкото може да приеме едно обикновено човешко въображение.

В окултизма с названието Учители често пъти приемат да се титулуват мнозина, които като достигнат до едно по-високо духовно развитие, отколкото това на заобикалящата ги среда, и като проникнат отвъд физическия свят, се виждат заобиколени от известна група последователи, жадуващи да постигнат нещо от тяхното необикновено познание. Но според окултната философия и великото Учение такива човеци са още много далеч от онази степен на духовна сила и култура, които дават право да се носи на законно основание титлата Учител.

**Истинските Учители са пълноправни граждани на Божествения свят. Те са човеци като всички хора, но са отишли много напред по пътя на своето развитие. Най-великите от тях са завършили своята еволюция в световите на други планети преди още да се постави началото на човешкия живот на Земята. Ръководени от Великия Закон на Любовта, те са се отказали от заслуженото блаженство на Божествения свят и са дошли на Земята, между земното човечество, за да станат негови Учители и ръководители с цел да го подпомогнат, като съкратят дългия и мъчителен път на неговата еволюция. Това е станало преди няколко милиона години. От тогава тези Учители, заедно с малък брой от най-издигналите се с тяхна помощ измежду човечеството, образуват едно малко общество, известно в окултизма под името Велико Бяло Братство. Това духовно общество по отношение на човечеството е представител и пълномощник на Всемирното Бяло Братство, или на цялото онова общество от велики Същества, които живеят в Божествения свят. От тяхно име, чрез тяхно съдействие и под тяхна защита то държи в свои ръце и ръководи съдбините на земното човечество, и няма да го напусне, докато не завърши напълно своята еволюция.**

Поле на дейност на Учителите са всички светове, които представляват поле на човешката еволюция, в това число и физическия свят. Те се явяват понякога въплътени във физическо тяло и в този случай службата, която принасят на човечеството е от неocenима и най-висша полза, защото на физическия свят тъмнината в човешките души е най-непрогледна, а безпътицата – най-голяма.

**Учители идват на физическия свят през важните епохи на развитието на човечеството и тяхната непосредствена задача се състои в това, като озаряват със светлината и знанието си най-подготвените от околната човешка среда, и ги ръководят в пътя им нагоре, да въздействат чрез тях и върху самите народи и върху цялото човечество, като им помогнат в техния духовен напредък. Макар непознати на широките човешки маси, те са истински ръководители на**



народите и обществата; работят неуморно и с идеално безкористие за прогреса на човечеството. **Най-великите Учители идват на Земята в най-важните исторически моменти на живота на човечеството, когато една голяма цивилизация умира, а на друга нова трябва да се даде тласък и да се отвори път. Всички големи религии са основани от такива духовни Учители.**

Никакъв устав и никакъв закон не стои над Великото Бяло Братство, освен Закона на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Всички негови членове действат винаги и навсякъде по един и същ начин – като пълномощници на Божествения свят, затова в тяхната помощ и съдействие стои Великата Сила на този свят.

Бидейки в различни точки на Земята, те без да се срещат физически, всеки един знае всичко, което другите вършат, а всички действат като един, тоест като проводници на Божественото Съзнание. Те са от различна степен и светлина, а по-малките се подчиняват на по-големите, но тази зависимост се управлява по един чисто Божествен начин – само по Закона на Любовта. Най-великите между тях заемат местата на ръководни слънца за цялото общество без да се избирани или назначавани, а само по силата на това, че тяхната Любов и Светлина са най-лъчезарни, с други думи така естествено и непринудено, както Слънцето стои над всички планети и на целия живот в своята система благодарение на това, че то е най-големия и най-мощния резервоар на сили, и че само то е в състояние да дава на всички всичко, от което се нуждаят, без да се нуждае да взема от тях нещо за себе си.

Един Божествен Учител, когато работи под физическо тяло, е наглед обикновен човек като другите, а даже по скромност и непретенциозност отстъпва на тях, но неговият душевен живот, неговото съзнание, силите, които владее и светлината, която излъчва, са в пълния смисъл на думата необикновени. Той стои над законите, които управляват живота на обикновения човек и над силите, които действат върху него. Той има безусловна и от никого неоспорима власт и сила върху живота на онези, чието ръководство е поел. Той може да променя съдбата им така, както намери за добре, според тяхното развитие и постъпки, като ги подкрепя да достигнат до самите висоти на Божествения свят или като ги изоставя за хиляди години в покой и забвение. Той никога не постъпва по свой личен човешки начин, а винаги според Закона на Любовта и Правдата.

В цялото безкрайно Царство на Живата Природа няма служба по-свята, по-възвишена, по-благодарна от тази на духовния Учител. Всеки Божествен Учител е за своите ученици пълномощник на Небето; ръководител и наставник по целия път на възлизане към Царството Божие; подкрепящ при всички трудности и изпитания; утешител при всички страдания, най-възвишен и идеален образ за подражание. Той е, който въвежда ученика последователно в невидимите светове на Природата и го

придружава през време на неговите първи стъпки в тях, за да го запознае със законите, които властват в тях, със силите и съществата, които го обитават, и опасностите, на които може да бъде изложен. Той е който най-накрая въвежда своя ученик в Божествения свят в момента, когато бъде достатъчно напреднал в духовно отношение, за да бъде достоен за това. Изобщо, Учителят участва във всички прояви на живота на своя ученик, който живее със своето духовно тяло в духовното тяло на Учителя си; расте и се развива в него по същия начин, както нероденото дете расте в утробата на майка си. Така той развива силите на своя живот, само благодарение на онази възвишена духовна среда, която ги е приютила в себе си като своя духовна съставна част, с такава безкористна и възвишена Любов, за която обикновения човек няма даже и представа.

Всеки човек, следвайки по пътя на своето развитие през хилядите векове, когато достигне до един определен момент на своето развитие, среща по волята на Провидението един такъв тайнствен Учител, идващ от вечността, който кротко го хваща за ръката като малко дете и с Любов го повежда към Царството на истинския Живот, на истинското познание и наука. Велик и свещен е за всеки човек този ден, и щастлив е онзи, който познае Пратеника на Небето, идващ насреща му, за да разтопи с Любовта си веригите му, да освети със Светлината си пътя му. Който като го познае – приема с вяра и смирение неговото ръководство и смело тръгва по Божествения Път.

За един народ няма по-голямо достойнство и по-голямо благословение от това да бъде удостоен с идването сред него на един Пратеник на Небето. Но горко на този народ, който се отнесе към него и към неговата Божествена мисия, както се отнесоха евреите към Иисус! Примерът с тях ясно показва, колко тежко се слага ръката на Провидението върху такъв народ, който заради своите земни разбирания се противопостави на волята на Божествения свят.

\*\*\*\*\*

Но има и по-велики и по-славни моменти от онези, в които се касае до постигането на отделни лица, на едно общество или на един народ – това са моментите, в които Проявеният Бог, или Словото, или Христос отправя Своя глас към цялото напреднало човечество. Това става в най-важните и съдбоносни моменти в неговия живот. Божието Слово се изявява в такъв случай чрез специален Пратеник, какъвто не може да бъде друг, освен най-великият от Учителите. Такъв е случая преди две хиляди години, когато трябваше да се посее семето на Любовта, Мъдростта и Истината между земното човечество. Такъв е случая и сега, когато това семе трябва да израсне и да даде своя плод.

## ВСЕМИРНАТА БОЖЕСТВЕНА ШКОЛА

Функцията на великото Учение като Божествена Школа за изучаване изкуството да се живее според Божиите закони не е случайно или произволно явление, а частично и най-висше реализиране на един велик Закон, който властва в цялата Природа. Това е Закона на всемирното ученичество, според който:

За всяко същество без разлика на степен на развитие, животът е велика безкрайна Наука, Природата е велика Школа, а Бог или Истината е велика Цел на тази на тази Наука и на тази Школа. Следователно, човекът на Земята не е нищо друго, освен малък ученик. Различните религии, през които преминава човекът, в това число и безбожието, са само подготвителни забавачници за съзнателното ученичество, което започва след влизането в „Пътя към Царството”, или в Школата на великото Учение.

**Иисус Христос е Върховният Учител на цялото човечество и на всеки човек отделно, безразлично, дали той съзнава това или не. Всяка окултна школа, която е работила или работи на Земята за реализирането на Божествената Любов, Мъдрост и Истина, е част или отдел от Школата на великото Учение или Школата на Христос, на който върховен Учител е отново Христос. Всеки Учител от тази Школа е дотолкова Учител, доколкото предава на своите ученици Живото Слово на Христос и носи в Себе си Живия Дух на Христос. Всеки ученик е дотолкова ученик, доколкото в него е поникнало и дало плод Словото на Христос.**

\*\*\*\*\*

След всичко казано, пожелавам на теб, любезни читателю и мой брат или мой сестра, от цялото си сърце и душа следното:

Великото Живо Слънце да изгрее още в този земен живот в твоята душа и да е направи свое жилище, и така да се родиш в Неговата Слава и Живот.

**КРАЙ**

## ПРИЛОЖЕНИЕ

### УЧИТЕЛЯ ЗА ВЕЛИКОТО УЧЕНИЕ

#### Познайте Истината

*Извънредни беседи, 29 април 1914 г., сряда, Бургас.*

...В Христовото учение стойността на човешката душа зависи от вътрешните качества – да бъдем свързани с Господа, т.е. да бъдем облечени в Истината, а то е да бъдем облечени в Любовта.

Слънцето познаваме по неговата светлина и топлина. Бога познаваме по Истината и Любовта. Когато Истината влезе в нашия ум – ние мислим, а когато Любовта влезе в нас – ние действаме Истината е вътрешният зародиш на душата. Ако я имаме, ще усещаме винаги едно засилване – не ще има старост, а все младост, ще се чувстваме всякога бодри. Мъчнотиите са едно благословение – те са едно условие, за да се повдигнем, защото ще се трудим да ги отстраним, за да добием благата.

#### Условията на вечния живот

*Неделна беседа, държана от Учителя в София на 12 октомври 1914 г.*

...Аз ви казвам, макар и да ви излязат пришки по краката, идете при Извора и пийте от Неговата чиста вода. Като се върнете, ще имате бистър и свеж ум, добро сърце и широк поглед. **Трябва много труд, много работа над себе си, за да може човек да приложи Христовото учение, за да добие ония благоприятни резултати, които един ден ще го повдигнат да бъде съгражданин на Небето, да живее между светиите и ангелите...**

#### Това учение

*Беседи пред сестрите, държана от Учителя на  
17 април 1919 г., четвъртък, София*

Апостолът казва: „Всеки, който престъпва и не пребъдва в Христовото учение, няма Бога; този, който пребъдва в учението Христово, има и Отца, и Сина. Ако иде някой при вас и не носи това учение, недейте го приема в къщи и не го поздравявайте.”

(Второ Йоаново 1:9,10)

Когато човек се разгневи, в душата му влиза омразата и той престъпва. Престъпи ли по този начин човек, той вече не може да пребъдва в Христовото учение. Христовото учение е Божествено, то е учение на вечния Живот, а не на човешкия, временен живот. Животът може да се раздели на три категории: животински, човешки и Божествен. Животинският живот е живот на постоянни мъчения, човешкият – на постоянен труд, а Божественият живот е на постоянна Любов или на блаженствата.

Човешкият и Божественият принципи се сменят в душата на всеки...Как е възможно любовта да се превърне в омраза? Тази любов е човешка, любов на съображения. И днес всички домове, всички общества страдат все от такава любов. Ако сте богат или учен и влезете в някое общество, всички ви посрещат добре, защото има какво да вземат. Вземат ли ви каквото имате, показват ви вратата, през която сте влезли. Макар че толкова пъти сте влизали и излизали, все още не сте научили урока си.

Когато се говори за това учение, вие си казвате: „То няма отношение към мен.” И добрата, и лошата страна на едно учение имат отношение към вас, защото ако ти страдаш, страдаш за себе си, или ако се радваш, пак го правиш за себе си.

Никой не може да влезе в твоята радост или в твоето страдание. Следователно в това отношение всеки си носи своя кръст. Мнозина искате някой да ви вземе страданието, затова го разказвате на един, на втори, на трети и т.н. и казвате, че хората не ви разбират...

Христовото учение възстановява Божествената хармония или изгубените добродетели в човешката душа. Най-първо то трябва да ви направи чисти по сърце. Ще кажете: „Може ли човек в този свят да живее и сърцето му да е чисто?” Може. Когато човек стои във водата, всякога може да бъде чист...

Когато влезем в Христовото учение, когато то се всели в душите ни, непременно ще произведе у нас едно олекване, ще почувстваме една чистота. Тъй че, очистването ще дойде от самото учение...

В Христовото учение е този Божествен ток и когато го пуснете в душата си, той ще произведе тази чистота...

За да може да живее човек в този свят, трябва да има това учение, защото то е храна за душата. Както всеки ден трябва да приемаме храна и

да я превръщаме в сила, така и Христовото учение трябва да се превърне в постоянна сила...

Вие мислите, че като запалите една свещ, ще просветите света. Не, други ще запалят по-голяма свещ и вашата ще остане на заден план. Трябва да прилагате Христовото учение за благо на вашите души...

Душата е която дава тон на тялото. Когато душата ви е чиста, когато в нея е Христовото Учение, тялото ви ще бъде здраво и всички неща лесно ще се понасят – и най-големите страдания ще понасяте с най-голяма радост...

Христовото учение е учение на Божествената и вечна Любов...

Това учение е необходимо за вашия личен живот... Единственото спасение е Христовото учение – да влезете в Божествената Любов и всички, които любят Бога, ще ви помогнат...

Учението, което проповядвам, е учение на Любов, на постоянство, на самоотричане и т.н. Това е учението, което Христос е проповядвал. Той и сега помага в това училище...

Щом дойде Божественото учение, бъдете уверени, че обиди в света няма да има. Ето защо старите християни са били радостни, когато са ги гонили и преследвали. Този човек, който ходи в Божествената Любов, приема хулите като венец. Пазете се да не ограничавате вашия Баща и не обръщайте внимание какво аз мисля за вас, а какво Господ мисли за вас. Той казва, че вашите прозорци са затворени, светлината не е достатъчна и въпреки че Той толкова храна ви праща, вие сте гладни и болни...

Христовото учение носи лек за всички недъзи... Христовото учение е метод да не се цапате...

## **Като го видя Петър**

*Неделна беседа, държана от Учителя на 20 април 1919 г., 10:00 ч., София*

...Какво донесе Христос на човечеството? Той донесе едно учение на Любов и свобода, да направи всички хора вътрешно свободни. Това не значи, че искам да философствам пред вас, но говоря истината...

Трябва да възприемеш Новото учение – учението на Любовта. Как се възприема Любовта? – Както се приема светлината и топлината. Отвори очите си и ще възприемеш светлината. Изложи гърби си на слънце и ще възприемеш топлината. Всеки ще възприеме от любовта толкова, колкото му е необходимо. Любовта, Мъдростта и Истината са за всички. Те не са привилегия за едного...

Обърнете шишето надолу, да изтече старото съдържание – лъжливите философски учения, лъжливите мисли и желания, и приеете

Новото учение, което иде отгоре. Старите ви шишета ще се напълнят с ново съдържание – с знание от слънцето...

Дойдете ли до Новото учение, вие трябва да постъпвате правилно. Бъдете честни и искрени към себе си и знайте, че всяка лоша мисъл и лошо желание имат лоши последствия. Ще дойде ден, когато лошите мисли и желания ще ви доведат до такива резултати, които ще спрат вашето развитие. Те могат да ви доведат до слепота, до идиотизиране. Добрите мисли и желания водят към добри резултати...

Да бъдеш свободен, да любиш, това е Новото учение. Любов, Мъдрост и Истина, в широк смисъл на думата – това е учението, което днес проповядвам на хората.

### **Блудният син**

*Неделни беседи, София, 3 юли 1915 г.*

Това учение, което аз ви проповядвам, не е за слабоумни хора; онези от вас, които са слабоумни, които не могат да мислят, нека забравят каквото съм казал, но вие, които можете да мислите, мислете върху този предмет. А онези, които нямат гръбнак, да не турят раница върху гърба си – това е тежко учение...

### **Да възлюбиш Господа**

*Неделни беседи, София, 15 октомври 1916 г., неделя, 10:00 ч.*

„Учителю, коя заповед е голяма в закона?” А Исус му рече: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичкия си ум. Тази е първата и голяма заповед. А втора, подобна на нея: Да възлюбиш ближния си като себе си...”

Сега искам да внимавате върху това, което ще говоря.

Днес проповядвам едно учение, върху което почива развитието на душата, на ума и на сърцето. То е учение, което носи мир и спокойствие на сърцето; учение, което носи светлина на ума, обнова на душата, сила на духа. Това учение е в състояние да възстанови краката на хромите, да отвори очите на слепите; от това учение глухите прочуват, болните оздравяват, мъртвите възкръсват. То носи хармония навсякъде. За това учение няма никакво препятствие. То е учението на живия Бог, Който е и между хората, и между камъните, и между растенията, и между животните. Живият Господ, за Когото ви говоря, е навсякъде. Той е познат на всички. Единственото реално и съществено нещо в света е тоя Бог...

И омразата, и завистта са сили с велико предназначение, но те трябва да се приложат на място. От гледището на Божественото учение,

всичко в света е добро, всичко е хармонично, когато е употребено на място.

Христос казва: „Първата и голяма заповед е да възлюбиш Господа”. Като любиш Бога, ще приемеш еднакво и живота, и смъртта.

Благодарете на Бога, че от положението, в което се намирате, виждате доброто в света. Добър е светът, но от вас се иска чистота и святост. Ако не знаеш урока си, не се извинявай, но кажи: „Обичам учителя си, и заради него ще науча урока си”. Кажи, както Давида: „Дето и да ме изпратиш, Господи, ще извърша волята Ти на драго сърце, защото Те обичам”. Откажеш ли се да изпълниш Божията воля, не обичаш Господа. Нужно е да обичаме Бога, да изпълняваме волята Му. – Защо? – Защото всеки е преживял загуба и разочарование, но любовта към Бога ще върне всичко загубено, ще възстанови здравето на човека и ще постави всички счупени крака и ръце на място. Тая любов ще възстанови разрушения живот на семействата. Тя ще възстанови нарушената хармония в природата...

Ако се съмняваш, нищо не можеш да постигнеш, не можеш да приемеш Новото учение на Любовта. То е учение на опита. Здравият приема Новото учение и му служи. Мислещият също приема Новото учение. Права мисъл се иска от всички...

### **Растете в благодат**

*Неделни беседи, София, 7 януари 1917 г.*

*„Но растете в благодатта и в познанието на Господа нашего и Спасителя Христа.” (Второ Петрово послание, 3:18)*

...Човешкият дух без мъчнотии в света не може да се развива. Това учение трябва да се проповядва на сегашните, на културните хора...

Сега вие сте слуги, но ако искате да се в бъдеще истински царе, царици, приложете Божественото учение. Всяка сутрин, като станете, кажете си: „Боже, благодаря Ти, че съм останал жив, за да мога да Ти служа и днес“...Каква трябва да е първата ви мисъл, като станете? Кажете: „Благослови, Господи, душата ми, благодаря Ти, че съм станал днес, за да свърша работата си, както трябва, дето и да е, и да мога да израсна толкова, колкото трябва“. Това е първото основно учение...

Господ иде чрез огън да очисти земята, да съблече старите дрипи на хората, да им даде нови тела, да внесе Любов в сърцата им, да подигне умовете им, да отстрани от тях всяка злоба, омраза. Това възвестява Божественото учение в Новата епоха.



Сутрин, като станете, направете опит и кажете: „Благодаря Ти, Боже, за голямата благодат, която имаш към нас. Ние Те познаваме, че си добър, всемилостив, всеистинен и всемъдър“...

„Благодаря Ти, Боже, за всичко, което си ми дал и си ме научил“. И вие започнете така. Това е велико учение. Ако не започнете с него, вие ще бъдете във вечна тъмнина, вечен мрак наоколо си...

Разнесете това учение на народа. Само така, а не по друг начин, всеки народ ще може да се издигне. Който иска да опита, нека приложи това учение и ще види резултата. То е една положителна наука. Всеки народ, всяко общество, всеки дом, който работи така, ще бъде благословен. Това е благовестието, което преди две хиляди години Христос донесе за обновление на човечеството.

Който има уши да слуша, нека слуша.

## Блажените

*Неделни беседи*, София, 4 февруари 1917 г., неделя, 10:00 ч.

...Христос казва: „Това, което не ти е потребно, дай го на другите, които са в твоето положение – нека те да се ползват“. Христовото учение е наистина за всички, но не всички хора са еднакво готови да го схванат и приложат; то може да се приложи само според степента на развитието на всеки човек отделно. Ще рече, трябва да съзнаем своето положение. Ония, които са назад или напред, не трябва да ги осъждаме, нито да им завиждаме: един ден всички ще минем по този път доброволно или по необходимост...

Всяко учение, което взема, а не дава, не може да направи хората щастливи. В основата на християнското учение е самопожертването. Има два вида жертви: или сам ще се пожертваш, или ще те пожертват...

Това Божествено учение ще създаде у нас здрави мисли, здрав ум, здраво сърце...Ако човек има вяра, не трябва да се страхува от нищо; живият Господ е с него...

Христовото учение носи огледало, да се разбере дълбокият смисъл на страданията, че те са необходими за нашето щастие и блаженство в бъдещия живот...Страданията са най-голямото благо, което Бог изпраща на хората. Ето що казва Христос: „Когато някой от вас страда, е много отегчен, нека дойде при Мене, аз ще откупя неговите страдания, като му дам нещо друго: ще направим обмяна на чисто братски начала“. И тъй, Христос слиза на земята – в слава, за да отнеме този товар на хората, и затова казва: „Възложете си товара на Господа“. Ще направите една обмяна: Господ ще вземе вашите страдания, а в замяна ще ви даде радости.

Като е слязъл на земята, Той е искал да ви направи щастливи. Но за да бъдете щастливи, трябва да бъдете умни, мъдри...

## Бог е Дух

*Неделни беседи, София, 3 юни 1917 г. , 10:00ч.*

*„Бог е Дух, и които Му се кланят, с дух и истина да се кланят.“*

„...Които Му служат, да служат с дух и с истина.“ Това значи: Да служим на Бога с онова дълбоко, вътрешно разбиране за живота, което човек носи в себе си. Да служим на Бога с онова разбиране за вътрешния смисъл на живота. Всеки търси, истината, познава я и когато някой му говори, той иска да знае, истината ли му говори, или не. Истината определя отношенията между душите. Сама по себе си, тя е нещо конкретно. Да носиш истината в себе си, това значи, да имаш светлина в ума и топлина в сърцето си, да си свободен в своите вярвания и убеждения. Истината внася вътрешна свобода и сила в човека. Изгуби ли истината, човек започва да се колебае и съмнява. Каквато работа предприеме, той изпитва страх и смущение. Истината е жива величина, затова, дето влезе, тя осмисля и одухотворява нещата. Да говорим за истината като понятие само, това е все едно, да казваме само имената на хората, без човека, без живата представа за него...

Мнозина искат да знаят, защо християнството, такова велико учение, не дава онези резултати, които се очакват. Много естествено – малцина Го разбират. А между онези, които Го разбират, повечето не Го прилагат. Те намират, че ако приложат Христовото учение, интересите им ще пострадат. Това е неправилно схващане на нещата...

Често религиозните искат да обръщат хората към християнството по външен път, по форма. Християнството не се нуждае от външни поклонници, само по форма. Външното служене не спасява човека. Истинското спасяване подразбира – права мисъл, прави чувства и прави действия. Който не мисли, не чувства и не постъпва право, той постоянно се натъква на противоречия. Той минава за вярващ, а всъщност, не е. Изобщо, мъчно можете да определите, кой е вярващ и кой – безверник. Някои хора редовно посещават черквите, но не са религиозни; други пък, не ходят на черква, а са религиозни. Съществува една наука, чрез която, можете точно да определите, кой е религиозен, или духовен и кой не е. Това е писано на главата, на лицето и на ръката му. Достатъчно е да погледнете на тези места, за да се убедите в религиозността, или в отсъствие на това чувство в човека...

Съвременните хора живеят в усилни, тежки времена и казват: „Какво ли ще стане с нас?“ – Нищо лошо няма да стане. По-добри времена, от сегашните, никога не е имало. Защо? – Защото днес, Бог лекува хората. Когато една болест се лекува, положението на болния е много по-добро, отколкото преди лекуването ѝ. По-рано болестта е съществувала в човека, като зародиш, чакала е само времето, да се прояви, а той се мислел здрав. По-добре, да се отворят очите на човека за известно заблуждение, отколкото, да стои със затворени очи пред него. Сегашните страдания показват, че отношенията между хората започват постепенно да се оправят.

Христос казва: „С дух и истина“. Това значи: Ако хората служат на Бога с дух и истина, отношенията им ще се оправят. Ако не служат с дух и истина, и оправените работи ще се объркат. Следователно – и като се оправи светът, ние трябва да служим на Бога с дух и истина. Откажете се от старите си разбирания и прояви и приложете новите, които любовта носи. Ако някой ви обиди, не се сърдете, не му отмъщавайте. Отмъщението е стар метод, който не допринася никакво добро. Христос казва: „Направете си приятели от неправдата.“ С други думи казано: Простете на онези, които ви дължат, или които са ви причинили някаква пакост...

Всеки сам трябва да приеме Духа и Истината в себе си и да не очаква, отвън да му проповядват за тях и да му ги налагат. Спасението на света се крие в стиха, който Христос е казал: „Истинските поклонници трябва да служат на Бога с дух и истина.“ Всички, които служат на Бога, по този начин, ще донесат мира в света. Затова, нека всеки човек тури в ума си мисълта, че може да донесе мира. Мирът иде отвътре, а не отвън. Затова казвам и на българите, и на всички народи: Не губете вяра в себе си, уповавайте на Бога, Който живее във вас и Който е наредил всичко в света. Уповавайте на вашия дух и на истината в себе си. Всичко, което става сега в света, не е произволно, то е в реда на нещата...

Всички трябва да служат на Бога с дух и истина. Спасението на света зависи от всеки човек поотделно...

„С дух и истина.“ Приложете Божественото учение в домовете си с дух и истина, да престане всякакъв плач и страдание. Приложете Божественото учение между мъжете и жените, да се установят между тях отношения на мир и съгласие. Нека жената каже на себе си: „Аз съм Духът“. Нека мъжът си каже: „Аз съм Истината“. Приложете тези формули в живота си и опитайте, какъв резултат ще дадат.

### **Трите положения**

*Неделни беседи , София, 7 юли 1918 г. ,10:00 ч.*

...Днес на хората се проповядва Божествено учение. Това учение не е секта, както някои го считат, нито някаква религия. То е Христовото учение; то е за онези, които имат дълбоко разбиране за живота. То е за всички хора, за цялото човечество; за всички положения, за всички времена и епохи. Който се домогне до вътрешния смисъл на това учение, той ще намери в него сила да продължи своя живот, да реши задачите си правилно.

Всеки човек се натъква на противоречия, даже Христос мина през тях. Като произнесе думите, че „не само с хляб може да се живее, но и с всяко Слово, което излиза от устата на Бога”, Бог Му помогна да разреши противоречията си. Дойде ли дяволът да ви изкушава, не се борете с него, но призовете Божието Слово на помощ и си кажете: „Не само с хляб може да се живее, но и с всяко Божие Слово. Ще живея с Него и ще се боря с Него.” Само така човек ще стане и физически, и духовно красив: по тяло, и по ум; по сърце и по душа. Само така човек ще придобие онези елементи, които са необходими за съграждане на новия живот.

Всеки иска да постави здрава основа на своя живот. Всеки иска да бъде здрав, разумен и добър... Болестта, грехът не произлизат от Божествения свят, те са дяволски изобретения. Ще кажете, че не може без грехове и без погрешки. Вярно е, че всички живи същества грешат, но и без грях може. Грехът съществува само в човешкия свят, но не и в Божествения, дето всичко е в хармония. Значи, има светове, дето грехът е изключен. Благодарение на греха, на недоволството, човек се натъква на противоречия и търси причината за това вън от себе си – в условията, или в оръждаващите. Вината е в самия него, а не вън от него. Кой е виновен за ревността на момата и на момъка? Трябва ли да търсят вината вън от себе си? Ревността се крие в човека, но външните условия стават причина тя да се прояви...

Който се храни с Божието Слово, има Живот в себе си. Той изпитва вътрешен мир, подем на силите си и енергия. Той съзнава, че живее. Като дойдат до Божественото учение, до учението на Любовта, великите писатели и философи казват, че за да успее в това учение, човек не трябва да раздвоява съзнанието си, но да бъде всякога тих и спокоен. Дойде ли до злото, да не го търси в Божествения свят, но да знае, че то царува в света на сенките. Безпокоите ли се, влезте дълбоко в душата си, дето е мирът и тишината, и Словото ще ви се изяви...

Помнете: На онзи, който е възприел Словото Божие в себе си, пътят му е навсякъде отворен. Словото носи Божията Любов. Под думите Слово Божие, Христос разбира онази Любов, която отваря на хората царската врата и за Небето, и за земята. Това значи да бъде човек добре приет и между хората, и между животните. Който носи Любовта в себе си, не може да умре от глад...

Обърнете се към Господа и кажете: „Господи, решил съм да приема Словото Ти и да се храня с Него.“ Аз бих желал на направя опит с българите. Ако приемат Словото Божие и се откажат от лъжата, от кражбата, от всички отрицателни прояви, ще им се даде такова изобилие, каквото никога не са имали.

И тъй, кого трябва да слушате? Словото Божие. То носи Живот и осмисля Живота. Бъдете готови да приемете Словото в себе си и проверявайте, дали сте Го приели, или не; дали То действа вече у вас, или не действа. Ако сте Го приели, всички бедни, страдащи, болни, които влизат в общение с вас, ще се утешат. Ако не сте Го приели, вие ще минете и заминете край тях, без да им дадете някаква утеха...

Днешният ден носи със себе си хиляди изминали години; той носи същевременно и бъдещето. От това гледище, казваме, че Христовото учение има отношение и към миналото, и към настоящето, и към бъдещето. Ако се свържете с Бога, Той ще ви прегърне, целуне и облече с нова дреха... Вие трябва да съзнавате новото си положение и да кажете: „Господи, не съм достоен да бъда Твой син. Приеми ме като последен между Твоите слуги, да ора Твоята нива.“ Това значи да влезете в нивата на вашето сърце и да започнете да го разоравате. Бог ще ви покаже къде какво да сеете – всяко нещо на мястото си. Всяко растение символизира известна мисъл, чувство или желание. Като разберете смисъла им и ги преведете, ще знаете с какви чувства и желания да храните сърцето си и с какви мисли – своя ум.

Чувате ли гласа на вашия Баща, Който ви говори отвътре? Той казва: „Ще съблека старите ви дрипели, ще премахна нечистотиите ви; ще ви освободи от недоразуменията и омразата между вас; ще разпръсна съмненията и подозренията по всички краища на света, да бъдат далеч от вас. Тогава ще се вселя във вас, да живеем всички заедно – вие, като мои синове и дъщери, а Аз, като ваш Баща.“ Кога ще бъде това? Още днес – от вас зависи. Този ден е Божествен, без начало и без край. Човешкият ден представлява една секунда от Божествения. Щастлив е онзи, който може да прекара една секунда от Божествения ден. Животът придобива велик смисъл за него. Той постепенно се изменя и става нов човек. Започнала е вече промяната с всички хора.

Като се върнете у дома си, приложете новата програма на живота си: да работите за Бога, за своя ближен и за себе си. Това е смисълът на Христовото учение. Бъдете готови за това учение и, дето ви праща Бог, там ходете. Радвайте се и за най-малкото, което можете да направите за Господа. И малкото се благославя, както голямото. Най-малката добра мисъл и най-малкото добро чувство е Светлина, ценна за вашия храм. Приложете я в него, да усилите Светлината му.

Не мислете, че с богатство само можете да успявате. Има богати хора в света, но малко са онези, които живеят с добри мисли и чувства. Такива

хора са нужни на света: да пръскат своите светли мисли и топли чувства, да очистят земята. Атмосферата трябва да се пречисти и освежи. Различните болести и епидемии се дължат на човешките ежби, раздори и недоразумения. Те ще изгорят и върху пепелта им ще израснат добрините на онези хора, които ще станат братя, а не врагове.

Иде това време, и скоро е. Лошото се свърши, доброто иде. Тъй казва Господ. Вижда се вече краят на старото, иде началото на новото. Ще блесне красотата на новия свят, която Бог е приготвил за онези, които Го любяат. Който види красотата на новия ден, ще повярва в Господа и ще започне да Го славослови, както Отец му го е научил.

Блажени са, които видят зората на новия ден!

### **Благословена между жените**

*Съборни и рилски беседи 17 август 1930 г., Второто рилско езеро*

...за да разбере естествените процеси в Природата и в живота, човек се нуждае от познаване на известни правила и закони. Не е достатъчно само да схваща отделните явления и факти, но същевременно той трябва да разбира и техния дълбок смисъл...

Казвам: всички страдания, изпитания и препятствия в живота на човека целят пробуждане на висшето съзнание в него, т.е. да се роди нещо велико в душата му...

Днес християните трябва да коригират своите методи за постижения. Задачата на християнството не седи в доказване съществуването на Бога. Още преди Христа гръцките философи се занимаваха с въпроса за съществуването на Бога. Задачата на християнството беше да се създаде връзка между всички души, за да растат, да се развиват, да се освободят от ограниченията и от робството на греха. Друга главна задача на християнството беше повдигането на жената...

Казвам: вие се нуждаете от мощна, силна вяра, за да преминете благополучно пътя, по който се движите. Цялата Земя да се преобърне, вие трябва да имате вяра, че светът, в който живеете, е изправен, и не може да ви се случи нищо, което да скъса връзката ви с живота. Няма сила в света, която може да ви отклони от пътя, освен вие самите...

Това е истинско учение, това е истинска религия, защото почиват на здрава, положителна, изпитана вяра. Само такава учение може да осмисли живота на човека; само това учение развива душата и укрепва духа на човека, като реализира всички негови възвишени мисли и желания за

служене на Бога. Няма по-хубаво нещо от това, да служи човек на Бога. Първото нещо в света е да служим на Бога, а после – на хората; първо да обичаме Бога, а после да обичаме и хората. Първо ще започнем от Бога и после ще дойдем до хората. Тази е задачата на Новото учение: да започнем отгоре и да свършим долу. Като свършим работата си долу, пак ще се качим горе, ще завържем двата края и ще образуваме една колесница, като тази на свети Илия, с която ще се възнесем на Небето. Значи пред вас седи реализирането на една велика задача...

Великото не се постига по обикновените пътища, по които хората вървят; великото не се постига и с обикновените умове и сърца, с които съвременните хора се домогват в живота; великото не се постига и с обикновените мерки, с които съвременните хора мерят нещата. Това, с което съвременните хора си служат, то е само предисловие към великото, което е разрешено за другите същества, но за вас чака само момент, за да ви се изяви. Засега тази задача за вас не е разрешена още, но разреши ли се един ден, вие ще изпитате в душата си небивала дотогава радост. Казвате: „Ние искаме да знаем как ще постигнем това.“ С този ум, който имате днес, вие не можете да знаете тези неща...

Казвам: всеки ден човек трябва да придобива толкова знания, колкото е способен да възприеме и асимилира. Всеки ден носи своето благословение.

И тъй, две неща ще имате предвид: когато ангелът ви посети, вие трябва да бъдете готови да го изслушате и разберете; след това гледайте да не се усъмните. По-нататък Бог ще се погрижи за Своето.

## **Необходимостта да познаваме Бога**

*Неделна беседа, държана от Учителя на 21 септември 1914 г. в София.*

...Кое е учението на живота? То са всички ония елементи, които дават щастие, благо, доброта, просвещение, които въздигат човешкия дух, човешкото сърце и внасят в него обич и любов към всичко – това е живият Христос...

Христос спасява умните и добрите. Никога Той не спасява лошите и глупави хора. Спасява умните и добрите които послушат и изпълнят Неговото учение. На първо място Христос ни учи как трябва да работим за себе си. Той казва: „Аз съм пътят, истината и животът“. Пътят – това е метод, истината – това е вашият ум, чрез който вие трябва да се запознаете с нещата, кои са добри и кои – лоши, животът – това е изкуство, с което вече знаете как да направите плата и да се облечете с него...

Когато един човек е повикан да следва Христа, не трябва да казва: „Какво ще рекат хората?“, а трябва да се приближи до Христа, да приложи Неговото учение и ще стане силен. Дяволът ни се заканва, защото сме слаби. Аз не искам да сте слаби, а да се нахраните – как? – да нахраните вашия ум, вашето сърце. Да придобиете живот вечен – това значи да знаете да нахраните не само своето тяло, но и своето сърце, своя ум, своята душа, своя дух. То е метод на хранене, според дълбокото Христово учение... И като се нахраните така, ще ви кажа, че сте много умни, че сте усвоили Христовото учение и че ще придобиете вечен живот, понеже знаете как да се съедините с Бога...

Трябва да приемем Христа в себе си, за да се свържем с Бога. И християнството само тогава има смисъл, когато се научим да побеждаваме този живот, за да придобием оня, който е именно ценен за нас, защото донася знание, сила, благородство в нашите чувства, щастие, дава сила на духа да побеждава всички. Да престане страхът в света от беднотия. То е Христовото учение.

Страхувате се от смъртта. Посрещнете я, като кажете: „Ще се борим с нея“. Може да поискате да ви турят в затвора; кажете в себе си: „Ще се борим против оня, който носи смъртта, чрез силата на Онзи, Който живее вътре в нас – чрез Единаго Истинаго Бога“. Може да се опълчи против вас целият свят; може да ви плашат; не се плашете. Човек, който се плаши, не може да стане гражданин на Царството Божие. Вие сега воювате в света и когато отидете на Небето, ще ви дадат по един Георгиевски кръст, който ще бъде кръст жив. Вие ще се върнете, и тогава Христос ще ви каже: „Ела ти, добри рабе, който си воювал на бойното поле“.

Човек страда с хиляди години, но той не е страдал за човечеството, за Правдата; досега е страдал все за себе си, за волове, коне и прочие. Най-после, трябва да страда за Христа. В това страдание вие ще намерите истинския живот. И затова апостол Павел казва: „Ако се уподобим в страданието с Него, ще се уподобим и във възкресението“; понеже Бог по същия начин, както възкреси Христа, ще възкреси и нас, като живеем за Него. Да оставим да се всели Духът Христов в нас, да познаем Истиннаго Бога и да придобием вечен живот. Тогава ще излезем да работим за нашите по-малки братя и сестри, и те да се научат на изкуството да придобият богатството на тоя Божествен живот.

## Учителите

*Неделна беседа, държана от Учителя на 7 декември 1914 г.*



...Запомнете това учение, аз ви говоря за външната негова страна; то са мисли нахвърляни, колкото да можете да различите лъжливото от благородното. Когато влезе във вас Христовото учение, то ще ви повдигне, вие ще познаете хората, ще виждате техните души.

Често се срещат двама и се питат: „Аз съм християнин, ти вярваш ли в Христа?“ Ако сте християни, няма защо да се питате: самото питане показва, че в него няма никакво християнство...

Всяка душа се изявява чрез своите външни страни – чрез постъпките...

Ще имате много препятствия, мъчнотии и изпитания, но те са необходими за вашето растение. Страданията, които са пратени, те са благословение.

Сега ви оставям с тази мисъл: да познаете вашия Учител – Христос. Когато познаете вашия истински Баща, тогава и ангелите, и светът ще бъдат ваши братя, и не един и двама, а с хиляди. С хиляди години ще ви развеждат из своето жилище на Небето. Там има много приятни работи, дълги разходки, образцови училища, нови слънца, нови същества и колко още неща! И тогава ще кажете: „Сега разбираме дълбокия смисъл на живота, защо трябва да се живее“.

## **Но Син Человечески, кога дойде, дали ще намери вяра на земята** (Лука 18; 8)

*Извънредни беседи, 10 януари 1915 г., събота, 20 ч. и 30 мин.*

...Ако не разбираме Неговото учение, то действа разрушително. Ако бихме приели Неговото учение преди две хиляди години, щяхме да имаме един резултат тъкмо обратен на сегашния... Хората не знаят да се ползват от законите, които управляват човечеството.

Навсякъде срещам хора, които питат: „Какво ще стане с нас?“ А всеки знае какво ще стане. – Когато сте в морето, колкото по-малко багаж носите, толкова по-леко ще ви е, ще изплавате, ако сте по-лек. При походите ще пътувате по-лесно, ако сте по-лек и с по-малък товар. За да можем по-лесно да плаваме във водата и не се стремим да вземем багаж при корабокрушението, а сме благодарни, че имаме време да се спасим и тогава мислим за спасението си, а не за багажа. Така и ние, колкото е по-малка нашата раница, в живота по-леко ще прекараме тия събития...

При едно Ново учение, при започване на една Нова епоха е същото – слабите хора и в единия, и в другия случай могат да претърпят криза. С появяване на учението става повдигане. Така и ние да се справим с тази

вяра и да видим в какво се състои. Една сляпа вяра, една сляпа любов не дават добри резултати. Само една разумна вяра и една разумна любов могат да дадат добри резултати...

Ще можем ли от нашия живот да извлечем полза? Щастлив е този, който може от своето нещастие да извлече своето щастие. Най-добрите неща хората сега могат да очакват, но по-важното е как ще намерим тази основа на разумната вяра, върху която ще съградим бъдещия живот. Сега ще стане същото, каквото става с една какавида – излиза на пеперуда и живее. Така е и с хората. Ще настъпи благословение на човечеството – да възлюби Бога с всичкото си сърце, с всичкия си ум и с всичката си душа...

Много народи са се изгубили заради неизпълнение на своите обещания. Така е и с всеки човек. Той се е задължил пред Небето и вписано е в книгата на Небето – трябва да изпълним Божественото право...

### **Фарисей и Митар**

*Неделна беседа, държана от Учителя на 5 октомври 1914 г. в София.*

...Когато срещнем някои хора, които стоят по-долу от нас, според Христовото учение не бива да ги осъждаме в своята душа, а да извлечем урок, да намерим причините, които са ги довели до това ниско положение, и ако има нещо от тях в нас, да го изкореним. Защото онзи, който е положил великите закони в живота, казва: „Не съдете, да не бъдете съдени“. В тия думи има дълбок смисъл, и който ги е проумял, се е домогнал до великия закон на човешкото благо...

Великият закон на причините и следствията, на деянията и възмездията, никога не казва лъжа, той всякога говори абсолютната истина. Ако си добър, пише в книгата на живота, че си добър; ако си лош, пише, че си лош. Ако говориш истината, пише в книгата на живота, че си говорил истината; ако лъжеш, пише, че си лъгал. Ако помагаш на ближните си, самопожертваш се за народа си, работиш за благо на човечеството, служиш на Бога от Любов, пише това в книгата на живота: ако изнасилваш ближните си, предателстваш спрямо народа, спъваш развитието на човечеството, изневеряваш на Бога – пише така в същата тая книга. Той пише безпощадно своите показания за човешките постъпки: върху челото, върху носа, върху устата, върху лицето, върху главата, върху ръцете, върху пръстите и върху всички други части на човешкото тяло – всяка кост е свидетелство за или против нас. И тази история на човешкия живот ние четем всеки ден. В нейните минали страници е отбелязан животът на всички наши праотци: за някои от тях е писано, че са били ужасни престъпници, крадци и разбойници...

## Като себе си

*Неделни беседи, София, 2 февруари 1919 г. , неделя, 10:00 ч.*

...Да възлюбиш Бога и ближния си, това са два велики закона, чрез прилагането на които човек може да се освободи от мъчнотиите и противоречията в живота...

Вие очаквате невъзможни неща и губите времето си. Знайте, че Христос е в светлината, която възприемате; във въздуха, който дишате; във водата, която пиете; в храната, която ядете. Христос е и във вашите мисли, чувства и постъпки – навсякъде ще го срещнете. Използвайте тези блага съзнателно и не отлагайте нещата. Бъдете добри платци. Щом дойде срокът на полицата ви, веднага плащайте. Ако отлагате, лихвите се увеличават. Смисълът на живот е в любовта – да вършиш всичко с любов. Докато е млад, човек живее с вяра и с любов, готов е на всякакви жертви. Щом изгуби вярата и любовта си, той казва: Мина хубавото време.

Днес повечето хора страдат за изгубената си любов. Прави са. Любовта е сила, която повдига човека. Както едно престъпление може да опорочи живота на човека, така в един момент любовта може да го очисти и повдигне. Както смъртта в един момент може да окоси хиляди глави, така и животът в един момент може да възстанови падналите глави. Животът е по-силен от смъртта, а любовта – по-силна от омразата. Като знаете това, поддържайте страната на живота и на любовта...Който мрази, той може и да обича. Който не мрази, не може да обича. Омразата е пак любов, облечена с чужда дреха, с цел да изпита какво се крие в човешкото сърце...

Истината, любовта, се обличат в стари, окъсани дрехи. Който искрено ги търси, ще се научи да различава доброто от злото и няма да се лъже от външните неща, т.е. от опаковката им.

Прилагайте Христовото учение, за да разберете, защо трябва да любите и защо да мразите. Ако искаш да любиш, трябва да знаеш да мразиш. Не можеш да любиш, ако никога не си мразил. Любовта и омразата са две сили, които работят едновременно в природата. Любовта е магнетизъм, а омразата – електричество. Сегашната омраза е бъдеща любов, а сегашната любов е бъдеща омраза. Това е закон на поляризиране. За да избегне този закон, човек трябва да се отрече от себе си. Усетиш ли, че омразата прониква в сърцето ти, отречи се от себе си. Затова Христос казва: „Който не се отрече от себе си, не може да бъде мой ученик“. Приложете себеотричането, да видите, какъв ще бъде вашия живот...

Много вярвания може да има човек, но нека опита Христовото учение, което преобразява нещата. За мнозина Христовото учение е старо, отживяло времето си. Не е така. Христовото учение е толкова старо, колкото и ново...

## Великден

*Неделни беседи, София, 4 април 1915 г.*

...Казва се в Писанието: „Който повярва в това учение, спасен ще бъде.” Трябва да разберем законите на това учение...

Христос със Своето учение иска да покаже основните закони, чрез които да изменим реда на нещата. И можем да го изменим. Трябва да имаме първо идея за това, и второ, да се стремим да я постигнем. Съвременните хора не могат да я постигнат поради една проста причина: в тях съществува един неумолим егоизъм – всякой желае да бъде пръв.

## Свобода на Духа

*Неделни беседи, София, 5 септември 1915 г.*

...За дадено учение трябва да съдим по неговите резултати: може ли да се приложи в общественния живот и да даде добри резултати, то е добро: не може ли, то не е добро. Трябва да приложим свободата на Духа; задайте си този въпрос: свободни ли сте, имате ли този Дух в себе си? Когато Духът дойде, Той ще произведе светлина и в ума ви, и в сърцето ви. Това е признакът...

Нека отсега нататък нека започнем да прилагаме Христовото учение – не да се показваме на света, че сме религиозни хора: нека нашата набожност да бъде скрита в нас...Скрийте своята красота вътре, не парадирайте с нея отвън. Не разправяйте колко сте добри, великодушни, готови за благотворителни дела, и че по три пъти на ден се молите, за да не станете посмешище на света. И Христос казва: „Бъдете в света умни като змиите и незлобливи като гълъбите“. Светските хора не са глупави, а умни. По отношение на висшия живот те са по-лоши, но по отношение на ума те са по-умни, ние сме глупави. Дайте им пример за някое добро дело, за да ви дават и те от своя ум. Сега казват, че трябва да бъдем праволинейни, не трябва да бъдем щедри. Че как тогава ще оправим света? Като ни погледне някой накриво, ние се разгневим; ами колко пъти ние сме погледнали хората накриво – не си даваме сметка за това. Господ не ни е създал с

криви очи, а с прави. Религиозен живот е именно това – да имаме и да даваме свобода на хората, да извиняваме техните погрешки и да търсим всяка възможност да се сплотим духом....

## Да възлюбиш Господа

*Неделни беседи, София, 15 октомври 1916 г., 10:00 ч.*

...Днес проповядвам едно учение, върху което почива развитието на душата, на ума и на сърцето. То е учение, което носи мир и спокойствие на сърцето; учение, което носи светлина на ума, обнова на душата, сила на духа. Това учение е в състояние да възстанови краката на хромите, да отвори очите на слепите; от това учение глухите прочуват, болните оздравяват, мъртвите възкръсват. То носи хармония навсякъде. За това учение няма никакво препятствие. То е учението на живия Бог, Който е и между хората, и между камъните, и между растенията, и между животните. Живият Господ, за Когото ви говоря, е навсякъде. Той е познат на всички. Единственото реално и съществено нещо в света е тоя Бог...

От гледището на Божественото учение, всичко в света е добро, всичко е хармонично, когато е употребено на място.

Христос казва: „Първата и голяма заповед е да възлюбиш Господа”. Като любиш Бога, ще приемеш еднакво и живота, и смъртта...

И тъй, благодарете на Бога, че от положението, в което се намирате, виждате доброто в света. Добър е светът, но от вас се иска чистота и святост. Ако не знаеш урока си, не се извинявай, но кажи: Обичам учителя си, и заради него ще науча урока си. Кажи, както Давид: „Дето и да ме изпратиш, Господи, ще извърша волята Ти на драго сърце, защото Те обичам”. Откажеш ли се да изпълниш Божията воля, не обичаш Господа. Нужно е да обичаме Бога, да изпълняваме волята Му. – Защо? – Защото всеки е преживял загуба и разочарование, но любовта към Бога ще върне всичко загубено, ще възстанови здравето на човека и ще постави всички счупени крака и ръце на място. Тая любов ще възстанови разрушения живот на семействата. Тя ще възстанови нарушената хармония в природата...

Повярвай в Господа, помоли се, и Той ще ти помогне. Ако се съмняваш, нищо не можеш да постигнеш, не можеш да приемеш Новото учение на Любовта. То е учение на опита. Здравият приема Новото учение и му служи. Мислещият също приема Новото учение. Права мисъл се иска от всички...

Приложи учението на Любовта в живота си. Мисли за това, което се иска от тебе, а не от другите. Тогава и грешник да си, аз ще те приема. Аз

не се интересувам от праведни хора; интересувам се от хроми, клосни, слепи, сакати – с тях ще отида при Господа, дето ги очаква голямо угощение...

## **Закхей**

*Неделни беседи, София, 26 Ноември 1916 г.*

...Това, което проповядвам, е едно учение на Божествените Закони, учение на ангелите, на светиите, на благородните хора – опитайте го. Вие не можете да дадете богатството си някому, докато у вас не се роди тази Любов, тази мисъл... Не искам безусловно да приемете моето учение като истина – проверете го и после го приемете. Приемете това, което е Божествено, а което не е Божествено, не го приемайте. Моите думи са опаковани, хвърлете опаковките и вникнете в съдържанието им...

В това учение няма мъже и жени, за мен има само души. Казват за някого: „Той е проповедник, свещеник, офицер и т. н.” Не трябва да се мамим от нашето звание, днес може да си майка, а утре може да си друго нещо... Ние трябва да бъдем богати в мисли и в чувства. Когато излезете отгук, всички ще трябва да се замислите и да започнете да гледате на този свят като на училище. И трябва да мислите, че това училище е само за вас, не е за другите...

Това е Новото учение – учение на възраждане, с което се внася радост и веселие в страдащата душа...

## **Ще бъдат научени**

*Неделни беседи, София, 24 декември 1916г. , неделя, 10:00ч.*

... Казано е: „Всички ще бъдат научени от Господа.” – На какво ще бъдат научени? – На милосърдие. Това е велика наука. Това значи, да си научил правилно да теглиш лъка, правилно да свириш. Ще дойде ден, когато от ученик ще се превърнеш на учител, който ще преподава на другите.

И тъй, изучавайте Христовото учение, като учение за човешката душа. Само така човек ще познае отношенията си към Бога и ще се определи...

Друга култура трябва да дойде в света – културата на милосърдието, което ще определи отношенията на човека към Бога. Това е първото отношение, първото изкуство. Придобие ли се това изкуство, другите идат сами по себе си; всички тайни се откриват сами по себе си...

Христос казва: „Всички, които са научени от Бога, идат при мене.” Оттук започва истинската култура, истинското знание. Под „култура” в широк смисъл, разбираме това знание и изкуство, което обхваща целокупния живот. Тя обхваща проявите на ума, на сърцето, на душата и на духа. При тая култура всяко същество има своето определено място и предназначение; всяко същество има условия за своето развитие. Първото съзнателно същество, което се явило през тая култура, било човекът, т.е. мъжът. Под „човек” разбираме същество, което мисли...

Иде Новата култура на света, която ще съедини двата принципа – на мисълта и на живота. Тя е културата на милосърдието, или културата на Любовта. Първата култура е била на Мъдростта, втората – на Правдата, а третата – културата на Любовта. Тая култура ще съедини мъжа и жената в едно цяло. Ще кажете, че съединяването подразбира обезличаване. Не е така. Да се съединиш, това значи, да се увеличиш, да се хармонизираш, да станеш по-силен. Българите поддържат девиза: „Съединяването прави силата.” Една дума липсва на тоя девиз: „Съединяването в любовта прави силата”. Стремете се всички към това съединяване – мъже с жени и жени с мъже – съединяване в името на великата Божия Любов. Ще кажете, че това е едно и също съединение. Не, две съединения се образуват: първото съединение е мъжът на първо място, а жената на второ, според времето на тяхното слизване на земята. Второто съединение е жената на първо място, а мъжът на второ. Двете съединения се събират на едно място и дават общ сбор животът...

Днес милосърдието учи хората, как да прилагат мъдростта и силата. В това се заключава Христовото учение... Сега на вас проповядвам Новото учение, което ще ви заведе при Христа.

Днес, като наблюдавам живота на хората, навсякъде виждам дисхармония: В домовете, в обществата, в училищата. Това ме кара да се измъчвам и страдам. Днес всички хора се карат, сърдят се – мъже и жени, ученици и учители, свещеници с пасомите си. В това отношение, всички хора са герои-мъченици. – Защо са мъченици? – Защото са дали първо място на своето тяло на желанията, а са изместили Бога от себе си. Днес никой не слуша Господа. Всички хора искат да бъдат щастливи, учени, умни, богати...

Ако всички приемат Новото Учение, пътищата им ще се оправят, семействата и училищата ще се повдигнат...

„Ще бъдат научени от Господа.” Тоя е основният принцип на живота. – Кога ще бъдат научени? – Когато служат на Господа.

Милосърдието има отношение към закона на служенето. Решете се и вие да служите на Бога. Това е Новото учение, което всеки може да приложи...

### **И отиде та се представи**

*Неделни беседи, София, 30 Ноември 1919 г. , (Неделя) 10:00 ч*

...Ново учение е нужно на хората – учение за вечния живот, учение за любовта. Новото учение изключва нисшите желания; то не се занимава с величини, които се намаляват и се движат в обратна посока на любовта. Който се занимава с такива величини, слиза в гъстата материя, дето сърцето, умът и волята се изопачават. Такъв човек не се поддава на никакво възпитание. Ето защо, истинският ученик трябва да си дава отчет, в кой път се движи – в пътя на величини, които растат и се увеличават, или в пътя на величини, които се намаляват. Как познавате, че човек се движи в пътя на увеличаващите се величини? Първият признак е, че във физическо отношение той е здрав, бодър, с енергия за живот и работа... Който иска да бъде ученик на Новото учение, трябва да посещава природата – истинската църква и да се учи от нея...

### **Бог е говорил**

*Неделни беседи, София, 9 ноември 1919 г. , неделя, 10:00 ч.*

...Що се отнася до Новото учение, което препоръчва да не се противим на злото, да дадем и другата си страна, ако ни ударят по едната, то е далеч от нас. Ние сме практични хора, търсим бърз начин на работа. Българите, които приемат Христовото учение, още не са го приложили. И те казват като евреите: „Не е дошло още времето на това учение.“ Казвам: Времето е дошло...

### **Новото човечество**

*Съборна Беседа, държана от Учителя на 19 август, 1920 четвъртък, в  
Търново*

...Ако ме попитате защо умират хората, ще ви отговоря: хората умират от своите стари идеи.



Тогава как ще възкръсне човечеството? Казвам: станете млади, станете носители на Новото Божествено учение, на което емблемата е Братство. Братството; но в какво седи то? - Онзи, който се нарича твой брат, трябва да е готов да жертва живота си, имота си и честта си - всичко за тебе. Когато един велик народ схване идеите на това Братство, той трябва да е готов да жертва всичко за тези идеи. Не жертва ли, там няма никакво Братство, никакво равенство. Когато някой проповядва великата идея, че има Господ, а не жертва своя живот, имот и чест за Него, той не е разбрал Великото учение на Живота. Това е Братство и равенство, туй е проповядвал Христос.

Нека се върнем назад, да приложим Христовото учение, защото в него е избавлението на света. Какво е учил, какво е проповядвал Христос? – Той е учил тази велика идея на Новото човечество...

Някои от вас може да кажат: „Какво ни интересува това Ново човечество при сегашните страдания?“ Обаче трябва да знаем, че страданията са една необходимост за развитието на човека. Ние едва сега, в тази епоха, сме започнали да страдаме и сме станали почувствителни. И наистина, съвременните хора страдат повече, но тези страдания са нещо благородно и те са, които ще организират обществото...

И тъй, основната идея на Новото учение е Братството. Братството трябва да се приложи вътре в домовете. Майките и бащите трябва да разбират този основен закон за Братството, за да могат да създадат новите условия за отглеждане и възпитание на децата...

Ето защо всички трябва да бъдем последователни в това велико учение. Де е учил Христос да има войни, да се бием или да се молим за война да помага Бог на едната или на другата от воюващите страни? Преди хиляда-две хиляди години това нещо имаше смисъл, но сега вече е отживяло времето си. Де е тази правоверност, за която парадират, де е истинското християнство? Аз говоря на тези, които се именуват истински християни. Те трябва да постъпват според Христовия закон. А ония, които не са християни, трябва да постъпват според своите разбирания и закони. Някой казва: „Аз не съм християнин“. Какви са твоите закони и разбирания, с които живееш? – „Аз съм свободомислещ“. Постъпвай според своята свободна мисъл. Ние трябва да дадем право на всеки човек, защото в него има нещо добро, нещо благородно в душата му. Дайте условия на всеки човек и той може да се повдигне. Живее ли при неблагоприятни условия, той пада...

Всички вие можете да станете членове на Новото човечество. Кой от вас не обичат братството и равенството? Кой баща не иска синът му да бъде учен, да не остане невежа? Новото човечество изисква всеки човек да отговаря на следното: да бъде честен, т.е. да подчини своя егоизъм, да бъде справедлив, умен и добър. Не наглед само да отговаря на тези четири качества, но в абсолютния смисъл да бъде тъй честен, че никога да не

пожертва чуждите интереси за своето добро, а всякога своите интереси за доброто на ближните си. Ще кажете: „Ако приложим това, ще дойдат върху нас страдания, нещастия”. Ами със сегашните идеи де е щастието? ...И тъй, вие можете да приемете едното или другото обяснение. Ще кажете: „Това е еретическо учение, може ли човек да се преражда?” – Може и не може. Колкото е вярно едното, толкова е вярно и другото.

Що се отнася до вярването или не, това са второстепенни работи. Душата е в сила да създаде всички свои форми: от нея зависи да дойде да живее на Земята колкото пъти пожелае. Ако тя пожелае да дойде на Земята, Господ ще подпише. Онази душа, която иска да се прероди, преражда се. Следователно, в това отношение са прави и индусите, и християните. Като казвам „душа”, разбирам онази съзнателна Божествена душа, която може да дохожда тук колкото пъти пожелае. Обаче има друг закон в света, който обяснява нещата по друг начин, за да станат ясни и да се образува един общ морал...

И така, трябва да проникне Христос в света. Това е, което носи Братството, което проповядва Христос. И тези Светли Братя слизат сега. Те ще употребят тези две изключения - изключението на Слънцето и на Земята. Ще настане едно ново чудо, за което в Писанието се казва, че иде едно Ново небе и Нова земя – Ново човечество. Аз казвам: на старото човечество ние туряме един кръст, Господ да го прости. И за в бъдеще ще живеем със законите на Новата земя, на Новото човечество. Това иска Братството...

**Ако вие не виждате в лицето на вашите братя живия Господ, не разбирате това учение.** Ако аз във вашето лице не виждам Бога, моето учение е лъжливо. Ако не ви обичам и не съм готов да се жертвам за вас, проповядвам едно лъжливо учение. И вие трябва да се жертвате. Братство трябва да има в тоя свят. Това учение трябва да възприемете. То се проповядва от всички добри хора, от всички майки и бащи, от всички братя и сестри. Самопожертване трябва в този свят, доста лъжи...

Ако българите мислят да вървят по този път, по който са тръгнали, не ги очаква никакво добро. Тази култура няма да им помогне. В света всичко трябва да се измени. Никой народ не трябва да изнасилва друг народ, никое общество не трябва да изнасилва друго общество и никой човек не трябва да изнасилва друг човек, а **всички трябва да живеят по този велик закон на Любовта. Ако приемете това Учение, всичко ще се измени и вие ще се благословите като народ. И този закон ще дойде. Ако ли не го приемете вие, други ще го приемат...**

Нека има вътрешна свобода във вас и да не се свързвате с робство. Така мислете и приложете този закон навсякъде – в обществения, в политическия и в религиозния живот, за да придобиете Христовото учение. Само така българският народ може да се повдигне. Само по тоя морал...

Да, всички имаме право да вършим престъпления, всички имаме право да лъжем, всички имаме право да вършим добрини, да говорим истината, всички имаме свобода, но трябва да знаем, че всеки ще отговаря. Ако крадеш, ще те крадат; ако съсипваш, ще те съсипват; ако обезчестяваш, ще те обезчестяват. Каквото правиш, такова ще намериш. „С каквато мярка мериш, с такава ще ти се върне“, казва Христос. Законът е верен...

Ще дойде тази Нова култура в света, на която никой не се е надявал и която никой не е виждал. И всички ще бъдете граждани на този Нова култура, на това Ново човечество.

И бих желал всички да бъдете гости на трапезата на това Ново човечество. Вие всички сте поканени, но да не откажете, тъй както преди две хиляди години Христос покани на угощение много хора, а те се отказаха под разни предлози...

**Христос пак иде сега и пак кани цялата Бяла раса да подемe това Ново учение.** Сега всички добри хора... ще ги вземем като Божествени и ще ги използваме за съграждането на това велико Божествено здание. Защото Животът не се гради от един камък и когато го съградим, само тогава ще дойде Мъдростта и Любовта. Само тогава ще има музика, поезия, изкуство, само тогава ще има ред и порядък, само тогава ще има разбиране между всички хора. Само тогава ще си дадем една свята целувка, в която ще почувстваме Радостта, която ангелите чувстват.

### **Даром давайте**

*Утринно Слово от Учителя, държано на 1 май 1938 г., София, Изгрев.*

...На какво почива новото Учение? – На закона за даването. Този закон е основа на новото общество, на новото братство. Всички майки и бащи, братя и сестри, господари и слуги, приятели, приложете този закон. Само така хората могат да се обичат. Без този закон Любовта е далеч от вас. – „Как можем да се обичаме повече?“ – Колкото повече давате, толкова повече ще се обичате...

### **Крадецът и пастирът**

*Първа неделна беседа, 1 септември 1929 г., неделя, 10 часа, София – Изгрев*

...Христос донесе на хората Ново учение. Той им показа как трябва да живеят, какви отношения трябва да имат към своите братя на земята, малки и големи, към разумната природа и към Бога. Докато не разберат тия отношения правилно, те всякога ще живеят в заблуждения. Те считат себе си за големи величини и изискват и от хората, и от Бога специално внимание. И затова често слушате роптания, недоволство от някои хора, които казват, че се молят на Бога и не получават никакъв отговор. Чудни са хората в това отношение. Те искат да се занимават само с тях...

Следователно три елемента са нужни за придобиване на новия живот: Любов, която изключва страданията; Мъдрост, която изключва тъмнината и Истина, която изключва всички ограничения. Новият живот носи безсмъртие. Казва се, че безсмъртният е господар на своята съдба. Той може да бъде господар на своята съдба, но не и господар на хората. Когато човек съзнае това положение, той ще подаде ръка на всички свои ближни. Един ден, когато всички хора се обединят, те ще изпълнят великата задача, за която са дошли на земята.

## Дойди след Мен

*Беседа от Учителя, държана на 19 юни 1921 г. в София*

...За да схванете правилно Христовото учение и да Го приложите, от вас се изисква абсолютна чистота на сърцето и светлина на ума. Учението на Христа ще реформира света. Единствено то е в сила да оправи човешкия живот. Както светлината, въздухът, водата и храната, като външни сили, реформират човешкия живот, така и учението на Христа, като Божествена сила, го реформира отвътре. Това учение освобождава човека от всички лъжи и заблуждения. Отдето и да дойде свободата, тя е Божествена сила. Всеки, който иде при вас с желание да ви освободи, е пратен от Бога... Трябва да приложите учението на Христа вътрешно, а не отвън, както днес се прилага. Казвате: „Не е дошло още време за прилагане на Христовото учение“. – За когото е дошло времето, да Го приложи. За когото още не е дошло време, да чака...Ето защо казвам: За някои от вас е дошло време да възприемете и приложите учението на Христа, за да осмислите живота си...

Казано е в Писанието: „Повярвай и ще бъдеш спасен“. Вярата се основава на двата велики закона – на Любовта и на Мъдростта. Тия закони трябва да проникнат в умовете, сърцата и душите ви и там да работят...

Сега вие се занимавате с обикновени работи и казвате: „Или съществува Бог, или не съществува; или е така, или не е. По-добре да се държим за старото, да не го изгубим“. – Старото представя свещените човешки глупости, а новото – Любовта, която иде сега да преобрази

хората, да реформира живота им, да ги освободи. Като освобождава хората, тя ще освободи всички животни и растения. Любовта ще внесе ред и порядък на земята, както и в цялото Битие. Любовта – това е Божественото учение. – „То е неприложимо.“ – Любовта няма да дойде без жертви. Аз почитам всички хора, които са станали жертва за истината на Любовта, т.е. за своя идеал. Всички, които са пострадали и страдат за повдигането на човечеството, се ползват от почитта и уважението на добрите и праведни хора...

### **Познание. Самопожертване**

*Беседа, държана от Учителя на 18 февруари 1917 г., София*

„Дойдете при мене, всички що се трудите и сте обременени и аз ще ви успокоя. Вземете моето иго на себе си и научете се от мене, защото съм кротък и смирен на сърце и ще намерите спокойствие на душите си. Защото моето иго е благо, и моето бреме е леко.“  
(Ев. от Матей, гл. 11, ст.28,29,30)

...Ако вие мислите само за себе си, как да наредите по-добре вашия живот, Бог за вас няма да мисли. Да мислиш за Бога, значи да мислиш за най-великото, от което няма нищо по-ценно. Да мислиш за себе си, значи да си най-долен, най-нищожен. Няма по-отвратително нещо от това, човек да се стреми да бъде център. Това отношение на Сина трябва да разбираме – самопожертването. Човек, който не може да се жертва, той не познава Бога. Това е великото учение, което Христос е проповядвал...

Важното е сега, ние да се свържем с Христа. Този Христос може да бъде всякога с нас, в радости и скърби и преди и след смъртта. Когато Христос е с нас, Той е врата от видимото към невидимото, от преходното към непреходното, от омразата към любовта. А хлябът, подразбира онези елементи, които раждат в себе си живота, учителите, които може да ни научат на тези закони. Като се разбере така вътрешното Христово учение, ние ще бъдем мощни да изпълним своите длъжности на земята...

### **Напразно Ме почитат**

*Беседа от Учителя, държана на 3 юни 1923 г. в София*

„Но напразно ме почитат, като учат учения и заповеди човечески.“  
(Матей 15:9)

...Има едно Божествено учение, което ми е познато. То е великото Божествено учение за живота; с него аз съм запознат от памтивека. Всяко учение трябва да се постави на опит. Ще видим какво е казал Христос; какво са казали апостолите; какво – светите отци. Ще поставим всяко учение на опит, за да познаем истината. Христос казва: „Каквото ме е научил Отец ми, туй говоря; от само себе си нищо не говоря“. Следователно Той не изнася свое учение. Божественото учение се познава по един елемент, влязъл в душата. То носи радост, мир, светлина; то носи всички благородни пориви. Влезеш ли в човешкото учение, там има раздвояване, поляризиране, омраза, завист...

Съвременните учения не са лъжливи по естество, но те нямат методи за прилагане на Божественото учение...И Мойсеевия закон прилагат, и Христовото учение прилагат, но работата не върви. Много естествено. Христовото учение е изопачено, няма методи за прилагането му. Говорим за Любовта, а прилагаме Мойсеевото учение. Не е виновна за това само църквата. Всички вярващи трябва да приложат в живота си Христовото учение. Само една душа, която е опитала истинността на това учение, само тя може да го приложи. Като проповядваме Христовото учение, ние ще дойдем до това, което Христос е казал: „Ако имаш две ризи, дай едната на сиромасите“...

„Напразно ме почитат, като учат учения и заповеди човечески.“  
Всеки човек трябва да бъде свързан с Бога. Нужна е връзка с Бога, за да се яви разумната мисъл, а след това ще дойде разумното чувство...

## Сеятелят

*Беседа от Учителя, държана на 27 март 1921 г. в София*

...Светът, в който живеем, е велико училище за обучаване на човешкия дух. Всички предмети, всички тела, всичко, което ни обикаля, това са пособия за великото училище. Тия пособия трябва да се изучават, защото в тях се крият Божествени идеи...

Бъдете богат по ум и по сърце. Не се привързвай към външното богатство. Истинското богатство е в добродетелите на човека. Богат е само оня, който води чист и свет живот. Това се отнася както до отделния човек, така и до всеки народ. Благоденствието на един народ се определя от неговия духовен и морален живот. Това е истина, която трябва да се проповядва мълчаливо, без думи. Само животът може да я проповядва...

Всяка мълчалива проповед дава добри резултати. Ако искаш да проповядваш, проповядвай с живота си. Право учение е това, което се проповядва мълчаливо. Чистота и светост, ето истинската проповед. – „Могат ли чистотата и светостта да проповядват?“ – Могат. Това е единствената сила, която не опетнява сърцето и ума на човека. Наруши ли чистотата и светостта на душата си, човек сам се опорочава. Вън от него никаква сила не може да го опетни. – „Много строго казано. Строг морал!“ – Това е закон, а не морал...

„Всичко изпитвайте, доброто дръжете.“ Не е позволено на ученика да се съмнява. Той трябва да проверява нещата. Новото учение е учение на опита. То не се занимава с въпросите има ли душа, или не; съществува ли Бог, или не съществува. Той не се занимава с въпроса ще се оправи ли светът. Ние знаем положително, че Бог съществува, че човек има душа, че светът е оправен. Само хората се оправят мъчно по причина на тяхното своенравие. Ще кажете, че това са твърдения, които трябва да се докажат. – Така е, за вас това са неразбрани неща. Съществува един свят, дето животът е неограничен. Там смърт не съществува. Там се проявява човешката душа в своята безграничност и безсмъртие...

Ако хората приемат Христовото учение доброволно, Христос ще дойде между тях с мир и любов. Ако не Го приемат доброволно, цялата култура ще мине седем пъти през огън, но ще се пречисти и обнови. Огнена вълна ще мине през умовете на всички хора, но ще ги изправи. Няма да остане човек, който да мисли криво. Тогава хората няма да се питат кой какъв е, но ще се питат: „Можеш ли да проявиш Любовта в сърцето си, като стремеж, като чувство, като сила и като принцип?“ Само така хората могат да си подадат ръка. Само по този начин могат да се разберат. Тогава младите ще бъдат млади, старите – стари. Младите ще се проявяват, а старите ще се жертват. Старите ще приготвят условията за новата култура, а младите ще бъдат носители на новото. Когато казвам, че бъдещето е на младите, подразбирам, че те носят зародишите на бъдещите семена, а старите са почвата за тия семена...

Всеки е силен, може да върши Божията воля. Не се подценявайте. Когато Бог е във вас, всичко може да направите, но без Него нищо не се постига. Когато Бог е във вас, умовете ви ще бъдат пълни с велики идеи, нищо няма да ви обезсърчава. Оня, в когото Бог живее, приема страданието с радост... Това е идеалът, към който всички трябва да се стремим. Като се работи по Божествените правила, ще се създаде такова общество, което никога няма да се разруши. Време е вече да ликвидирате със стария живот, със старите си разбирания и морал. Откажете се от всякаква измама и лъжа, от всякакво съмнение и насилие...

## **Съзнателният живот**

*Лекция от Учителя, държана на 26 март 1930 г., София, Изгрев*

...Казано е в Писанието: „Блажени нажалените, защото те ще се утешат“. Значи не може човек да се утеша, докато не е страдал, докато не се нажали. Привилегия е човек да страда...

Нима Христос, един от Великите Учители, не дойде преди две хиляди години на земята? Нима Той не донесе най-великото учение на света? Приложи ли се това учение? Христовото учение и до днес още не е приложено. Защо? Хората не са готови още за това учение. Някои са го приложили, но това не е достатъчно. Всички, които се наричат християни, трябва да приложат учението на Христа в живота си. Не желаят ли да го приложат, колкото пъти да дохожда Христос на земята, учението Му ще остане неприложено. Преди всичко вие трябва да се освободите от своя вътрешен страх. За това ще ви помогне Любовта. Казано е в Писанието, че Любовта изпъжда страха вън от човека. Страхливият не може да влезе в Царството Божие, в царството на Любовта. Да любиш, това значи да се примириш с Бога, с всички живи същества. Който люби, той вижда и външната, и вътрешната страна на живота. Който не е приел Любовта в себе си, той вижда само външната страна на живота, вследствие на което се натъква на големи противоречия...

Чрез изпитанията човек придобива търпение, което му е необходимо да преодолява мъчнотиите в живота си. За да бъде приет като ученик в Божествената Школа, т.е. в школата на Великия живот, човек се изпитва в търпение, милосърдие, любов и знание. Като изпитва човека, невидимият свят проверява какво може да излезе от него. От успеха, който човек е показал при изпитите си, зависи неговото място в света...

### **Природни методи**

*Седма школна лекция на общия окултен клас, държана от Учителя на 13 април 1922 г., четвъртък, София.*

Много хора четат Евангелието, цитират Христовите думи, а някои се осмеляват да го изопачават. Те твърдят с голяма увереност неща, за които малко знаят. Отде са получили тези сведения? Чули ли са какво е говорил Христос? Ще кажат, че направо нищо не са чули, но им е предадено от Апостолите. Помнете: има доказателства за това, което е писал Христос... Всички посветени ученици от Божествената школа четат от



великото Евангелие, което Христос е проповядвал. Всичките беседи на Христа са напечатани в тази велика книга, дума по дума, както днес се произвежда всяка дума, произнесена пред микрофона. Колко думи, колко притчи са напечатани върху листата на тази Свещена книга. Съвременните хора не подозират нищо за съществуването на тази книга. И тъй, първото нещо, което се поставя в това Евангелие, е следното: „Бъдете силни, защото Бог живее във вас!...

Този Бог, Който може да слезе до вашия уровень, оттам да ви повдигне и да ви направи като Себе си – Него аз ви проповядвам. Да бъдете силни като Него, да разберете живота на другите същества и да ги повдигнете, това е учението, което Христос е проповядвал. Оставете сегашния морал настрана и приемоте новите принципи. Вложете ги в душата си, работете с тях, за да се почувствате силни и мощни, да претърпявате всичко.

И тъй, само онзи може да претърпява, който има търпение. Ученикът трябва да бъде търпелив. Какво означава търпението? Някой мисли, че като въздържа гнева си, е търпелив. Да въздържаш гнева си, това не е търпение, но мъчение.

Търпеливият не се мъчи. Той е вътрешно богат и готов на всяко време да плаща задълженията си. Той има вътрешна сила, която му дава възможност да понася всичко с радост...

Ученикът трябва да бъде готов да плаща. Само по този начин той ще разреши задачите на своя живот. В това се заключава Христовото учение. Ако християните бяха готови да плащат дълговете си търпеливо и с Любов, досега светът щеше да бъде изправен. Днес повечето християни се занимават с въпроса, спасени ли са, или не. Според нас въпрос за спасение не трябва да става. Човек е спасен още с излизането си от Бога. Затова, именно, Бог го е изпратил на земята. Веднъж спасен, човек е дошъл да учи и да служи на Бога, да изпълнява Неговата воля...

Кога слабият човек ще стане силен? – Когато живее според Божествените закони. И обратно, ако силният живее според човешките закони, непременно ще отслабне.

И тъй, бъдете силни, както е силен Бог. Силата е качество на Божествения Дух...

## **Правда, истина и светост**

*Беседа от Учителя, държана на 26 юни 1921 г.*

...Всичко, което сега съществува в старата култура, в главни черти то е израз на този стар човек. Този стар човек не е в състояние да разбере

Христовото учение. За да се разбере Христовото учение, Новото учение и Христос е казал, и Павел е казал, че първото нещо е човек да се роди изново, нов човек да стане, с нови разбираня...

Всеки един народ в света трябва да има в сърцето си правдата, в ума – истината и неговата воля трябва да бъде калена в светост. Всеки един дом, всяко общество, всяка църква, всяко училище трябва да имат правдата в сърцата си, истината в ума си, а волята им да е калена в светостта – без никакво изключение. Тогава ще имаме една велика култура...

И тъй, ако умът ви страда, вложете в него истината, ако сърцето ви страда, вложете в него правдата, ако волята ви не е калена, вложете в нея светостта. Ето едно средство да се калите и да живеете. Какво излиза от онзи, у когото няма правда, истина и светост? Щом нямате правда, и истина и светост и любовта не може да се яви...

Моето учение е съгласно с Бога. Това учение трябва да бъде абсолютно съгласно с Божия закон, да няма никакво изключение, а не да се съгласява с някакви църкви, с някакви събори. Учението на всички църкви и събори трябва да се съгласява с Божия закон. Не са ли съгласни с Божия закон, те са от лукаваго. И онези, които искат да ме осъдят, нека ме осъдят, но бих ги запитал: „Правдата в сърцата ви ли е, истината в умовете ви ли е, светостта във волята ви ли е?“ Ако нямат тези неща, не могат да ме осъдят. Някоя църква ще ме съди. Питам: Правдата в църквата ли е, истината в църквата ли е? – Не е. Тогава тази църква не може да ме съди. Някой народ ще ме съди. Питам този народ: Правдата живее ли в сърцето на този народ, истината живее ли в ума на този народ? – Не. Тогава и той не може да ме съди. Аз приемам съдба, приемам да ме съдят само праведни, само истинните хора и хора, у които и светостта живее. Такива хора каквато съдба да ми отсъдят, приемам я. И най-последният човек от някоя църква, най-последният човек от някой народ, ако живее с правда, истина и светост и ме осъди, аз приемам присъдата му...

Ако искате да приложите Христовото учение на земята, ако искате да бъдете силни, търсете грешката в сърцето, в ума и във волята си. Това не е упрек, но ви казвам, тъй постъпвайте, това е проповядвал Христос. След като влязат у вас тези три елемента – правда, истина и светост – ще дойде у вас новия живот, който е потребен за всички. Този нов живот няма да отрече народите, той ще ги възроди; той ще възроди обществата, домовете, бащите, майките, свещениците, той няма да разруши света, а ще го преобразува, ще претърпи една коренна промяна. Когато се въдвори правдата в нашите сърца, истината в нашите умове и светостта във волята ни, тогава във всички народи ще дойде новия живот. Докато не се турят тези три елемента като основа на живота, до тогава, няма да дойде новият живот.

И тъй, ако ви питат някои в какво се различава коренно вашето учение, ще им кажете: „Нашето учение говори така: Да се облечем по

образ Божий, по образа на новия човек, създаден в правда, истина и светост.“ – „Ами какво нещо е правда, какво нещо е истина и какво светост, де са те?“ Ще им кажете, че правдата трябва да легне в нашите сърца, истината – в нашите умове, а светостта – в нашата воля, в нашата сила, в нашето тяло, и навсякъде нашият живот трябва да е в хармония. Това е практичното приложение на нашето учение...

## **Съблазните**

*Беседа, държана от Учителя на 23 септември 1923 г.*

...В Писанието никъде не се казва: „Блажени хвалените“, никъде не се казва, че Царството Божие е на добрите, на светиите, на праведните на земята, а се казва: „Блажени гонените, онеправданите, хулените“. Имайте предвид, че праведните и добрите хора на земята не са добрите и праведните хора на небето, но грешните, неправедните хора на земята са праведните на небето. Щом те кръщават на земята, че ти си отличен човек, в Царството Божие си на лявата страна. И аз бих желал да ми кажете, имало ли е в историята някой учител или пророк, който да е дошъл на земята и хората да са говорили за него добре. И в това седи тяхното особено положение, че върху тях са се струпвали хули, но това именно е било гаранцията, че са на правия път...

Сега, някой казва: „Аз съм от Новото учение“. Ами че едно от качествата на Новото учение е да не се съмняваш, да не желаеш да бъдеш богат, но да искаш да бъдеш сиромах, т.е. не да искаш да си сиромах, но ако не ти се отдава богатство по един честен начин, то от богатство, придобито по един нечестен начин, трябва да се откажеш...

Ние още не сме опитали Божествените принципи, още не сме ги приложили. Ние казваме, че по този начин не може да се живее. Действително, не може да се живее. Но ако ние вложим тази разумна Любов, да започне да действа отдолу, какво ще произведе тя?...

## **Реална и идеална обстановка на нещата**

*15-а неделна беседа, държана от Учителя на 14 януари 1940 г., 10 ч.  
сутринта, София – Изгрев*

...Мнозина мислят, че Новото учение иде отвън. Това е заблуждение. Всяко ново учение иде отвътре в човека, от неговия ум, от неговото сърце, от неговата душа и от неговия дух. Тогава ще дойде един човек отвън, който ще запали всички ония, които имат новото учение вътре в себе си и те ще почнат да го проявяват.

Когато дойде на Земята, Христос носеше Своето учение вътре в Себе си. Той казваше на учениците Си: „Аз не съм от този свят.“ „И вие не сте от този свят“ – казваше им Христос. Значи, Христос учеше учениците Си на онова, което беше вътре в тях, което те имаха вътре в себе си. Следователно всеки, който казва, че днес, сега може да се придобие истината, или сега може да му се предаде едно учение, той според мене не говори истината, не говори право. Казано е в Писанието: „Когато Духът дойде, Той ще ви настави.“ Като е вдъхнал в човешката душа живо дихание, с това заедно Бог е вложил в нея всички възможности и условия за нейното развитие. Когато се казва, че Бог е възлюбил истината в човека, това значи, че той е възлюбил в него това, което му дава всички възможности да се прояви и развива. Следователно, сега и аз ни най-малко не искам да ви обръщам, нито да вложа нещо ново у вас – това не е моята цел. Аз искам само едно: да събудя у вас ония хубави неща, които вие сте забравили. Вие сте забравили хубавото в себе си...

...Когато някои питат в какво се състои Новото учение, ще кажете: „Новото учение е това, което гради повече, а руши по-малко.“ Кое е старото учение? Старото учение е това, което руши повече, а гради по-малко. Аз не съм съгласен с никое старо учение, понеже то руши повече, а гради по-малко. Старото учение го имаме вече, то не е допринесло нищо особено за човечеството. Като разглеждаме историческия развой на идеите, или на ученията, през които човечеството е минавало и минава, казваме: Всяка идея и всяко учение, които са допринесли повече на човечеството, отколкото са разрушили, те са на място и са дошли по пътя на доброто. Всяка идея и всяко учение, които повече са разрушили, които са унищожили красивото и хубавото в човечеството, те са дошли по пътя на злото и не са на мястото си...

### **Даром давайте**

*Утринно Слово от Учителя, държано на 1 май 1938 г., София, Изгрев.*

...Мнозина очакват всичко от Бога и то даром. Ако Той не ги задоволи, те се чудят защо не са богати, учени, силни. Те не знаят, че единственото нещо, което се дава даром, е Любовта. Всичко останало не се дава даром. Например, парите не се дават даром. Знанието, силата също не

се дават даром. Ако искаш хората да те почитат и уважават, трябва да заслужиш това. И то не се дава даром... Богатството не се дава даром.

Казвам на всички: Този въпрос трябва да се разреши чрез Новото учение, чрез религията. Ако оставите за най-послед даването даром, животът ви ще си отиде напразно. Най-напред ще започнете с Любовта, тя трябва да бъде основата. Когато получавате нещо даром, вие сте свободни...

На какво почива Новото учение? – На закона за даването. Този закон е основа на новото общество, на новото братство. Всички майки и бащи, братя и сестри, господари и слуги, приятели, приложете този закон. Само така хората могат да се обичат. Без този закон Любовта е далеч от вас. – „Как можем да се обичаме повече?“ – Колкото повече давате, толкова повече ще се обичате...

### **Последното добро**

*Първо утринно слово, 5 октомври 1941 г., неделя, 5 ч. сутринта, София, Изгрев.*

...Сега казвате: „Толкоз време съм в учението, какво съм придобил?“ Толкоз години си на земята, какво си придобил?...

Никога не трябва да проповядвате едно учение, което не изпълнявате...

Тъй, както разбираме християнството, това не е Неговото учение. Новото учение е учение за подмладяване. Младостта трябва да се изяви. Светлина трябва да се яви в ума, да бъдете радостни. Топлина трябва да се яви в сърцето, да имате най-хубавите чувства. Сила трябва да имате в тялото. Ако не се подмладите, не сте в Новото учение...

### **Добрите плодове**

*Утринно Слово от Учителя, държано на 20 март 1938 г., София, Изгрев*

...Помнете: Без Любов Новото Учение не може да се разбере... В какво се заключава Новото учение? – В изправяне живота на миналите векове...

Новото учение изисква от всички хора да имат един център, на който да разчитат. Единственото, на което човек всякога може да разчита, това е неговото висше, Божествено съзнание, Коего никога не спи. Във всички живи същества, особено в низшите, има един пропуск, един промеждутък в съзнанието, който им пречи да бъдат будни. За да запазиш съзнанието си

будно, спри се върху стиха, където е казано: „Да възлюбиш Господа, Бога Твоего, с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила“. Значи цялото същество на човека трябва да се изпълни с Божията Любов. Това значи да се проявиш като човек...

### **Малката любов**

*14. Утринно слово от Учителя, дадено на 23 февруари 1941 г. Неделя 5 ч. с., София – Изгрев*

...Който не взема малкото добро, малката любов и не я носи в себе си, той не може да бъде ученик на Новото учение. Значи никой не може да се извини. Най-малкото трябва да се вземе, да се приложи...

### **Обичайте – ценете**

*XIX година (1939–1940), 20-а лекция на Общия окултен клас, държана от Учителя на 14 февруари 1940 г., София – Изгрев*

...В Новото учение трябва да изучавате науката за духа, на мощната сила. В Новото учение трябва да изучавате Любовта. В ума трябва да изучавате знанието на Мъдростта. После трябва да изучавате закона на Истината...

Ако Любовта не проникне в твоята душа, ако Мъдростта не проникне в твоя дух, ти не може да бъдеш гражданин на Царството Божие.

### **Под тебе и над тебе**

*Утринно Слово от Учителя, държано на 3 април 1938 г., София, Изгрев.*

...И досега още хората се държат за старото, не са свободни. Не смесвайте старото учение с новото. Някои казват, че ви проповядвам това, което едно време се е проповядвало. Вие не говорите истината. Няма защо да ви уча на стари работи, нито да ви уча на това, което едно време сте учили. Аз не говоря за това, за което Христос е говорил. Днес аз говоря за неща, за които никой не е говорил. Който дойде след мене, и той ще говори за съвсем нови неща. Изобщо всеки, който идва от Бога, говори нещо ново.

Всеки говори върху въпроси, за които никоой преди него не е говорил. Защо ще изнасяте какво казал Христос или какво казал Учителят. Така говорил Учителят преди две хиляди години, така говори Учителят днес. Не разделяйте Учителя, не делете и Христос. Говорите за стария Христос и за новия Христос. – Няма стар Христос, няма и нов Христос – един е Христос. Един е Бог в своите прояви. Така разбирам аз. Божественото е вечно младо, вечно ново. Бог се е проявил в миналото, проявява се сега, ще се проявява и в бъдеще. Пазете убеждението, с което сте родени...

### **В правда, истина и святост**

*Беседа от Учителя, държана на 26 юни 1921 г. в София*

...Често вие се запитвате: „Защо досега християнството не е успяло? Защото сегашните християни не са такива, каквито трябва да бъдат?“ – Много просто, те нямат подлог, казуемо и връзка в своя живот. Определения и допълнения имат колкото искате. Качествата на новия човек са правда, истина и светост. Правдата е за душата, за сърцето, за чувствата. Истината е за духа, за ума и за мислите, а светостта е вътрешната връзка между духа и душата, ума и сърцето, мислите и чувствата. Следователно ако правдата не е легнала в сърцето ви като основа, ако истината не се е настанила в ума ви и ако светостта не е свързала ума и сърцето в едно цяло, питам: Как ще разберете Христовото учение? Без правда, истина и светост Христовото учение не може да се разбере. Хората правят опити да Го приложат и в края на краищата, казват: „Това учение е неприложимо“...

Днес и християните казват: усложнения има в учението на Христа, затова не може да се разбере. Как ще се разбере, когато правдата не е легнала в сърцето ти, истината – в ума ти, а светостта не е станала връзка между ума и сърцето? Новият човек иде вече в света с правда, истина и светост. Старият човек отминава...

На хората липсва нещо съществено, което може да оправи техните работи. – Какво им липсва? – Истината не е в умовете им, правдата не е в сърцата им и светостта не ги свързва...

Сегашната култура, в общи черти, е израз на стария човек. Той не е в състояние да разбере Христовото учение. За да Го разбере, той трябва да се роди изново, да стане нов човек, с нови разбирания. Според Павел, новият човек трябва да притежава следните качества: да има правда в сърцето си, истина в ума си и светост като съединителна връзка между ума и сърцето. Само при тези качества човек може да разбере Новото учение. Когато се гневи и обижда, в правда, истина и светост ли живее? Когато лъже и

завижда, в правда, истина и светост ли живее? Когато люби, обича и проявява милосърдие, човек живее в правда, истина и светост. Всички положителни качества, всички добродетели се проявяват в правда, истина и светост.

„Да се облечете с новия човек.“ – Кой е новият човек? – Христос. Сегашните християни говорят за Христа, но нямат връзка с Него, нямат връзка с новия човек в себе си. За да се облекат с новия човек, трябва да имат връзка с него. Само така ще се създадат условия да дойде Христос у тях...

Изгубите ли връзката между ума и сърцето си, изгубвате и хармонията. Ако не разбирате правдата, истината и светостта, главните въпроси, които предстоят за разрешаване в живота ви, те остават неразрешени. Ако правдата и истината не образуват основа, върху която може да живеете, всичко е изгубено за вас... В сърцата на всички трябва да царува правдата, в умовете им – истината, а светостта да ги свързва...

Ти си пренебрегнал правдата, която е основа на истинското богатство и знание. Без правда, истина и светост, човек непременно ще фалира. Ако се колебаете и съмнявате в истината и светостта, вие ще преживеете страшни страдания. Това всеки ще опита. И, когато се натъкне на големи страдания, ще знае, че правдата не е в сърцето му, и истината не е в ума му. За да се освободите от страданията, приложете правдата и истината в живота си. Не е достатъчно само да кажете, че вярвате в Господа и Го обичате. Не може да обичате докато правдата не е в сърцето ви; не може да мислите докато истината не е в ума ви; не може да вършите свети дела докато светостта не е съединителна връзка между ума и сърцето ви.

Христос казва: „Ако имате вяра, колкото синапово зърно, ще кажете на тази планина да се премести и тя ще се премести“. Това се отнася до човека, в когото живее правдата, истината и светостта. Не си правете илюзии да мислите, че без тия добродетели ще постигнете нещо. Без тях не може да постигнете целта, към която се стремите...

– Защо ми е истината? – Да имаш светъл ум, да разсъждаваш правилно. – Защо ми е светостта? – Да калиш волята си, за да не се колебаеш в живота. На каквито мъчнотии и да се натъкваш, да ги преодоляваш. Ако не вярвате на думите ми, може да ги опитате. Всяка религия, всяко учение, което изповядвате, трябва да бъде ясно, строго определено първо за самите вас...

И тъй, ако умът ви страда, вложете в него истината; ако сърцето ви страда, вложете в него правдата; ако волята ви не е калена, вложете в нея светостта. Какво може да очаквате от човек, в когото няма правда, истина и светост? В такъв човек и Любовта не може да дойде...

Новото учение трябва да е абсолютно съгласно с Божиите закони, а не с църквата и с вселенските събори. Те трябва да бъдат в съгласие с Бога,



а не Бог с тях. Всяко учение, което не е в съгласие с Божия закон, е от лукавия...

Като ви е пратил на земята, Бог е написал на вратата, през която минавате: „Всеки, който слиза на земята да се учи, трябва да вложи правдата в сърцето си, истината в ума си и светостта във волята си. Ако не направи това, няма право да мине през тази врата“...

– Кога ще дойде Христос на земята? – Когато правдата влезе в сърцата ви, истината – в умовете ви, а светостта – във волята ви. Не стане ли това Христос никога няма да дойде на земята...

Ако искате да приложите Христовото учение в живота си, да станете силни, търсете първо грешките си в себе си, в своето сърце, в своя ум и в своята воля. Само така ще придобиете правдата, истината и светостта и ще влезете в новия живот. Той пресъздава, възражда всичко. Новият живот ще възроди народите, обществата, семействата, училищата, майките, бащите, свещениците, управниците. – Кога ще дойде новият живот? – Когато правдата, истината и светостта се поставят като основа на тоя живот.

И тъй, когато ви питат в какво се заключава Новото учение, кажете: „Новото учение препоръчва на човека да се облече в новия човек, създаден по образа на Бога в правда, истина и светост“. Ако ви питат де са тия добродетели, отговорете: „Правдата трябва да влезе в сърцата ви, истината в умовете ви и светостта в тялото, в силата, т.е. във волята ви“...

Ние се нуждаем от сърца, пълни с Любов; от умове, чиято мисъл е огрята от истината, и от воля, която прегръща със светост... Дето присъстват трите елемента, там е великата Мъдрост, необятната светлина, за която копнеят душите. Три неща се искат от човека: Да живее в него правдата, истината и светостта...

## **Ден на Божието изявление**

*Беседа от Учителя, държана на 7 август 1931 г., 5 ч. сутрин.*

...Сега, всички трябва да бъдете истинолюбиви, да бъдете запалени свещи, защото сте проповедници на Божественото учение. Това учение не се ражда сега, то е съществувало от началото на Битието. Ако някой иска да знае защо е създаден светът, той трябва да знае, че светът е създаден, за да се прояви Божията Любов, Мъдрост и Истина. Обаче отидете ли между хората в света, няма да разправяте защо е създаден светът, а ще бъдете носители на Божията Любов, Мъдрост и Истина. От това, което проповядвате, хората трябва сами да намерят причините за създаването на света. Само тогава проповедта ви е дала плод...

Бог се изявява чрез Любовта, Мъдростта и Истината. Следователно днес е денят на Божието изявление. Този е пътят, по който всеки може да се добере до новия живот, до възкресението, и да стане гражданин на Царството Божие. Вън от този път човек е изложен на фалимент. В този път, обаче, може да очаквате всякакви постижения. Духът, който ръководи всички души, няма да ги остави да пропаднат. Желая на всички свобода, която дава условия за постижения на копнежите на душата...

### **Божественният глас**

*XVII година. 20 лекция на Общия окултен клас, държана от Учителя на 16 февруари 1938 г., сряда, 5 ч. с., София – Изгрев*

...„В какво седи Новото учение?“ – В Любовта, която носи със себе си справедливост, честност, чистота и безкористие. Те са външните черти, вътрешни черти. Всички тия страдания, всички тия недоразумения, които съществуват навсякъде, се дължат, че няма любов. Учат ви сега и вие вярвате в един Господ, който хората са създали...

Проповядвам едно учение, че светът не може да се оправи без Любов. Тази честност не може да дойде, ако няма Любов. Чистотата не може да дойде, ако няма любов. Безкористие не може да дойде, ако няма любов. Милосърдие и всичките други добродетели за да дойдат, трябва да дойде любовта. И силата не може да дойде без Любов. Нищо в света не може да дойде без Любов. Туй трябва да го знаете. Ако не приемете Любовта и знанието не може да дойде, богатството не може да дойде, нищо не може да дойде. Без Любов ще имате отрицателната страна на живота....

Аз проповядвам знанието като Божие благословение. Да се учим да имаме Божието благословение. Ще обичаме, за да имаме Божието благословение. Ще говорим Истината, за да имаме Божието благословение...

### **Трите родословия. Моето верую. Новото верую**

*Първо неделно утринно слово, държано от Учителя на 22.IX.1935 г., 5 ч сутринта, София – Изгрев*

...Христос говореше на хора, които не можеха да приемат Неговото учение, и затова Той им даде негативната страна. Казва: „Туй, което говоря, не може да го направят“ ...

Ако искате да бъдете ученици на Новото учение, вие трябва да обичате. Ако искате да бъдете ученици на Новото учение, вие трябва да се учите; ако искате да бъдете ученици на Новото учение, вие трябва да обичате свободата, за която всичко да жертвате. Това са правила, това са пътища. Казват: „Какво е Новото учение?“ Това е Новото учение: да обичаш, да учиш и то с жар. И всякога да имаш известна любов към знанието и да обичаш свободата...

### **Човекът на новото**

*Беседа, държана от Учителя на 19 юли 1931 г., 5 ч. сутрин.*

...Новото трябва да се посее вече. Човек трябва да бъде чист, последователен в своите възгледи и никога да не се разколебава. Например, някой възприема Новото учение, но скоро се разколебава и казва: „Дали не е по-добре за мене да се върна към своите стари разбирания?“ ...Такова е положението на човека, който се държи само за временното, за преходното. Докато човек зависи само от храната и мисли какво ще яде и ще пие, той се намира в положението на животно, на свиня, т.е. има възгледи за живота като тези на свинята...

Казвам: човекът на Любовта е човек на новото. Искате ли да се освободите от старото, приемете Любовта в себе си. Днес старото не струва нищо. Едно време е имало цена, но сега никой не го търси. Който иска да се освободи от старото учение, той трябва да го замести с новото, от което човек може да стане...

Сега, аз искам да ви представя Божественото учение в достъпна форма за приложение още сега, а не за в бъдеще. Остане ли да се разбере и приложи за в бъдеще, то е неразбрано учение...

Казано е: „Глава на Словото е Истината“. Следователно, в Божията Любов, Мъдрост и Истина се заключава целокупния живот, цялата вечност, както и щастието, благо на всички души. Искате ли да постъпите в Божествената Школа, Любовта, Мъдростта и Истината трябва да бъдат основа на вашия живот. Само по този начин вие ще разберете смисъла на всичко, което Бог е създал...

### **Плодът на дървото**

*Беседа, държана от Учителя, на 28 юни 1925 г. в София.*

„А плодът на Духа е: любов, радост, мир, дълготърпение, благост, милосърдие, вяра, кротост, въздържание...”

(Гал. 5:22,23)

...Хората на Новото учение ни проповядват, че са намерили Бога. Питам: в какво седи Новото учение? Основата на Новото учение, това е великата Божия Любов, великата Божия Мъдрост и великата Божия Истина – живата Любов, живата Мъдрост и живата Истина, всадени и проявени в сърцата, в умовете, в душите и духовете ни. Следователно, ако ти си човек от Новото учение, тогава аз казвам: плодът на Духа, на туй Великото е Любов, радост, мир, дълготърпение, благост, милосърдие, вяра, кротост, въздържание и много други...

Често хората на Новото учение, хората на новите течения, казват: трябва да се даде свобода на всички. Но тия хора на Новото учение, както ги виждам тук в България, са крайно натрапливи хора...

„Всяко дърво се познава от плода си“. Първия плод на Духа, това е Любовта. От основното разбиране на Любовта зависи смисъла на вашия живот; от основното разбиране на Любовта, зависи и вашето щастие. Сега вие ще кажете, че разбирате Любовта. Аз бих желал да дойде при мен този, който казва, че разбира Любовта и да я определи. Нека определи, какъв е животът при Любовта. Там, дето има Любов, има и живот. Дето има живот, има и радост...

И сега, аз желая, онези от вас, които искате да носите туй свещено име „ученици на Новото учение“, или, онези, които искате да носите туй свещено име „носители на Любовта, Мъдростта и Истината“, тъй ги наричам аз, бъдете образци. Бъдете онази запалена свещ, в която няма абсолютно никакъв дим, абсолютно никакъв остатък, която гори и издава онази мека светлина, която носи живот и възкресение на всички хора. Всеки от вас може да бъде една такава запалена свещ...

Аз наричам човек на Новото учение, на новия живот онзи от сърцето на когото извира Любов, която носи живот за всички. Аз харесвам в извора една отлична черта – неговото пълно безкористие. Той хиляди години наред извира и никога не казва „дайте“. Но, кой как дойде при него, той все казва: „братко, идвайте, взимайте си когато и колкото искате!“ Този извор е заради вас...

Ако сте българи, бъдете от тия новите българи, които ще кръстим сега. Бъдете носители на Новото учение, бъдете Синове на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Бъдете растения, които от плода си да се познават. Бъдете хора, които от мисълта си да се познават.

„Плодът на Духа е Любовта.“

## **Методи на Природата**

*Втора школна лекция на общия окултен клас, държана от Учителя на 2 март 1922 г., четвъртък, 7–8:30 ч. вечер, София.*

Днес ще говоря върху природните методи. При всяка работа човек трябва да си служи с ония методи, които природата употребява. Учениците на Божественото учение трябва да изучават тези методи. Всеки, който е влязъл в това учение и у когото се е пробудило съзнанието, не може да се извинява, че не знае, че не разбира, че няма време и т.н...

Сега ще ви дам едно мото: „Без страх и без тъмнина, с любов и със светлина!“ В живота на ученика всичко трябва да става без страх и без тъмнина – в абсолютна виделина. Това е Божествено правило за ученика, което се отнася само до физическия свят, дето човек трябва да бъде безстрашен. Смелост и безстрашие не е едно и също. Страхът ражда смелостта. Безстрашието е друго нещо... И хората, в желанието си да се осигурят, са смели, но от страх. Само ученикът на Новото учение, който съзнава, че в Бога всичко е добро, е безстрашен. Докато вярваш, че Бог е навсякъде и във всички моменти на живота е с тебе, ти си безстрашен. Поколебаеш ли се, страхът веднага дохожда. Който се страхува, той е вън от школата. Казано е в Писанието: „Опитайте ме и вижте, че съм благ“...

## **Божествената врата**

*XX година, втора Лекция на Общия Окултен клас, държана от Учителя на 2 октомври 1940 год., сряда, 5 ч.с.*

...Всички приказват все за Новото учение. Новото учение е следното: да обичаш с ума си, да обичаш с сърцето си и да обичаш с тялото си... Най-първо трябва да се освободите от старите възгледи...

## **Последното добро**

*Първо утринно слово, държана от Учителя на 5 октомври 1941 г., неделя, 5 ч. с., София – Изгрев*

...Тъй както разбираме християнството, това не е Неговото учение. Новото учение е учение за подмладяване. Младостта трябва да се изяви.

Светлина трябва да се яви в ума, да бъдете радостни. Топлина трябва да се яви в сърцето, да имате най-хубавите чувства. Сила трябва да имате в тялото. Ако не се подмладите, не сте в Новото учение...

### **С любов и вяра**

*Беседа, държана от Учителя на 26 септември 1920 г., 11 ч., В. Търново*

...Новото учение изисква една чиста и искрена вяра в Бога. Ако имаме вяра, ще сме спокойни и силни и никой не ще ни вземе богатството. Никога не трябва да отлагаме и да казваме: „Хайде днес да се поуредим, че занаят ще живеем по Бога.“ Трябва веднага да се изпълни законът, за да живеем в името на Бога, защото за мнозина времето е дошло, да почнат да работят в името на Бога...

### **Трите живота**

*Първа школна лекция на общия окултен клас, държана от Учителя на 24.II.1922, петък, 7–9 ч.в., София*

...Това не е Новото учение, нито пък е Божественото учение. Ако вие имате Божественото учение до сега светии щяхте да станете...Сегашното учение е учение на свещения егоизъм. Искам вие да не се самозаблуждавате. Ако искате да имате резултати, не трябва да се заблуждавате във вашите схващания, трябва да знаете къде започва Новото учение. В него има разширение, едно трансформиране на съзнанието: става една промяна, както когато една гъсеница се преобръща на пеперуда. Застоят ви не се дължи само на вас, има и други причини...

Подобрете състоянието на вашия ум, то е първото нещо. Второто нещо е да подобрите вашето сърце, и след туй ще бъдете в състояние – състояние да подобрите вашия материален живот. Сега вие вършите обратно и затова нямате резултат...

Когато ние говорим за Бога, подразбираме туй висшето, разумното. Всички външни нужди, стремежи, то не е смисълът. Смисълът на живота е в това, да обичаш и да те обичат. То е смисълът и то е правилното и постоянното. Всички други положения са само преходни илюзии. Тази обич ще мине от единия свят в другия...

Новата култура изисква много умни хора. Но с тия вярвания и разбирания, които сега имате, ние не можем да приложим тоя закон. Ние

държим този метод, който е естествен. Между всички ви има връзка. Най-първото ние трябва да възприемем Божественото, и като го възприемем, ние ще бъдем в състояние всичко да извършим. Но докато не възприемем Божественото, всички въпроси ще останат неразрешими...

### **Сеятелят**

*Беседа, държана от Учителя на 27 март 1921 година*

...На учениците от Новото учение не се позволява да се съмняват, а всичко трябва да проверяват и да подлагат на опит. Нашето учение е учение на опити, то не говори празни приказки. То не се занимава с въпроси, дали има Господ или не, дали има душа или не, или дори не повдига и въпрос, ще се оправи ли света или не. Ние абсолютно и положително знаем, че има Господ, че има душа, че светът е оправен и че съвременните хора не се поправят по причина на своенравието си...

Новото учение носи свобода за всички хора, за всички общества и домове...

Ако хората приемат Христовото учение, Той ще дойде миром, а ако не го приемат доброволно, цялата съвременна култура ще мине седем пъти през огън, докато се пречисти. Тази огнена вълна ще мине през умовете на хората и всички мисли ще се обновят. И тогава хората няма да се питат: „Ти какъв си“, а ще се запитват: „Може ли в твоето сърце да се прояви любовта като стремеж, като чувство, като сила и като принцип?“ Ако има в сърцето ти любов, ще ти подадат ръка. Само така хората могат да се разбират...

### **Да Му служим без страх**

*39-та неделна беседа от Учителя, държана на 18 септември, 1938 г., 10 ч. преди обяд. София – Изгрев.*

...Ако вие не можете да приложите онова, което имате в себе си, какво ще направите? Вас ви е страх. Писанието казва: „Страхливите няма да наследят Царството Божие.“ Някои ги е страх. Казват: „Новото учение.“ Какво е Новото учение? Новото учение е учение за Любовта, Божествената Любов, която иде не от корема на човека, но от главата, от центъра. Туй новото, което иде от съзнанието на възвишените същества, които изпращат тях течения не в нашия стомах, но в нашата глава...

Бъдете смели да проявим Божията Любов, Божията Мъдрост, Божията свобода, знанието, светлината, живота, живота във всичкото свое разнообразие. Считайте, че всичко онова, което става, е на мястото си.

„Да Му служим без страх.“ Да Му служим с любов и с живот. Да Му служим с мъдрост, знание и светлина. Да Му служим с истина, свобода. Това е Новата култура.

### **Силен и умен**

*Осмо утринно неделно слово, държано от Учителя на 12.XI.1933 г., 5 ч сутринта, София – Изгрев.*

...Две качества трябва да има човек: той трябва да бъде силен и трябва да бъде умен. Нищо повече! За да може да се приложи Божественото учение в света, ние трябва да бъдем и силни, и умни. Това е една необходимост. И щастието в света не може да дойде, ако човек не е силен и ако той не е умен. Щастието не може да дойде, понеже човек няма да може да го задържи. Щастието е нещо конкретно. Може да дойде в тебе едно състояние, една хубава красива мисъл, едно приятно чувство, но седи няколко минути, може един час, и след туй изчезне. Къде отиде? Вие казвате: „Не съм щастлив.“ Защо не си щастлив? Едно от двете: или че си слаб, или че не си умен. Едно от двете...

### **Земята като училище**

*Утринно Слово от Учителя, държано на 22 декември 1935 г., 5 ч. сутрин, София, Изгрев*

...Мнозина слушат Христовото учение, малцина Го приемат и прилагат. Всеки Го възприема по специфичен начин: едни Го възприемат като камъните – нагорещяват се; други – като земята, която го поглъща и дава подтик на растенията да цъфтят, връзват и да дават плод. Малцина Го възприеха като хора, в които внесе живот. Които Го приеха така, приложиха Го. Да се приложи Христовото учение, това значи да се свърже човешката душа с Бога, да се почувства човек като Син Божи. Който има правилни отношения към Бога, никога не пита кой какъв е, християнин, мохамеданин или будист. Той познава кой е свързан с Бога и го разбира. Като се говори за различните вярвания на хората, някои запитват: „Толкова години вече, как слушаме Словото, не сме ли още християни? Не сме ли още Синове Божии?“ ...



## Ставане, оживяване и възкресение

*Двайсет и четвърта неделна беседа от Учителя, държана на 9 април  
1939 г., Великден, София – Изгрев*

...Божественото учение, което иде в света, има за основа Любовта. Зенитът на това учение е Мъдростта, а краят на всичко е Истината. Плодът е Истината. Значи, нещата в Любовта се посадят, в Мъдростта ще израстат и ще цъфнат, а в Истината ще узреят и ще имаме плод. Чрез Истината ние опитваме Бога. Всяко учение трябва да се опитва Истината. Истината е плод, с който човек трябва да се храни. Значи, в Любовта ще садиш. В Мъдростта ще обработваш нещата, а в Истината ще се храниш с плодовете на своята работа. Който не знае, как да се храни с Истината, той не може да има живот в себе си...

Ако вие възприемете Божията Любов в себе си, ако възприемете Божията Мъдрост в себе си и ако възприемете Божията Истина в себе си, всичките ви работи ще тръгнат напред...

Всяка работа, която ние вършим в света, според Новото учение, или според мене, или според Божественото учение, ние трябва да я вършим с Любов, съзнателно. Във всяка работа, в която Божествената Любов, Божествената Мъдрост и Божествената Истина не взимат участие, престъплението е неизбежно. Това трябва да поставите в бъдеще като основа на своя живот. Този закон действа навсякъде – и в личния живот на човека, и в обществения, и в държавния, и в живота на цялото човечество. Тъй щото, законите на Любовта, на Мъдростта и на Истината трябва да влязат във всички области на живота, да помогнат за разрешението на най-трудните задачи и въпроси...

Братя могат да бъдат само ония, които имат за основа Любовта, Мъдростта и Истината в своя живот. Те трябва да се приложат в органическия свят. И тогава, когато обичаш, ти ще му създадеш най-добрите условия, при които той може да живее. След това ти ще участваш в радостите на неговия живот. Ако могат да живеят хората така, те ще намерят условията на Христовото учение. Това е, което хората очакват. Те очакват идването на Христа. Прави са хората, че очакват Христа на земята, но Той ще дойде в умовете им. Царството Божие ще дойде на земята, но то ще бъде царство на Любовта. Подозрението, което днес съществува между хората, тогава ще изчезне...

## Причини за страданията

*Утринно слово от Учителя, държано на 29 декември 1935 г., 5 ч. сутрин,  
София, Изгрев.*

...Няма защо да отлагате нещата за бъдещето. Каквото имаш, приложи го още днес. – „Беден съм, нямам възможност да прилагам. Като забогатея, тогава ще приложа Божественото и ще изпълня Божията воля.“ – Не е така. Човек трябва да съзнава, че е богат, че разполага с големи възможности да прояви своите добродетели. Ако не ги проявява, това показва, че той е скъперник, не иска да дава. Ако не дава и не прилага, богатият ще страда и ще се чуди защо идат страданията...

Всичко, което човек има, е за добро, когато знае как да се справя с него. Не знае ли, то се превръща на зло...

Изучавайте нещата от гледището на възвишения живот, на живота на Духа, а не от физическо гледище, от гледището на плътта. Новото учение изисква свободни хора, служители на възвишеното. Следователно, който се ограничава, смущава и безпокои, не е ученик на Новото учение. Който има мир в душата си, светлина в ума си и топлина в сърцето си, той е ученик на Новото учение. Той лесно се учи и възприема, лесно придобива знания...

### **Малката любов**

*14. Утринно слово, държано от Учителя на 23.II.1941 г., неделя 5 ч. с.  
София – Изгрев*

...Който не взема малкото добро, малката любов и не я носи в себе си, той не може да бъде ученик на Новото учение. Значи никой не може да се извини. Най-малкото трябва да се вземе, да се приложи...

Казвам: Туй, което ни освобождава, то е Любовта. Защо? – Законът на малкото добро, на малката любов, ако хората я възприемат, то е едно благо. Човек, който обича, той ще бъде на разположение на всичките хора...

**Не правете никому насилие, нито оклеветявайте!**

*Беседа държана от Учителя на 4 юни 1922 г.*

Всяко учение трябва да бъде строго определено в нашите умове, за да не се зараждат тия противоречия. Кое е правото учение? – Правото учение е само Божественото учение, което може да се приложи, учение, което може в една година да видоизмени човека и по форма, и по съдържание, и по същество...

Следователно всяко едно учение е вярно само когато то може да разкрие Божествения свят пред нас по форма, съдържание и смисъл. Сега туй можете да приложите върху себе си. Не прилагайте за другите туй учение, което възприемате. Някои правят разлика какво искал, какво учил Христос и какво съм учил аз. **Аз и Христос учим едно и също нещо, нищо повече.** Но някои питат: „Ти кой си?“ Не е въпрос аз кой съм. Други питат: „Кой е Христос?“ Не е въпросът и Христос кой е. **В света има само един, и Той е Бог на Любовта, Който се проявява както иска и чрез когото иска.** И всяка слава, и всяка мъдрост, и всяко знание в света е Негово...

Всяко нещо, което е обосновано на човешкия ум, не е истинно. И християнството, като му туриха това име, изгуби. Аз нямам нищо против християнството, но силата му не е в името. Ако мислим противното, т.е. че силата е в името, ние се лъжем. Аз принципиално тълкувам този закон. Силата на едно учение зависи само от Любовта, която прониква в туй учение. Само тази Любов, която прониква в човешката душа, в човешкия ум, в човешкото сърце, в човешкия дух, тя е, която повдига...

Като разглеждам Христовото учение, аз не се делия от вас. Аз защо съм един от вас? Защото зная, че Бог е Любов, не мога да правя разлика между Неговите същества. Тъй, както ви гледам вънка от Бога, нищо не сте, но от гледището на Любовта, в този организъм, в туй съзнание, аз имам почитание и Любов към вас, като зная, че вие сте проявление на Бога...

Трябва да различим Божественото от човешкото, ако искаме да имаме в бъдеще една култура не само на думи. И не само да кажат, че това учение е в облаците, а туй, за което аз говоря, може да се приложи в обществото, навсякъде. Има начини, има и методи, за да ме разберете право. Навсякъде трябва да се тури Правда...

### **Той иде!**

*Пета беседа, държана от Учителя на 12 юли 1944 г., Петровден,  
с. Мърчаево, Софийско*

...Някой път казвате: Какво е „Новото учение“? – Новото учение седи на това, да знаеш как да снемеш раницата, която си турил на гърба си.

Дойде някой и ти казва, че ти си сиромах. Не се лъжете, когато ти казват, че си сиромах, или че не си даровит човек...

Новият живот в какво седи? Да прекарате един ден, без да се безпокоите. Казвам: Постарайте се днес да минете без вътрешни тревоги...

## Великден

*Неделна беседа, държана от Учителя на 22 март 1915 г.*

...Именно затова Христос дойде на земята, за да вмъкне хората пак в първоначалния поток на живота, в обратния процес, който ние наричаме възкресение. За да можем да разберем това учение, трябва да разберем учението на Отца и Сина, и Светаго Духа. Какво трябва да се разбира по Отца? – Учението на Божествената Мъдрост. Под Сина? – Учението на Божествената Любов. Под Духа? – Учението на въздигането, еволюцията на човека. Казва се в Писанието: „Който повярва в това учение, спасен ще бъде”. Трябва да разберем Законите на това учение...

Христос със Своето учение иска да покаже основните Закони, чрез които да изменим нещата. И можем да ги изменим. Трябва да имаме първо идея за това, и второ, да се стремим да я постигнем. Съвременните хора не могат да я постигнат поради една проста причина: в тях съществува един неумолим егоизъм – всякой желае да бъде пръв...

Христовото учение съдържа в себе си смисъла на живота...Това е учението на Духа...

Прераждането е закон на дисхармонията в света: да се преродиш, то значи да почнеш отново работата, която си напуснал...

Законът на новото раждане подразбира – да изпълни човек волята Божия. И не е мъчно да я изпълните. Мъчнотията лежи винаги в дълбоките причини на неразбиране на живота. У съвременните хора има склонност да критикуват; всякой вижда грешките на другите: „Еди-кой си не живее така, както трябва“; ами ти живееш ли така? – „Той не мисли правилно“; ами ти мислиш ли правилно? – „Той не е добър“; ами ти добър ли си? Преди всичко човек трябва да познае себе си. Трябва да проучи своята конструкция...

## Благословена между жените

*Съборни и рилски беседи, 17 август 1930 г., Второто рилско езеро*

...за да разбере естествените процеси в Природата и в живота, човек се нуждае от познаване на известни правила и закони. Не е достатъчно само да схваща отделните явления и факти, но същевременно той трябва да разбира и техния дълбок смисъл...

Казвам: всички страдания, изпитания и препятствия в живота на човека целят пробуждане на висшето съзнание в него, т.е. да се роди нещо велико в душата му...

Днес християните трябва да коригират своите методи за постижения. Задачата на християнството не седи в доказване съществуването на Бога. Още преди Христа гръцките философи се занимаваха с въпроса за съществуването на Бога. Задачата на християнството беше да се създаде връзка между всички души, за да растат, да се развиват, да се освободят от ограниченията и от робството на греха. Друга главна задача на християнството беше повдигането на жената...

Казвам: вие се нуждаете от мощна, силна вяра, за да преминете благополучно пътя, по който се движите. Цялата Земя да се преобърне, вие трябва да имате вяра, че светът, в който живеете, е изправен, и не може да ви се случи нищо, което да скъса връзката ви с живота. Няма сила в света, която може да ви отклони от пътя, освен вие самите...

**...Това е истинско учение, това е истинска религия, защото почиват на здрава, положителна, изпитана вяра. Само такова учение може да осмисли живота на човека; само това учение развива душата и укрепва духа на човека, като реализира всички негови възвишени мисли и желания за служене на Бога.**

Няма по-хубаво нещо от това, да служи човек на Бога. Първото нещо в света е да служим на Бога, а после – на хората; първо да обичаме Бога, а после да обичаме и хората. Първо ще започнем от Бога и после ще дойдем до хората. Тази е задачата на Новото учение: да започнем отгоре и да свършим долу. Като свършим работата си долу, пак ще се качим горе, ще завържем двата края и ще образуваме една колесница, като тази на свети Илия, с която ще се възнесем на Небето. Значи пред вас седи реализирането на една велика задача...

Великото не се постига по обикновените пътища, по които хората вървят; великото не се постига и с обикновените умове и сърца, с които съвременните хора се домогват в живота; великото не се постига и с обикновените мерки, с които съвременните хора мерят нещата. Това, с което съвременните хора си служат, то е само предисловие към великото, което е разрешено за другите същества, но за вас чака само момент, за да ви се изяви. Засега тази задача за вас не е разрешена още, но разреши ли се един ден, вие ще изпитате в душата си небивала дотогава радост. Казвате:

„Ние искаме да знаем как ще постигнем това.“ С този ум, който имате днес, вие не можете да знаете тези неща...

Казвам: всеки ден човек трябва да придобива толкова знания, колкото е способен да възприеме и асимилира. Всеки ден носи своето благословение.

И тъй, две неща ще имате предвид: когато ангелът ви посети, вие трябва да бъдете готови да го изслушате и разберете; след това гледайте да не се усъмните. По-нататък Бог ще се погрижи за Своето.

### **Необходимостта да познаваме Бога**

*Неделна беседа, държана от Учителя на 21 септември 1914 г. в София.*

...Кое е учението на живота? То са всички ония елементи, които дават щастие, благо, доброта, просвещение, които въздигат човешкия дух, човешкото сърце и внасят в него обич и любов към всичко – това е живият Христос...

Христос спасява умните и добрите. Никога Той не спасява лошите и глупави хора. Спасява умните и добрите които послушат и изпълнят Неговото учение. На първо място Христос ни учи как трябва да работим за себе си. Той казва: „Аз съм пътят, истината и животът“. Пътят – това е метод, истината – това е вашият ум, чрез който вие трябва да се запознаете с нещата, кои са добри и кои – лоши, животът – това е изкуство, с което вече знаете как да направите плата и да се облечете с него...

Когато един човек е повикан да следва Христа, не трябва да казва: „Какво ще рекат хората?“, а трябва да се приближи до Христа, да приложи Неговото учение и ще стане силен. Дяволът ни се заканва, защото сме слаби. Аз не искам да сте слаби, а да се нахраните – как? – да нахраните вашия ум, вашето сърце. Да придобиете живот вечен – това значи да знаете да нахраните не само своето тяло, но и своето сърце, своя ум, своята душа, своя дух. То е метод на хранене, според дълбокото Христово учение... И като се нахраните така, ще ви кажа, че сте много умни, че сте усвоили Христовото учение и че ще придобиете вечен живот, понеже знаете как да се съедините с Бога...

Трябва да приемем Христа в себе си, за да се свържем с Бога. И християнството само тогава има смисъл, когато се научим да побеждаваме този живот, за да придобием оня, който е именно ценен за нас, защото донася знание, сила, благородство в нашите чувства, щастие, дава сила на духа да побеждава всички. Да престане страхът в света от беднотия. То е Христовото учение.

Страхувате се от смъртта. Посрещнете я, като кажете: „Ще се борим с нея“. Може да поискате да ви турят в затвора; кажете в себе си: „Ще се борим против оня, който носи смъртта, чрез силата на Онзи, Който живее вътре в нас – чрез Единаго Истинаго Бога“. Може да се опълчи против вас целият свят; може да ви плашат; не се плашете. Човек, който се плаши, не може да стане гражданин на Царството Божие. Вие сега воювате в света и когато отидете на Небето, ще ви дадат по един Георгиевски кръст, който ще бъде кръст жив. Вие ще се върнете, и тогава Христос ще ви каже: „Ела ти, добри рабе, който си воювал на бойното поле“.

Човек страда с хиляди години, но той не е страдал за човечеството, за Правдата; досега е страдал все за себе си, за волове, коне и прочие. Най-после, трябва да страда за Христа. В това страдание вие ще намерите истинския живот. И затова апостол Павел казва: „Ако се уподобим в страданието с Него, ще се уподобим и във възкресението“; понеже Бог по същия начин, както възкреси Христа, ще възкреси и нас, като живеем за Него. Да оставим да се всели Духът Христов в нас, да познаем Истиннаго Бога и да придобием вечен живот. Тогава ще излезем да работим за нашите по-малки братя и сестри, и те да се научат на изкуството да придобият богатството на тоя Божествен живот.

## Учителите

*Неделна беседа, държана от Учителя на 7 декември 1914 г.*

...Запомнете това учение, аз ви говоря за външната негова страна; то са мисли нахвърляни, колкото да можете да различите лъжливото от благородното. Когато влезе във вас Христовото учение, то ще ви повдигне, вие ще познаете хората, ще виждате техните души.

Често се срещат двама и се питат: „Аз съм християнин, ти вярваш ли в Христа?“ Ако сте християни, няма защо да се питате: самото питане показва, че в него няма никакво християнство...Тъй и всяка душа се изявява чрез своите външни страни – чрез постъпките...

Ще имате много препятствия, мъчнотии и изпитания, но те са необходими за вашето растене. Страданията, които са пратени, те са благословение.

Сега ви оставям с тази мисъл: да познаете вашия Учител – Христос. Когато познаете вашия истински Баща, тогава и ангелите, и светът ще бъдат ваши братя, и не един и двама, а с хиляди. С хиляди години ще ви развеждат из своето жилище на Небето. Там има много приятни работи, дълги разходки, образцови училища, нови слънца, нови същества и колко още неща! И тогава ще кажете: „Сега разбираме дълбокия смисъл на живота, защо трябва да се живее“.

## **Но Син Человечески, кога дойде, дали ще намери вяра на земята**

*(Лука 18; 8)*

*Извънредни беседи, 10 януари 1915 г., събота, 20 ч. и 30 мин.*

...Ако не разбираме Неговото учение, то действа разрушително. Ако бихме приели Неговото учение преди две хиляди години, щяхме да имаме един резултат тъкмо обратен на сегашния... Хората не знаят да се ползват от законите, които управляват човечеството.

Навсякъде срещам хора, които питат: „Какво ще стане с нас?“. – А всеки знае какво ще стане. Когато сте в морето, колкото по-малко багаж носите, толкова по-леко ще ви е, ще изплавате, ако сте по-лек. При походите ще пътувате по-лесно, ако сте по-лек и с по-малък товар. За да можем по-лесно да плаваме във водата и не се стремим да вземем багаж при корабокрушението, а сме благодарни, че имаме време да се спасим и тогава мислим за спасението си, а не за багажа. Така и ние, колкото е по-малка нашата раница, в живота по-леко ще прекараме тия събития...

При едно Ново учение, при започване на една Нова епоха е същото – слабите хора и в единия, и в другия случай могат да претърпят криза. С появяване на учението става повдигане. Така и ние да се справим с тази вяра и да видим в какво се състои. Една сляпа вяра, една сляпа любов не дават добри резултати. Само една разумна вяра и една разумна любов могат да дадат добри резултати...

Ще можем ли от нашия живот да извлечем полза? – Щастлив е този, който може от своето нещастие да извлече своето щастие. Най-добрите неща хората сега могат да очакват, но по-важното е как ще намерим тази основа на разумната вяра, върху която ще съградим бъдещия живот. Сега ще стане същото, каквото става с една какавида – излиза на пеперуда и живее. Така е и с хората. Ще настъпи благословение на човечеството – да възлюби Бога с всичкото си сърце, с всичкия си ум и с всичката си душа...

Много народи са се изгубили заради неизпълнение на своите обещания. Така е и с всеки човек. Той се е задължил пред Небето и вписано е в книгата на Небето – трябва да изпълним Божественото право...

### **Фарисей и Митар**

*Неделна беседа, държана от Учителя на 5 октомври 1914 г. в София.*



...Когато срещнем някои хора, които стоят по-долу от нас, според Христовото учение не бива да ги осъждаме в своята душа, а да извлечем урок, да намерим причините, които са ги довели до това ниско положение, и ако има нещо от тях в нас, да го изкореним. Защото онзи, който е положил великите закони в живота, казва: „Не съдете, да не бъдете съдени“. В тия думи има дълбок смисъл, и който ги е проумял, се е домогнал до великия закон на човешкото благо...

Великият закон на причините и следствията, на деянията и възмездията, никога не казва лъжа, той всякога говори абсолютната истина. Ако си добър, пише в книгата на живота, че си добър; ако си лош, пише, че си лош. Ако говориш истината, пише в книгата на живота, че си говорил истината; ако лъжеш, пише, че си лъгал. Ако помагаш на ближните си, самопожертваш се за народа си, работиш за благо на човечеството, служиш на Бога от Любов, пише това в книгата на живота: ако изнасилваш ближните си, предателстваш спрямо народа, спъваш развитието на човечеството, изневеряваш на Бога – пише така в същата тая книга. Той пише безпощадно своите показания за човешките постъпки: върху челото, върху носа, върху устата, върху лицето, върху главата, върху ръцете, върху пръстите и върху всички други части на човешкото тяло – всяка кост е свидетелство за или против нас. И тази история на човешкия живот ние четем всеки ден. В нейните минали страници е отбелязан животът на всички наши праотци: за някои от тях е писано, че са били ужасни престъпници, крадци и разбойници...

### **Като себе си**

*Неделни беседи, София, 2 февруари 1919 г., 10:00 ч.*

...Да възлюбиш Бога и ближния си, това са два велики закона, чрез прилагането на които човек може да се освободи от мъчнотиите и противоречията в живота...

Смисълът на живот е в любовта – да вършиш всичко с любов. Докато е млад, човек живее с вяра и с любов, готов е на всякакви жертви. Щом изгуби вярата и любовта си, той казва: Мина хубавото време...

Прилагайте Христовото учение, за да разберете, защо трябва да любите и защо да мразите. Ако искаш да любиш, трябва да знаеш да мразиш. Не можеш да любиш, ако никога не си мразил. Любовта и омразата са две сили, които работят едновременно в природата. Любовта е магнетизъм, а омразата – електричество. Сегашната омраза е бъдеща

любов, а сегашната любов е бъдеща омраза. Това е закон на поляризиране. За да избегне този закон, човек трябва да се отрече от себе си. Усетиш ли, че омразата прониква в сърцето ти, отречи се от себе си. Затова Христос казва: „Който не се отрече от себе си, не може да бъде мой ученик“. Приложете себеотричането, да видите, какъв ще бъде вашия живот...

Много вярвания може да има човек, но нека опита Христовото Учение, което преобразява нещата. За мнозина Христовото учение е старо, отживяло времето си. Не е така. Христовото учение е толкова старо, колкото и ново...

## **Свобода на Духа**

*Неделни беседи, София, 5 септември 1915 г.*

...За дадено учение трябва да съдим по неговите резултати: може ли да се приложи в обществения живот и да даде добри резултати, то е добро: не може ли, то не е добро. Трябва да приложим свободата на Духа; задайте си този въпрос: свободни ли сте, имате ли този Дух в себе си? Когато Духът дойде, Той ще произведе светлина и в ума ви, и в сърцето ви. Това е признакът...

Нека отсега нататък започнем да прилагаме Христовото учение – не да се показваме на света, че сме религиозни хора: нека нашата набожност да бъде скрита в нас...Скрийте своята красота вътре, не парадирайте с нея отвън. Не разправяйте колко сте добри, великодушни, готови за благотворителни дела, и че по три пъти на ден се молите, за да не станете посмешнице на света. И Христос казва: „Бъдете в света умни като змиите и незлобливи като гълъбите“. Светските хора не са глупави, а умни. По отношение на висшия живот те са по-лоши, но по отношение на ума те са по-умни, ние сме глупави. Дайте им пример за някое добро дело, за да ви дават и те от своя ум. Сега казват, че трябва да бъдем праволинейни, не трябва да бъдем щедри. Че как тогава ще оправим света? Като ни погледне някой накриво, ние се разгневим; ами колко пъти ние сме погледнали хората накриво – не си даваме сметка за това. Господ не ни е създал с криви очи, а с прави. Религиозен живот е именно това – да имаме и да даваме свобода на хората, да извиняваме техните погрешки и да търсим всяка възможност да се сплотим духом....

## **Да възлюбиш Господа**

*Неделни беседи, София, 15 октомври 1916 г., 10:00 ч.*

...Днес проповядвам едно учение, върху което почива развитието на душата, на ума и на сърцето. То е учение, което носи мир и спокойствие на сърцето; учение, което носи светлина на ума, обнова на душата, сила на духа. Това учение е в състояние да възстанови краката на хромите, да отвори очите на слепите; от това учение глухите прочуват, болните оздравяват, мъртвите възкръсват. То носи хармония навсякъде. За това учение няма никакво препятствие. То е учението на живия Бог, Който е и между хората, и между камъните, и между растенията, и между животните. Живият Господ, за Когото ви говоря, е навсякъде. Той е познат на всички. Единственото реално и съществено нещо в света е тоя Бог...

От гледището на Божественото учение, всичко в света е добро, всичко е хармонично, когато е употребено на място.

Христос казва: „Първата и голяма заповед е да възлюбиш Господа”. Като любиш Бога, ще приемеш еднакво и живота, и смъртта...

И тъй, благодарете на Бога, че от положението, в което се намирате, виждате доброто в света. Добър е светът, но от вас се иска чистота и святост. Ако не знаеш урока си, не се извинявай, но кажи: Обичам учителя си, и заради него ще науча урока си. Кажи, както Давид: „Дето и да ме изпратиш, Господи, ще извърша волята Ти на драго сърце, защото Те обичам”. Откажеш ли се да изпълниш Божията воля, не обичаш Господа. Нужно е да обичаме Бога, да изпълняваме волята Му. – Защо? – Защото всеки е преживял загуба и разочарование, но любовта към Бога ще върне всичко загубено, ще възстанови здравето на човека и ще постави всички счупени крака и ръце на място. Тая любов ще възстанови разрушения живот на семействата. Тя ще възстанови нарушената хармония в природата...

Повярвай в Господа, помоли се, и Той ще ти помогне. Ако се съмняваш, нищо не можеш да постигнеш, не можеш да приемеш Новото Учение на Любовта. То е учение на опита. Здравият приема Новото учение и му служи. Мислещият също приема Новото учение. Права мисъл се иска от всички...

## Закхей

*Неделни беседи, София, 26 ноември 1916 г.*

...Това, което проповядвам, е едно учение на Божествените Закони, учение на ангелите, на светиите, на благородните хора – опитайте го. Вие не можете да дадете богатството си някому, докато у вас не се роди тази Любов, тази мисъл... Не искам безусловно да приемете моето учение като истина – проверете го и после го приемете. Приемете това, което е

Божествено, а което не е Божествено, не го приемайте. Моите думи са опаковани, хвърлете опаковките и вникнете в съдържанието им...

В това учение няма мъже и жени, за мен има само души. Казват за някого: „Той е проповедник, свещеник, офицер и т. н.” Не трябва да се мамим от нашето звание, днес може да си майка, а утре може да си друго нещо... Ние трябва да бъдем богати в мисли и в чувства. Когато излезете оттук, всички ще трябва да се замислите и да започнете да гледате на този свят като на училище. И трябва да мислите, че това училище е само за вас, не е за другите...

Това е Новото учение – учение на възраждане, с което се внася радост и веселие в страдащата душа...

### **Ще бъдат научени**

Неделни беседи , София, 24 декември 1916 г. , неделя, 10:00 ч.

... Казано е: „Всички ще бъдат научени от Господа.” – На какво ще бъдат научени? – На милосърдие. Това е велика наука. Това значи, да си научил правилно да теглиш лъка, правилно да свириш. Ще дойде ден, когато от ученик ще се превърнеш на учител, който ще преподава на другите.

И тъй, изучавайте Христовото учение, като учение за човешката душа. Само така човек ще познае отношенията си към Бога и ще се определи...

Друга култура трябва да дойде в света – културата на милосърдието, което ще определи отношенията на човека към Бога. Това е първото отношение, първото изкуство. Придобие ли се това изкуство, другите идат сами по себе си; всички тайни се откриват сами по себе си...

Христос казва: „Всички, които са научени от Бога, идат при мене.” Оттук започва истинската култура, истинското знание. Под „култура” в широк смисъл, разбираме това знание и изкуство, което обхваща целокупния живот. Тя обхваща проявите на ума, на сърцето, на душата и на духа. При тая култура всяко същество има своето определено място и предназначение; всяко същество има условия за своето развитие. Първото съзнателно същество, което се явило през тая култура, било човекът, т.е. мъжът. Под „човек” разбираме същество, което мисли...

Иде Новата култура на света, която ще съедини двата принципа – на мисълта и на живота. Тя е културата на милосърдието, или културата на Любовта. Първата култура е била на Мъдростта, втората – на Правдата, а третата – културата на Любовта. Тая култура ще съедини мъжа и жената в едно цяло. Ще кажете, че съединяването подразбира обезличаване. Не е

така. Да се съединиш, това значи, да се увеличиш, да се хармонизираш, да станеш по-силен. Българите поддържат девиза: „Съединяването прави силата.” Една дума липсва на тоя девиз: „Съединяването в любовта прави силата”. Стремете се всички към това съединяване – мъже с жени и жени с мъже – съединяване в името на великата Божия Любов. Ще кажете, че това е едно и също съединение. Не, две съединения се образуват: първото съединение е мъжът на първо място, а жената на второ, според времето на тяхното слизание на земята. Второто съединение е жената на първо място, а мъжът на второ. Двете съединения се събират на едно място и дават общ сбор животът...

Днес милосърдието учи хората, как да прилагат мъдростта и силата. В това се заключава Христовото учение...

Сега на вас проповядвам Новото учение, което ще ви заведе при Христа.

Днес, като наблюдавам живота на хората, навсякъде виждам дисхармония: В домовете, в обществата, в училищата. Това ме кара да се измъчвам и страдам. Днес всички хора се карат, сърдят се – мъже и жени, ученици и учители, свещеници с пасомите си. В това отношение, всички хора са герои-мъченици. – Защо са мъченици? – Защото са дали първо място на своето тяло на желанията, а са изместили Бога от себе си. Днес никой не слуша Господа. Всички хора искат да бъдат щастливи, учени, умни, богати...

Ако всички приемат Новото Учение, пътищата им ще се оправят, семействата и училищата ще се повдигнат...

„Ще бъдат научени от Господа.” Тоя е основният принцип на живота. – Кога ще бъдат научени? – Когато служат на Господа. Милосърдието има отношение към закона на служенето. Решете се и вие да служите на Бога. Това е Новото учение, което всеки може да приложи...

## Това учение

Извънредни беседи , Беседи пред сестрите, София, 17 април 1919 г. ,  
четвъртък, 10:00 ч.

*„Всеки, който престъпва и не пребъдва в Христовото учение, няма Бога; този, който пребъдва в учението Христово, има и Отца, и Сина. Ако иде някой при вас и не носи това учение, недейте го приема в къщи и не го поздравявайте.”*

*Второ Йоаново 9:10*

...Христовото учение е Божествено, то е учение на вечния живот, а не на човешкия, временен живот. Животът може да се раздели на три категории: животински, човешки и Божествен. Животинският живот е живот на постоянни мъчения, човешкият – на постоянен труд, а Божественият живот е на постоянна Любов или на блаженствата...

Христовото учение възстановява Божествената хармония или загубените добродетели в човешката душа. Най-първо то трябва да ви направи чисти по сърце. Ще кажете: „Може ли човек в този свят да живее и сърцето му да е чисто?“ – Може. Когато човек стои във водата, всякога може да бъде чист. Второто нещо, което може да направи Христовото учение, е душата ви да бъде девствена. В какво се заключава тази девственост? Земеделецът нарича девствена почва тази, която е богата със сокове, а бедната на сокове почва не е девствена.

Следователно, ако вашата душа може да роди нещо добро, възвишено, тя е девствена. Ако не може да ражда такива неща, тя не е девствена...

В Христовото учение е този Божествен ток и когато го пуснете в душата си, той ще произведе тази чистота.

Казва се: „Всеки, който пребъдва...“ Ако мнозина от вас не могат да успяват и да прогресират, те престъпват в нещо, но не като малките деца. Когато ние престъпваме някоя Божествена заповед, веднага изгубваме равновесието и спокойствието си. За да може да живее човек в този свят спокойно, трябва да има това Учение, защото то е храна за душата. Както всеки ден трябва да приемаме храна и да я превръщаме в сила, така и Христовото учение трябва да се превръща в постоянна сила. Забелязвам, че много от вас, вместо да стават тихи, кротки, стават нервни, докачливи – това е болезнено състояние.

И друга грешка има у вас: мислите, че много знаете и затова всяка една от вас на общо основание осъжда другите. Много от вас чакат да им дойде от някъде сила, някакво откровение, за да покажат на света, че Господ е с тях. Че Господ от хиляди години е вътре във вашите души, затова няма какво да показвате, че Господ е с вас. За света е потребно слънце, каквото е нашето, за да му дава храна. Вие мислите, че като запалите една свещ, ще просветите света. Не, други ще запалят по-голяма свещ и вашата ще остане на заден план. Трябва да прилагате Христовото учение за благо на вашите души.

Като ви казвам някоя истина, гледам ви, обръщате си погледа към другите и мислите, че за тях се отнасят тези думи. Аз никого не изключвам, а говоря за всички. Злото си е пак зло, та ако ще някой да се облече и в златни дрехи. Ако тялото му е прокажено, той не може да бъде обичан. Душата е, която дава тон на тялото. Когато душата ви е чиста, когато в нея е Христовото учение, тялото ви ще бъде здраво и всички неща

лесно ще понасяте – и най-големите страдания ще понасяте с най-голяма радост. Не забравяйте, че земният живот не е живот на удоволствия...

Христовото учение е учение на Божествената и вечна Любов...Любовта е, която носи Вечния живот. Имате ли този Живот в себе си, ще разберете Божествените тайни...

Това учение е необходимо за вашия личен живот. Вие вярвате в Христа, ходите на църква, палите свещи, срещате се с този-онзи и все Христа търсите. Казвате си: „Като умрем, ние ще видим Христа.” Че вие може и сега да умрете и пак да продължавате да живеете. Смърт е да умрем за злобата, а не да се освободим от физическото си тяло. Някои казват: „Смъртта е затвор”. Не, затвор са нашите недостатъци. Ако сте много борчлия, продават къщата ви, но пак ви държат отговорни и удържат част от заплатата ви. Тъй че, и да излезете от тялото си, кредиторите ще ви хванат на втората и третата заплата, докато се изплатите. Какво трябва да правите? Единственото спасение е Христовото учение – да влезете в Божествената Любов и всички, които любят Бога, ще ви помогнат...

**Учението, което преподавам, е учение на Любов, на постоянство, на самоотричане и т.н....**

Любовта – това е Христовото учение. Обиди ви някой – представя ви се случай да отидете при Господа и да кажете: „Моля ти се, Боже, превърни това докачение, тази обида, в Любов!”

Някой път след нанесена обида почувствате мир в душата си и казвате: „Мен ме обидиха, но аз простих.” Неочаквано обаче след една или две години тази обида отново я почувствате. Ако три години след обидата не се разтревожите, значи треската е минала. Щом дойде Божественото учение, бъдете уверени, че обиди в света няма да има. Ето защо старите християни са били радостни, когато са ги гонили и преследвали. Този човек, който ходи в Божествената Любов, приема хулите като венец. Пазете се да не ограничавате вашия Баща и не обръщайте внимание какво аз мисля за вас, а какво Господ мисли за вас. Той казва, че вашите прозорци са затворени, светлината не е достатъчна и въпреки че Той толкова храна ви праща, вие сте гладни и болни...

Христовото учение носи лек за всички недъзи...В Христовото учение всичко трябва да бъде точно предадено. Колкото по-близо си до същността на предмета, толкова по-близо си до това учение...

Когато говоря за Христовото учение и когато казвам, че то ще ви спаси, аз имам предвид всички ваши мъчнотии, а не искам да станете светии...Христовото учение е метод да не се цапате...

**И Петър го взе настрана**

*Беседа, държана на 30 юли 1922 г. в Чамкория, Горското училище.*

...Ние казваме: „Опитайте това учение, без да отхвърляте сегашния живот. Вземете Новото учение, тези нови принципи, приложете ги“. Ако това учение ви даде свобода, ако това учение донесе разширение на вашия ум, ако подобри вашия живот, ако подобри общественото ви положение, приемете го. Не внесе ли тия условия, отхвърлете го. Сега ние подлагаме това учение на опит. Дошло е време за един свещен опит и всеки от вас трябва да се убеди има ли друг свят или не, има ли по-напреднали същества от хората или не..

Любовта носи живот. Всеки, който иска да живее, първо трябва да положи Любовта като основа. Имате ли Любов, вие вече имате почва, условия, при които може да живеете. В този смисъл Любовта ще роди живота, животът ще даде знания, знанията ще донесат Мъдростта, след нея ще дойде Истината. Но самата Мъдрост, самата Истина вън от Любовта нямат никакви съотношения...

### **Ден на Божието изявление**

*Беседа от Учителя, държана на 7 август 1931 г., 5 ч. сутрин.*

...Сега, всички трябва да бъдете истинолюбиви, да бъдете запалени свещи, защото сте проповедници на Божественото учение. Това учение не се ражда сега, то е съществувало от началото на Битието. Ако някой иска да знае защо е създаден светът, той трябва да знае, че светът е създаден, за да се прояви Божията Любов, Мъдрост и Истина. Обаче отидете ли между хората в света, няма да разправяте защо е създаден светът, а ще бъдете носители на Божията Любов, Мъдрост и Истина. От това, което проповядвате, хората трябва сами да намерят причините за създаването на света. Само тогава проповедта ви е дала плод...

Бог се изявява чрез Любовта, Мъдростта и Истината. Следователно днес е денят на Божието изявление. Този е пътът, по който всеки може да се добере до новия живот, до възкресението, и да стане гражданин на Царството Божие. Вън от този път човек е изложен на фалимент. В този път, обаче, може да очаквате всякакви постижения. Духът, който ръководи всички души, няма да ги остави да пропаднат. Желая на всички свобода, която дава условия за постижения на копнежите на душата...

### **В правда, истина и святост**



*Беседа от Учителя, държана на 26 юни 1921 г. в София*

...Често вие се запитвате: „Защо досега християнството не е успяло? Защото сегашните християни не са такива, каквито трябва да бъдат?“ – Много просто, те нямат подлог, казуемо и връзка в своя живот. Определения и допълнения имат колкото искате. Качествата на новия човек са правда, истина и светост. Правдата е за душата, за сърцето, за чувствата. Истината е за духа, за ума и за мислите, а светостта е вътрешната връзка между духа и душата, ума и сърцето, мислите и чувствата. Следователно ако правдата не е легнала в сърцето ви като основа, ако истината не се е настанила в ума ви и ако светостта не е свързала ума и сърцето в едно цяло, питам: Как ще разберете Христовото учение? Без правда, истина и светост Христовото учение не може да се разбере. Хората правят опити да Го приложат и в края на краищата, казват: „Това учение е неприложимо“...

Днес и християните казват: усложнения има в учението на Христа, затова не може да се разбере. Как ще се разбере, когато правдата не е легнала в сърцето ти, истината – в ума ти, а светостта не е станала връзка между ума и сърцето? Новият човек иде вече в света с правда, истина и светост. Старият човек отминава...

На хората липсва нещо съществено, което може да оправи техните работи. – Какво им липсва? – Истината не е в умовете им, правдата не е в сърцата им и светостта не ги свързва...

Сегашната култура, в общи черти, е израз на стария човек. Той не е в състояние да разбере Христовото учение. За да Го разбере, той трябва да се роди изново, да стане нов човек, с нови разбирания. Според Павел, новият човек трябва да притежава следните качества: да има правда в сърцето си, истина в ума си и светост като съединителна връзка между ума и сърцето. Само при тези качества човек може да разбере Новото учение. Когато се гневи и обижда, в правда, истина и светост ли живее? Когато лъже и завивжда, в правда, истина и светост ли живее? Когато люби, обича и проявява милосърдие, човек живее в правда, истина и светост. Всички положителни качества, всички добродетели се проявяват в правда, истина и светост.

„Да се облечете с новия човек.“ – Кой е новият човек? – Христос. Сегашните християни говорят за Христа, но нямат връзка с Него, нямат връзка с новия човек в себе си. За да се облекат с новия човек, трябва да имат връзка с него. Само така ще се създадат условия да дойде Христос у тях...

Изгубите ли връзката между ума и сърцето си, изгубвате и хармонията. Ако не разбирате правдата, истината и светостта, главните въпроси, които предстоят за разрешаване в живота ви, те остават неразрешени. Ако правдата и истината не образуват основа, върху която

може да живеете, всичко е изгубено за вас... В сърцата на всички трябва да царува правдата, в умовете им – истината, а светостта да ги свързва...

Ти си пренебрегнал правдата, която е основа на истинското богатство и знание. Без правда, истина и светост, човек непременно ще фалира. Ако се колебаете и съмнявате в истината и светостта, вие ще преживеете страшни страдания. Това всеки ще опита. И, когато се натъкне на големи страдания, ще знае, че правдата не е в сърцето му, и истината не е в ума му. За да се освободите от страданията, приложете правдата и истината в живота си. Не е достатъчно само да кажете, че вярвате в Господа и Го обичате. Не може да обичате докато правдата не е в сърцето ви; не може да мислите докато истината не е в ума ви; не може да вършите свети дела докато светостта не е съединителна връзка между ума и сърцето ви.

Христос казва: „Ако имате вяра, колкото синапово зърно, ще кажете на тази планина да се премести и тя ще се премести“. Това се отнася до човека, в когото живее правдата, истината и светостта. Не си правете илюзии да мислите, че без тия добродетели ще постигнете нещо. Без тях не може да постигнете целта, към която се стремите...

– Защо ми е истината? – Да имаш светъл ум, да разсъждаваш правилно. – Защо ми е светостта? – Да калиш волята си, за да не се колебаеш в живота. На каквито мъчнотии и да се натъкваш, да ги преодоляваш. Ако не вярвате на думите ми, може да ги опитате. Всяка религия, всяко учение, което изповядвате, трябва да бъде ясно, строго определено първо за самите вас...

И тъй, ако умът ви страда, вложете в него истината; ако сърцето ви страда, вложете в него правдата; ако волята ви не е калена, вложете в нея светостта. Какво може да очаквате от човек, в когото няма правда, истина и светост? В такъв човек и Любовта не може да дойде...

Новото учение трябва да е абсолютно съгласно с Божиите закони, а не с църквата и с вселенските събори. Те трябва да бъдат в съгласие с Бога, а не Бог с тях. Всяко учение, което не е в съгласие с Божия закон, е от лукавия...

Като ви е пратил на земята, Бог е написал на вратата, през която минавате: „Всеки, който слиза на земята да се учи, трябва да вложи правдата в сърцето си, истината в ума си и светостта във волята си. Ако не направи това, няма право да мине през тази врата“...

– Кога ще дойде Христос на земята? – Когато правдата влезе в сърцата ви, истината – в умовете ви, а светостта – във волята ви. Не стане ли това Христос никога няма да дойде на земята...

Ако искате да приложите Христовото учение в живота си, да станете силни, търсете първо грешките си в себе си, в своето сърце, в своя ум и в своята воля. Само така ще придобиете правдата, истината и светостта и ще влезете в новия живот. Той пресъздава, възражда всичко. Новият живот ще

възроди народите, обществата, семействата, училищата, майките, бащите, свещениците, управниците. – Кога ще дойде новият живот? – Когато правдата, истината и светостта се поставят като основа на тоя живот.

И тъй, когато ви питат в какво се заключава Новото учение, кажете: „Новото учение препоръчва на човека да се облече в новия човек, създаден по образа на Бога в правда, истина и светост“. Ако ви питат де са тия добродетели, отговорете: „Правдата трябва да влезе в сърцата ви, истината в умовете ви и светостта в тялото, в силата, т.е. във волята ви“...

Ние се нуждаем от сърца, пълни с Любов; от умове, чиято мисъл е огрята от истината, и от воля, която прегръща със светост...Дето присъстват трите елемента, там е великата Мъдрост, необятната светлина, за която копнеят душите. Три неща се искат от човека: Да живее в него правдата, истината и светостта...

### **Божественият глас**

*XVII година. 20 лекция на Общия окултен клас, държана от Учителя на 16 февруари 1938 г., сряда, 5 ч. с., София – Изгрев*

...„В какво седи Новото учение?“ – В Любовта, която носи със себе си справедливост, честност, чистота и безкористие. Те са външните черти, вътрешни черти. Всички тия страдания, всички тия недоразумения, които съществуват навсякъде, се дължат, че няма любов. Учат ви сега и вие вярвате в един Господ, който хората са създали...

Проповядвам едно учение, че светът не може да се оправи без Любов. Тази честност не може да дойде, ако няма Любов. Чистотата не може да дойде, ако няма любов. Безкористие не може да дойде, ако няма любов. Милосърдие и всичките други добродетели за да дойдат, трябва да дойде любовта. И силата не може да дойде без Любов. Нищо в света не може да дойде без Любов. Туй трябва да го знаете. Ако не приемете Любовта и знанието не може да дойде, богатството не може да дойде, нищо не може да дойде. Без Любов ще имате отрицателната страна на живота....

Аз проповядвам знанието като Божие благословение. Да се учим да имаме Божието благословение. Ще обичаме, за да имаме Божието благословение. Ще говорим Истината, за да имаме Божието благословение...

### **Трите родословия. Моето верую. Новото верую**

*Първо неделно утринно слово, държано от Учителя на 22 септември 1935 г., 5 ч сутринта, София – Изгрев*

...Христос говореше на хора, които не можеха да приемат Неговото учение, и затова Той им даде негативната страна. Казва: „Туй, което говоря, не може да го направят“...

Ако искате да бъдете ученици на Новото учение, вие трябва да обичате. Ако искате да бъдете ученици на Новото учение, вие трябва да се учите; ако искате да бъдете ученици на Новото учение, вие трябва да обичате свободата, за която всичко да жертвате. Това са правила, това са пътища. Казват: „Какво е Новото учение?“ Това е Новото учение: да обичаш, да учиш и то с жар. И всякога да имаш известна любов към знанието и да обичаш свободата...

### **Човекът на новото**

*Беседа, държана от Учителя на 19 юли 1931 г., 5 ч. сутрин.*

...Новото трябва да се посее вече. Човек трябва да бъде чист, последователен в своите възгледи и никога да не се разколебава. Например, някой възприема Новото учение, но скоро се разколебава и казва: „Дали не е по-добре за мене да се върна към своите стари разбирания?“...Такова е положението на човека, който се държи само за временното, за преходното. Докато човек зависи само от храната и мисли какво ще яде и ще пие, той се намира в положението на животно, на свиня, т.е. има възгледи за живота като тези на свинята...

Казвам: човекът на Любовта е човек на новото. Искате ли да се освободите от старото, приемете Любовта в себе си. Днес старото не струва нищо. Едно време е имало цена, но сега никой не го търси. Който иска да се освободи от старото учение, той трябва да го замести с новото, от което човек може да стане...

Сега, аз искам да ви представя Божественото учение в достъпна форма за приложение още сега, а не за в бъдеще. Остане ли да се разбере и приложи за в бъдеще, то е неразбрано учение...

Казано е: „Глава на Словото е Истината“. Следователно, в Божията Любов, Мъдрост и Истина се заключава целокупния живот, цялата вечност, както и щастието, благо на всички души. Искате ли да постъпите в Божествената Школа, Любовта, Мъдростта и Истината трябва да бъдат основа на вашия живот. Само по този начин вие ще разберете смисъла на всичко, което Бог е създал...

### **Плодът на дървото**

*Беседа, държана от Учителя, на 28 юни 1925 г. в София.*

„А плодът на Духа е: любов, радост, мир, дълготърпение, благод, милосърдие, вяра, кротост, въздържание...“  
(Гал. 5:22,23)

...Хората на Новото учение ни проповядват, че са намерили Бога. Питам: в какво седи Новото учение? Основата на Новото учение, това е великата Божия Любов, великата Божия Мъдрост и великата Божия Истина – живата Любов, живата Мъдрост и живата Истина, всадени и проявени в сърцата, в умовете, в душите и духовете ни. Следователно, ако ти си човек от Новото учение, тогава аз казвам: плодът на Духа, на туй Великото е Любов, радост, мир, дълготърпение, благод, милосърдие, вяра, кротост, въздържание и много други...

Често хората на Новото учение, хората на новите течения, казват: трябва да се даде свобода на всички. Но тия хора на Новото учение, както ги виждам тук в България, са крайно натрапливи хора...

„Всяко дърво се познава от плода си“. Първия плод на Духа, това е Любовта. От основното разбиране на Любовта зависи смисъла на вашия живот; от основното разбиране на Любовта, зависи и вашето щастие. Сега вие ще кажете, че разбирате Любовта. Аз бих желал да дойде при мен този, който казва, че разбира Любовта и да я определи. Нека определи, какъв е животът при Любовта. Там, дето има Любов, има и живот. Дето има живот, има и радост...

И сега, аз желая, онези от вас, които искате да носите туй свещено име „ученици на Новото учение“, или, онези, които искате да носите туй свещено име „носители на Любовта, Мъдростта и Истината“, тъй ги наричам аз, бъдете образци. Бъдете онази запалена свещ, в която няма абсолютно никакъв дим, абсолютно никакъв остатък, която гори и издава онази мека светлина, която носи живот и възкресение на всички хора. Всеки от вас може да бъде една такава запалена свещ...

Аз наричам човек на Новото учение, на новия живот онзи от сърцето на когото извира Любов, която носи живот за всички. Аз харесвам в извора една отлична черта – неговото пълно безкористие. Той хиляди години наред извира и никога не казва „дайте“. Но, кой как дойде при него, той все казва: „братко, идвайте, взимайте си когато и колкото искате!“ Този извор е заради вас...

Ако сте българи, бъдете от тия новите българи, които ще кръстим сега. Бъдете носители на Новото учение, бъдете Синове на Любовта, на Мъдростта и на Истината. Бъдете растения, които от плода си да се познават. Бъдете хора, които от мисълта си да се познават.

„Плодът на Духа е Любовта.“

## **Методи на Природата**

*Втора школна лекция на общия окултен клас, държана от Учителя на  
2 март 1922 г., четвъртък, 7–8:30 ч. вечер, София.*

Днес ще говоря върху природните методи. При всяка работа човек трябва да си служи с ония методи, които природата употребява. Учениците на Божественото учение трябва да изучават тези методи. Всеки, който е влязъл в това учение и у когото се е пробудило съзнанието, не може да се извинява, че не знае, че не разбира, че няма време и т.н...

Сега ще ви дам едно мото: „Без страх и без тъмнина, с любов и със светлина!“ В живота на ученика всичко трябва да става без страх и без тъмнина – в абсолютна виделина. Това е Божествено правило за ученика, което се отнася само до физическия свят, дето човек трябва да бъде безстрашен. Смелост и безстрашие не е едно и също. Страхът ражда смелостта. Безстрашието е друго нещо... И хората, в желанието си да се осигурят, са смели, но от страх. Само ученикът на Новото учение, който съзнава, че в Бога всичко е добро, е безстрашен. Докато вярваш, че Бог е навсякъде и във всички моменти на живота е с тебе, ти си безстрашен. Поколебаеш ли се, страхът веднага дохожда. Който се страхува, той е вън от школата. Казано е в Писанието: „Опитайте ме и вижте, че съм благ“...

## **Божествената врата**

*XX година, втора Лекция на Общия Окултен клас, държана от Учителя  
на 2 октомври 1940 год., сряда, 5 ч.с.*

...Всички приказват все за Новото учение. Новото учение е следното: да обичаш с ума си, да обичаш с сърцето си и да обичаш с тялото си... Най-първо трябва да се освободите от старите възгледи...

## **Последното добро**

*Първо утринно слово, държана от Учителя на 5 октомври 1941 г., неделя,  
5 ч. с., София – Изгрев*

...Тъй както разбираме християнството, това не е Неговото учение. Новото учение е учение за подмладяване. Младостта трябва да се изяви. Светлина трябва да се яви в ума, да бъдете радостни. Топлина трябва да се яви в сърцето, да имате най-хубавите чувства. Сила трябва да имате в тялото. Ако не се подмладите, не сте в Новото учение...

## С любов и вяра

*Беседа, държана от Учителя на 26 септември 1920 г., 11 ч., В. Търново*

...Новото учение изисква една чиста и искрена вяра в Бога. Ако имаме вяра, ще сме спокойни и силни и никой не ще ни вземе богатството. Никога не трябва да отлагаме и да казваме: „Хайде днес да се поуредим, че занаят ще живеем по Бога.“ Трябва веднага да се изпълни законът, за да живеем в името на Бога, защото за мнозина времето е дошло, да почнат да работят в името на Бога...

## Трите живота

*Първа школна лекция на общия окултен клас, държана от Учителя на 24.II.1922, петък, 7–9 ч.в., София*

...Това не е Новото учение, нито пък е Божественото учение. Ако вие имахте Божественото учение до сега светии щяхте да станете...Сегашното учение е учение на свещения егоизъм. Искам вие да не се самозаблуждавате. Ако искате да имате резултати, не трябва да се заблуждавате във вашите схващания, трябва да знаете къде започва Новото учение. В него има разширение, едно трансформиране на съзнанието: става една промяна, както когато една гъсеница се преобръща на пеперуда. Застоят ви не се дължи само на вас, има и други причини...

Подобрете състоянието на вашия ум, то е първото нещо. Второто нещо е да подобрите вашето сърце, и след туй ще бъдете в състояние – състояние да подобрите вашия материален живот. Сега вие вършите обратно и затова нямате резултат...

Когато ние говорим за Бога, подразбираме туй висшето, разумното. Всички външни нужди, стремежи, то не е смисълът. Смисълът на живота е в това, да обичаш и да те обичат. То е смисълът и то е правилното и постоянното. Всички други положения са само преходни илюзии. Тази обич ще мине от единия свят в другия...

Новата култура изисква много умни хора. Но с тия вярвания и разбирания, които сега имате, ние не можем да приложим тоя закон. Ние държим този метод, който е естествен. Между всички ви има връзка. Най-първото ние трябва да възприемем Божественото, и като го възприемем, ние ще бъдем в състояние всичко да извършим. Но докато не възприемем Божественото, всички въпроси ще останат неразрешими...

## Сеятелят

## *Беседа, държана от Учителя на 27 март 1921 година*

...На учениците от Новото учение не се позволява да се съмняват, а всичко трябва да проверяват и да подлагат на опит. Нашето учение е учение на опити, то не говори празни приказки. То не се занимава с въпроси, дали има Господ или не, дали има душа или не, или дори не повдига и въпрос, ще се оправи ли света или не. Ние абсолютно и положително знаем, че има Господ, че има душа, че светът е оправен и че съвременните хора не се поправят по причина на своенравието си...

Новото учение носи свобода за всички хора, за всички общества и домове...

Ако хората приемат Христовото учение, Той ще дойде миром, а ако не го приемат доброволно, цялата съвременна култура ще мине седем пъти през огън, докато се пречисти. Тази огнена вълна ще мине през умовете на хората и всички мисли ще се обновят. И тогава хората няма да се питат: „Ти какъв си“, а ще се запитват: „Може ли в твоето сърце да се прояви любовта като стремеж, като чувство, като сила и като принцип?“ Ако има в сърцето ти любов, ще ти подадат ръка. Само така хората могат да се разбират...

### **Да Му служим без страх**

*39-та неделна беседа от Учителя, държана на 18 септември, 1938 г., 10 ч. преди обяд. София – Изгрев.*

...Ако вие не можете да приложите онова, което имате в себе си, какво ще направите? Вас ви е страх. Писанието казва: „Страхливите няма да наследят Царството Божие.“ Някои ги е страх. Казват: „Новото учение.“ Какво е Новото учение? Новото учение е учение за Любовта, Божествената Любов, която иде не от корема на човека, но от главата, от центъра. Туй новото, което иде от съзнанието на възвишените същества, които изпращат тия течения не в нашия стомах, но в нашата глава...

Бъдете смели да проявим Божията Любов, Божията Мъдрост, Божията свобода, знанието, светлината, живота, живота във всичкото свое разнообразие. Считайте, че всичко онова, което става, е на мястото си.

„Да Му служим без страх.“ Да Му служим с любов и с живот. Да Му служим с мъдрост, знание и светлина. Да Му служим с истина, свобода. Това е Новата култура.

### **Силен и умен**



*Осмо утринно неделно слово, държано от Учителя на 12 ноември 1933 г.,  
5 ч сутринта, София – Изгрев.*

...Две качества трябва да има човек: той трябва да бъде силен и трябва да бъде умен. Нищо повече! За да може да се приложи Божественото учение в света, ние трябва да бъдем и силни, и умни. Това е една необходимост. И щастието в света не може да дойде, ако човек не е силен и ако той не е умен. Щастието не може да дойде, понеже човек няма да може да го задържи. Щастието е нещо конкретно. Може да дойде в тебе едно състояние, една хубава красива мисъл, едно приятно чувство, но седи няколко минути, може един час, и след туй изчезне. Къде отиде? Вие казвате: „Не съм щастлив.“ Защо не си щастлив? Едно от двете: или че си слаб, или че не си умен. Едно от двете...

### **Земята като училище**

*Утринно Слово от Учителя, държано на 22 декември 1935 г., 5 ч. сутрин,  
София, Изгрев*

...Мнозина слушат Христовото учение, малцина Го приемат и прилагат. Всеки Го възприема по специфичен начин: едни Го възприемат като камъните – нагорещяват се; други – като земята, която го поглъща и дава подтик на растенията да цъфтят, връзват и да дават плод. Малцина Го възприеха като хора, в които внесе живот. Които Го приеха така, приложиха Го. Да се приложи Христовото учение, това значи да се свърже човешката душа с Бога, да се почувства човек като Син Божи. Който има правилни отношения към Бога, никога не пита кой какъв е, християнин, мохамеданин или будист. Той познава кой е свързан с Бога и го разбира. Като се говори за различните вярвания на хората, някои запитват: „Толкова години вече, как слушаме Словото, не сме ли още християни? Не сме ли още Синове Божии?“...

### **Ставане, оживяване и възкресение**

*Двайсет и четвърта неделна беседа от Учителя, държана на 9 април  
1939 г., Великден, София – Изгрев*

...Божественото учение, което иде в света, има за основа Любовта. Зенитът на това учение е Мъдростта, а краят на всичко е Истината. Плодът е Истината. Значи, нещата в Любовта се посадят, в Мъдростта ще израстат и ще цъфнат, а в Истината ще узреят и ще имаме плод. Чрез Истината ние опитваме Бога. Всяко учение трябва да се опитва Истината.

Истината е плод, с който човек трябва да се храни. Значи, в Любовта ще садиш. В Мъдростта ще обработваш нещата, а в Истината ще се храниш с плодовете на своята работа. Който не знае, как да се храни с Истината, той не може да има живот в себе си...

Ако вие възприемете Божията Любов в себе си, ако възприемете Божията Мъдрост в себе си и ако възприемете Божията Истина в себе си, всичките ви работи ще тръгнат напред...

Всяка работа, която ние вършим в света, според Новото учение, или според мене, или според Божественото учение, ние трябва да я вършим с Любов, съзнателно. Във всяка работа, в която Божествената Любов, Божествената Мъдрост и Божествената Истина не взимат участие, престъплението е неизбежно. Това трябва да поставите в бъдеще като основа на своя живот. Този закон действа навсякъде – и в личния живот на човека, и в обществения, и в държавния, и в живота на цялото човечество. Тъй щото, законите на Любовта, на Мъдростта и на Истината трябва да влязат във всички области на живота, да помогнат за разрешението на най-трудните задачи и въпроси...

Братя могат да бъдат само ония, които имат за основа Любовта, Мъдростта и Истината в своя живот. Те трябва да се приложат в органическия свят. И тогава, когато обичаш, ти ще му създадеш най-добрите условия, при които той може да живее. След това ти ще участваш в радостите на неговия живот. Ако могат да живеят хората така, те ще намерят условията на Христовото учение. Това е, което хората очакват. Те очакват идването на Христа. Прави са хората, че очакват Христа на земята, но Той ще дойде в умовете им. Царството Божие ще дойде на земята, но то ще бъде царство на Любовта. Подозрението, което днес съществува между хората, тогава ще изчезне...

### **Причини за страданията**

*Утринно слово от Учителя, държано на 29 декември 1935 г., 5 ч. сутрин,  
София, Изгрев.*

...Няма защо да отлагате нещата за бъдещето. Каквото имаш, приложи го още днес. – „Беден съм, нямам възможност да прилагам. Като забогатея, тогава ще приложа Божественото и ще изпълня Божията воля.“ – Не е така. Човек трябва да съзнава, че е богат, че разполага с големи възможности да прояви своите добродетели. Ако не ги проявява, това показва, че той е скъперник, не иска да дава. Ако не дава и не прилага, богатият ще страда и ще се чуди защо идат страданията...

Всичко, което човек има, е за добро, когато знае как да се справя с него. Не знае ли, то се превръща на зло...

Изучавайте нещата от гледището на възвишения живот, на живота на Духа, а не от физическо гледище, от гледището на плътта. Новото учение изисква свободни хора, служители на възвишеното. Следователно, който се ограничава, смущава и безпокои, не е ученик на Новото учение. Който има мир в душата си, светлина в ума си и топлина в сърцето си, той е ученик на Новото учение. Той лесно се учи и възприема, лесно придобива знания...

### Малката любов

*14. Утринно слово, държано от Учителя на 23 февруари 1941 г., неделя 5 ч. с., София – Изгрев*

...Който не взема малкото добро, малката любов и не я носи в себе си, той не може да бъде ученик на Новото учение. Значи никой не може да се извини. Най-малкото трябва да се вземе, да се приложи...

Казвам: Туй, което ни освобождава, то е Любовта. Защо? – Законът на малкото добро, на малката любов, ако хората я възприемат, то е едно благо. Човек, който обича, той ще бъде на разположение на всичките хора...

### Не правете никому насилие, нито оклеветявайте!

*Беседа държана от Учителя на 4 юни 1922 г.*

Всяко учение трябва да бъде строго определено в нашите умове, за да не се зараждат тия противоречия. Кое е правото учение? – Правото учение е само Божественото учение, което може да се приложи, учение, което може в една година да видоизмени човека и по форма, и по съдържание, и по същество...

Следователно всяко едно учение е вярно само когато то може да разкрие Божествения свят пред нас по форма, съдържание и смисъл. Сега туй можете да приложите върху себе си. Не прилагайте за другите туй учение, което възприемате. Някои правят разлика какво искал, какво учил Христос и какво съм учил аз. **Аз и Христос учим едно и също нещо, нищо повече.** Но някои питат: „Ти кой си?“ Не е въпрос аз кой съм. Други питат: „Кой е Христос?“ Не е въпросът и Христос кой е. **В света има само един, и Той е Бог на Любовта, Който се проявява както иска и чрез когото иска.** И всяка слава, и всяка мъдрост, и всяко знание в света е Негово...

Силата на едно учение зависи само от Любовта, която прониква в туй учение. Само тази Любов, която прониква в човешката душа, в човешкия ум, в човешкото сърце, в човешкия дух, тя е, която повдига...

## Той иде!

*Пета беседа, държана от Учителя на 12 юли 1944 г., Петровден,  
с. Мърчаево, Софийско*

...Някой път казвате: Какво е „Новото учение“? – Новото учение седи на това, да знаеш как да снемеш раницата, която си турил на гърба си. Дойде някой и ти казва, че ти си сиромах. Не се лъжете, когато ти казват, че си сиромах, или че не си даровит човек...  
Новият живот в какво седи? Да прекарате един ден, без да се безпокоите. Казвам: Постарайте се днес да минете без вътрешни тревоги...

## Съзнателният живот

*Лекция от Учителя, държана на 26 март 1930 г., София, Изгрев*

...Казано е в Писанието: „Блажени нажалените, защото те ще се утешат“. Значи не може човек да се утеши, докато не е страдал, докато не се нажали. Привилегия е човек да страда...

Нима Христос, един от Великите Учители, не дойде преди две хиляди години на земята? Нима Той не донесе най-великото учение на света? Приложи ли се това учение? Христовото учение и до днес още не е приложено. Защо? Хората не са готови още за това учение. Някои са го приложили, но това не е достатъчно. Всички, които се наричат християни, трябва да приложат учението на Христа в живота си. Не желаят ли да го приложат, колкото пъти да дохожда Христос на земята, учението Му ще остане неприложено. Преди всичко вие трябва да се освободите от своя вътрешен страх. За това ще ви помогне Любовта. Казано е в Писанието, че Любовта изпъжда страха вън от човека. Страхливият не може да влезе в Царството Божие, в царството на Любовта. Да любиш, това значи да се примириш с Бога, с всички живи същества. Който люби, той вижда и външната, и вътрешната страна на живота. Който не е приел Любовта в себе си, той вижда само външната страна на живота, вследствие на което се натъква на големи противоречия...

Чрез изпитанията човек придобива търпение, което му е необходимо да преодолява мъчнотиите в живота си. За да бъде приет като ученик в Божествената Школа, т.е. в школата на Великия живот, човек се изпитва в търпение, милосърдие, любов и знание. Като изпитва човека, невидимият свят проверява какво може да излезе от него. От успеха, който човек е показал при изпитите си, зависи неговото място в света...

## Правда, истина и светост

*Беседа от Учителя, държана на 26 юни 1921 г.*

... За да се разбере Христовото учение, Новото учение и Христос е казал и Павел е казал, че първото нещо е човек да се роди изново, нов човек да стане, с нови разбираня...

Всеки един народ в света трябва да има в сърцето си правдата, в ума – истината и неговата воля трябва да бъде калена в светост. Всеки един дом, всяко общество, всяка църква, всяко училище трябва да имат правдата в сърцата си, истината в ума си, а волята им да е калена в светостта – без никакво изключение. Тогава ще имаме една велика култура...

И тъй, ако умът ви страда, вложете в него истината, ако сърцето ви страда, вложете в него правдата, ако волята ви не е калена, вложете в нея светостта. Ето едно средство да се калите и да живеете. Какво излиза от онзи, у когото няма правда, истина и светост? Щом нямате правда, и истина и светост и любовта не може да се яви...

Моето учение е съгласно с Бога. Това учение трябва да бъде абсолютно съгласно с Божия закон, да няма никакво изключение, а не да се съгласява с някакви църкви, с някакви събори. Учението на всички църкви и събори трябва да се съгласява с Божия закон. Не са ли съгласни с Божия закон, те са от лукаваго. И онези, които искат да ме осъдят, нека ме осъдят, но бих ги запитал: „Правдата в сърцата ви ли е, истината в умовете ви ли е, светостта във волята ви ли е?“ Ако нямат тези неща, не могат да ме осъдят. Някоя църква ще ме съди. Питам: Правдата в църквата ли е, истината в църквата ли е? – Не е. Тогава тази църква не може да ме съди. Някой народ ще ме съди. Питам този народ: Правдата живее ли в сърцето на този народ, истината живее ли в ума на този народ? – Не. Тогава и той не може да ме съди ...

Ако искате да приложите Христовото учение на земята, ако искате да бъдете силни, търсете грешката в сърцето, в ума и във волята си. Това не е упрек, но ви казвам, тъй постъпвайте, това е проповядвал Христос. След като влязат у вас тези три елемента – правда, истина и светост – ще дойде у вас новия живот, който е потребен за всички. Този нов живот няма да отрече народите, той ще ги възроди; той ще възроди обществата, домовете, бащите, майките, свещениците, той няма да разруши света, а ще го преобразува, ще претърпи една коренна промяна. Когато се въдвори правдата в нашите сърца, истината в нашите умове и светостта във волята ни, тогава във всички народи ще дойде новия живот. Докато не се турят тези три елемента като основа на живота, до тогава, няма да дойде новият живот.

И тъй, ако ви питат някои в какво се различава коренно вашето учение, ще им кажете: „Нашето учение говори така: Да се облечем по образ Божий, по образа на новия човек, създаден в правда, истина и светост.“ – „Ами какво нещо е правда, какво нещо е истина и какво светост, де са те?“ Ще им кажете, че правдата трябва да легне в нашите сърца, истината – в нашите умове, а светостта – в нашата воля, в нашата сила, в нашето тяло, и навсякъде нашият живот трябва да е в хармония. Това е практичното приложение на нашето учение...

### **Съблазните**

*Беседа, държана от Учителя на 23 септември 1923 г.*

...В Писанието никъде не се казва: „Блажени хвалените“, никъде не се казва, че Царството Божие е на добрите, на светиите, на праведните на земята, а се казва: „Блажени гонените, онеправданите, хулените“. Имайте предвид, че праведните и добрите хора на земята не са добрите и праведните хора на небето, но грешните, неправедните хора на земята са праведните на небето. Щом те кръщават на земята, че ти си отличен човек, в Царството Божие си на лявата страна. И аз бих желал да ми кажете, имало ли е в историята някой учител или пророк, който да е дошъл на земята и хората да са говорили за него добре. И в това седи тяхното особено положение, че върху тях са се струпвали хули, но това именно е било гаранцията, че са на правия път...

Сега, някой казва: „Аз съм от Новото учение“. Ами че едно от качествата на Новото учение е да не се съмняваш, да не желаеш да бъдеш богат, но да искаш да бъдеш сиромах, т.е. не да искаш да си сиромах, но ако не ти се отдава богатство по един честен начин, то от богатство, придобито по един нечестен начин, трябва да се откажеш...

Ние още не сме опитали Божествените принципи, още не сме ги приложили. Ние казваме, че по този начин не може да се живее. Действително, не може да се живее. Но ако ние вложим тази разумна Любов, да започне да действа отдолу, какво ще произведе тя?...

### **Реална и идеална обстановка на нещата**

*15-а неделна беседа, държана от Учителя на 14 януари 1940 г., 10 ч.  
сутринта, София – Изгрев*

...Мнозина мислят, че Новото учение иде отвън. Това е заблуждение. Всяко ново учение иде отвътре в човека, от неговия ум, от неговото сърце, от неговата душа и от неговия дух. Тогава ще дойде един човек отвън, който ще запали всички ония, които имат новото учение вътре в себе си и те ще почнат да го проявяват.

Когато дойде на Земята, Христос носеше Своето учение вътре в Себе си. Той казваше на учениците Си: „Аз не съм от този свят.“ „И вие не сте от този свят“ – казваше им Христос. Значи, Христос учеше учениците Си на онова, което беше вътре в тях, което те имаха вътре в себе си. Следователно всеки, който казва, че днес, сега може да се придобие истината, или сега може да му се предаде едно учение, той според мене не говори истината, не говори право. Казано е в Писанието: „Когато Духът дойде, Той ще ви настави.“ Като е вдъхнал в човешката душа живо дихание, с това заедно Бог е вложил в нея всички възможности и условия за нейното развитие. Когато се казва, че Бог е възлюбил истината в човека, това значи, че той е възлюбил в него това, което му дава всички възможности да се прояви и развива. Следователно, сега и аз ни най-малко не искам да ви обръщам, нито да вложа нещо ново у вас – това не е моята цел. Аз искам само едно: да събудя у вас ония хубави неща, които вие сте забравили. Вие сте забравили хубавото в себе си...

...Когато някои питат в какво се състои Новото учение, ще кажете: „Новото учение е това, което гради повече, а руши по-малко.“ Кое е старото учение? Старото учение е това, което руши повече, а гради по-малко. Аз не съм съгласен с никое старо учение, понеже то руши повече, а гради по-малко. Старото учение го имаме вече, то не е допринесло нищо особено за човечеството. Като разглеждаме историческия развой на идеите, или на ученията, през които човечеството е минавало и минава, казваме: Всяка идея и всяко учение, които са допринесли повече на човечеството, отколкото са разрушили, те са на място и са дошли по пътя на доброто. Всяка идея и всяко учение, които повече са разрушили, които са унищожили красивото и хубавото в човечеството, те са дошли по пътя на злото и не са на мястото си...

### **Даром давайте**

*Утринно Слово от Учителя, държано на 1 май 1938 г., София, Изгрев.*

...Мнозина очакват всичко от Бога и то даром. Ако Той не ги задоволи, те се чудят защо не са богати, учени, силни. Те не знаят, че единственото нещо, което се дава даром, е Любовта. Всичко останало не се дава даром. Например, парите не се дават даром. Знанието, силата също не

се дават даром. Ако искаш хората да те почитат и уважават, трябва да заслужиш това. И то не се дава даром... Богатството не се дава даром.

Казвам на всички: Този въпрос трябва да се разреши чрез Новото учение, чрез религията. Ако оставите за най-послед даването даром, животът ви ще си отиде напразно. Най-напред ще започнете с Любовта, тя трябва да бъде основата. Когато получавате нещо даром, вие сте свободни...

На какво почива Новото Учение? – На закона за даването. Този закон е основа на новото общество, на новото братство. Всички майки и бащи, братя и сестри, господари и слуги, приятели, приложете този закон. Само така хората могат да се обичат. Без този закон Любовта е далеч от вас. – „Как можем да се обичаме повече?“ – Колкото повече давате, толкова повече ще се обичате...

### **Последното добро**

*Първо утринно слово, 5 октомври 1941 г., неделя, 5 ч. сутринта, София, Изгрев.*

...Сега казвате: „Толкоз време съм в учението, какво съм придобил?“ Толкоз години си на земята, какво си придобил?...

Никога не трябва да проповядвате едно учение, което не изпълнявате...

Тъй, както разбираме християнството, това не е Неговото учение. Новото учение е учение за подмладяване. Младостта трябва да се изяви. Светлина трябва да се яви в ума, да бъдете радостни. Топлина трябва да се яви в сърцето, да имате най-хубавите чувства. Сила трябва да имате в тялото. Ако не се подмладите, не сте в Новото учение...

### **Добрите плодове**

*Утринно Слово от Учителя, държано на 20 март 1938 г., София, Изгрев*

...Помнете: Без Любов Новото Учение не може да се разбере...

В какво се заключава Новото учение? – В изправяне живота на миналите векове...

Новото учение изисква от всички хора да имат един център, на който да разчитат. Единственото, на което човек всякога може да разчита, това е неговото висше, Божествено съзнание, Коего никога не спи. Във всички живи същества, особено в низшите, има един пропуск, един промеждутък в съзнанието, който им пречи да бъдат будни. За да запазиш съзнанието си будно, спри се върху стиха, където е казано: „Да възлюбиш Господа, Бога



Твоего, с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила“. Значи цялото същество на човека трябва да се изпълни с Божията Любов. Това значи да се проявиш като човек...

### **Малката любов**

*14. Утринно слово от Учителя, дадено на 23 февруари 1941 г. Неделя 5 ч. с., София – Изгрев*

...Който не взема малкото добро, малката любов и не я носи в себе си, той не може да бъде ученик на Новото учение. Значи никой не може да се извини. Най-малкото трябва да се вземе, да се приложи...

### **Обичайте – ценете!**

*XIX година (1939–1940), 20-а лекция на Общия окултен клас, държана от Учителя на 14 февруари 1940 г., София – Изгрев*

...В Новото учение трябва да изучавате науката за духа, на мощната сила. В Новото учение трябва да изучавате Любовта. В ума трябва да изучавате знанието на Мъдростта. После трябва да изучавате закона на Истината...

Ако Любовта не проникне в твоята душа, ако Мъдростта не проникне в твоя дух, ти не може да бъдеш гражданин на Царството Божие.

### **Под тебе и над тебе**

*Утринно Слово от Учителя, държано на 3 април 1938 г., София, Изгрев.*

...И досега още хората се държат за старото, не са свободни. Не смесвайте старото учение с новото. Някои казват, че ви проповядвам това, което едно време се е проповядвало. Вие не говорите истината. Няма защо да ви уча на стари работи, нито да ви уча на това, което едно време сте учили. Аз не говоря за това, за което Христос е говорил. Днес аз говоря за неща, за които никой не е говорил. Който дойде след мене, и той ще говори за съвсем нови неща. Изобщо всеки, който идва от Бога, говори нещо ново. Всеки говори върху въпроси, за които никой преди него не е говорил. Защо ще изнасяте какво казал Христос или какво казал Учителят. Така говорил Учителят преди две хиляди години, така говори Учителят днес. Не

разделяйте Учителя, не делете и Христос. Говорите за стария Христос и за новия Христос. – Няма стар Христос, няма и нов Христос – един е Христос. Един е Бог в своите прояви. Така разбирам аз. Божественото е вечно младо, вечно ново. Бог се е проявил в миналото, проявява се сега, ще се проявява и в бъдеще. Пазете убеждението, с което сте родени...



## За автора на книгата

**Васил Томов Ангелов (В.Т.Благодумов)**

**Васил Томов Ангелов** (1882-1953) с псевдоним **Благодумов** е български офицер (майор) и революционер, деец на Вътрешната македоно-одринска революционна организация.

Васил Томов Ангелов е роден в 1882 година в родопското село Арда, тогава в Османската империя. Брат е на Ангел Томов. Завършва средно образование и постъпва като юнкер във Военното училище в София, където се присъединява към ВМОРО. През януари 1903 година завършва и постъпва на служба в Девети пехотен пловдивски полк с чин подпоручик, но още през май същата година напуска войската и Задграничното представителство на ВМОРО го изпраща като военен инструктор. Той навлиза в Серския революционен окръг и се присъединява към четата на Яне Сандански. Ангелов става един от приближените на Сандански хора.

През август 1903 година Ангелов е делегат на конгреса на Серски окръг в местността Ливадката край село Пирин, на който се изработва планът за действие по време на въстанието. Конгресът определя Ангелов за Демирхисарски войвода, като неговата чета трябва да проучи възможностите за взривяване на железопътния мост при Демирхисар и за завземане на самия град. По време на Илинденско-Преображенското въстание действа в Демирхисарско заедно с Илия Кърчовалията и Любомир Стоенчев, но не успяват да осъществят плана за завземане на Демирхисар. След края на въстанието Ангелов с четата си се изтегля в България и отново постъпва на служба в Девети полк, като продължава да изпълнява задачи на ВМОРО.

Участва във войните за национално освобождение 1912 – 1918 година. Служи в 19<sup>-и</sup> пехотен шуменски полк. След 1919 година завършва

медицина в София и работи като лекар в Разград, където умира през 1953 година.

## **„Изгревът на Бялото Братство”, том 10**

### **„Срещи, случки и спомени с Учителя на Изгрева”, с. 166**

*Вергилий Кръстев: Тук има един „изгонен от затвора”.*

Георги Събев: Той се казва Васил Томов, а пък Благодумов му е псевдонимът, литературния псевдоним.

*Вергилий Кръстев: Аз съм виждал някаква книга от Благодумов.*

Георги Събев: Той е писал книгата „Великото учение”. С тази книга той излезе пред българското общество. Не знам дали по-рано е издадена, преди този случай да е станал. Той е бил на 60-годишна възраст, когато е станал студент по медицина и е най-възрастният студент в българския университет. Бил е член на Братството. Причината затова е, че срещнал в някаква беседа, където Учителят казвал така: „Който иска да развие качество постоянно, да запише да следва научна дисциплина” и той намира за най-трудна медицината и заради това отива да следва медицина, за да добие качества. Той попада в затвора по време на септемврийското въстание 1923 година.

*Вергилий Кръстев: Той участвал ли е в политически събития тогава?*

Георги Събев: Не е участвал, той попада съвсем случайно. Той не бил задомен и си готвел вечеря, когато идват и го арестуват. Това е навярно някакво отмъщение от някого, лично отмъщение, без да има някаква причина. Защото, като отишъл в затвора, седмици наред никой не го извикал да го разследва, дори и името му не било записано никъде. Той е бил запознат с Братството още преди това.

Бил е в една голяма затворническа стая с едно малко прозорче. Понеже било мрачково времето, той се бил обърнал към стената гърбом и вдигнал Евангелието по-близо до прозорчето, дано да види нещо. А пък когато го прибрали в затвора, забравили да го обискират, което правят обезателно с всеки арестуван. По такъв начин Евангелието останало в джоба му, което помогнало да се спаси. Той, като стоял така без работа и скучаел, напипал в джоба си Евангелието и се опитал да чете. В това време влиза един агент и като вижда, че той чете Евангелие, докладва веднага, след което била издадена заповед веднага да се изгони. Такива хора, които четат Евангелие, не им трябват. И го изгонили.

*Вергилий Кръстев: Много интересно защо са го изгонили. Оня бил убеден, че този, който чете Евангелие, може да им обърка разследванията и да се намеси Божият пръст. Уплашили се и го изгонили. Ти тук задаваш два въпроса: защо го бяха арестували и защо го изпъдили от затвора.*

Георги Събев: Това му станало неясно, защото няма никаква причина и никакво следствие не са провели с него, защото няма никакви обвинения.

*Вергилий Кръстев: Ако той е бил в Братството, може това да е поводът във връзка със свещениците.*

Георги Събев: Предполагам да е лично отмъщение на някого, защото като отива там срещу него няма никакви обвинения и заради това го изгонват. Агентът нали казал: „Нас не ни трябват хора, които четат Евангелия, нас ни трябват тука комунисти.“

*Вергилий Кръстев: Следващата случка е „Трите будилника“ от Благодумов, което е псевдоним, а иначе е Васил Томов. Ангел Томов е писал за ясновидството на Любомир Лулчев, той е негов по-малък брат.*

Георги Събев: Ангел Томов е по-малкият брат, а пък този е Васил Ангелов – Благодумов. Той записал хуманна медицина, но понеже времето не му достигало, купил си будилници, защото времето не му достигало, а трябва да има повече време за четене. Единият будилник не го събуждал, вторият не го събуждал, но третият като купил, тогава вече се събуждал. Понеже бил уморен от дневната работа, заспивал на масата, затова приспособил прав да чете, както Виктор Юго, който прав бил писал „Клетниците“, защото иначе задрямвал.

(„Изгревът на Бялото Братство”, том 10,

„Срещи, случки и спомени с Учителя на Изгрева”, с.166

